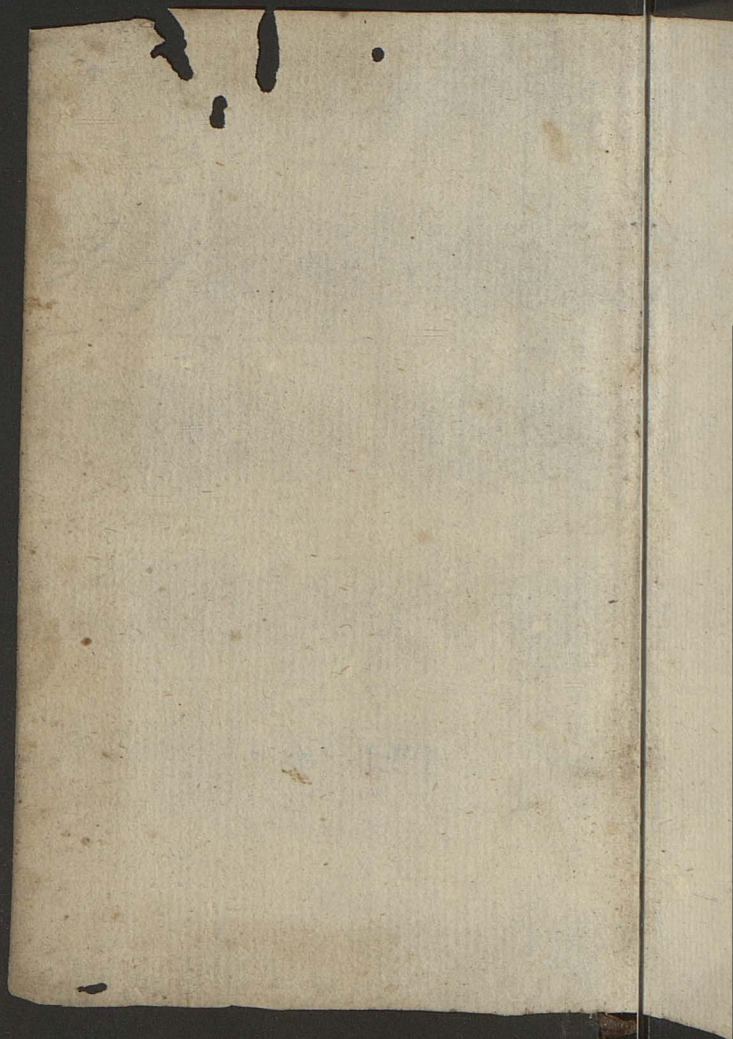
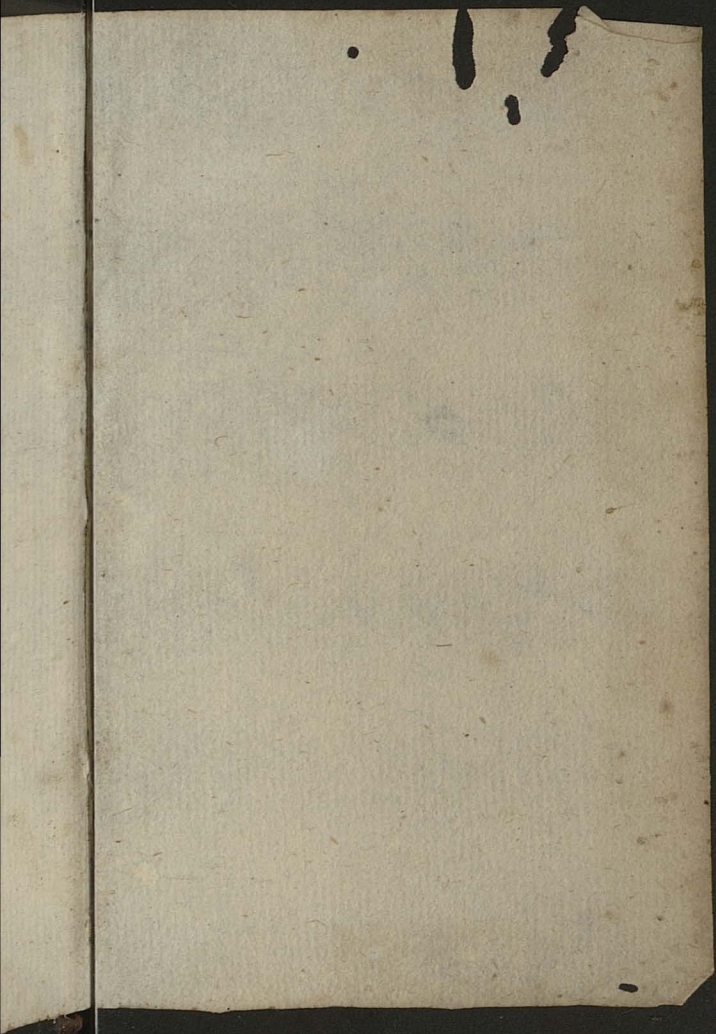
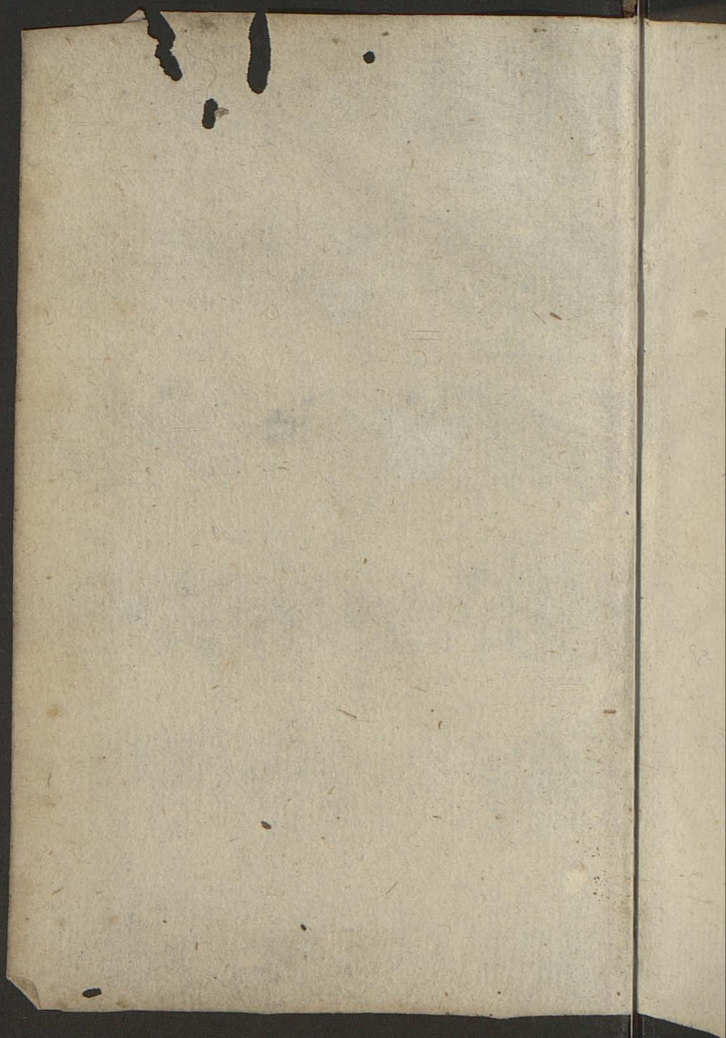
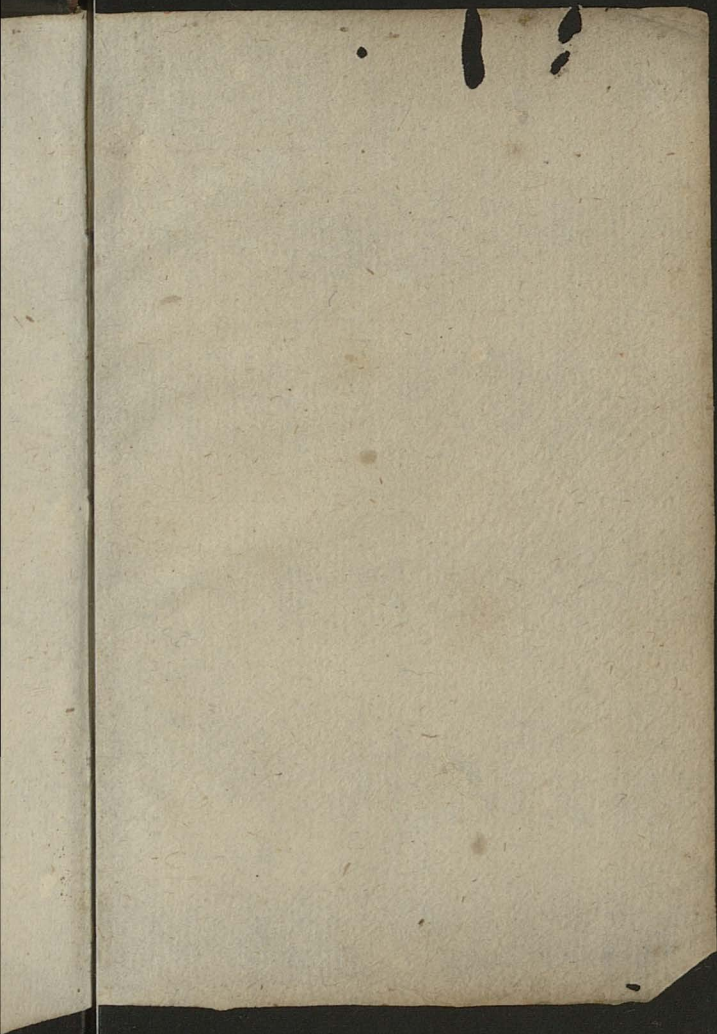

Biblioteka
Ojców Kamedulów
w Bieniszewie

A. VI. 17a

A
Ex lib
S P
Ces
Mont

A N N O N A

Ex libris Gregorij Czurylovij 1700

S P I R I T V A.

Cessit P. R. Samadulensibus. M. C.
Montis Regij L I S. ad Varsaviā.

ANONIMA
AVTIIIS
211

S P

M

PER

QV

R.P.M

EDI

VER

Ex lib

Apud

ANNONA
SPIRITVALIS
S I U E
MEDITATIONES

Q V I B V S
PER ANNUM ANIMA
QVOTIDIE PERFICITVR.

Collecta, & distributa per
R. P. MICHAELEM CUVELIER
Societatis J E S V.

EDITIO NOVA, ET AVCTOR

QVID ACCESSERIT,
VERSA PAGINA INDICABIT

Permissu Superiorum.
Ex libris Gregorij Czurylovij 1700

ANTVERPIÆ,
Apud MICHAELEM CNOBBAERT,
M. DC. LXVI.

Accessit in principio Oratio Præparatoria, omnibus Meditationibus præmittenda.

Accesserunt in fine Exercitia Spiritualia, pro quibus petendæ Meditationes ex Annona Spirituali, notatæ sunt singularum pagina.

Accesserunt & Meditationes pro Renovatione Spiritus, aliunde petitæ. Una item pro Mensuræ Recollectione, ex ipsa Annona.

Exlar Camato. Montis
Regiæ Xpe Vorlaniam.

L

famis
re alio
Patris
maxim
copiâ
mater
Quid
dovici
nij, B
aliorum
ratus
manti
mestio

RELIGIOSE LECTOR.

*T*a hactenus Annonam
meam ego mihi digere-
bam, corrogatâ stipe con-
tentus, neque sollicitus
famis aliena. Et quî crederem fame-
re alios, cum omnes scirem in domo
Patris mei abundare panibus, hoc est,
maximâ pientissimorum Authorum
copiâ, qui quotidianam Meditandi
materiam abundè subministrarent?
Quid ad explendam famem post Lu-
dovici de Ponte, post Costeri, Scriba-
nij, Bruni, Busæi, Meyeri, Suffreni
aliorumque plurimorum lautos appa-
ratus desiderari posse videbatur à
mantica peregrinantis? nisi fortè do-
mesticis urbanisq; deliciis assuero sub-

AD LECTOREM.

inde peregrina & ruri nata sint gratiora, juvetq; horum vicissitudine irritare fastidientem stomachum? sed tanti mea mihi non videbantur, ut facerent ad gustum aliorum, quæ ipse domi, ubi alia fercula suppetebant, vix attingebam. Quia tamen & amici desideravêre & voluêre superiores, ut quam ego Annonam mihi peregrinaturus collegeram, eandem cum aliis quoque communicarem, qui ex societatis instituto vel Missiones obirent, vel alterius ratione officij sæpè & diutius abesse domo cogerentur (cum nostræ vocationis sit, diversa loca peragere, & vitam agere in qua vis mundi plaga, ubi majus DEI obsequium, & animarum auxilium speratur) hisce typis, ne comedam buccellam meam solus, eam publici, tuique juris facio; teque rogo, si ex eorum numero es, quos

AD LECTOREM.

quos societas domi desiderare non sinis,
 ut hoc Annonæ compendio potius utaris,
 quam voluminum mole te graves,
 aut absque ea nisi aliunde tibi prospereris,
 interituro spiritui subtrahas
 necessariam refectiorem. Fructum tibi
 gustumq; animitus voveo, quem si
 experiris, refer, non in me, sed in bonorum
 omnium Authorem DEVM;
 atque existima me fami tuæ sedanda,
 non aucupandæ famæ meæ opus
 hoc elaborasse, publicoq; commisisse.
 Fruere igitur & vale.

SOCIETATI
IESV
AD ANIMARVM LVCRAM
PEREGRINANTI.

Via nostræ Vocationis
est diversa loca pera-
grare, vobis potissimum
RR.PP.quos & superio-
rum nutus, & proximorum cari-
tas ad iter accinxit, hanc Anno-
nam Sacram dicatamque esse
volo. Hoc, in usus meos, propo-
sito collegi, eodem facio vestri ju-
ris. Gratiam conciliare illi po-
test, quod sit prompta distribu-
taque, & in solo peregrino fati-
gatis quidquid obvium in deli-
ciis est. Fames & meliorum de-
spera-

SOCIETATIS JESV.

esperatio ferculorum optima condimenta sunt. Sed ex itinere vos alloquens, ultra non moror, pergitte, & dum laborem meum probatis, me laborum vestrorum facite participem, donec in Patria læti conveniamus.

ANNONÆ
COLLECTIO
ET IN VSVM QVOTIDIANVM
DISTRIBVTIO.

*Q*Um ante plures annos
adverterem, mihi mu-
nus illud à Superioribus
impositum, ut stabile, fi-
xumq; domicilium mihi
non possem polliceri ob itinera, quæ
Serenissimus Princeps Neoburgicus
Iunior, cui aderam, obire proposuerat,
cœpi in usus meos privatos compilare
ex variis Auctioribus argumenta me-
ditationum, eaq; in hanc formam mi-
nuto charactere constringere, ne moles
obesset peregrinanti, & ut qualicum-
que curâ medium illud usurparem, quod
scie-

AD LECTOREM.

sciebam retinendo fovendog² spiritui
esse præsentissimum, & in societate no-
stra merito omnibus commendatum, at-
que familiare.

Quæ ratio etiam fuit; cur eas ipsas
meditationes judicaverim Annonæ
nomine indigitandas, quod sicut An-
nona est necessariorum ad annuam cor-
poris sustentationem provisio; ita hîc
haberet animus quo se quotidie refice-
ret, atque ut, sinequiret sese eo adipe
& pinguedine replere, quo fratres mei
in domo Patris relictî abundant (eâ
enim filij per longinquas regiones pere-
grinantis similitudine sæpius deplora-
bam sortem meam) saltem fame spi-
rituali non contabescerem; sed si non
copioso, tamen necessario alimento
vires animi conservarem.

Quia verò fundi mei, id est, inge-
nij tam erat perspecta sterilitas, ut
dif-

ANNONÆ

diffiderem inde me posse adhibito etiam maximo studio laboreq; tantam messem colligere, aliunde potissimam Annonæ partem emendicavi, ratus perinde esse, undecunque mihi subsidium advenerit, seu de propriis, seu de alienis; imò aliena propriis idcirco præferenda videbantur, quod & usu forent probata, & paucis vanæ gloriæ, assentationisq; carerent. Hinc libens fateor, aliis me pleraque debere, idq; profiteor tanto libentius ut in terra deserta, invia, & inaquosa animæ meæ sic appaream in sancto aliorum exercitio ut videam virtutem DEI mei me confirmantis, & Gloriam illius, non meam.

Hoc quoque DEI est, & ejus beneficio meum: quod Annonam sic distribuerim, ut sua sit diebus singulis assignata portio; neque fuit operæ subli-

subli
distri
aliter
est.

Or
ineuni
tium
cemb
rentur
Infant
clesia

Ad
rum
sonan
annon
Beator
deque
solum
ut ma
digerat
Ha

DISTRIBVTIO.

sublimioris, cum arbitrato meo nihil distribuerim, aliis fortasse placerez aliter, mihi sic ex usu meo visum est.

Ordior igitur annum Novembri ineunte, cum quia anni scholastici initium est, tum maximè, ut mense Decembri atque Ianuario ea pertractarentur, qua de Christi Incarnatione, Infantiaque sunt consentaneè ad Ecclesie ritum.

Ad festum ergo omnium Sanctorum inchoatur prolusio, veluti ad obsonandam famem, atque appetitum annonæ exacuendum posita: De gloria Beatorum, de mediis eam acquirendi, deque meditandi exercitatione, non solum utili, verum etiam necessariâ, ut majore gustu tota deinceps annona digeratur.

Hanc Prolusionem sequitur Via
Pur-

AD LECTOREM.

Purgativa a 7. Novembris ad 9. Decembris inclusivè.

Decimâ ejusdem succedit Pars prior Viæ Illuminativæ usque ad 20. Ianuarij.

A XXI. usque ad Dominicam Sexagesimæ sumuntur, ex Parte secundâ Viæ ejusdem.

Dominicâ verò Sexagesimæ usque ad Sabbathum sanctum decurritur tota Pars tertia.

A Sabbatho Sancto Pars prima Viæ Vnitivæ quæ 33. Meditationibus excurrit in feriam 5. post Dominicam Cantate, id est, ad octavum diem ante festum Ascensionis. FERIA Sextâ inchoatur Pars Viæ Vnitivæ altera, totaq; ordine pertexitur (nisi quod ad festum Corporis Christi, & per octavum usurpentur eæ, quæ illic de Ven. Eucharistia sunt) atque excurrit in fe-

AD LECTOREM.

feriam 6. post Dominicam 4. à Pen-
tecoste.

Ab hoc die usque ad finem Octo-
bris assumuntur reliquæ Medita-
tiones Secunda Partis Viæ Illumina-
tivæ, quæ ad Septuagesimam superfue-
runt, ita tamen ut ad decimamtertiam
Augusti interjiciantur illæ quinque
ultima prioris partis Viæ Vnitivæ
de morte & gloria sanctissimæ Vrgi-
nis Matris, quæ unâ cum quindecim
Mysteriis Rosarij propagabuntur us-
que ad 5. Septembris.

Atque hâc ratione si ad initium
cujusque mensis fiat una Meditatio
(quemadmodum ad renovandum spi-
ritum facere proposui) accedantq;
octo dierum exercitia, uti fert usus
Societatis (quæ institui poterunt vel ad
finem Octobris, vel ante Sexagesi-
mam, ut Meditationum ordo minus per-
tur-

ANNONÆ

*urbetur) numerus Meditationum, nu-
merum dierum anni etiam excedit, ut
de quotidiano mentis pabulo possim ef-
se securus.*

SVNT ENIM MEDITATIONES

PROLUSIONIS	6
VIE PURGATIVÆ	32
VIE ILLUMINATIVÆ p. 1.	41
p. 2.	107
p. 3.	53
VIE VNITIVÆ p. 1.	38
p. 2.	55
MENSTRVÆ	12
DE MYSTERIIS ROSARIJ	15
EXERCITIORUM DIES	8

*Quæ numerum efficiunt 367. cum
annus*

DISTRIBVTIO.

annus communis non contineat plures
dies quàm 365. & bissextus 366. Ita-
que una aut dua redundabunt ex Vi-
ta Seruatoris, quæ tum usu venire po-
terunt, cum una alteraue succi minus
continere videbitur, ut ex duabus fiat
unica.

ORA:

ORATIO
PRÆPARATORIA.

Omnipotens sempiter-
ne DEVS, cujus ma-
gnitudinis non est fi-
nis, quem cœli cœlo-
rum non capiunt, ante quem or-
bis terrarum est tanquam mo-
mentum stateræ, & tanquam
gutta roris antelucani, quæ de-
scendit in terram, ad cujus con-
spectum columnæ cœli contre-
miscunt, & pavent, cui assistunt,
& ministrant in cœlis millia mil-
lium, & decies millia centena
millia Angelorum, ac Beatorum.
Quem adorat in terris infinitus
Justorum numerus, & in his hâc
præsertim horâ tot fratres mei,
Sancti

ORATIO PRÆPARATORIA.

Sancti tui, quos vocasti ad Societatem Filij tui. Ego ille miser quem post vitam turpissimè actam eidem Societati clementissimè aggregasti, & inde à principio beneficiorum nunquam satis memorem, & ad magnam ingratitude in eadem conservasti. Ecce sto ut adorem te, & loquar tecum; sed ô Domine, confusio operuit faciem meam, quia extraneus factus sum fratribus meis, Sanctis tuis, longè dissimilis, vitâ & moribus: non sum dignus levare ad te oculos meos, quia peccavi nimis in vita mea; & si levem jam non agnoscar quia deformavi faciem quam dedisti mihi. Quo me igitur vertam? quid faciam miser? Ignosce Pater

ORATIO PRÆPARATORIA.

ter non discedam à te , nec tacebo , licet hæc celes in corde tuo , scio quod universorum memineris , ego sum opus manuum tuarum , manus tuæ fecerunt me , & plasma verunt me totum in circuitu , sicut lac mulstisti me , & sicut caseum me coagulasti , pelle & carne vestisti me , ossibus & nervis compegisti me , vitam & misericordiam tribuisti mihi , & visitatio tua custodivit spiritum meum. Reminiscere hæc , ô Pater , & agnosce me , aut si propter iniquitatem , quam induxerunt operi tuo peccata mea adhuc ignoras me , respice in faciem Christi tui : ego sum ille miser , pro quo redimendo unigenitus tuus descendit de cœlo , & homo factus ; pro quo jactatus tot incommodis , fatigatus tot laboribus , notatus tot igno-

O
ignom
ribus,
cem n
delissi
hæc ô
quo su
vinæ M
accep
redire
humil
nia ad
plex,
nua m
pecca
restor
nam
te mor
di inf
omni
At sal
Pater,

ORATIO PRÆPARATORIA.

ignominiis, laceratus tot vulneribus, ac demum suffixus in crucem mortem turpissimam, & crudelissimam oppetiit. Recordare hæc ô Pater, & agnosce me, pro quo sunt exantlata, & oblata divinæ Majestati tuæ, & à te ipso accepta eâ mente, ut quoties redirem ad te corde contrito, & humiliato, prodesse mihi omnia ad salutem. Venio ecce supplex, & tanquam reus flecto genua mea ante te: non abscondo peccata mea, sed agnosco, & detestor ex toto corde meo. Utinam non admisissem, utinam ante mortuus fuisset quam offendi infinitam Majestatem tuam, omni honore, & amore dignam. At saltem jam pœnitet. Ignosce Pater, ignosce, ut mundo & pu-

ORATIO PRÆPARATORIA.

ro corde adorem te, & loquar tecum, & de sanctissima tua mensa, ad quam tot fratres meos, fideles famulos tuos, benignissimè adhibes, tantillum mihi largire, quo sustentem spiritum meum. O Domine non sum quidem dignus cibo tuo, sed & *catellæ comedunt de micis quæ cadunt de mensis Dominorum suorum.*

MARIA Mater gratiæ, Mater misericordiæ, ah sero cœpi te respicere, & amare, sed amabo ex toto corde meo quoad vivam ab hac hora, ab hoc momento. Respice quæso, me pauperculum, si non filium, at saltem mancipium tuum, & nè quæso sine, ut in domo tua unus ego fame peream, ubi tam multi abundant omnibus delitiis.

AN-

AN
P R C

M
Ineunt

I. D

ris vince
numero
ditionis
nunc Be
ctionibu
bonum
possider
te domus
potabis e

ANNONÆ SPIRITVALIS
PROLVSIONES

SIVE

MEDITATIONES

Ineunte Novembri ad meliorem
usum Annonæ totius.

I. De beatitudine Sanctorum.

Considera beatitudinem
merendam ex loco am-
plissimo, pulcherrimo-
que; ex societate suavis-
sima, & inviolabili amo-
ris vinculo conjunctissimâ, eaque tam
numerosa & varia omnis sexus, & con-
ditionis; sed præcipuè ex Deo quem
nunc Beati cum omnibus suis perfe-
ctionibus clare intuentur, ac in eo omne
bonum, quod cogitare vel velle possunt,
possident. Verè inebriabuntur ab uberta-
te domus tuæ Domine, & torrente voluptatis
potabis eos.

A

2. Fin-

2. Finge hic hominem aliquem, in quo sit omnis virtus, scientia, prudentia, imaginabilis; in quo omnes passionnes rationi obtemperent, qui sit corpore formosissimo, sanissimo, robustissimo, qui solus omnes opes, omnes honores, & voluptates totius mundi obtineat, idque secunda & pacata possessione, adjice ei si placet, annos æternos, &c. an non hic felix, tibi videbitur? sine comparatione felicior est sanctorum minimus: nam illam felicitatem excogitare potuisti, at quanta Deus præparavit diligentibus se, *nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, &c.*

3. Percurre animo ordines Angelorum, & Beatorum, adi SS. Matrem, & cæteros Patronos tuos, & quosdam tibi notos in hac vita, & postquam iis de tanta felicitate gratulatus es, aliquid emendica, præsertim vivam hujus gloriæ apprehensionem, & desiderium, & mediorum applicationem ad eam obtinendam. &c.

II. De mediis ad eum finem perve- niendi.

DOcet illa David Psal. 83. qui de
cœlesti gloria est, & præter illius
desiderium verbo Concupiscit, signifi-
catum, ait :

I. *Beatus vir cujus est auxilium abs te.*

Nimirum ad obtinendam gloriam gra-
tia divina est opus, juxta illud : *Gratiam
& gloriam dabit Dominus* in Psal. eodem,
hanc posterius, sed prius illam ; cum
enim gloria detur in præmium & mer-
cedem bonorum operum, & bona
opera sine gratia exerceri non possint,
sequitur hanc primum esse gloriæ fun-
damentum, & si roges quemcumque
sanctum, qui ad illam gloriam perve-
nerit, respondebit, *Gratia Dei sum id
quod sum, sed gratia Dei in me vacua non
fuit.*

2. *Quomodo non vacua? sequitur
in Psal. Ascensiones in corde suo disposuit.*
Alterum id medium est, bonum pro-
posi-

positum bene vivendi, semperque proficiendi, stare enim in via virtutis non licet, nisi regredi velis, perpetuo scandendum est, quia cœlum altissimum, & nos in valle collocavit naturæ nostræ & vitij perversitas. Ascensiones autem & gradus veluti, tres illæ viæ quas jam aggrederis. Vide ut pedem rectè figas, quia *benedictionem dabit Legislator, &c.*

3. *Ibunt de virtute in virtutem*, proposita executioni mandanda sunt, neque difficile est, unâ solâ virtute obtentâ, omnium fieri compotes. Contende, *ut videas DEVM Deorum, &c.*

III. De necessitate Meditationis.

QUod David malis ominatur, id propè experimur omnes: *fiat, inquit, via illorum tenebræ & lubricum, & Angelus Domini persequens eos.* Horrenda via, quâ nihilominus nobis ad cœlum tendendum est. *Tenebræ sunt ignorantia finis & mediorum ob mentis, & intellectus cæcitatem. lubricum; peccandi laben-*

labendiq̃ue occasiones obviæ, & continuæ, *Angelus persequens* sunt caro, mundus & dæmon, ipsaq̃ue mōrs compellans ad properandum, per tenebras, lubricumq̃ue, quis hic non horreat? quis non lumen, quis non fulcrum aliquod, quis non scutum requirat? suggerit illa David in fine Psalmi dicens: *Lingua mea meditabitur justitiam tuam.*

1. Igitur *meditatio* est lumen quoddam & quasi fax pellens mentis tenebras, & intellectum illuminans, ut videat quo & quae eundum sit, detegit præcipitia, insidias & alia incommoda viatorum, &c. *Accedite ergo ad eum per meditationem, & illuminamini, & facies vestrae non confundentur.*

2. Eadem voluntatem inflamat, ut ea lubricitas exsiccetur; confirmat & stabilis in bonis sanctisq̃ue propositis, ut eò securè & sine metu, quo vocat intellectus contendat, & passiones moderetur, &c.

3. Est denique veluti scutum quoddam,

dam, quotidiana enim illa periculorum imminentium prævisio admodum necessaria est, si lædi nolis. quin, teste Augustino, flagellum est, quo hostes abigimus, &c.

IV. *De utilitate & fructu ejusdem.*

Non solum ad avertenda mala necessaria est meditatio, verum etiam ad bona promovenda, sicut cibus non solum arcet debilitatem & mortem, sed dat incrementum, & venustatem corpori, ejusque vires roborat.

1. Igitur considera idem præstare meditationem animæ, quod corpori facit cibus. Non enim tantum avertit languorem, & tepiditatem (qualem se expertum fatetur David neglecto meditandi exercitio; *percussus sum, inquit, ut fœnum, & aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum*) sed etiam facit ut anima crescat in virtutibus, & in divino servitio confirmetur. Elias sumpto pane subcinericio non solum
ani-

animar
ambula
bus &
Ita si
pendas
bile ad
ficulta
curren
quod a
huic ex
2. I
templ
ris, c
omnia
3. I
benev
cat, f
nem e
næ pro
V.
1. R
stabil

animam fugientem retinuit, sed etiam ambulavit in fortitudine cibi illius 40. diebus & 40. noctibus usque ad montem DEI. Ita si serio quotidie meditationi te impendas, experiere robur animi admirabile adversus omnes tentationes & difficultates, & expeditum te senties ad currendam viam mandatorum; & quod alii melius proficiant adscribere huic exercitio potes, &c.

2. Est quasi clavis cœli, quâ ad contemplandas DEI perfectiones ingrederis, quâ de thesauris bonitatis illius omnia tibi bona decerpis, &c.

3. Est regula, & solidum medium bene vivendi adeò ut Bonaventura dicat, sine illo studio omnem Religionem esse aridam, imperfectam, & ruinæ proximam, &c.

V. De jucunditate meditationis.

I. **R**atione subiecti; quia operationes animæ jucundiores, & delectabiliiores sunt operationibus corporis,

ris, & sensuum, sunt enim illæ propriæ hominum rationabilium, & hæ nobis cum bestiis communes, atqui in meditatione tres animæ facultates memoria, intellectus, & voluntas occupantur. Ergo voluptas non potest non esse liquidissima, patet in iis qui studio & litteris dediti sunt, &c.

2. Ratione objecti circa quod versatur meditatio, & illæ animæ operationes, nempe circa DEVM, qui est centrum illius in quo conquiescat (fecisti enim nos ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te) circa ejus perfectiones, beneficia, vitam servatoris, circa fidei nostræ mysteria, &c. & quamvis nonnulla sint, quæ dolorem afferre videantur, ut est Passio Christi, peccata nostra, & pœnæ peccatorum timendæ, hanc tamen suavitatem admixtam habent, quod per meditationem eruantur fructus passionis & media evadendi pœnas, &c.

3. Ratione fructuum qui hinc colliguntur

guntur,
num, v
virtute
quod
versati
comm
dogu
testari
illite in
ti illam

i. Q
in am
peccat
rarum
mixqu
vehem
ditari.
diè pr
videas
tionis
quem

guntur, quales sunt refrænatio passionum, vitiorum extirpatio, progressus in virtute. Vnde pax conscientiæ accedit, quòd in hac familiari cum DEO conversatione vicissim sc DEVS animæ communicet, participem illam faciendo gustuum & solationum suorum, uti testari possunt experti, & tu ipse, si ritè illi te impenderes experireris. Vnde tanti illam Suarez & alij, &c.

VI. De Praxi ejusdem.

i. **Q**Vo ad præparationem, quæ triplex est: remota, quæ consistit in amotione impedimentorum, hoc est peccati, inordinatorum affectuum, curarum nimiarum, & levitatis animi, omniæque curiositatis. Hæc enim omnia vehementer obsunt volenti bene meditari. Altera est propinquior, quâ pridè priusquam cubitum discedis prævideas non solum materiam meditationis, sed etiam finem & fructum quem statuis colligere, & ad quem sti-

mulare te vis. Tertia proxima hoc requirit, ut meditaturus te in DEI præsentia colloces, orationem præparatoriam, loci compositionem, & petitionem luminis & gratiæ facias.

2. Quo ad meditationem ope intellectus investigandæ sunt veritates in materia proposita, quarum passim argumenta sufficientia in sequentibus meditationibus suggeruntur, donec eas probe apprehenderis. Deinde voluntati suas partes committe, ut prorumpat in affectus opportunos, & quia in his potissimus fructus consistit, differri non debent in meditationis finem, sed per eas intercalandæ sunt considerationes, & perpetuâ vicissitudine temperandæ, ne meditatio sit arida, studioque similis; & quidem in via purgativa præcipuus affectus erit compunctionis. In illuminativa spei, compassionis, imitationis. In unitiva amoris, zeli, desiderij, gaudij, &c.

Affectum sequuntur resolutiones,
&

& proposita efficacia, non tantum universim concepta, sed multo magis ad particularem aliquem actum determinata (universalia enim plerumque effectum non habent) quamvis hanc particularisationem præstet ad finem reservare, ne distractioni detur occasio. Quin author sum, ut nunquam finias prius, quàm particularem aliquem actum, & quidem eo die vel vitandum vel exercendum decreveris, etsi neque satis convictus intellectus, neque voluntas inflammata videatur, sic enim sine fructu nunquam recedes.

Meditatio denique concludetur per colloquium cum SS. Trinitate, vel cum aliqua personarum, etiam cum B. V. aut SS. aliis, petendo gratiam ejus propositi exequendi, quæ allocutio & postulatio etiam inter meditandum fieri potest.

Porro præsentissimum adversus mentis evagationes remedium erit, seria ordinataque materiæ præparatio, dein-

de DEI præsentia, & compositio loci, & situs corporis quietus & reverens.

Contra ariditates serviet puritas animi & intentionis, patientia, humilitas, & diffidentia sui, orationes jaculatoriæ.

3. Post meditationem fiat brevis collectio, quomodo successerit, & unde bene vel male? ut vel continues vel emendes. Denique propositum renova, & si potes, utere per diem aliquâ sententiolâ, quæ te reddat memorem.

VIA

1. C
laudet
charita
salutem
nam, u
posse
hanc v
quiden
se, ne
divitias
naturæ
mortal

V I A

P V R G A T I V A.

I. M E D I T A T I O

E T

F V N D A M E N T V M

O M N I V M.

De fine Hominis.

I. **C**Reatus est homo ad hunc finem
ut DEVM Conditozem suum
laudet, revereatur, eique serviat & per
charitatem in hac vita uniat, & sic
salutem & gloriam consequatur æter-
nam, ubi in DEI, hoc est omnis boni
possessione sit felicissimus: vide igitur ut
hanc veritatem altè animo infigas: te
quidem ex nihilo, sed non casu exitis-
se, neque ad accumulandos honores,
divitias, voluptates, scientiam aliaque
naturæ bona, quibus malè plerique
mortalium incumbunt, sed à Deo te

conditum esse ad ejus gloriam propagandam, ad eum amandum, ad ei serviendum, &c.

2. Conf. excellentiam hujus finis: idem enim est qui Angelorum, qui B. Virginis inter creaturas nobilissimæ, qui ipsius Dei, nullum alium finem operum suorum quam se ipsum habentis, & hinc æstima Dei erga te benignitatem, qui non ita nobis uti voluit, quemadmodum nos reliquis creaturis, quæ propter nos sunt, utimur, quas usurpata & detritas abjicimus, sed ex infinita sua bonitate statuit ut non solum hic, verum etiam in omni æternitate felices essemus, &c.

3. Conf. quam reliquæ creaturæ etiam inanimæ ardentè prosequantur fines sibi à Deo propositos, lapis descendendo, ignis ascendendo, & quantus tumultus existant si aliqua violentè extra centrum, hoc est, finem suum detineatur, & cogita hanc unicam esse causamurbationum tuarum, quod à fine tuo

A
tuo del
prætere
scientia
quæ tibi
ce quo
bilissim
Deus p

II. De

I. C
nem p
infinite
fidia q
si enim
ad nata
gravita
bile no
iis præ
venire
re, eiq
2. M
creatur

tuo desciscas. fecisti nos ad te, &c. Vide præterea quam impense contendas ad scientiam, ad favorem creaturarum & quæ tibi ut fines proposuisti, & erubescere quod minus incumbas in finem nobilissimum utilissimumque quem tibi Deus proposuit.

II. De mediis ad finem illum consequendum.

I. **C**ons. Deum, qui ex infinita sua bonitate tam nobilem homini finem præfixit, ex sua quoque sapientia infinita contulisse eidem media & subsidia quibus finem suum assequeretur, si enim avibus dedit alas ad volandum, ad natandum pinnas piscibus, terræ gravitatem, levitatem aëri, &c. credibile non est eum destituisse hominem iis præsidiis quibus ad suum finem perveniret. Hinc illum lauda, ama, revere, eique gratias age.

2. Media ergo sunt reliquæ omnes creaturæ quas Deus in gratiam hominis

nis condidit; *Omnia subiecisti pedibus ejus, Oves & boves ps. 8. &c.* Percurre singulos naturæ gradus, & videbis non solum inanimata ut Cælos, solem, clementia &c. & vegetantia ut plantas & arbores; & sensitiva, ut bestias, verum etiam Angelos ipsos ministerio & vsui tuo deputatos ut te ad finem tuum promoveant. Eodem spectant animæ tuæ facultates, membra, sensus viresque corporis, tum quidquid his accidit, prosperum vel adversum, divitiæ vel inopia, honor vel contemptus, sanitas vel ægrotudo, vita vel mors. Adde media supernaturalia plurima & in promptu & fini consequendo peropportuna, ut Incarnationem Filij Dei eiusque merita, sacras litteras, sacramenta, tot gratias &c.

3. Cùm creaturæ media sint ad propagandam Dei gloriam & salutem tuā consequendam, cave ne ijs in illius injuriam & tuam damnationem abutaris; ne aliquam velut finem tibi proponas, similis

similis
captus,
ga om
repelle
vri æge
pharma

II
1. PR
co
tua, ex
tua vo
sum, p
dium s
ius exc
Aposto
no fuit
alios qu
non cer
norem
les apud
Princip
nere, si
honesti

similis infano viatori qui viæ delicijs captus, obliviscitur termini sui: sed erga omnes esto indifferens & catenus repelle quatenus ab eo te abstrahunt, vii æger sanitatis studiosus se gerit erga pharmaca &c.

III. De fine vocationis tuæ

1. **P**RÆTER finem illum, qui omnibus communis est, ut studeas salutis tuæ, exigit quoque DEVS à te, ratione tuæ vocationis ad statum hunc religiosum, peculiarem perfectionem, & studium salutis proximi. Æstima finis huius excellentiam ex eo quod verè sit Apostolicus & qui ipsi Christo Domino fuit propositus, & ad quem non alios quam dilectos suos vocat. Unde non censeas onus tibi imponi, sed honorem & notam prærogativæ quæ polles apud DEVM, quo modo in familiam Principum adsciti putant ad se pertinere, sibi quæ gloriosum ut se cæteris honestius vestiant.

2. Me-

18 VIA PURGATIVA

2. Media, quæ DEVS tibi dedit in societate, ad consequendum finem tam propriæ quàm alienæ perfectionis, ordinatæ ad DEI gloriam, plurima sunt & optima. Propriæ perfectioni seruiunt tot Orationes, Meditationes, Examina, Sacramenta &c. alienæ: Confessiones, Conciones, Doctrinæ &c. ubi ponderabis munificentiam & affectum DEI erga societatem, quam instruxit omnibus ferè præsijs, quæ ab orbe condito sunt ad salutem perfectionemque propriam & proximorum exco- gitata: & videbis an & quâ ratione illa hactenus usurpaveris.

3. Fac te indifferentem ad omnia officia & ministeria, nec unum (quod fortè speciosius sit aut conformius propensione tuæ) præ altero deliges, ne DEVS in eo suâ te gratiâ destituat, quod propriâ tuâ voluntate non ad normam divinæ gloriæ elegeris: sed te committe penitus sanctæ obedientiæ, quæ te se- cure per imposita officia & ministeria
ad

ad finem tuum deducet; & cum illa interpretres sit divinæ voluntatis, crede te per illam intellecturum quid maximè DEVS à te fieri velit ad tuam & proximorum salutem, & gloriam suam.

IV. De peccato Luciferi, Adami & aliorum,

I. **V**nicum est quod fini illi, ad quem conditus es, directè adversatur, eiusque consecutionem impedit, peccatum; quare cogita tibi nihil æquè atque illud timendum esse aut pariter abominandum; cætera omnia, sive animæ sive corporis, sive fortunæ mala promovere te possunt, si velis, ad finem tuum; istud unicum culpæ malum ab eo te avertit, maximo igitur constantique odio illud prosequere, velut obicem tuæ beatitudinis & felicitatis.

2. Unicum admisit cum suis Angelis Lucifer, solâ ambitione animum invadente, cum subito DEVS non attentâ eius pulchritudine neque donis quibus illum

20 VIA PURGATIVA

illum exornarat, neque obsequijs quæ ab eo, si resipisceret, poterat expectare, neque blasphemijs, quibus, si damnaretur, is æternum indulgeret &c. subito inquam de cœlo illum præcipitavit in infernum & barathrum omnium miserrimarum. Fecit hoc DEVS in præstantissima sua Creatura, quid faciet in me vilissimo terræ vermiculo? fecit ob peccatum unicum, illudque cogitationis, quid faciet ob mea innumera omnigenere & modo commissa? & tamen qui Angelum illicò damnavit, hætenus pepercit mihi, spemque salutis & locum pœnitentiæ reliquit, ô bonitas!

Eodem modo expende peccatum Adami & pœnam mox subsequutam quam tota adhuc posteritas luit, luerque, & vide quantum tua inobedientia in violatione omnium præceptorum, divinorum, eius inobedientiam excedat. Time &c.

3. Cogitatione ingredi Infernum, & vide plurimos ibidem ob unicum pecca-

peccatu
aternis
res si lo
conced
cui no
scelera
datio &

1. A
nus &
titudi
ritia h
specie
plagis
affectu
tempu
cognos
plagar
disti,
plagas
fisti.

2.

peccatum mortale admissum torqueri æternis supplicijs, quid facturos putares si locus illis & tempus pœnitentiæ concederetur? quid te facere oportet cui hoc beneficium post tot admissa scelera concessum est? Dolor, & Emendatio & Pœnitentia, &c.

V. De peccatis proprijs.

I. **A** Planta pedis usque ad verticem capitis non est in eo sanitas, vulnus & livor & plaga tumens. Conf. multitudinem peccatorum tuorum à pueritia huc usque patratorum, non tam in specie, quàm confusè, advertendo te plagis & livore plenissimum, eliciendo affectum humilitatis & confusionis ob tempus Dæmonis servituti impensum; cognoscendo spurcitiem & foetorem plagarum illarum quibus DEVM offendisti, proximum scandalifasti, tibi ipsi plagas & stimulos conscientiae impresisti.

2. Ex multitudine æstimabis gravitatem

tatem, si enim ad damnationem satis est unicum, quid tot? sunt veluti plura ulcera pestifera; plures Leones circumstantes; debitum insolubile decem millium talentorum &c. hinc deplora miserimam conditionem tuam, à qua vide ut lachrymis continuisque pœnitentiæ operibus te eximas.

3. Perpende quid te ad peccandum perpulerit: nempe vanitas, umbra & species boni momento evanescentis, ut infrænata cupiditati tuæ satisfaceres, ut voluntati pessimæ obsequeris, quam non erubuisti anteponere æternæ legi divinæ voluntatis, præferens creaturam Creatori, nihilum DEO; diaboli suggestiones, Angelicis divinisque inspirationibus, ô cæcitatem! ô dementiam! ô furorem! quid ex his omnibus tibi modo superest, nisi afflictio spiritus, & iustus timor ne per veram pœnitentiam nondum satisfeceris irato Numini? &c.

VI. De gravitate peccati ex vilitate peccantis.

I. **C**onsidera quis sit qui committit peccatum: Homo est; tu es, & quis es tu? ex omnibus animalibus illud quod maximè miserijs est obnoxium: miserijs corporis, virium, sensuum, animæ, cui si ratio deesset cederes multis brutis. uti patet: & quid ratio quam tanta ignorantia, tanta cæcitas, tanta in malum propensio perturbat?

2. Tu quis es? si prima ortus tui principia perpendis, fuisti, quando formicam magnitudine non excedebas, si nunc te confers cum omnibus huius urbis incolis, quantillus es? quid si te compares cum omnibus qui hanc Provinciam inhabitant? minus. si cum ijs qui totum Imperium? adhuc minus. quid eris igitur respectu omnium hominum, omnium Angelorum, omnium existentium possibiliumque Creaturarum.

rum. & quid hic omnis numerus respectu ipsius DEI arena vilis, gutta maris, nihil.

3. Obstupesce quod tu tantillus, tam nihil cum sis, sis ausus impetere, lædere & convitiari illam Majestatem, ante quam quidquid est, nihil est. ausus sis te opponere DEO tuo, & levare contra illum manum tuam &c. ut si vermiculus, suppositus pedi Gigantis ausit eum provocare, mordere, irritare: potest ne ulla par temeritas aut amentia excogitari. Timor, detestatio, Deprecatio &c.

*VII. De gravitate ex DEI offensi
excellencia.*

1. **Q**uia non solum à vilitate tua sed etiam ab excellentia eius Majestatis quam offendisti, maximum peccatis tuis pondus accedit, perpende autem potissimum tria eius attributa ex quibus summam tuam ingratitude, intolerabilem impudentiam, & dementiam.

dementiam furiosam agnoscas. Primum est eius Bonitas tot beneficijs, Creationis, Conservationis, Redemptionis, Justificationis, Vocationis &c. tibi demonstrata, ob quorum singula cum te totum eius amor, cultui & obsequijs impendere debuisses, tu è contrario beneficia maleficijs, bonitatem injurijs, amorem odio compensasti. O ingritudinem detestandam!

2. Conjice oculos in alterum eius attributum, Immensitatem qua ubique præsens te quocumque loco peccantem intuetur, accuratè omnes ac singulas cogitationes & intentiones tuas, omnia verba, omnes actus observat; & tamen ausus es coram purissimis illius oculis, quod me spectante non auderes? ô intollerandam impudentiam! Homines si quid clam possunt, subinde adversus benefactores suos moliuntur, tu eâ fronte & perviciâ fuisti, ut etiam coram auderes.

3. Attende eius Potentiam quæ om-

26 VIA PURGATIVA

ni momento & modo perdere te potest
& quā nisi te sustentaret, in omnis ge-
neris peccata, miseras, mortem, in-
fernum, nihilum relabereris: quis ergo
furor hunc laceffere injurijs, hunc irri-
tare? si quis Angelus vel homote in aëre
vel de turri suspensum teneret manu,
quam si laxaret, rueres in mille frustra
discerpendus; quo fores in illum affe-
ctu? an provocares? an in faciem des-
pueres? an non potius precibus & om-
ni obsequiorum genere illum studeret
tibi demereri, ut sustinere te pergeret?
Eosdem affectus erga DEVM exerce,

VIII. De gravitate ex pœnis.

I N hac vita quidquid patimur, pœ-
næ sunt peccatorum. Fames, bel-
lum, pestis, morbi cæteri, tot clades,
eversiones regnorum &c. diluvium
universale punitio Sodome & Gomor-
rhæ &c. denique mors ipsa cui ob pec-
catum subiecti sumus.

2. Accedunt etiam in hac vita aliæ
pœnæ

pœnæ animi, ut remorsus conscientiæ, timores, obstinatio, & induratio, & quædam insensibilitas ad omne opus bonum, denique supplicia peccantium fiunt incrementa vitiorum &c.

3. In altera vita est infernus, qui etsi æternus sit, nunquam tamen satis vel unicum peccatū mortale posset expiare: tandem converte te ad Crucifixum in quo vulnera pœnæ sunt tuorum peccatorum; & hinc potissimum expende eorum gravitatem, quod Deus Pater ea tam atrocibus supplicijs in Filio innocente persecutus sit. quid facies in servorū rebeli mancipio in te?

IX. De peccato veniali.

1. **C**ons. malitiam ex eo quod ad mortale disponat paulatim animam, etsi enim ipsum mors non sit, est tamen veluti ægritudo & pestilens quidam morbus debilitans animæ vires ad resistendum tentationi, Deo etiam peculiare suas gratias meritò subtrahen-

28 VIA PURGATIVA

te & qui spernit modica paulatim decidet.

2. Quia DEO displicet; quia commaculat animam; quia facit ut actiones nostræ exigui aut nullius sint meriti ob adjunctas imperfectiones: quia tollit gustum & alacritatem in bonis operibus exequendis; quia nonnunquam in hac vita magnis pœnis castigatur, & in altera expiatur maximis tormentis.

3. Conf. Quæ venialia in te frequentiora sint, quæ periculosiora, quæ scandalosa; ut negligentia in spiritualibus exercitijs, facile alios dijudicare, vanè superbire & gloriari, admittere & inhærere phantasjs non bonis & similia; firmiterque decernes ea extirpare cum divina gratia. Observabis cum Davide iniquitates passionum tuarum continuo excubando ne ab ijs subvertaris &c.

X. De Morte.

1. **I**N morte omnia sunt incerta, tempus, locus, modus, ut semper, & ubicunque mori paratus sis. Considera quot subito abrepti sint, & fortè in peccato mortali, & quid animi tibi foret, si mori hoc momento cogereris?

2. In morte omnia sunt horribilia. In corpore dolores, in animo scrupuli & metus futurorum, graves subinde socij ob morbi gravitatem, aut diuturnitatem. Circumstantes Dæmones ultimum imperum in animam facturi.

3. In morte aperiuntur oculi, ut videas merissimas esse huius vitæ vanitates, tunc apparebit quid prosit fuisse Doctorem, Confessarium Magnatum, Superiorem &c. nihil esse illa, quibus olim innitebaris, in solis operibus bonis solatium & spem esse.

XI. De iudicio particulari.

1. Iudicium erit terribile ratione Iudicis Sapientissimi, Iustissimi, Potentissimi, Absolutissimi, à quo non detur ulla appellatio.

2. Ex parte rerum quæ examinabuntur, non enim examinabuntur tantum facta, & dicta, sed etiam occultissimæ cogitationes, neque tantum peccata, sed etiam bona opera, aut omissa aut facta negligenter, ea quæ in quibus modo nos ipsos palpamus. Ego, ait, *iustitias judicabo.*

3. Ex parte accusantium, ipsius conscientia; Dæmonis; etiam Angeli Custodis, cujus internas monitiones toties contempsisti. Conf. quis sensus futurus sit animæ, in istis angustiis constitutæ, quo non pretio redimeret tempus ad talenta sua, & gratias resumendas, & reformandas actiones, ad sinceram poenitentiam.

XII. De cadavere, ut est imago hominis mortificati.

1. **C**ons. Qualitates cadaveris, non movetur, nisi alienis manibus aut humeris, carer usu sensuum, si honorificè effertur non superbit, si horrore est, si deseritur, si abjicitur non repugnat, linteo contentum est, & brevi foveâ, &c.

2. Hinc disce solo superiorum arbitrio moveri, comprimere libertatem sensuum etiam in licitis non necessariis, honores contemnere, contemptum non curare, paucis & obviis rebus acquiescere, negligere superflua, &c.

3. Reflectendo te ad horrorem cadaveris, cogita quid ames, dum formam, dum carnem amas, cui servias, dum corpori, & sensualitati indulges. an non præstat rem tam vilem mancipij loco habere viliter, vexare, castigare, & mortificare, nil præter necessaria ad animam, & Deum illi concedere?

XIII. Memento homo quia pulvis es &c.

1. **M**emento homo. Considera quàm utile sit meminisse nostrę conditionis : ad humilitatem & diffidentiam sui ipsius, quid enim superbis terra & cinis? quid te alteri præfers formatus ex uno eodemque luto? quid potest pulvis quem projicit ventus à facie terra?
2. *Pulvis es.* Non tantum fuisti in origine tua, sed adhuc es, levis inconstans, pronus ad terrena, oculis DEI, & Angelorum sæpè molestus, aridus, & siccus &c.
3. *In pulverem reverteris:* pœna peccati ista est. quia Adam DEO similis esse voluit; & ut, quem originis vilitas non cohibuerat, finis compesceret &c. vide ergo quanti te facere debeas, qui pulvis fuisti, es, & eris, an indignari, si contemneris, hoc est si pulvis calcetur? denique cætera omnia æstimapulvere ipso viliora.

XIV. De

XIV. De signis Iudicij universalis.

1. **C**ONS. DE V M velle istud iudicium coram toto mundo fieri, tum in approbationem iudicij particularis, tum ut corpora etiam suam sententiam audiant, tum in confusionem reproborum, & gloriam Beatorum. Tum denique ut toti mundo appareat gloria Humanitatis Christi, & æquitas iudiciorum DEI, quæ in hac vita bonis adversa immisit, malos felices esse permisit.

2. Signa erunt quod Sol obscurabitur, & Luna non dabit lumen suum, & stellæ cadent de calo: & virtutes calorum commovebuntur, erunt terræ motus &c. nimirum armabitur omnis Creatura pro Creatore in ultionem peccatorum.

3. Incipiet ardere Cælum, & terra igne qui malorum corpora etiam ante sententiam cruciabit, & postea, veluti torrens igneus secum in infernum abripiet.

34 VIA PURGATIVA

XV. De Resurrectione corporum.

1. **V**ide ad sonitum tubæ angelicæ
ubique reviviscere, & surgere
corpora mortuorum, proborum qui-
dem impatibilia & pulchra, aliorum
verò patibilia & foeda, & quæ horreant
animæ subire, quin mutuo horribiliter
maledicent, ubi proborum animæ &
corpora invicem gratulabuntur; nec
tamen sic sistitur.

2. *Tunc apparebit signum Filij hominis.*
Etenim videbunt Filium hominis venientem
cum Majestate magna, cinctum choris
Angelorum &c. terribili aspectu in ma-
los, amabili in iustos. Erit & suus B.
Virgini thronus &c.

3. *Sed & patebunt abscondita tenebra-*
ram & manifestabuntur consilia cordium,
coram toto mundo. opera iustorum
non solum bona, sed etiam mala, quæ
per pœnitentiam expiarunt, non ad
confusionem, sed gloriam, ubi & ma-
lorum bona opera, erunt illis in con-
fusionem

fusionem , quòd non perseveraverint,
&c.

XVI. De sententia Iudicis.

1. **V**enite benedicti Patris mei, posside-
rete paratum vobis Regnum, à
constitutione mundi; Esurivi enim, &c.
singula attentè considera.

2. *Ite maledicti in ignem aeternum, qui
paratus est diabolo & Angelis eius. Esurivi
enim, & non dedistis. &c.*

3. *Et ibunt hi in supplicium aeternum,
quanto ululatu, & maledictis! Iusti au-
tem ibunt in vitam aeternam. Quanto Iu-
bilo?*

XVII. De Inferno.

1. Conf. **Q**uid sit? nempe locus
subterraneus, angustus,
obscurus, foetidus, omnium malorum,
& tormentorum aggregatione terri-
bilis.

2. Socij erunt diaboli, & pessimi
quique ex omni genere dignitatum, &

ordinum invicem implacabili odio, & rabie persequentium, qui à se divelli non poterunt, &c. Et si hic tibi intolerabilis videtur convictus unius vitiosi hominis, quid facies inter tales totâ æternitate?

3. Conf. Causas æternitatis esse: tum quod culpa semper durat, voluntate in malo & odio DEI obstinatâ. Tum quia ignis ille non consumitur, neque consumit, tum quia decretum DEI immutabile est: in inferno nullam esse redemptionem, ô si post mille, si post mille millia annorum, &c.

XVIII. De pœna sensus & damni.

1. Conf. **M**ultitudinem tormentorum, nam miser torquetur in omnibus membris, & sensibus maximè ijs quibus potissimum peccavit. In phantasia per imagines horribiles, in memoria per continuam recollectionem bonorum amissorum, & malorum præsentium. in intellectu per appre-

appren
per odi
singuli
object

2. C
cum e
præ ijs
totius
tum q
interru
num!
taneâ

3.
anima
liatam
DEO
facile

1. C
dem q
de pœ

apprehensiones tristes, in voluntate per odium DEI & rabiem, &c. deinde singulis potentijs applicabuntur varia objecta affligentia, &c.

2. Conf. Magnitudinem pœnarum cum ex multitudine & varietate, ut præ ijs omnes morbi, omnia Martyria totius mundi, videri possint res pictæ, tum quia nullo solatio aut refrigerio interrumpuntur, sed continuantur æternum! æternum! & istas nobis momentaneâ voluptatulâ nos mercamur?

3. Accedet pœna damni, quâ videt anima se summo bono æternum spoliata, ad quod possidendum scit se à DEO creatam fuisse, videbitque quam facile eius potiri potuisset.

XIX. De Purgatorio.

1. **C**onsidera eundem esse ignem Purgatorii atque inferni, eandemque violentiâ agere in animam, unde pœnas illius æstima per applicationem

nem sensuum, & etiam sisolarium magnum esse videatur, quod poenæ illæ æternæ non sint, tamen dilatio summi boni, quod & clarè cognoscunt, & valde amant, torquet vehementer, &c. compatere igitur, & stude modis omnibus miseræ animæ succurrere.

2. Conf. Cur poenæ illæ infligantur, nempe ob peccata venialia, aut defectum satisfactionis temporalis pro mortalibus: ita ut negligentia in spiritualibus, verbum otiosum, vana complacentia, similiaque, causa sint tantorum tormentorum. An non igitur præstat se in ijs hic mortificare, quàm ibi sic torqueri?

3. Considera. Media evadendi purgatorium. 1. Facere exactè res omnes suas, & cum reflectione, & examine. 2. Custodia cordis, & oris, & sensuum. 3. Pietas erga Indulgentias.

XX. De Superbia.

1. Conf. **A**ctus superbiæ ut sunt :
vana gloria , jactantia ,
ambitio , præsumptio , hypocrisis , per-
tinacia , contemptus aliorum : circa que
te ipsum examinabis.

2. Considera. Pœnas superborum. 1.
Quòd sint odibiles DEO ob ingrati-
tudinem quod sibi adscribant , ea quæ à
DEO sunt. 2. Sunt odio cæteris , qui-
bus se arroganter præferunt. 3. Sæpè
DEVS permittit eos in graves defectus
& peccata prolabi , quòd fit ut confun-
dantur. *Qui enim se exaltat humiliabitur ,*
&c.

3. Conf. Remedia primo notitia tui
ipsius ut videas te miserum , & misera-
bilem , nihilque boni à te ipso habere ,
sed à DEO cui gloria , &c. 2. De rebus
tuis parcissimè loqui. 3. Bona quæ pri-
vatim fieri possunt , publicè ne facito.
4. Alijs ne contradicas , ijsdem cedas ,
&c.

XXI De

XXI. De Gula.

1. **A**ctus sunt. 1. Circa qualitatem ciborum, lautitias, & delicata quærendo, cibis communibus non esse contentum, de ijs quæri, &c. 2. Circa quantitatem sumendo plus quàm necessitas requirat, aut valetudo patiatur. 3. Circa tempus, preveniendo horam consuetam, aut sæpius, &c. 4. Circa modum, edendo avidius, & absorptum esse, &c.

2. Pœnæ & damna. 1. In corpore, quod varijs inde morbis affligitur. 2. In anima quæ inepta redditur ad studia, ad spirituales functiones instar navis nimio pondere demersæ: denique quod alimentum luxuriæ ministratur.

3. Remedia. 1. Considerare vilitatem vitij istius, quàm procul Christus & Sancti ab eo absuerint. 2. Declinare convivia externorum. 3. Tempore prædicti avocare cogitationem à sensu aitate edendi

edendi
attende

1. **A**

Religio

incauti

tum in

ctio tu

Conver

tim cu

bus tu

immor

2. P

DEY

2. Exca

famia.

stasia.

tionem

scrupu

3. R

2. Mor

Mentem

ANNONÆ SPIRIE. 41
edendi per pias considerationes, aut
attendendo ad id quod legitur, &c.

XXII. *Luxuria.*

1. **A**ctus, præter istos qui opere
ipso consummantur, neque ad
Religiosum spectant. Sunt 1. Aspectus
incauti & liberiores tum personarum,
tum imaginum impudicarum. 2. Le-
ctio turpis sub specie eruditionis. 3.
Conversatio mollis & blanda præter-
tim cum mulieribus. 4. Cogitationi-
bus turpibus, & similibus phantasijs
immorari, &c.

2. Pœnæ. 1. Lapsus apertus, quem
DEVS permittit ob negligentiam, &c.
2. Excæcatio mentis & induratio. 3. In-
famia, & tandem desperatio & apo-
stasia. 4. Ob momentaneam delecta-
tionem æternus cruciatus. 5. Ingentes
scrupuli, & anxietates, &c.

3. Remedia. 1. Custodia sensuum.
2. Mortificatio carnis. 3. Fuga otij. 4.
Mentem bonis cogitationibus occupa-
re.

42 VIA PURGATIVA
re. 5. Primis malis suggestionibus statim resistere. 6. Cultus B.V. &c.

XXIII. De Avaritia.

1. **A**ctus. 1. In paupertate religiosa nolle alicuius rei penuriam pati. 2. Rebus communibus uti tamquam proprijs, usum alijs præripiendo, aut difficulter cedendo, accipiendo & dando sine venia, maximè si ijs detur, qui reddere liberaliter possunt, aut eâ spe. 3. Superflua, curiosa, & pretiosa habere. 4. Ad ea procuranda peculium sibi retinere, &c.

2. Poenæ & damna. 1. Inquietudo ut habeas, anxietates ut serves, mœror si perdas. 2. Violatio voti. 3. Læsis charitatis. 4. Scandalum aliorum, ut similibus superfluitatibus inhient, &c.

3. Remedia. 1. Intuere pauperem Christum cuius socius haberi vis, & exempla primorum Patrum nostrorum. 2. Nil accipe aut da sine venia superioris. 3. Cupidorum & eorum qui affluunt fami-

familiaritatem devira, nec cū te puerit paupertatis tuæ, similiter cupidus fias.

XXIV. De Ira.

1. **A**ctus. 1. Proximum à quo læsus es, odio interno prosequi, eiusdem vitare consortium. 2. Eidem detrahere, famamque eius apud alios denigrare, &c. 3. Eundem coram convitijs, & verbis amarioribus impetere. 4. Eius incommodis lætari, &c. Ad iram spectat impatientia, morositas, & nescio quid in conversatione amarum & inurbanum.

2. Pœna & damna. 1. Ira sibi ipsa pœna est, quia animam turbat, cor, & corpus alterat. 2. Iracundi alijs exosi, quia molesta eorum conversatio. 3. Scandalo sunt domesticis & externis.

3. Remedia. 1. Dum læderis, non tantum sile, sed nec ullum signum commoti animi exterius ostende. 2. Blandius cum lædente agas, responsio enim mollis

44 VIA PURGATIVA

mollis frangit iram. 3. Nunquam illius consortium fugias, sed potius obsequijs novis demereri stude, accende carbonem super caput inimici, &c.

XXV. De Invidia.

1. **A**ctus. 1. Dolere de bonis alterius, tum externis ut opibus, commoditatibus, honore &c. tum internis, ut scientiâ & virtute. 2. Gaudere de alterius depreffione & contemptu. 3. Bona aliorum tacere, imperfectiones verò cum exaggeratione propalare. 4. Virtutes &c. aliorum calumniari, & interpretari in peiorem partem. 5. Impedire ne bona quæ ipse facere nolis, aut nequeas, fiant ab alijs, &c.

2. Poenæ & damna. 1. Invidia excipiat ossa, redditque tristem & melancholicum. 2. Vitium est difficillimum curatu, quia pudet aliquem fateri se invidum.

3. Remedia. 1. Cura amare proximum

num & DEVM; gaudebis illius gloriam ab alijs promoveri. Utinam omnes prophetent. aiebat ille. 2. Actus contrarios actibus invidiæ exerce, gratulando alijs, eos laudando &c.

XXVI. De Acedia.

1. **A**CTUS. 1. Res omnes spirituales negligenter & tantum ex consuetudine facere. 2. Easdem aliquando omittere. 3. Virorum spiritualium consortium declinare. 4. Otiosum esse. 5. Ad declinandam notam otiositatis, inutilia, & sæcularia tractare. 6. Egredi sine necessitate, neque ex charitate ad externos, tantum fallendi temporis & tædij causa &c.

2. Damna. 1. Sic nunquam profici in virtute. 2. Tempus, rem pretiosissimam, perdi. 3. Grave esse periculum maioris lapsus etiam apostasiæ iuxta illud. *Utinam calidus esses vel frigidus &c.* Unde etiam collige tales difficillimè emendari.

3. Re-

3. Remedia. 1. Considerare vitæ brevitatem, iudicij severitatem, diligentiam aliorum in scientijs, divitijs, & honoribus acquirendis. 2. Quod ferventer fit, fit majori solatio, majori merito. 3. Nil omittere spiritualium et si tædio afficiare.

XXVII. De Sensibus.

1. **C**onsidera quibus modis per sensus peccetur! & tu peccare soleas, videndo curiosa, periculosa, audiendo vana, murmuratoria, detractoria &c.

2. Considera damna. 1. Inquietudo & distractio animi. 2. Variæ concupiscentiæ, facilè enim concupiscitur, quod cum delectatione videtur, aut auditur &c. Inde pericula peccandi, morte intrante per fenestras &c. sic Eva perijt, sic Sampson, sic David, & quicumque labitur pœne, istis vijs ad peccandum ducitur, & tu qui pronus

es

es in la
impulle

3. F
sunt, i
ficatio
tantope
& usu
Berchm
tifica, &
videris,
ti altius

XXV

1. **P**
tum pe
sine re
alios iu
sentent
carnis e
& mun
rositate
&c. Qu
occorre

es in lapsum sponte tuâ , quid facies
impulsus ?

3. Fructus custoditorum sensuum
sunt, 1. Pax & puritas cordis. 2. Ædi-
ficatio proximi , per modestiam nobis
tantopere à S. P. N. commendatam,
& usurpatam à B. Borgia, Aloyfio,
Berchmanno & alijs. Sensus ergo mor-
tifica, & si casu aut necessitate aliquid
videris, cave ne imaginando illud men-
ti altiùs imprimas.

XXVIII. De Potentijs internis.

1. **P**Eccat intellectus ignorantiam ne-
cessariorum ad officium ac sta-
tum pertinentium. 2. Inconsideratè &
sine reflectione agendo. 3. Temere
alios iudicando. 4. Pertinaciâ in suis
sententijs defendendis. 5. Prudentiâ
carnis excogitando ea quæ carnalibus
& mundanis desiderijs serviunt. 6. Cu-
riositate , studendo inutilibus & varijs
&c. Quibus vitijs per actus contrarios
occurrendum est.

2. Pec-

2. Peccat voluntas. 1. Inobedientiâ. 2. Pravâ intentione. 3. Quærendo tantum quæ sua sunt. Non sic Christus qui dicebat *non mea : sed tua voluntas fiat, & non quero gloriam meam, sed eum qui misit me, &c.*

3. Phantasia & appetitus sensitivus sunt velut mare quoddam tempestuosum, frænanda per memoriam præsentia DEI, & spiritualibus cogitationibus, & assiduâ mortificatione. Considera denique potentias illas talenta esse tibi à DEO credita, de quorum usu ratio stricta reddenda, &c.

XXIX. De examine Conscientia

1. **C**ONS. modum examinis hoc versu explicari. Redde DEO graties, pete lumen, discute mentem, delicti veniam posce, recide malum, vide quam hætenus ea puncta perfunctoriè percurreris.

2. CONS. quæ potissimum examinanda sunt. 1. Bona opera, quàm tepidè quàm

A
quàm in
2. Ope
ses, qua
xionem
malorum
3. Co
stetui. I
militas.
de pax &
patio vic
torum &
sine exa
obscura
virtutum
dentia sp
XX
1. C
collation
N. & c
exerceat
in usu. R
abiliis vir

quàm imperfectâ intentione ea feceris.

2. Opera mala, neque tam actus ipsos, quam ipsam intentionem, reflectionem & causas, seu radices istorum malorum, &c.

3. Conf. fructus examinis benè instituti. 1. Notitia tui ipsius, & inde humilitas. 2. Remissio peccatorum, & inde pax & quies conscientiae. 3. Exirpatio vitiatorum, ut morborum cognitorum &c. 4. Perfectio virtutum, quæ sine examine multis imperfectionibus obscurantur, & sæpè magis umbra virtutum sunt, quàm virtutes. 5. Prudentia spiritualis, ad iuvandos alios &c.

XXX. De examine particulari.

1. **C**onsistit in his: proposito, curâ, seu solitudine; examine & collatione. Et vide quàm accuratè S. P. N. & cæteri societatis id exercuerint, exerceantque, imò & Ethnicis fuisse in usu. pudeat te & ab illis deficere, & ab iis vinci.

2. Materia huius examinis est. 1. Ex-
tirpatio vitij à quo magis impugnaris,
aut quod scandalosius est. 2. Reforma-
tio morum exteriorum, sensuum & po-
tentiarum. 3. Acquisitio virtutum so-
lidarum, inchoando quidem à maxi-
mè necessaria statui tuo, & tibi; sed
eam ita subdividendo in gradus, ut in
facilioribus virtutis actibus primum te
exerceas, deinde paulatim ad difficilio-
res progrediaris. &c.

3. Fructus est, præter illos quos ha-
bet cum examine generali communes,
quod sic optimè consulitur imbecillitati
humanæ, eaque piè decipiatur, dum
in medium tantum diem proponitur
vitij fuga aut virtutis exercitatio, quis
enim tantillum pollet, aut nequeat? dum-
que id iterum in alterum medium diem
renovatur, fit habitus, & c.

XXXI. De Confessione.

I. **A**Nte Confessionem requiritur

1. Examen peccatorum, & intentionum tuarum. 2. Intensus dolor, quod iterum tam bonum Patrem ingratus Filius offendisti. 3. Propositum firmum, non tantum omnia, sed singula vitandi peccata.

2. In confessione imaginare non te homini sed ipsi Christo confiteri, cui omnia interiora tua cognita sint, ut cuncta breviter, clarè, & sine ullis ambagibus aut excusationibus patefacias, imagiando potissimum in absolutione, de vulneribus Christi destillare sanguinem in animam tuam, ad maculas illius abluendas, cui si lachrymas cordis & oculorum admiscueris, lavaberis amplius, &c.

3. Acceptâ absolutione complecte-
ris Dominum tuum, velut in amicitiam
ab illo receptus, cuius bonitati cum
admiratione referes gratias, & dictâ

oratione, sit tibi quæsumus, &c. Leges impositam pœnitentiam, & in satisfactionem ampliorem offeres Deo reliqua opera tua.

XXXII. De Missa & Communione.

1. **A** Nte sacrum excitandus est appetitus & fames, istius tam amabilis, tam divini cibi, considerando immensam bonitatem Jesu dignantis isto modo venire ad te. Unde hoc tibi ut Dominus tuus? &c. Unde & quibus meritis tuis? tibi tam indigno, tam ingrato? Dominus tuus, Rex tuus, Pater tuus, Sponsus tuus, &c. Urgebis famem cogitando miseras & necessitates tuas, quibus sublevandis ille venit,

2. Sacrum distinctè, attentè, & gravitèr legas, memor illius. *Cirò fecerunt, obliti sunt operum eius*, & pudor sit tantum hospitem cursum & perfunctoriè excipere, &c. In Communione excitatâ vivâ fide præsentia Christi, iterum obstu-

A
obstup
cum pro
malle,
miseric
fumes il
ipsius D
3. P
Explica
rum tua
enim ne
que obla
tuarum
gloriam
nat, &c

obstupescas tantam dignationem, & cum protestatus fueris te mori milles malle, quàm ab illo separari, qui tam misericorditer se tibi unire dignatur, fumes illum, veluti de manu B. M. aut ipsius DEI Patris, &c.

3. Post Sacrum Gratiarum actio, Explicatio necessitatum, & miseria- rum tuarum, petitio gratiarum, quid enim negabit, qui seipsum dat: deni- que oblatio cordis & rerum omnium tuarum, ut de ijs ad maiorem suam gloriam & animæ tuæ salutem dispo- nat, &c.

VIA
ILLVMINATIVA.

VIA
ILLVMINATIVÆ

PRIMA PARS
DE INFANTIA
CHRISTI DOMINI

SECV
FVNDAMENTVM.

I. MEDITATIO

De duobus vexillis.

- I. RIMYM vexillum est
Luciferi omnes homines
ad se allicientis, & ma-
gnam mundi partem sub
sua ditione habentis. dole & indignare.
2. Alterum est Christi nobis in Re-
gem

gem à Deo Patre constituti, suavissimè invitantis ad se sequendum in expeditione contra mundum, carnem ac dæmonem, viriaque omnia, eorumque Tyrannidem. Vide quæ ad sequendum alliciant. 1. Dignitas vocantis. 2. Mille nomina quibus ei obstrictus es. 3. Justitia causæ contra hostes tibi infestissimos. 4. Exemplum præeuntis Ducis & incommoda omnia nobiscum & pro nobis obeuntis. 5. Certa spes victoriæ, nisi per te steterit. 6. Prociūm immensum.

3. Conf. omnes quidem velle regnare cum Christo, sed paucos velle ejus sequi vestigia, sed tales justè à regno excludentur. 2. Aliqui sequuntur, sed eminus, & quâdam laxitate in custodia tantum præceptorum ejus. 3. Alij etiam consilia ejus faciunt, & imitari omninò conantur. 4. Alij non tantum proximè sequuntur, sed alios etiam eò inducunt.

II. De decreto Incarnationis.

1. **Q**ui in Angelorum peccato puniendo Justitiam, voluit in hominibus divitias misericordiae suae ostendere. Quia homines non suam propriam malitiam, sed alterius primi Parentis peccarant. 2. Ne frustraretur fine suo, ob quem genus humanum & mundum condiderat, nemine salutem consequente. 3. Quia homo serpentis fraude ad peccandum inductus fuerat.

2. Cum potuisset salvare homines aut per meram condonationem, aut per Angelum, aut per purum hominem, voluit per filium suum fieri, tum ut copiosior esset redemptio, tum ut per humilitatem filij superbiam hominis melius destrueret, admirare & gratias age.

3. Divinae perfectiones in isto decreto. 1. Bonitas, communicando se naturae humanae tam mirabiliter. 2. Caritas, quia *Sic Deus dilexit mundum, &c.*
3. Mi-

3. Mille
strarum
compa
do. 5.
tia cum
tia in e

III. L

1. **S**ic
Deus
Beatus
mundu
catores
re ingr

2. **Q**
unigeni
no coll
et si nor
homin
titudin
sim te
opere &

3. **A**

quid

3. Misericordia, dum miseriarum no-
strarum capax fieri voluit, ut posset
compati. 4. Justitia plenè satisfacien-
do. 5. Sapientia in concilianda Justi-
tia cum Misericordia. 6. Omnipoten-
tia in eo. *Verbum Caro factum est, &c.*

III. De Caritate Dei & sine Incar- nationis.

1. **S**IC Deus dilexit mundum. 1. Quis?
Deus nullius indigens & seipso
Beatus, merè gratuitò amavit. 2. Quem?
mundum seu mundanos homines, pec-
catores, inimicos, suos, quos sciebat fo-
re ingratos. Id tibi applica.

2. Quantum dilexit? *Vt Filium suum
unigenitum daret.* Amorem igitur ex do-
no collige quo majus esse non potuit,
etsi non ignoraret, qualiter id donum
homines accepturi essent summâ ingra-
titudine vili pendendo, &c. Tu vicis-
sim te redde non verbo aut linguâ, sed
opere & veritate.

3. Ad quid dedit? *Vt omnis qui credit*

in illum non pereat, sed habeat vitam æternam. Finis ergo Incarnationis fuit. 1. Vt non perires. Vt liberareris à peccato, à servitute diaboli, à gehenna æterna. 2. Vt haberes vitam gratiæ, & vitam gloriæ consequereris. 3. Conf. nullum hinc excludi. Dicitur enim. *Omnis qui credit, &c.*

IV. De Electione Matris.

1. **C**Urt Matrem elegit? potuisset enim corpus sibi formare, sicut Adæ fecit. 1. Vt uterque sexus honoraretur, hic à filio, isté à talis filij Matre. 2. Vt quia vir unus, & mulier una valde nocuerunt, ita per unam & unam valde juvaremur. 3. Vt ipsa nobis esset Matris loco & Advocatæ apud Filium.

2. Ex singulari & gratuito Dei beneficio in Matrem ex omnibus electa est MARIA, cui proinde gratulaberis, & beatam dices, *Quia fecit mihi magna qui potens est*, deinde te filii in servum,

vum,

3. C

nem si

de ele

sancti

ritate,

ter om

quæ e

2. Imn

qua D

tis fon

trem

spectu

oculo

bitura

ma T

V. v

1. B

deceb

unico

d. m p

medic

ANNONÆ SPIRIT. 39

vum, & si patitur filium devovebis.

3. Conf. quanta bona hanc Electio-
nem sint consecuta. Si enim universè
de electis dicitur. *Elegit nos, ut essemus
sancti & immaculati in conspectu ejus in ca-
ritate*, quid dicetur de Electa unica in-
ter omnes. 1. Certe debuit esse sancta,
quæ editura erat Sanctum Sanctorum.
2. Immaculata, ut Christus, qui sicut
qua Deus Filius Patrem habet purita-
tis fontem, ita qua homo est Filius Ma-
trem haberet purissimam. 3. In con-
spectu ejus quem erat, non tantum ob
oculos mentis, sed etiam corporeos ha-
bitura. 4. In Caritate totius Sanctissi-
mæ Trinitatis. Filia, Mater, Sponsa, &c.

V. De Immaculata Conceptione.

1. **B**Eata Mater præservata fuit ab
Originali peccato, neque enim
decebat, ut Dei Mater vel momento
unico serva esset diaboli, & Filius Re-
demptionem suam illi non per modum
medicinæ sicut cæteris, sed per modum

præservativi (quod nobilissimum & illi soli si cui alteri debebatur) applicuit, ne inundantes aquæ originis illam arcam contingerent, &c.

2. Omnis mali, fomitis, & concupiscentiæ expers fuit, quod convenienter sequebatur ex præservatione ab originali culpa, & ut secundus Adam non potuit existere inferior priore, ita nec secunda Eva primæ cedere debebat, at illi sine fomite illo creati sunt.

3. In ipso statim conceptu tanta copia gratiarum illi infusa fuit, quanta ne omnibus quidem Angelis & hominibus simul sumptis contingit, ut verè illud ei applicetur: *Fundamentum ejus in montibus Sanctis*; eamque gratiam perpetuâ accessione continuo cumulavit. Verè electa ut Sol nullâ unquam ullius vitij labe obscurata, sed continuo splendens & crescens, &c. Tanto omnibus excelsior, quanto differentius nomen hæreditavit, ut Mater Dei nominetur, & sit, &c.

VI. De Nativitate.

I. **Q**ua est ista quæ ascendit quasi aurora consurgens? verè enim MARIA fuit aurora post tantas, tamque diuturnas tenebras, in quibus latuerat totum genus humanum, expectata. Prænuncia veri solis Justitiæ tot votis SS. Patrum expetiti: aurora, quasi aurea hora, aurea ora, aura rorans, &c.

2. Quantum gaudium attulit ea Nativitas universo mundo. Nam si multi in Nativitate præcursoris gavisuri erant, quantò magis in Nativitate Matris & gavisæ est SS. Trinitas, quod nata esset, per quam decreverat gloriam suam mundo manifestare, & operari Redemptionem, gavisi Angeli, gavisi Patres in limbo, maximè ejus progenitores, gavisi in mundo insolitâ quadam lætitiâ, etsi causam non omnes intelligerent. Tu fac ut in te iterum nascatur per devotionem, &c.

3. Nomen illi impositum MARIA divi.

62 VIA ILLVM. PARS I.

divinitus, quia MARIA .Stella maris, fausta nobis perichitandibus. 2. Mare amarum, mare ob affluentiam gratiarum, amarum in Filij passione. 3. Domina & exaltata, Domina omnium, exaltata super omnes. 4. Illustrata, & illustrans, quia est Magistra Apostolorum, &c.

VII. De Presentatione.

1. **D**EVS Beatam Virginem statim ab infantia sibi præsentari voluit, & educari in templo velut in domo regia, ut concupisceret Rex Christus decorem ipsius. Cons. quàm libenter Parentes ejus id fecerint obtemperantes inspirationi divinæ, & fortè voto à se facto. 2. Quanto affectu ipsa se virguncula præsentavit; vide illam per gradus generosè ascendentem, velut virgulam fumi ex aromatibus, &c.

2. Crescebat in templo non tantum ætate, sed multò magis spiritu & gratiâ, omnes actiones suas tum mentales tum corpor-

corporales faciendo omni contentione & perfectione possibili ad stuporem ipsorum Angelorum, qui illius servitio & consortio mirè delectabantur non sine gustu & complacentia ipsius Sanctissimæ Trinitatis.

3. Prima vover Virginitatem cupiens soli DEO placere, & tota esse ipsius, hinc illam in Patronam Castitatis tuæ advoca; Per Sanctissimam Virginitatem tuam, ô piissima Virgo MARIA, emunda carnem meam in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Ita P. Reatinum ajunt orare solitum.

VIII. De desponsatione.

I. **V**OLUIT DEVS Castissimam illam Virginem desponsari, prius tamen edoctum nihil id voto obfuturum, 1. Ne haberetur adultera, si gravidâ a Spiritu Sancto videretur. 2. Ut in Ægyptum fugiens haberet solatium, & subsidium. 3. ut partus ejus celaretur diabolo, &c.

2. Despon-

2. Desponsatur Josepho de Regia quidem stirpe, sed non opulento nisi virtutibus, quas ingentes fuisse necesse est, maximè Castitatem, ut illi talis Virgo credi posset. Et uti Christus moriens Matrem Virginem S. Joanni dilecto Discipulo & Virgini commendavit, ita dubitari non debet, quin nasciturus voluerit eam dari Viro innocentissimo, Viro, ut Euangelium testatur, justo, Viro Virgini.

3. Cons. felicitatem talis sponsi, ex convictu talis sponsæ, & Filij ejus. Felix quem constituit Dominus suæ Matris solatium, suæ carnis nutritium, solum denique in terris magni consilij coadjutorem fidissimum. Qualis inter illos amor! qualis conversatio! quàm divina colloquia! &c. Tu ama MARIAM & jam Josephus, jam Sponsus es.

IX. De Annunciatione.

I. **L**egatus à DEO Gabriel salutatur Virginem: Ave gratia plena Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. Et ne timeas MARIA, invenisti gratiam apud DEVM. Perpende singula.

2. Exponit Legationem suam & modum, &c. Ecce concipies & paries filium, &c. Et Spiritus Sanctus superveniat in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi, &c. Conf. Virginis affectus dum hæc audiret. Humilitatis, Admirationis, & præcipuè Amoris erga DEVM cui videbat se modo tam mirabili unien-
dam, &c.

3. Ecce ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum. Attende. 1. Suavem DEI dispositionem, quæ nihil quodammodo agit jure suo, sed hominis voluntariam assensum requirit. Inspirationibus ergò divinis consentias. 2. Illum assensum Virginis expectabat tota Sanctissima Trinitas, totum genus hu-

humanum efflagitabat, cujus bono fiebat. 3. Vide qua humilitate Virgo consentiat. Eligebatur in Matrem DEI, at illa Ancillam se nominat, disce donis DEI non extolli, sed potius humiliari, &c.

X. De Visitatione.

1. **E**Xurgens MARIA abiit ad Elisabetham non quasi incredula de oraculo, nec quasi incerta de nuncio, nec dubitans de exemplo; quæ ab ipsa Elisabetha audire meruit. *Beata quæ credidisti, &c.* sed læta pro voto, religiosa pro officio, festina pro gaudio. Utinam quoties ad proximum egrederis, movereris simili intentione æquè purâ, &c.

2. Prior salutatur Elisabetham juxta illud: honore invicem prævenientes Mater DEI & Domini, matrem servi. Unde hæc meritò exclamavit. *Vnde hoc mihi ut Mater Domini mei veniat ad me, &c.* Nec venit tantum ut prior salutaret, sed etiam ut ei tribus mensibus servir,

ret, ja
sed etia
3. C
1. Exul
tris, ag
præcur
peccat
phetat
ficientur
nique
est dom

L A
Lin
millim
bonor
gnifica
corpo
subju
la sua
singul

ret, jam non ancilla tantum Domini, sed etiam hominis.

3. Conf. Effectus hujus Visitationis.

1. Exultat infans Joannes in utero Matris, agnoscens eum, cujus debebat esse præcursor. 2. Sanctificatur jam tum à peccato originali. 3. Elisabetha prophetat: *Beata quæ credidisti, quoniam perficientur in te, quæ dicta sunt tibi, &c.* Denique bonis omnibus repleta per eam est domus Zachariæ.

XI. *Super Magnificat.*

LAudata Virgo ab Elisabetha, non insolescit, nihil sibi arrogat, sed humillimè totum refundit in auctorem bonorum omnium DEVM. Quem magnificat, & in quo exultat, non tam corpore, quàm spiritu. Causas deinde subjungit, quia respexit humilitatem Ancillæ suæ, & cæteras toto Cantico, quas singulatim perpendes.

XII. De Nativitate Præcursoris.

1. Conf. **C**ircumstantias Conceptionis ejus. 1. Concipitur à Parentibus sterilibus, sed justis, qui oratione eam gratiam à Deo impetrarunt, 2. Prædicatur ab Angelo. 3. Nomen ei divinitus determinatur Joannes, id est, gratia, quia ei summa gratia fiebat, ut esset Christi Præcursor, &c. 4. *Vinum & siceram non bibit*, prædicatur ejus abstinencia, & vitæ asperitas. 5. *Spiritu S. replebitur, adhuc ex utero Matris sue.* 6. *Zelus ejus commendatur, precedet in spiritu & virtute Elia, &c.*

2. Prærogativæ in utero fuerunt. 1. Sanctificatur. 2. Donatur usu rationis unde jam tum per bonos actus merita colligebat.

3. Illustratur ejus Nativitas. 1. Præsentia B. V. quæ illum fortè prima ulnis suis excepit. 2. Quod Mater divinitus edocta, velit illum vocari Joannem. 3. Quod Pater loquelam recipit & prophetat:

phetat
4. Quo
& jan
ipse
sancti
modo
quali q
gi pote

XII

1. Q
viden
sabeth
& cur
traduc
nocen
leret.
quod
probr
non t
dit, s
3. Car
2. C

phera: *Benedictus Dominus Deus Israel, &c.*
4. Quod Multi in Nativitate ejus gaudeant,
& jam tum admirentur. Quis putas Puer
ipse erit. Emicabant ergo jam tum futurę
sanctitatis magna indicia. Simili pœnẽ
modo ex matutina meditatione, quę
quali quotidiana nativitas tua est, colli-
gi poterit totius diei fructus & eventus.

XIII. De solitudine S. Iosephi.

1. **Q**uia DEVS Iosepho non revelave-
rat mysterium Incarnationis, hinc
videns sponsam suam ab obsequiis Eli-
sabethę gravidam redire, cœpit angi,
& cum esset Justus, noluit illam, publicẽ
traducere, sed dimittere occultẽ, ut sic In-
nocentię suę & famę Virginis consu-
leret. In quo apparet. 1. Ejus patientia,
quod coram sponsa dissimularet, nō ex-
probraret, nō deferret. 2. Prudẽtia, dum
non temerẽ neq; præcipitanter proce-
dit, sed cogitat & deliberat dimittere.
3. Caritas dum id facere vult occultẽ.
2. Cons. Interim humilitatem Virgi-
nis,

nis, quæ Myſterium adhuc reticet, nec ullam apud ſponſum ſui deſenſionem aſſert, ut facere tu ſine modo & ratione ſoles. 2. Confidentiam illius in DEVM, à quo ſciebat, nec ſe, nec ſponſum ſuum deſerendos, & cui per orationem omnia committebat. 3. Compatiebatur ſponſo ſuo ob ejus ſolicitudinem & anxietatem.

3. Tandem deficientibus mediis humanis ad ſunt divina; adeſt Angelus qui S. Joſepho ſcrupulum omnem adimit: ne timeas, docetque myſterium, quod enim in ea natum eſt, de Spiritu Sancto eſt. denique illum nutritium, & quaſi Patrem Chriſti conſtituit. *Vocabis nomen JEſVM, quantum hinc ſolacium! quanta in Virginem reverentia! &c.*

XIV. De exſpectatione Partus.

1. **I**pſe Chriſtus infans etſi ſummo preſe deſideraret perficere ſalutem noſtram, continuit ſe tamen in virgineo illo clauſtro, per novem pleniffimos

mos menses, eamque pœnam DEO Patri pro nobis offerebat : eratque illi quasi secessus quidam, in quo se ad opus redemptionis nostræ efficiendum præparabat quodammodo, uti ante prædicationem per dies 40. in deserto.

2. Desiderabat B. V. videre, illoque frui, quem DEVM sciebat, & agnoscebat in se, & ex se Hominem. Desiderabat illum fovere, servire, maternis obsequiis curare. *Quis mihi det, aiebat, te Filium meum, ut inveniam te foris, & deosculer te?* erat interim secunda de sua integritate, neque de labore partus anxia.

3. Anhelabat & S. Joseph jam Mysterij conscius & sollicitus quo obsequio recenter natum exciperet, ac deinceps studiosè aleret, &c. Tu idem fac ut in te Christus renascatur, & cogita te quoque Christi Matrem fieri posse, si illum per pia colloquia, &c. hoc potissimum tempore parias in animis aliorum, eos ad ejus amorem excitando, &c.

XV. De profectione in Bethleem.

1. **O**ccasio itineris fuit edictum à Cæsare, cui etsi superbo & Tyranno, parère voluerunt non MARIA tantum & Joseph, sed etiam ipse Christus, ut quemadmodum mori volebat in obedientia, ita etiam in obedientia nasceretur; Disce considerare, non quis imperet, sed quid imperetur ut facias, & propter quem obedias, qui est Christus, Dux tuus. Aliam quoque rationem Christus habuit, nempe ut alibi nascens privaretur commodis domus maternæ; I nunc & quære commoditates tuas tanto studio, quanto ille declinavit.

2. Vide singulari modestiâ procedentē Virginem cum sponso suo, mente in illum quem gestabat defixâ, & aut cum illo suavissimè, sed tacitè colloquentem, aut de illo cum Josepho. Quare difficultatem itineris, & hyemis asperitatem temperabat, sublevabat
etiam

A
etiam fac
3. T
tiâ circu
in propri
Debeba
visse, &
& quod
tur tamen
vero &
à te? Ta
&c.

XVI

1. **I**N
tu
fixa quæ
prætolat
dolore,
to, quid
la quæ
suum cu
hinc re
tur, oscu
obsequia

etiam sacra sarcina, non gravabat &c.

3. Totum oppidulum hospitij gratiā circumeunt, nec inveniunt. Verè in propria venit, & sui eum non receperunt. Debebat certè etiam lapideum cor movisse, & Virginis forma, & teneritudo, & quod jam prægnaus esset. Excluditur tamen. An à Judæis tantum? Imo vero & à Christianis, jam & quoties à te? Tandem offer hospitium cordis, &c.

XVI. De Nativitate Christi.

1. **I**N stabulo B. V. præsentens partum, aliquantulum secedit, defixaque in altissima contemplatione prætolatur, eoque repenti sine ullo dolore, & illesâ illius virginitate, edito, quid ipsa senserit deliciarum, scit sola quæ sensit. Agnoscebat illa Filium suum eundem esse DEVM, illinc amor, hinc reverentia præstat: Complectitur, osculatur, gratias agit, materna sua obsequia illi affectu inenarrabili offert.

2. Iisdem affectibus incumbit S. Joseph, quid tu fecisses, si præsens adfuisses? fortè quod Berhleemitæ, qui ad stabulum & præsepe eum relegarunt, ipsi suis delicijs & commoditatibus immerfi.

3. Convertete te ad Parvulum tibi natum, qui se pro te nominatim DEO Patri offert, vide lacrymas, audi teneros vagitus, & inter illos hæc tacita verba: Tibi & propter tuam salutem natus sum, & in has ærumnas sponte me conieci. Nasci potuissem in domo maternâ, volui peregrè, potuissem in hospitio, volui in stabulo, in præsepio, mediâ nocte, tempestate frigidissimâ, &c. Quid tu pro me? adhuc de incommodis queri potes? &c. erubescere.

XVII. Annunciatur Pastoribus.

I. **C**onsidera Angelos omnes viso Domino in præsepi obstupuisse, supplicesque adoravisse, jubente
DEO

A
DEO P
eius, & c
ignotum
omnes d
gloriam
pios ser
eius amo
2. Co
sapien
quia cup
tius dedi
Pastorib
suum, è
ties eunc
titia nun
3. Per
20 vobis g
dum est)
dij es par
dode ten
bus, &c
Nativita
die Salva
est, tam

DEO Patre, & adorent eum omnes Angeli eius, & cum viderent illum obscurum, ignotumque hominibus, desiderasse omnes descendere, & manifestare illius gloriam. Eodem affectu tu illum per pios sermones magnifica, aliosque in eius amorem accende.

2. Conf. Quibus annuncietur, non sapientibus quia superbi, non divitibus quia cupidi, non nobilibus quia delictis dediti, sed humilibus & pauperibus Pastoribus vigilantibus super gregem suum, è quorum numero si tu essentis eundem tibi cum insolita animi letitia nuntiari.

3. Perpende verba Angeli. *Euangelizo vobis gaudium magnum, quod erit* (nondum est) *omni populo*. An tu illius gaudij es particeps, & non magis aliquando de temporarijs delicijs, recreationibus, &c. delectaris, quam de Christi Nativitate. 2. Quia natus est nobis hodie Salvator, nulla in Angelis invidia est, tam nostrâ causâ lætantur, quam

suâ. Eos imitare, sincerè gaudendo de bonis aliorum.

XVIII. De eodem.

1. **E**T hoc vobis signum, inuenietis infantem pannis involutum & positum in praesepe. Hæc nimirum purpura, hic thronus Regis tui est, vide an hæc indicia in te reperiās infantilem innocentiam, vincula fasciarum, effrænem cupiditatem, & voluntatem frænantium, & studium paupertatis, cum humilitate conjunctæ.

2. Et subitò facta est cum Angelo multitudo Cælestis exercitus laudantium DEVM. Conf. DEVM Patrem misisse Angelos, ut humiliatum Filium suum clarificarent, quod etiam facit alijs, qui desperationes æquo animo & propter illum patiuntur. 2. Angelos id fecisse cum ingenti iubilo: ut discas opus DEI non facere negligenter, sed cum promptitudine & gaudio.

3. Gloria in altissimis DEO. & in terra
pax

pax hominibus. 1. *Gloria Deo*, quia nulum opus gloriosius illi, quàm verbi Incarnatio. 2. *Pax non hominibus magni ingenij, raræ eruditionis, magnarum opum, aut honorum, sed bonæ voluntatis*, quæ sola facit pacificos cum DEO, cum proximo & secum.

XIX De adoratione Pastorum.

1. **S**tatim hortantur se invicem Pastores, *transseamus*, inquit, *usque Bethleem, &c.* Etsi mandatum nullum accepissent, venerunt tamen festinanter, disce ab his quomodo bonis inspirationibus obsequi te oporteat. 1. Non excludere, velut anxietates quasdam animi, & scrupulos, quibus attendere necesse non sit, sed si apertè constet bonas esse, illas exequi. 2. Non differre in tempus aliud commodiùs sed facere sine mora, & alacriter, cum protestatione quod vel sic velis placere DEO.

3. Inveniunt infantem, & divinitus

illustrati adorant, gratias agunt, & quod credibile est de sua paupertate aliquid offerunt; compatiētes eius necessitatibus & incommodis, deinde reverenter Matrem alloquuntur, eiūque gratulantur de tali Filio. Idem fac.

3. *Et reversi sunt glorificantes & laudantes DEVM in omnibus quæ audierant* tum ab Angelo, tum à SS Matre & Josepho, & viderant in stabulo, &c. Quod si contigisset tibi spiritualiter hæc felicitas hisce diebus, profecto deceret te non alia loqui quàm, &c.

XX. Applicatio sensuum.

1. **A**spice mentis oculis infantem pulcherrimum iacentem in præsepio inter animalia. Vide fluentes lachrymulas, quibus tuas compuncti cordis admisce. Vide eius paupertatem, patientiam, humilitatem, &c. Aspice suavissimam Matrem, &c. Aspice sponsum Josephum summâ reverentiâ, fide,

de, amore parvulum adorantes, &c.

2. Audi quid loquantur MARIA, Joseph, Angeli, Pastores, quid clamet stabulum, præsepe, fœnum & tanta paupertas, audi tenerrimos vagitus pueruli, & ora ut intus tibi loqui dignetur, & quæ audieris facere propone.

3. Odorare Cœlestem huius Pueri odorem replentem totum stabulum, & confer cum hac suavitate graveolentiam tuorum peccatorum.

4. Gusta suavitatem hujus Pueri panis enim & cibus natus in Bethleem, id est, in domo panis.

5. Tange duritiem præsepis, amplectere, & osculare tenerrimos pedes tui JESU, nec recede ab ijs nisi benedixerit tibi. Offer illi sensus omnes tuos, & usum illorum.

*XXI. De vario affectu hominum in
hoc mysterio.*

1. **A**liqui hospitium negant Christo nascituro, ut Bethleëmitæ; quibus similes sunt. 1. Qui per hæc festa nullum pietatis exercitium usurpant, non confitentur; Christum in Eucharistia quasi renascentem non sumunt. 2. Qui cor occludunt bonis inspirationibus & vocationibus.

2. Alij pro hospitio stabulum & præsepe offerunt, ij nimirum, qui conscientiam suam à peccatis non ritè expurgant, communicant solùm ut consuetudini satisfaciant, & ne notentur velut minus devoti, &c.

3. Alij ut Pastores fide vivâ accedunt, adorant, & fructum aliquem referunt, sed paulò tamen post revertuntur ad sua, id est, ad suas pravas peccandi consuetudines &c.

4. Alij denique ut MARIA & Joseph,

seph, n
assidue
conferu
ro, an
& conf
humilio
&c.

X

1. **E**T
a
Parvulo
tamen
luerunt
circum
quâ re
&c. disc
cepta D
nia qua
promot
2. Co
dientia
gem, s
qui pec

ANNONÆ SPIRIT. 81

seph, mysterio isti inhærent, illudque assiduevolvunt animo, & inter se de eo conferunt. Vide an ex eorum sis numero, an hinc fructum aliquem solidum & constantem reportaveris, an hinc humilior,? an paupertatis amantior, &c.

XXII. *De Circumcisione*

1. **E**T si SS. Mater & Sponsus scirent acerbam hanc Circumcisionem Parvulo nullâ ratione esse necessariam, tamen ex amore legis & obedientię voluerunt circumcidi aut ipsi etiam illum circumciderunt? at quantis affectibus, quâ reverentiâ? quâ compassione? &c. disce non tantum necessaria & præcepta DEI amore facere, sed etiam omnia quæ videris esse ad ipsius gloriam promovendam.

2. Conf. Hic virtutes Christi. 1. Obedientiam, quia non venerat solvere legem, sed adimplere. 2. Humilitatem, qui peccator haberi non renuit, cuius

signum erat circumcisio, tu peccator cum sis haberi vis iustus & probus. 3. Patientiam in prima hac sanguinis effusione, & tu ne verbulum pati potes. 4. Amorem tum erga Patrem, cui sic placere volebat, tum erga te, pro quo hoc tam promptè & alacriter subibat. Ubi reciprocus amor?

3. Corporaliter circumcisus est Christus, ut tu spiritualiter circumcidere te disceres, resecando omnes inordinatos affectus, amovendo superflua omnia, in vestitu, cubiculo. &c.

XXIII. *De triplici effusione Sanguinis Christi.*

1. **P**rima facta fuit in Circumcisione ab ipsa SS. Matre, aut S. Josepho, aut saltem Sacerdote aliquo debitâ & sanctâ observantiâ, sic Circumcisio tua spiritualis perfici debet à tuis superioribus, amputando occasiones & mortificando, & humiliando te, negando non necessaria, &c.

2. Se-

2. Secunda facta est ab ipsomet Christo in horto per vehementem cum imminente morte conflictationem sponte susceptam, ita tu teipsum debes mortificare, humiliare, abnegare, in potentiis, in sensibus, in omnibus, & continuo, ut regula tua loquitur. Et hoc est odisse animam suam in hoc mundo, ut in vitam æternam custodiatur.

3. Tertia facta est in Passione à pessimis hominibus, & Satanæ Ministris. Ita si tibi aliquid à similibus hominibus per contemptum, per detractiones, per calumnias adversi contingat, tolera patienter, illa enim omnia ad domandas seu circumcidendas passiones tuas proderunt, &c.

XXIV. De Impositione Nominis

I E S U.

1. **N**OMEN illud à DEO Patre impositum est, qui solus noverat officia & opus filij sui, Angelus autem

id B. Matri & Iosepho manifestavit. At B. Mater in Circumcisione prima eum isto nomine vocavit, magnâ sine dubio suavitate suâ, & aliorum audientium admiratione.

2. Conf. Quàm meritò illi nomen *Jesv* seu Salvatoris conveniat, quia nimirum *salvum facit populum à peccatis eorum*, quæ salvatio longè pluris est, quàm à quibuscumque aliis malis, quæ omnia simul sumpta, unico peccato minora sunt. Sic autem salvos nos facit à peccato, hoc est, omni malo, ut simul introducat nos in omne bonum hujus & alterius vitæ, & quidem modo prorsus singulari salvat plenè pro nobis Deo Patri satisfaciendo.

3. Conf. Nomen illud esse super omne nomen, ut in nomine *Jesv* omne genu flectatur, &c. nunquam sine reverentia dicendum aut audiendum, per hoc spirituales ægritudines curantur, tentationes vincuntur, dæmones profligantur, &c. ô *Jesv* propter nomen sanctum

atum
me, &c.
XXV.

I. N
Religio
acceper
non se,
bat. 2.
imitatio
Sociera
mæ pro
quia n
Ducem
2. Co
movere
tur 1. C
propter
est, incu
latana
in id ni
tiâ, pau

Etum tuum esto mihi JESVS & salva
me, &c.

*XXV. Cur id SS. Nomen societati no-
stræ impositum.*

1. **N**Oluit S. P. N. ordinem nostrum
nominare à se auctore, uti aliæ
Religiones à suis fundatoribus nomen
acceperunt, &c. 1. Ex humilitate quia
non se, sed DEVM Auctorem agnosce-
bat. 2. Ne virtutes ad sui velut Capitis
imitationem arctaret, sed voluit dici
Societatem JESV, tum quia is se illi Ro-
mæ propitium fore spononderat, tum
quia nolebat alium esse vitæ nostræ
Ducem, &c.

2. Conf. Quantum nos ea appellatio
movere debeat Socij JESV sumus? igitur
1. Oportet nos idem opus aggredi,
propter quod ille è cœlo descendit, id
est, incumbere salutis animarum, vitiis &
satanæ bellum indicere. 2. Iisdem studiis
in id niti, humilitate, obedientiâ, patien-
tiâ, paupertate, neque enim decet so-
cium

cium esse socio aut ditiozem, aut delicia-
torem, aut honoratorem, &c. 3. Tali
Auspice & Duce quidvis audendum
confidendumque. 4. Illi vincendum aut
moriendum, id est, ad ejus gloriam
omnia dirigenda.

3. Conf Quomodo tu haftenus huic
nomini satisfeceris, mercenarius potius,
quàm socius, &c.

XXVI. De apparitione Stella.

1. **E**odem tempore quo Pastores in
Judæa excitabantur per Ange-
lum, in Oriente per stellam lucentem
Magi invitabantur, hîc infideles, ibi
fideles. Ut discas primò DEVM nun-
quam auxiliis suis & gratiis tibi defutu-
rum, nisi maxima ei ponas obstacula, &
ingratitude, &c. 2. Aptis unum-
quemque mediis vocare & stimulare
Angelo fideles, stellâ Mathematicos,
&c. Attende ergò inspirationibus, quas
tibi sæpè nunc suggerit, iisquæ dum
tempus est obsequere, &c.

2 Mul-

2. M
& qui
Magi e
que ter
ciis im
nis con
illorum
Deo ad
ties aud
ligione
ut effica
3. C
sumpte
rent, qu
non m
& vane
ris? qua

XXV

1. S
ne
gratiam

2. Multos alios hanc stellam vidisse, & quid vellet intellexisse, soli tamen Magi ejus ductum secuti sunt, ita plerique temporalibus commodis & deliciis immersi lucem divinæ inspirationis contemnunt. An tu ex horum vel illorum numero? Vocante quidem te DEO ad Religionem venisti; sed quoties audis illum te monentem, ut in Religione vivas religiosè, & spernis? roga ut efficacius te moveat ut Magos, &c.

3. Conf. quantum viæ & laboris insumpserint reges ut JESVM perquirerent, quid tu agis, ut hunc invenias? an non majori studio scientiam inutilem & vanos hominum favores persequeris? quanta hic tibi alacritas? &c.

XXVII. *De Magorum Inquisitione.*

1. **S**Tatim Magi relictis omnibus itineri se dant, qui enim vocantem gratiam illicò non sequitur, eâ se red-
dit

dit indignum, quoties tu differs, & quia differs perdis? Deinde ducem stellam ita sequuntur ut nec ad dextram, nec ad sinistram declinent? Stella tibi est recta ratio, divina inspiratio, superiorum tuorum præcepta, quæ statim, alacritè & constantè sequenda sunt.

2. Intransibilibus Hierosolymam stella subducitur, fortè 1. Quia aulicam & humanam prudentiam volebant consulere. Idem an non quotidie experiris? 2. Ad probationem fidei & Constantiæ. Id si tibi evenit, si aridus es & desolatus, imitare Reges, qui ideò non recesserunt, sed sapientes & sacros Magistratus consuluerunt, ita tu recurre ad superiores ad P. spiritualement, &c.

3. Vbi est qui natus est Rex Iudaorum? æstima hic 1. Magorum fidem, non dubitant de nato Rege, sed tantum de loco inquirunt. 2. Magnitudinem animi & Constantiam, dum ipsum Herodem cum vitæ periculo interrogant. Quoties tu leves metus & respectus ea
ne-

negligis, quæ tibi & aliis essent saluti.

XXVIII. De turbatione Herodis.

1. **R** Ex Herodes turbatus est, & omnis Hierosolyma cum illo, mirum non est ambitiosissimum Tyrannum auditâ novi Regis nativitate turbari, sed quod omnis Hierosolyma, quod Judæi quibus natus Rex nunciabatur, turbentur stupendum est, sed vitium mali capitis in totum corpus penetrabat, timebant-que miseri Tyranno suo displicere. Quoties in negotio salutis tuæ magis vereris hominum judicia & irrisiones, quàm DEI vocantis auctoritatem? Deindè si turbari nolis, mortifices oportet in te omnem honoris & rerum externarum cupiditatem.

2. Inquit Herodes ipse locum Nati Regis, ut mireris DEI providentiam quæ etiam malo instrumento in bonum utitur. 2. Inquit per Scribas & Phariseos, ut illi ore suo se judicarent, neque impofterum prætere-
re possent
igno-

ignorantiam, sed quid iuvat scire, si non accedat facere? Magi à longinquis partibus veniunt, ut adorent Regem alienum, illi nec pedem movent, ut honorent suum. Ità sæpè sæculares obeunt opera Religiosa, quæ Religiosi negligunt, undè fiet, ut multi ab oriente à sæculo veniant, & recumbant. &c. filij autem Regni. &c.

3. Ite & interrogate, &c. Conf. Nequissimam calliditatem Herodis, quemij imitantur, qui propter statum simulant Religionem.

XXIX. De Inventione & adoratione.

1. **Q**ua cum audissent, abierunt, & ecce stella, &c. In aulis Principum hærendum non est illi, qui DEVM querit, si necessitas te cogit paucis absolve, quia fructus illorum plerumquè exiguus est, periculum tibi certum vanitatis alicujus, &c. Redi ad stellam, ad cellam & solitudinem tuam.

2. Duce stellâ domum *invenerunt* & in ea *Puerum cum MARIA matre ejus*, nempe unum sine altera difficulter reperies, & *procidentes adoraverunt eum*. Nihil turbantur loci vilitate, quia fide vivâ adorant, & myrrhâ, auro, thure, eundem parvulum hominem, Regem & DEVM esse profitentur. Tunè vacuus corâ Domino tuo appareas? offer illi myrrham mortificationis, aurum charitatis, thus devotionis, aut myrrham castitatis, aurum paupertatis, thus obedientiæ, itâ ut quæ obtuleris non retractes, sed fideliter exsolvas.

3. Conversi deinde ad Virginem Matrem, cujus formam & modestiam obstupefcunt, eidem gratulantur, narrant de stella, de Herode aliisque, quæ sibi in via acciderant, quos illa vicissim alloquio dignatur, animat & confirmat in fide, &c. ora ut eadem tibi Magistra fiat, ut est exemplar omnis virtutis.

XXX. *De tribus votis.*

Occasione trium munerum regionum subjungetur hic de tribus votis,

1. Conf. Quid voveas nempe Paupertatem, id est, abnegationem omnium bonorum externorum, ut nihil possideas, neque ullâ re ut propriâ utaris. Castitatem, id est, abnegationem omnium carnalium voluptatum, ut Castus sis & immaculatus ab omni turpitudine, jam non tuus, sed ipsius Christi & DEI. Obedientiam, id est, abnegationem propriæ voluntatis & animæ, ut jam non vivas tuo sed DEI arbitrio per superiores tuos tibi manifestando.

2. Conf. Cui voveas? nempe DEO, qui te juvat, ut vota perficias, & si perfeceris æternâ gloriâ remuneraturus est. Si verò perfidus fueris æternâ te pœnâ mulctabit, & quàm meritò? dein voves coram SS. Virgine & tota curia cælesti, à quibus etiam opem & auxilium pollice-

A
pollicem
testes
tuæ vin

3. C
vota tu
culis illi
adverti
novo a
tiâ inno
tens, s

XX

1. A

Patern
nunqu
quam
re, temp
novis
mentē
fide igit
sapius
juvit, it
defutur

polliceri tibi potes, & in die Judicij aut testes erunt tuæ bonæ voluntatis, aut tuæ vindices perfidiæ.

3. Conf. Quomodo hætenus circa vota tua te gesseris, & si quid in funiculis illis, quibus DEO te alligaveras, advertis, aut dissolutum, aut fractum, novo affectu & majori fide & constantiâ innovâ, & restaurâ, &c. opem petens, speransque.

XXXI. De reditu Magorum.

1. **A**dmonentur in somnis ab Angelo, ne redeant ad Herodem; En Paternam DEI sollicitudinem de suis, nunquam in se confidentes destituit, & quamvis videatur aliquando destituere, tempore ramen opportuno adest, & novis mirisque modis eripit, qui in mentē nobis nunquam venerant. Confide igitur fore, ut quemadmodum te sæpius præter spem & meritum tuum jovit, ita si in illum confidas nunquam defuturum.

2. Ob-

2. Obtemperant Magi Angelo momenti, & quamvis via fortè illis ignota, longior & molestior ostenderetur non tamen tergiversantur, aut rationes inquirunt, aut obtinent excusationes. Tu per vias illas constantè incede, quas tibi regulæ tuæ superiores ostendunt, non quas tibi sensualitas tua aut prudentia carnis suggerit.

3. *Per aliam viam reversi sunt in Regionem suam.* Regio nostra Cælum est, ad quod JESU cognito redire per viam, quâ venimus prohibemur, à regione etenim nostra superbiendo, inobediendo, visibilia sequendo discessimus; sed ad eam necesse est, ut flendo, obediendo, atque appetitum carnis refrænando redeamus, &c.

XXXII. De Purificatione.

1. Conf. **H**ic virtutes B.V. Mariæ. Amor solitudinis dū se per 40. dies domi continuit intenta tantum filio suo alendo. 2. Amor Puritatis, dum purissima

rissima
dealbar
erga leg
ut quæ
rar. 4.
haberi
5. Amo
sed par
pauperu
lium &
doti. Vi
2. C
Patri o
olim fa
offereb
nomina
de maj
3. R
lium su
mit Ma
mibi nu
id est, p
noster
mortific

rissima adhuc vult purgari, nempe nix dealbari, sol illustrari, &c. Obedientia erga legem, à qua tamen excipiebatur, ut quæ non suscepto semine conceperat. 4. Humilitas dum pro immunda haberi vult, ut in Circumcisione Filius. 5. Amor paupertatis, dum non agnum, sed par turturum obtulit, quod erat pauperum munus. 6. Devotio qua Filium & munus suum præsentavit Sacerdoti. Vide quam absis ab his.

2. Conf. Quàm grata fuerit DEO Patri oblatio super omnes oblationes olim factas. 1. Quia ipse Filius jam tū se offerebat pro salute totius mundi, & sua nominatim. Vide ut in sacrificio eundē majori pietate offeras, & te cum eo.

3. Redimitur à DEO Patre, qui Filium suum volebat esse nostrum. Redemit Mater non ut eum sibi seruet, sed mihi nutriet. Redimitur quinque siccis, id est, parvo. Ne excusabiles essemus, si noster non esset. Quinque siccis sunt mortificatio quinque sensuum.

XXXIII. De Simeone & Anna

1. **Q**Uem D E V S agnosci voluerat in utero per Joannem & Elisabetham, in stabulo per Pastores & Reges. Eundem publicè in templo voluit honorari per Simeonem & Annam, nempe 'glorificantes se glorificat, ut è contrario, qui eum contemnunt, qui propriam quærunt gloriam, fiunt ignobiles, & tandem etiam in oculis hominum obscuri, idque tibi applica.

2. Conf. Qualis fuerit Simeon, nempe, *justus & timoratus*, imò justus quia timoratus. Qui enim timet D E V M, nihil negligit, quo vitia expurget, & virtutes omnes, id est, Iustitiam consequatur. Atque hoc stimulo te excita. *Confige timore tuo*, aiebat ille, *carnes meas &c.* statimque subjungit, *feci iudicium & iustitiam*. 3. Qualis Anna nempe vidua casta, devota, jejunijs & obsecrationibus serviens, & talibus non se tantum viden-

A.
dendum
JESVS, &
3. Per
mittis &
nam, &
condemna
tam par
parum
contradice
pter illu

XXXIV

1. **O**
nosceret
tacuit &
est tibi p
ab alijs re
modis, co
rodem, il
visibilem
men iudi
tati Patri
mille inc

dendum, sed etiam complectendum dat
JESVS, &c.

3. Perpende verba Simeonis. *Nunc dimittis &c.* Et, ecce positus est hic in ruinam, &c. Videnetibi sit in ruinam in condemnationem, dum JESV socius, tam parùm quæ JESV sunt curas, tam parùm socij iura explēs. *In signum cui contradicetur.* Sitibi contradicetur propter illum, gaude, & tollera, &c.

XXXIV. De fuga in Ægyptum.

1. **O** Bedientia Pueri JESV, qui etsi ut DEVS sciret omnia, & cognosceret voluntatem Patris, &c. tamen tacuit & à Josepho regi se sinit; ita tu etsi tibi prudens videaris, sine tamen te ab alijs regi. 2. Cùm potuisset mille alijs modis, conservare se, ut occidendo Herodem, illius animum immutando, invisibilem se suosque reddendo, &c. tamen iudicium suum subjecerit voluntati Patris, itque in Ægyptum, ubi mille incommoda prævidebat. Ita tu

E

ample-

amplectere voluntatem tuorum superiorum, ut magis totam, &c.

2. Obedientia B. Matris. 1. Credit Josepho, nec ægrè fert Angelum sibi id immediatè non manifestasse. Sic tu etsi superior tibi aliquid per alios aut scripto significet. 2. Quia discedit subito, nocte, non salutat is Amicis aut vicinis, sinè viatico, relictis omnibus. O quales tu motus in simili occasione patereris!

3. Obedientia S. Josephi. 1. Quia retulit S. Matri rem adeò difficilem. Tu ob respectus humanos quid non detrectas? 2. Nil Angelo contradixit, etsi videret totum onus sibi incumbere, nec de mora constabat. Esto ibi usquè dùm dicam tibi. Sic tu age, curam omnem superiori relinquens, paratus immorari & immori.

XXXV. De bono obedientia

1. **S**Ecurissima vita obedientis similis dormienti in navi, quæ suaviter

tèr & s
tur. 1. C
debet, c
omnia
autem i
ficultas
2. Qui
in imper
ti sit de
3. Qui
huius vi
bedient
sis, quæ
2. Is q
positus
fectum
spernit, n
boribus
2. Quia
nè res à
3. Quia
tare à s
3. Me
superior

tèr & securè ab alio ad portum dirigitur. 1. Quia obediens sollicitus esse non debet, cum illi agenda omittendaque omnia à superiore disponantur, cum autem in horum electione summa difficultas sit; quanta felicitas eà carere?

2. Quia errare non potest, cum error in imperantem redundet, nequè subditi sit de superiorum decretis iudicare.

3. Quia omnia indifferentia opera vi hujus virtutis fiunt meritoria, ut ex obedientia comedendo mereri plus possis, quàm arbitrio tuo jejunando, &c.

2. Is qui suo arbitrio aliquid agit expositus est magnis periculis. 1. Ob defectum gratiæ DEI dicentis, *qui vos spernit, me spernit*. Undè ex magnis laboribus fructus & meritum exiguum.

2. Quia inquietissimus est, dum timet nè res à se suscepta non eveniat feliciter.

3. Quia solatium nullum debet expectare à superiore.

3. Media sunt. 1. Amare & æstimare superiorem. 2. Mandata ab illo velut à

Christo suscipere. 3. Non inquirete quid de se statutum statuendumve sit. 4. Mandata læto vultu excipere. 5. Non petere mutationes aut exemptiones. 6. Propensiones suas ad aliquod munus vel locum non manifestare.

XXXVI. *De Cade Innocentium.*

1. Conf. **Q**UO Herodem ambitio propulerit, & appetitus honoris, rerumque terrenarum. 1. *Videns quod illusus esset à Magis.* Proprium hoc superbiorum est, ut sint suspiciosi, credantque omnia fieri in sui contumeliam. 2. *Iratusest valde.* Altera superbi proprietates est ira & impatientia. 3. *Mittens occidit omnes pueros.* Succedit irę crudelitas etiam, & maximè in innocentes, quos malè arbitratur obstare suis cupiditatibus. 4. *Accedit dementia,* quę putat se imponere posse divinę sapientię: hos aetius tuę superbię applica,

2. Percurre per applicationem sensuum suum

suum, immanem illam barbariem, & cædem innocentium Puerorum à bimatu & infra: militibus, ut sit, etiam alios quosvis obvios obruncantibus.

3. Conf. Cur DÈVS id fieri permiserit. 1. Fortè Bethleëmitis in pœnam, qui Christum & Christi Matrem hospitio excluderant. 2. Fortè ut sic notior fieret novi Regis Nativitas, quem viderent omnes, & audirent tam impensè ad necem quæsitum; sed quidquid sit Innocentibus mors accidit felicissima, qui pro Christo primi mori meruerunt. &c.

XXXVII. De reditu ex Ægypto

1. Conf. IN Ægyptum profugos ibidem vitam duxisse in magnarum inopia, utpotè apud ignotos, deindè etiam in contemptu, ut apud Idololatrias, & disce non omnia tibi ubique deberi, & si peregrino tibi adversi aliquid contingat, exemplo Ducis tui IESV fer patienter & libenter.

E 3.

2. De.

2. *Defuncto Herode* ; quid illi profuit
superbia & divitiarum jactantia, & reg-
num tot innocentum, priorum fi-
liorum, & aliorum sanguine quæsitum
& confirmatum ? transierunt omnia
tanquam umbra. Sic peribunt etiam il-
la, quæ tu hic æstimas; ut scientia, favor
& æstimatio aliqua apud homines, &c.
sola virtus si illi te impendas, non de-
fungitur, &c.

3. De reditu monetur Joseph ab An-
gelo. Ut videas DEI paternam provi-
dentiam erga suos, & eos, qui se divino
illius arbitrio confidenter commit-
tunt. Sit vilis habitatio, sit abjectum
molestumque officium, quod tibi supe-
riores imposuere, ne redi, nisi monitus
ab Angelo, id est, superiore. Sufficiat-
que tibi hoc in omnibus solatium, quod
DEVS tui curam gerat, &c.

XXXVIII. *De Christo duodenni in Templo.*

1. **R** *Emanſit Puer IESVS in templo inſcijs Parentibus.* 1. Ut aliquā ſpeciem ſuæ Divinitatis oſtenderet inter Doctores. 2. Ut oſtenderet carnalibus Parentibus præferendum eum qui eſt in Cœlis, atque ad eius gloriam promovendam eos deſeri poſſe. 3. Ut aliquam patientiæ materiā ſanctiſſimæ Matri ſuæ præberet, quam illa libenter arripuit, eſſi dolens illud requireret, quod & tu facies in ariditatibus, & deſolationibus.

2. *Conſ.* Quod Chriſtus ſicuti dilectiſſimam ſuam Matrem triduo deſeruit, ita illum ſe ſubinde familiaribus ſuis ſubtrahere: Ob latentem aliquam arrogantiam. 2. Ob occultum odium & rancorem adverſus alios, aut nimiam ſeveritatem. 3. Ad excitandam maiorem ſitim rerum divinarum. 4. Ad humili-

tatis & patientiæ exercitium. 5. Ad Instructionem nostram ut alijs melius possimus succurrere, &c.

3. Christus in medio Doëtorum manifestat sapientiam suam, ità ut stu- perent omnes super doctrina & respon- sis ejus, sed tamen modestè & humili- ter, nam invenerunt illum audientem & interrogantem. Ità tu talenta tua et- iam potes ad DEI gloriam & proximi utilitatem manifestare, sed modestè & humiliter, &c.

XXXIX. Christus queritur

1. **E**xistimantes eum in comitatu esse ve- nerunt iter diei unius. existimabat SS. Mater Christum esse apud Iose- phum & ille eum esse apud Matrem, &c. Ità nos sæpè IESVM perdimus, dum non curamus ut nobis adsit, sed credimus sufficere ut in comitatu no- stro sit, sit apud eos quibuscum vivi- mus, illi illum comitentur, & imiten- tur in humilitate, paupertate, &c. sed

sed quid te iuvat sanctitas aliorum? Nisi tu sanctus es IESVM perdidisti, & vā! qui inter sanctos perversus esse potes, & audes.

2. Conf. Quomodo IESVM quærant SS. Coniuges. 1. Dolentes, sciebant enim qualem amisissent, 2. Diligenter, & sollicitè, nihil omittendo quo eum reperirent. 3. Constanter toto triduo, donec eum invenerunt. 4. Addebant sine dubio ardentes preces ad DEVM Patrem, &c. Atque hisce modis tu si contingat IESVM perdere, require.

3. Conf. Ubi quæsierint. 1. inter cognatos & notos, sed frustra, nam qui dilectissimam Matrem reliquerat, non adhærebat cognatis, nos sæpè qui parentes reliquimus, patimur nos nescio quā secularium familiaritate abduci. 2. Regressi sunt Ierosolymam visione pacis credentes, quod in pace locus ejus, &c. 3. Tandem in templo, ubi eum invenerunt &c.

XL. De Inventione Christi.

1. Conf. **V**Bi eum tandem inveni-
rint. 1. In templo in domo
Orationis, ut discas eo in desolationi-
bus & adversitatibus tuis confugere,
non à Creaturis mendicare solatiola.
2. In medio Doctorum & sapientum.
Quod si fervens oratio tibi **JESVM** &
pacem animi non restituit, accede Do-
ctores tuos seu superiores, & perfectos
rerum spiritualium, &c. Illi te dirigent.
3. Adverte sanctissimam Matrem re-
perto filio inter Doctores, non inani-
ter sibi applausisse, ostentando illum es-
se filium suum, & tu tua dissimula; &c.
2. Audi amorosè expostulantem: *Fili
quid fecisti nobis sic?* mira excellentia vir-
ginis, quæ **DEO** dicere potest *fili*. Simili
fiduciâ usi sunt SS. post superatas ten-
tationes suas, ut sanctus Antonius &
Catharina Senensis, quâ & tu uti potes,
discesque sæpè absentem videri, qui in-
timè præsens est spectator pugnarum
tua-

ANN
ruarum, &
hâc confid

3. Nesciel
sunt, oportet
debet, serv
quæ direct
ratè facere
re, non pra
aliorum, ut
nunquam b

XLI. De V

1. **E**T er
Eru
DEVS se h
se hominib
gestis homi
&ori? seq
mo. Inter
Patentes t
discant etia
DEVM ag
2. Profici
apud DEVM

e. à ne
Podr
ag. c. Fr

Two
Pole b.
lv. in
v. toff.
und. for
p noct.
ne cale
p

ruarum, & Auctor Victo-
 riarum, atque
 hâc consideratione te anima.

3. Nesciebatis quia in his quæ Patris mei
 sunt, oportet me esse. Prima ergo cura esse
 debet, servire DEO, & opera spiritualia,
 quæ directè ad DEVM tendunt accu-
 ratè facere, non omittere, non brevia-
 re, non præcipitare in gratiam operum
 aliorum, ut studiorum, &c. quæ sine his
 nunquam benè succedent.

XLI. De Vita Christi usq; ad annum 30.

1. **E**T erat subditus illis. Quis, quibus?
 Erubescere superbè pulvis & cinis.
 DEVS se humiliat & tu te exaltas? DEVS
 se hominibus subdit, & tu dominari
 gestis hominibus? Tuo te præponis Au-
 ctori? sequere Auctorem tuum ô ho-
 mo. Interim perpende quâ reverentiâ
 Parentes tali subdito imperarent, ut
 discant etiam superiores in subditis suis
 DEVM agnoscere.

2. Proficiebat ætate, sapientia, & gratia
 apud DEVM & homines. 1. Utinam in te

pari passu procederent etas, sapientia, & gratia! multos annos ætatis, multos Religionis numeras. Sed quot virtutes? aliquid in scientia profecisti, quàm parùm in gratia? solum negligens in eo quod curare potissimum deberes; quanta hinc ratio reddenda, cum non peteretur à te quamdiù vixeris, sed quomodo? non quid sciveris; sed quid feceris, &c. 2. Attende proficiendum esse coràm DEO & hominibus, ut homines videant opera tua bona, & glorificent non te, sed Patrem qui in cœlis est. Aliqui proficiunt solum coràm DEO; nullâ habitâ ratione proximi & hoc parùm est. Alij proficiunt solum coràm hominibus, hoc unum attendentes, ut illis quomodocumque placeant, ab illis magnificent, & ab illis ut probi sanctique habeantur. Sepulchra verè dealbata, quæ sceditatem suam intra se contingunt, &c. Atqui hoc vanissimum est, sed coràm DEO & hominibus proficere est Christianum & perfectum.

3. Christus deniquè usurpat artem
fabrilem, non tantùm ut ex isto opificio
nos humilitatem doceret, sed ut tra-
ctando, lignum clavos, &c. perpetuò si-
bi ob oculos poneret genus mortis suæ,
idquè offerret semper Deo Patri pro
peccatis nostris juxta illud. Et dolor
meus in conspectu meo semper; in hoc
speculum intuerè anima delicata, & pu-
sillanimis, quæ detrectas labores in vi-
nea Domini, quæ exhorres tentationes
& incommoda occurrentia. Potiùs cum
JESU tuo ea tibi semper repræsenta, of-
ferque cum generoso AMPLIVS, non
ista tantum te pati velle, sed etiam gra-
viora, &c.

110 VIA ILLVM. PARS II.

V I Æ

ILLVMINATIVÆ.

SECUNDA PARS

D E

PRÆDICATIONE

CHRISTI.

MEDITATIO I.

De vitæ mixtæ excellentia.

I.

Itam activam expressit Martha, quæ Christum hospitio excepit, sed sollicita erat & turbabatur erga plurima. Cum enim vita illa versetur circa exteriora, ut audire confessiones, concionari, docere, exercere opera misericordiæ, &c. Necessario exposita est multis sollicitudinibus

ANNONÆ SPIRIT. III

bus & turbationibus, tum ob naturæ imbecillitatem, tum ob indiscretionem, tum etiam ob vanitatem, &c. nisi iu-
tur à socia Contemplatione, unde aje-
bat illa, *Dic ut me adjuvet, &c.*

2. Vita contemplativa expressa in
Magdalena, quæ sedebat secus pedes
Domini audiens verbum ejus; consi-
stitque in meditatione, oratione, lectio-
ne spirituali, &c. De qua dixit Christus:
*optimam partem elegit Maria, quæ non au-
feretur ab ea.* Absunt enim tales ab oc-
casionibus distractionum, &c. Verè par-
tem optimam elegit, sed non recum,
quod consistit in mixtura utriusque.

3. Vitæ mixtæ exemplar fuit Chri-
stus, qui non noctem tantum contem-
plationi impendebat, sed sæpè etiam
actiones suas interrompebat, &c. Talis
quoque vita sociorum Jesu & institu-
ti tui.

II. De vita Præcursoris.

1. **A**B infantia vixit in solitudine semotus à turba, & consequenter à peccandi occasionibus. Vestitus erat Cilicio ex pilis Camelorum, & Zonâ pelliceâ, aliàs, *Qui mollibus vestiuntur in domibus Regum sunt.* Victus locustæ, & mel sylvestre; lectus, terra, &c. Huic vivendi asperitati adjungebat perpetuam contemplationem & orationem. Sed cùm ista? an ut peccata sua expiaret qui in utero, ~~erat~~ sanctificatus? non, sed ut DEO placeret, ut innocentiam suam conservaret, ut se ad munus Præcursoris disposeret. Quid nos istorum?

2. Zelo DEI & amore proximi commotus prædicare incipit. 1. Efficaciter quia prædicationi concordabat vita prædicantis. 2. Constantèr adversus improbos, quos appellare non veretur genimina viperarum. 3. Materia maxime erat: *Pœnitentiam agite*, quia illa potiss-

potissimè
nit, quod
Regnu
quod s
ventilab
3. C
Exibat
Et omni
nullo p
persuad

1. N
de lapid
Joanne
humilit
dispon
non at
unumq
opera
perfidi
Patrem
loco su

II. ANNONÆ SPIRIT. 113

potissimum ad Christi gratiam disponit, quam urgebat rationibus, quod Regnum Cœlorum appropinquaret, quod *Securis esset ad radicem posita. Quod ventilabrum in manu, &c.*

3. Conf. Ingentem fructum, nam *Exibat ad illum Ierosolyma & omnis Iudæa, & omnis Regio circà Iordanem, &c.* Idquæ nullo patrato miraculo. Tantam vim persuadendi habet vita Sancta, &c.

III. Continuatio.

I. **N**E velitis dicere Patrem habemus Abraham, quia potens est DEVS de lapidibus istis, &c. His verbis retundit Joannes Judæorum superbiam, ut per humilitatem melius ad pœnitentiam disponderentur. Deinde ostendit DEVM non attendere generis claritatem, sed unumquemque judicare secundum opera & merita propria, adeoque ob perfidiam excindendos Judæos, etsi Patrem haberent fidelem, eorumque loco successuros gentiles, &c.

2. Conf.

2. Conf. Similem omninò esse vanitatem tuam, dum de virtutibus S. Ignatij, Xaverij, aliorumque è Societate Sanctorum gloriaris, imò nunquam eorum deberes meminisse sine confusione, dum iam degenerem te vides, ut merito vereri possis, ne DEVS te repudiato de lapidibus istis, id est sæcularibus alios suscitet, qui majore fructu locum tuum occupent, &c.

3. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum excidetur, &c. Conf. Quàm merito fructus & quidem bonus exigatur à te, tum ob locum fertilem in quo plantatus es. id est in S. Societate tum ob supervenientes imbres gratiarum, tum ob exempla arborum vicinarum, &c. Ad quid terram tot annis occupasti? &c.

IV. De Legatione ad S. Ioannem.

I. **C**onf. Cæcitatem Judæorum, Christo non tantum, asserenti, sed & tot miraculis probanti se esse Mes-

Messiam, non credunt ob communem quandam exterius vivendi rationem, & ultro credunt de Joanne ob vitæ austeritatem, & disce quanti judicium mundi faciendum sit, qui tantum ea videt quæ foris sunt. Eatenus tamen scias etiam exteriora curanda esse, quatenus per hoc proximus ædificatur, &c.

2. *Et Confessus est & non negavit, &c. quia non sum ego Christus.* Hic 1. Humilitatis gradus est, aliena sibi non arrogare, sed prompte amoliri à se, & ei clare reddere cui debentur; quoties tu vanâ opinione virtutis, quam non habes extolleris: aut si repudias, ita agis ut cæteri putent te id ex humilitate potius facere, quàm veritate.

3. Negat se Eliam aut Prophetam, quòd tamen admittere potuisset eo sensu, quo Angelus & Pater eum talem fore prædixerant, sed quia salvâ veritate poterat, etiam debita à se amolitur, tam ingeniosus in humilitate, quàm tu in ambitione tua. Et quidem sicissimè
respon-

respondet. *Non.* Ne involutum responsum relinqueret suspicionem, atque hic secundus est gradus. Denique faterur se vocem esse sed DEI, omnia ad illum referens, qui tertius est gradus. *Imitare, &c.*

V. De Baptismo Christi.

1. **C**ons. Christum qui in Circumcisione signum acceperat peccatoris, nunc etiam formam induere poenitentis, dum inter Peccatores & Publicanos ad poenitentiam Baptizari vult à Joanne. Ubique humilis JESVS, quod non est, patitur haberi, cum tu quod es, nempe peccator, non velis aestimari, Accedebant hæc. 1. Ut per humilitatem se disponderet ad opus nostræ Redemptionis. 2. Ut baptismum Joannis approbaret. 3. Ut aquas in regenerationem nostram sanctificaret.

2. JESV baptizato & orante *Apertum est cælum & descendit Spiritus sanctus in specie Columba, & vox de cælo facta est, hic est*

est filius
cui. H
DEVS F
care vo
humilia
tui DEC
3. C
sic glori
lebat, j
plius a
gaudeb
dundar
lutem
dire la
DEI gl
litate
V
1. E
se
eum ita
se, na
DEI. Pa
dum est

est filius meus dilectus in quo mihi complacui. His indiciis humiliatum Filium DEVS Pater & Spiritus sanctus glorificare voluerunt. Hinc iterum disce te humiliare, & curam omnem honoris tui DEO committere.

3. Conf. Affectum humillimi JESU sic glorificati, hinc quodammodo dolebat, jam æstimari se majoris, & amplius ab hominibus honorari; Indè gaudebat, quia videbat omnia ista redundare in gloriam DEI Patris, & salutem mundi, & disce non libenter audire laudes tuas, nisi ex his augeatur DEI gloria & sint ad exemplum, & utilitatem proximi tui, &c.

VI. De secessu in desertum.

1. **E**T statim Spiritus expulit eum in desertum, ita S. Marcus ut ostendat eum statim impulsui Spiritus S. paruisse, nam qui Spiritu aguntur Ij sunt Filij DEI. Paruit autem. 1. Ut doceret vitandum esse hominum plausum, cui tu tam liben-

libenter immoraris. 2. Ut ostenderet non satis esse si exteriora illo baptismo mundarentur, nisi etiam & multo magis curarentur interiora, &c. 3. Ut nos doceret paululum secedere ante actiones magni momenti, easque in isto secessu disponere, &c.

2. Conf. Ad quæ Spiritus sanctus Christum impellat, non ad delicias, non ad honores, non ad commoditates corporis, sed ad secessum, ad fugam laudis humanæ, ad jejunium, ad tolerantiam, ad humilitatem, ad pugnam cum dæmone, &c. Atque hinc discite stimulos quibus tu ad recreationes, ad honores, ad commoda tua impelleris esse à malo spiritu, cui proinde resiste.

3. Conf. Christum etsi illi periculum esse non posset succumbendi tentationi, tamen in exemplum præparasti se, secedendo, jejunando, & orando. Ut discas. 1. De vitare occasiones, non ingerendo te negotiis periculosis. 2. Moderatè uti cibo & potu, &c. *Fratres so-*

modi

brij

*A
brij est
ter ora
tibi arm*

VI

1. C
lis eff
discere
3. Ut
nobis d
modum
nobis f
ciam &
ratione
diis, qu

2. Co
gulæ. D
sancto
pane, &
nales &
2. Fuit v
non tent
nus est,

brj estote, &c. 3. Incumbendo diligenter orationi præsertim matutinæ, ut illa tibi arma subministret, &c.

VII. De Tentatione Christi.

1. **C**ons. Cur Christus tentari voluit. 1. Ut per omnia nobis similis efficeretur excepto peccato. 2. Ut disceret compati infirmitatibus nostris. 3. Ut tanquam Dux noster dæmonem nobis debilitaret. 4. Ut doceret nos modum resistendi. 5. Ut spem victoriæ nobis faceret, &c. Hinc concipe fiduciam & animum superandi omnes tentationes tuas, maximè si tribus istis mediis, quibus Christus usus est, utaris.

2. Cons. Tentationes ipsas. 1. Fuit gulæ. *Dic ut lapides, &c.* Quam appellit sancto aliquo contemptu: *Non in solo pane, &c.* Quo contemptu similes carnales & viles tentationes superantur. 2. Fuit vanæ gloriæ. *Mitte de deorsum. sed: non tentabis dominum, &c.* Qui enim vanus est, & volare vult, id est extraordinaria

naria coram hominibus operari, DEVM tentat, &c. 3. Est Idololatria, ut videas nullum esse genus tentationum, quod diabolus ingerere non audet, non dico homuncioni, sed ipsi Christo. Sed hic cum indignatione & detestatione resistendum est. *Vade Satana, &c.*

3. Conf. Fructum. Et accedentes Angeli ministrabant ei, pro devicta gula panis ab Angelis porrigitur. Pro vanitate volatus, Seraphini advolant. Pro adoratione dæmonis contempta, adorant Angeli. O si sic resisteres, quoties pro foeda voluptate reportares gaudium Angelorum, &c.

VIII. Testimonium Ioannis de Christo.

x. **S**atis Joanni non erat habere nomen Præcursoris, nisi etiam officio fungeretur. Unde oblatâ occasione de illo loquendi cum summo gustu testatur: *Hic est, quem dixi qui post me ven-*

turus est, ante me factus est, &c. Ita tibi non sufficiat habere nomen Christiani, aut etiam Religiosi, Sacerdotis; sed multò magis JESVM prædica, illius honorem præfer honori tuo, & rebus, quibusvis totius mundi.

2. Aliàs videns eum venientem ad se: Ecce, inquit, Agnus DEI qui tollit peccata mundi, &c. Ita ut nullam occasionem negligat eum prædicandi, laudandi, ostentandi, &c. Quoties tu, qui in laudibus tuis propagandis tam eloquens es, tam invidè taces laudes aliorum, quasi illæ ambitioni tuæ, aliquid decerperent? Imò quoties apertè aliquid illis detrahis, ut conculcatâ proximi famâ altiùs extollatur tua superbia? lauda quod laudari potest in proximo, quod laudari non potest, sile.

3. Et jam Discipulis suis eum com-
monstrat, ut eos ad sequendum illum animaret, disce tandem in omni loco, & in omni tempore laudare JESVM, aliosque ad ejus imitationem excita.

F

Quod

Quod ut melius facias inquire varios modos inducendi colloquium spirituale tum domi, tum foris apud externos.

IX. De Vocatione Apostolorum.

I. **C**ons. Cur pauperes elegerit. 1. Quia pauper & paupertatis amantissimus. 2. Ut memores unde assumpti essent, continerentur in humilitate. 3. Ne pauperes desperarent, si viderent solos divites & honoratos electos esse à Christo. 4. Ut disceremus divitias & honores potius esse impedimento quàm promotioni ad virtutem. 5. Ut Deo tota gloria converſi mundi attribueretur, non humanæ potentiæ, &c. Vide qualem te vocaverit & gratias habere, quod ex tot te per omnia melioribus.

2. Cons. Diverſos vocationis modos.

1. Aliquos sensim vocavit ut Petrum & Andream, iis primo ad colloquium admissis. 2. Aliquos cum imperio. Ut Matthæum: *sequere me.* 3. Aliquos spe retributionis

ANN
butionis ut
feri piscatores
& quàm mi
& confunde
parum voca
3 Cons. A
sent Aposto
sent illius fan
torum cœles
tificarentur
dices. Atqu
plica, &c.

X. De modis

1. **A**liquos sensim vocavit ut Petrum & Andream, iis primo ad colloquium admissis. 2. Aliquos cum imperio. Ut Matthæum: *sequere me.* 3. Aliquos spe retributionis

butionis ut filios Zebedæi, *faciam vos fieri piscatores hominum.* Vide quo modo & quàm misericorditer te vocaverit, & confundere, quod hæc tibi tam parùm vocationi tuæ responderis.

3. Conf. Ad quid vocaverit. 1. Ut essent Apostoli & illius Legati. 2. Ut essent illius familiares, & consocij secretorum cœlestium. 3. Ut præ reliquis sanctificarentur. 4. Ut secum sederent Judices. Atque hæc tibi in societate applica, &c.

X. De modis sequendi vocationem.

1. **A**liqui consentiunt quidem Deo vocanti, seu ad statum seu ad perfectionem, sed medium nolunt adhibere, placet Religio, sed non placet mundum mundanaque deferere. Placet humilitas & patientia, sed non placet humiliatio, & pati renuunt. De quibus jure dicitur, *vult & non vult piger.*

2. Alij media quidem adhibent sed suo judicio & arbitrato placentia, non

quæ præscribuntur, ut ægri nonnulli
pharmaca. Talis juvenis, qui iussus ven-
dere omnia, abiit tristis. Talis Naaman
Syrus qui volebat ab Elisæo contingi,
non lavari in Jordane, scilicet ipsi me-
dia eligunt, nolentes uti oblatiis.

3. Alij denique totos se offerunt ad
media omnia indifferentes, ut Aposto-
li, qui statim relictis retibus & Patre, id
est, omnibus secuti sunt eum; Et ut
Saulus. *Domine quid me vis facere?* nihil
excipio, nihil mihi reservo, quidquid
volueris, faciam: imò aliqui eò usque
procedunt, ut si arbitrio eorum relin-
quatur, ut possint Christum sequi in
divitiis & honoribus, præligant pau-
pertatem & contemptum, ut Duci suo
fiant similiore. Vide jam in quo gra-
du consistas tu, an in velleitate tantum,
an si seriò vis, excipias media quædam
oportuniore, an verò absolutè nitaris
ad perfectionem, &c.

ægri nonnu-
qui iussus ve-
Talis Naam
sæo conting
cilicet ipsim
blatis.

se offerunt a-
es, ut Aposto-
us & Patre,
et eum; Et
is facere? nisi

vo, quidquid
qui eò usque

orum reli-
stum sequi

æligant pau-
ut Duci su-

in quo gra-
tate tantum

edia quædam
solute nitari

ANNONÆ SPIRIT.

125

XI. De Nuptiis Cana Gallilee.

1. **B**enignissimus IESVS non dedigna-
tur interesse convivio Nuptiali,
ut captaret benefaciendi occasionem,
nuptias honoraret; discipulos miracu-
lo confirmaret. Attende ejus mode-
stiam, & gravitatem etiam inter ista
gaudia, & imitare, tantò tunc cautior,
quantò res est animæ ob excessum pe-
riculosior.

2. Conf. Benignissimum cor SS. Ma-
tris videntis vinum deficere. *Fili*, inquit,
vinum non habent. Quæ ultrò non roga-
ta tam sollicita est, quid non faciet pro
devotis sibi servulis? Hinc concipe fi-
duciam te quid vis per illam impetratu-
rum, quo enim cæteris Sanctis est me-
lior, eò de nostris commodis est solici-
tior. Attende etiam brevem & nervo-
sum orandi modum sufficit tam bono
Domino & tam potenti necessitates
suas indicasse, maximè si intercedat
Patrocinium Matris.

XI.D

F 3

3. Quid

3. *Quid mihi & tibi mulier.* id est, quid ad nos ista? in speciem quidem duriusculè, rectè tamen. 1. Ut doceret, non esse Deo præscribendum tempus iuvari, salvandi, &c. 2. Esse exuendum affectum carnis. Unde B. V. M. nunquam Matrem compellasse legitur. 3. Ut daret SS. Matri occasionem exercendi humilitatem & patientiam, quibus eam sciebat delectari, &c. Eodem affectu desolationes, ariditates, & adversa à Deo excipe.

XII. Continuatio.

1. **Q**uodcumque dixerit vobis facite. Nota. 1. Eximiam fiduciam B. V. quid enim aliud dicere potuisset, si Christus spondisset se facturum. Ita repulsam passus, ne despera. 2. Lumen cœleste, quo intellexit requiri cooperationem illorum, ut fieret miraculum; qui fecit te sine te, non salvabit te sine te. 3. Docet nos quidvis impetraturos, si faciamus ejus voluntatem, nam & ipse volun-

ANN
voluntate
2. Chri
tris accele
lum, &
quanto M
manifesta
Et adver
Joannis,
ctum esse
discas &
per illam
drias, id e
ctionis, ut
stis Confe
3. Omni
nit, & cum
deterius est
dinem dia
post mon
runt calic
pulorum,
Vinum ser

voluntatem timentium se faciet, &c.

2. Christus tandem in gratiam Matris accelerat tempus faciendi miraculum, & aquam in vinum convertit, quanto Matris gaudio. quæ videbat sic manifestari gloriam DEI & filij sui, &c. Et adverte primam sanctificationem Joannis, & primum miraculum hic factum esse interveniente MARIA, ut discas & spiritualia & temporalia bona per illam sperare. 2. Implendas esse hydrias, id est: Cor tuum aquâ compunctionis, ut inde hauriatur vinum cœlestis Consolationis.

3. Omnis homo primo bonum vinum ponit, & cum inebriati fuerint, tunc id quod deterius est. Conf. Hanc esse consuetudinem diaboli, carnis & mundi, qui post momentaneas delectationes offerunt calicem tristitiæ, anxietatis, scrupulorum, &c. DEVS autem contrariò *Vinum servat usque adhuc, &c.*

XIII. De ejectione à templo.

1. **C**Hristus aliàs mansuetissimus videns vendentes & ementes in templo, accensus zelo honoris DEI, quem super omnia amabat, mirabili auctoritate eos flagello eiecit, verè fortis dilectio & dura æmulatio ! tu contra cum ne minimam quidem injuriam honori tuo inferri velis, quin ulciscare; summam aliquando contumelias in res sacras, in Sanctos, in DEVM potes dissimulare ob respectus nescio quos, humanos an diabolicos.

2. *Nolite facere domum Patris mei domum orationis ; domum negotiationis, speluncam latronum.* Conf. Qui modò sensus sit Zelosissimi JESU, dum videt in templis Christianorum, ubi ipse corporaliter præsens est, non negotiationes tantum tractari, sed fornicationes, & adulteria, tum oculis tum linguâ? &c. ubi plures conveniunt, ut videant, & videantur, quàm ut orent, &c. Hujus rei
Zelus

Zelus te
ratione

3. Co
DEI, te
abesse d
multus
pis, quie
tum vir
Zelus te
hoc eieci
plicet, &

1. **C**
fionem
Pharisæ
ratione
stum ad
hac signa
vore ve
cum eo.
metum
cipienti

Zelus te comedat, & quâcunque potes
ratione impedi, &c.

3. Conf. Animam tuam esse domum
DEI, templum Spiritus Sancti, à quo
abesse debet prophana negotiatio, ru-
multus passionum; sit mundum à cul-
pis, quietum à perturbationibus, orna-
tum virtutibus. Hujus saltem templi
Zelus te comedat, imò ora JESVM, ut ex
hoc ejiciat, quidquid ipsius oculis dis-
plicet, &c.

XIV. De Nicodemo.

1. **C**onf. Quantum valeat virtus &
Zelus honoris DEI ad conver-
sionem animarum, nam Nicodemus
Pharisæus & Judæorum Princeps hâc
ratione maximè inductus fuit, ut Chri-
stum adiret; Nemo enim, inquit, potest
hac signa facere, id est, ejicere tanto fer-
vore vendentes, &c. Nisi DEVS fuerit
cum eo. Venit autem nocte. 1. Forte ob
metum Judæorum, qui respectus in in-
cipientibus dissimulandus est. 2. Ut li-

berius cum Christo ageret remotis arbitris, & sine interpellatione. Vide ne tu tempus importunissimum des collocationi cum DEO, siue orationibus tuis.

2. Audi quàm patienter illum Christus instruat, principio quidem obscurius aliquantum, ad retundendam Pharisæicam superbiam, deinde visâ ejus humilitate rogantis & instrui volentis, clariùs. Docet autem mysterium baptismi sui, *Nisi quis renatus, &c.* Deinde Passionis *sicut Moyses exaltavit, &c.* Deum etiam Incarnationis, *sic DEVS dilexit mundum, &c.*

3. Conf. Cur Christus potissimùm hæc mysteria illi proposuerit. 1. Quia maximè ad salutem necessaria. 2. Quia fontes & radices sunt cæterorum. 3. Quia, maximè duo postrema, fortissima sunt, ut homines ad Christi amorem mutuum excitentur. His ergò maximè mediis utere ad te & alios accendendos, &c.

XV. De altero Ioannis testimonio.

- I. **I**ESV jam cum suis Discipulis etiam baptizante, libenter cessit Joannes, alioque se contulit, ut discas libenter aliis tum in habitatione, tum in officio tum in omni re cedere, maxime si te majores sint, & quem te non debes æstimare majorem? Non cessavit tamen Joannes baptizare. 1. Ne videretur cessare ex aliqua impatientia. 2. Quia per illud quærebat, Christo gloriam, dum à se baptizatos ad illum mittebat, &c. Ita tu honorem illorum, qui tibi præferuntur, verbis & obsequiis adauge. 2. Discipuli Joannis moti aliquâ invidiâ, quod major jam concursus fieret ad baptismum Christi, queruntur apud Joannem. Qui, inquiunt, erat tecum trans Iordanem, cui tu testimonium perhibuisti. Ecce hic baptizat & omnes veniunt ad eum. Nota, expressam ipsis verbis invidiam. 1. Non dignantur nominare, sed, qui, inquiunt. 2. Cui tu te-

ftimonium, &c. Quasi dicerent: tenebatur te invicem honorare, & ecce.

3. Supra verum aggravant, dum dicunt: omnes. Hanc pestem tam scandalosam, tam inimicam DEO, cave.

3. Joannes contrà arguit illos, & ostendit se tanquam amicum sponsi, gaudere vehementer de illius bono & gloria, optans minui, ut ille cresceret. Et hic verus Zelus est, non proprium gustum aut gloriam, sed DEI quærentis, &c.

XVI. De Samaritana.

1. **I**ESVS fatigatus ex itinere sedebat sic super fontem. Conf. Christum animarum quærendarum gratiâ nulli labori parcere, circuire ad defatigationem, &c. Sciebat enim illarum pretium! quod si tu expenderes, etiam iis conquirendis paulò magis adlaborares. sedebat autem, sic, non tam ad tollendam fatigationem quam ut ibi Samaritanam venaretur; ut discas nunquam ita quiescere, quin aliquis

A
aliquis
der, &c.

2. Co
Christi

petitum
stus sitie
se aliam

bibit, non
fons aquæ

Quam r
tuosè p

aquam
Messian

ra beni
liercula

similiun
na, &c.

3. Co
mulieris

aquæ sit
linquit.
loquunt
quot pe
gò con

aliquis ex otio tuo fructus redundet, &c.

2. Conf. Fructuosum colloquium Christi cum Samaritana è re præfenti petatum, scilicet ab aqua, quam Christus sitiens petit, illâque negante asserit se aliam aquam habere vivam, quam qui bibit, non sitiet in æternum, quin fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Quam tu gratiæ applica, eamque affectuosè postula, ut non sitias ampliùs aquam rerum terrenarum. Tandem se Messiam esse ei denunciat, in quo adora benignitatem ejus se pauperi mulierculæ & peccatrici manifestantis, & similibus conversationem ne declina, &c.

3. Conf. Subitam mutationem hujus mulieris. 1. Quæ ante negaverat guttam aquæ sitienti, jam & hydriam suam relinquit. 2. Quæ ante vix sustinebat colloquium Christi velut Judæi, jam quotquot potest, eò invitat, &c. Signum ergo conversionis ejus in te, si & terrena dese-

deseras, & alios ad Christi Deique amorem excites, &c.

XVII. De Piscatione Petri.

I. **C**VM turba irruerent in IESVM, con-
scendit naviculam Petri, eaque paululum à terra reductâ docebat turbas: nempe à plebe & à terrenis ejus affectibus abstrahenda vita tua est, si velis illam rectè docere. Deinde duc, inquit, in altum, & laxate retia vestra. Volebat enim illud obsequiolum liberaliter remunerari, ut scias te ne minimam quidem rem ad illius gloriam facturum sine mercede, &c.

2. Præceptor per totam noctem laborantes nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete. Conf. Eadem verè dicere posse.

1. Ethnicos Philosophos, qui per noctem gentilitatis frustrâ laborarunt.

2. Peccatores quorum opera obscura, mortua & sine merito. 3. Tepidos Religiosos, qui aut non habent rectam intentionem, aut sua tepidè faciunt, verè

labo-

laboris
quam o

3. T
rumper
& Petri
Domine
hoc est
bo illi
rere, qu
ra te pe

XV

I. **C**
suam r
me mu
scit, de
ne ipse
3. Reli
sed sol
Quem
necess
2. I
eum.

laboris socij, sed non Consolationis quam ceteri consequuntur, &c.

3. *Tantum piscium ceperunt, ut & rete rumperetur, & implerentur duæ naviculae, & Petrus stupefactus exclamaret; Exi à me Domine, quia homo peccator sum. Nempè hoc est habere JESVM secum, & in verbo illius & virtutè, non propria laxare rere, quidquid ergo faciendum est, spera te per JESVM perfecturum.*

XVIII. De Leproso mundato.

I. **C**ons. Virtutes Leprosi. 1. Reverentia, jam *Procidens in faciem suam rogabat eum.* 2. Fides: si vis, potes me mundare; potentiam illius agnoscit, de bonitate non dubitat, sed timet ne ipse indignus sit tanto beneficio. 3. Relinatio dum absolutè non petit, sed solum aperit necessitatem suam. Quem ut imiteris easdem virtutes pro necessitatibus tuarum ratione exerce.

2. Et extendens manum suam tetigit eum. 1. Ut ostenderet se legi Judæorum

rum non subesse. 2. Neque contagionem timere. 3. Ut doceret ad graviores morbos curandos subinde tactu opus esse. Tangitur autem spiritualiter morbidus, quando per adversitates, per castigationes à vitiis revocatur. O Domine vel sic munda me, &c. Deinde dicit: *volo, mundare*; approbans ipso curandi modo orationem leprosi. Vide hic bonitatem ipsius & potentiam.

3. Curatus hoc modo mittitur ad Sacerdotes, tum ut lex servaretur, tum ut illi per illud miraculum moverentur ad credendum Christo; tum denique ut disceremus etiam in nova lege peccata contritione expiata, aperienda Confessariis, &c. Ubique verò prædicat IESVM leprosus, &c.

XIX. De Sedata tempestate.

I. **A**scendente IESV in naviculam motus factus est magnus in mari. Christus id permisit. Ad discipulos in hu-

humilitate continendos, qui fortè vanè sibi complacebant, quòd Christum secum haberent in navi. Tu coràm eò tantò magis te humilia. 2. Ut discerent, nunquam esse securi, si enim eo præsente sic periclitabantur, quid futurum erat eo absente? 3. Ut doceret ordinariè gravissimas oriri tentationes principio conversionis, tum ab intrinseco ob perversos habitus & consuetudines, tum à dæmone qui prædam sibi dolet eripi. Tum à sociis qui irrident & contemnunt, tum denique à Deo ad meliorem purgationem & virtutem solidiorem.

2. *Domine salva nos perimus.* Excitandus nimirum Dominus (qui dormire videtur, & in tentatione dissimulare ob tepiditatem nostram) per breves & ferventes aspirationes. *Exurge quare obdormis Domine. Domine vim patior, responde pro me. Domine ad adiuvandum me festina, &c.* Nec dimittendus est, donec te aut à tentatione liberet,

ret, aut saltem ita assistat, ut naufragium salutis non facias, sed facias de tentatione proventum.

3. *Quid timidi estis*, me vehitis, ad gloriam meam spectat, ut non pereatis. Ita fiat Domine impera ventis & mari, tentationibus omnibus, siue ab intrinseco siue extrinsecus advenientibus, &c.

XX. De Paralytico sanato.

1. **C**hristo docente quatuor viri portantes paralyticum, cum turbam transire non possent, per tectum eum demiserunt. Vide caritatem eorum erga morbidum, fidem erga Christum. Deinde considera paraly sin tuam, esse tepiditatem quâ nervi omnes animæ resoluti quiescunt ab operationibus virtutum, ut hæc curetur quatuor bajulis opus esse. 1. Timore gehennæ. 2. Spe gloriæ. 3. Amore DEI. 4. Amore proximi, hæc enim maturè considerata nervos reparant.

2. Fili

2. Benign
corpor
animæ.
habere
ta, &c.
tes cor
rum, &
tis. 3.
ad anim
animæ
pus, &
3. Su
tionem
ditates
per via
Quæ si
lysi libe

XXI. C

1. O
dunt ill

2. *Fili dimittuntur tibi peccata tua.*

Benignissimus JESVS petenti salutem corporis, ultro offert etiam salutem animæ. 1. Ut doceret Phariseos, se etiam habere potestatem dimittendi peccata, &c. 2. Ut ostenderet sapè infirmitates corporales esse poenam peccatorum, neque curari posse nisi his sublatiis. 3. Ut scirent se principalius venisse ad animas curandas quam corpora, tu animam etiam potiùs cura, quàm corpus, &c.

3. *Surge ita erectus per puram intentionem. Tolle lectum tuum, tolle commoditates & solatiola terrena, &c. Et vade per viam mandatorum & consiliorum. Quæ signa si in te reperis, jam à paralyti liber es, &c.*

XXI. *Christus se & Discipulos tuetur.*

1. **C**Hristo apud Matthæum jam conversum comedente, invadunt illum Pharisei, & Discipulis ejus

ex-

exprobrant. *Quare cum peccatoribus manducat Magister vester?* eâ intentione, ut Discipulos ab eo averterent, &c. Sed causam suam tuetur Christus dicens, *Non est opus benè habentibus medico, sed malè habentibus, & se venisse vocare non justos, sed peccatores, inter quos quia primus es, ora, ut te curet & vocet, &c.*

2. *Tunc accefferunt Discipuli Ioannis, & apud eum Discipulos accusant, quare nos & Pharisei jejnamus frequenter, Discipuli autem tui non jejnant?* Nota superbiam & invidiam illorum; auctam jam à conversatione cum Phariseis, ut discas societatem malorum, maximè cum aliis detrahunt, fugere, & non tam attendere quid alij faciant aut omittant, quàm quid te facere aut omittere oporteat.

3. Causam Discipulorum suorum Christus defendit, adducta. 1. Similitudine nuptiarum, in quibus, qui cum sponso sunt, non jejnant. 2. Quia recens pannus non assuitur veteri.
3. Quia

A
3. Qu
in utre
se tum
à suis
tyrone
fuescar

XX

1. C
respon
mati e
nis. 2
operib
3. Vt d
vz rec
4. Vt c
eminer
nis. J
Evange
ralibus
2. E
Cur?

3. Quia vinum novum non mittitur in utres veteres, &c. Quibus ostendit se tum aliam perfectionem requirere à suis Discipulis, tum eos adhuc ut tyrones disertè exercendos, donec assuescant durioribus, &c.

XXII. De secessu in montem.

I. **C**ons. Cur exierit in montem?
 1. Ut daret locum iræ, quâ ob responsiones paulò antè datas inflammati erant Pharisei & Discipuli Joannis. 2. Ut nos doceret ex magnificis operibus vanam gloriam declinare. 3. Ut disceremus post opera vitæ activæ recipere nos ad contemplationem. 4. Ut ostendat prædicatores aliis præeminere debere, sublimitate perfectionis. Juxta illud: *Ascende in montem qui Evangelizas Sion*, non vestigiis corporalibus, sed factis sublimioribus.

2. Et erat pernoctans in oratione DEI.
 Cur? 1. Non ut pro se sed pro te obsecret?

secret ? & quid te pro salute tua facere oportet, quandò pro te Christus in oratione pernoctat ? 2. Ut exemplar nobis ostenderet rectè orandi, dum orat in monte, extrà tumultum populi, ne mens & distrahatur, & periculo vanæ gloriæ exposita sit. 3. Ut nos doceret ante opus magni momenti orare, ante electionem suorum Apostolorum ipse oravit. 4. Oravit nocte quia oportunissimum illud silentium est ad orationem. 5. In oratione DEI, quia petebat DE o placita, &c.

3. Manè vocavit Discipulos suos, & elegit ex eis duodecim, inter quos & Iudas Iscariotes, qui fuit proditor, ne de electione & vocatione vanè glorieris, sed in perpetuo metu sis, ne tu fias aliquando proditor, &c. Bonus sine dubio tunc erat Iudas, & te melior, si perverti ipse potuit, & tu potes, nisi te gratia DEI sustentet,

XXIII. De Sermone ibidem habito.

1. **D**ocet in monte, quia perfectissimus, summam perfectionem, quid tu in terra stans terrenis rebus affixus doces cœlestia; aut ubi stas, inde loquere, aut unde loqueris ibi sta. Sunt enim quorum sermones, si audimus dicere in cœlo stare; si mores inspicimus, videmus herere in cœno vitiorum, proximos barathro perditionis, veri luciferi, qui verbis exaltant solium suum, vitâ autem se præcipitant in infernum, &c. dum quàm benè sciunt, tam malè faciunt.

2. Docet Christus verus & unicus Magister noster, neque agit personam tantum Doctoris, sed etiam Legislatoris & Consiliarij. O doceat illere, non mundus, non prudentia carnis! qui itâ doceat ut simul illuminet intellectum, & affectum inflammer, ad ea generosè peragenda, quæ docentur.

3. Docet beatitudinem quam omnes

ap-

appetūt, quam Philosophi tanto studio, sed frustrā indagarunt, & docet beatitudinem acquisitu facilem quis enim non potest esse pauper & humilis? quis non famere & sitire? quis non persecutiones pati, quæ quotidie tam copiosè se ingerunt? Mūdus quidem divitias, honores, ceteraque commoda proponit, sed vide quis falli potius possit, an mundus, an DEVS? & quem te sequi deceat, &c.

XXIV. De I. Beatitudine.

1. **B**Eati pauperes spiritu. Actus hujus paupertatis sunt quinque. 1. Cū quis mavult omnia perdere, quā DEVM offendere. 2. Cū quis omnia relinquit, ut Christum sequatur. 3. Cū quis humiliter de se sentit, & optat alios irā sentire. 4. Cum quis etiam iudicio & propriā voluntate se spoliāt, ea alijs subjiendo. 5. qui inimicè agnoscit omnia dona naturæ & gratiæ esse à DEO, & à se nihil esse, nisi nihilum & pec-

& pecca
gradu
2. Con
DEV
luit vita
placaret
egenus fa
riam mea
te à me q
Non veni
sed Patris
non est m
metipso
3. Qu
rum. 1. E
verè do
oppugna
quas div
runt. 2.
ta bona p
promittu
avaritiā h
&c.

& peccatum, vide an ad aliquem horum graduum perveneris.

2. Conf. Exemplum Christi. 1. Cùm DEVM offendere ipse non posset, voluit vitam perdere, ut nobis offensus placaretur. 2. Cùm dives esset propter nos egenus factus est. 3. Si quæro, inquit, gloriam meam, gloria mea nihil est. Et, discite à me quia mitis sum & humilis corde. 4. Non veni, inquit, facere voluntatem meam sed Patris, &c. 5. Doctrina mea, aiebat, non est mea, & nihil se facere posse à semetipso.

3. Quoniam ipsorum est Regnum Cælorum. 1. Regnum quia pauperes spiritu verè dominantur animæ suæ, neque oppugnantur rebellionem cupiditatum, quas divitiæ & honores secum afferunt. 2. Regnum Cælorum, vide quanta bona pro caducis, & inanibus bonis promittuntur, & spirituali quâdam avaritiâ hæc contemne, ut ea obtineas, &c.

XXV. De II. Beatitudine.

1. **B** *Eati mites.* Mititas tres actus habet. 1. Frænat iram & appetitum vindictæ. Ut necessarias castigationes, faciat sinè ulla perturbatione, externa aut interna. 2. Alloquio & moribus reddit suavem, & nulla in re aliis molestum. 3. Mala ab aliis illata, libentèr tollerat, nequè cùm potest & licet justâ defensione utitur, sed ad hæc magnâ humilitate opus est, ut proindè meritò præmisse Christus videatur, *Beati pauperes spiritu.*

2. Exemplum Christi de quo Isaïas, *non erit tristis, nequè turbulentus, non clamabit, nequè audietur vox ejus foris, calanum quassatum non conteret, & lignum fumigans non extinguet.* Et S. Petrus, *Cùm malediceretur non maledicebat, &c.* Talis fuit in ferendis oppropriis Iudæorum, talis in absolutione adulteræ, in Magdalenæ defensione, &c.

3. *Quoniam ipsi possidebunt terram.* 1. Terram cordis sui in pace & tranquillitate,

A
tate, qu
2. Etiam
sua in m
hominu
ram viv
dicabunt
sto prom
existima
putat vel
nimes ab
perdi. Se

XXV

1. **B** *Ea*
n
propensi
ego homo
hujus ! 2
cata alie
dent se su
dere no
aternal.
longatus e
ista lugea

tate, quam ira potissimum perturbat. 2. Etiam corda aliorum, nam qui opera sua in mansuetudine perficiunt, super hominum gloriam diligentur. 3. Terram viventium, id est, Cœlum hæreditabunt, & vide illud ipsum à Christo promitti iustis, quod mundus existimat à iustis perdi. Hos enim putat velut pigros, socordes, & pusillanimes ab omnibus contemni, spoliari, perdi. Sed tu Christo crede, &c.

XXVI. De III. Beatitudine.

1. **B**Eati qui lugent. 1. Ex compunctione deflentes propria peccata, & propensionem ad peccandum. Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius! 2. Ex compassione lugentes peccata aliena. 3. Ex devotione, dum vident se summis DEI beneficiis respondere non posse. 4. Ex desiderio vitæ æternæ. Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est, &c. Et cogita quàm merito ista lugeantur, & quàm malè lachrymas

148 VIA ILLVM. PARS II.

nostras aliis jacturæ bonorum, honoris impendamus, &c.

2. Exemplum Christi, qui nunquam risisse, sed flevisse sæpius legitur. ut videns civitatem desolandam, *flevit*. Et Lazarum suscitaturus motus lachrymis præsentium, ipse etiam lachrymatus est. Denique ante Passionem luxit usque ad sudorem sanguineum.

3. Quoniam ipsi consolabuntur. 1. Consolatione spirituali in hac vita, quæ consolatio superat omne solatium terrenum. 2. In cælo, ubi gaudium & lætitiæ obtinebunt. Sicut è contrario, hic gaudentium risus dolore miscetur, & extrema gaudij luctus occupat. Luctus ab ariditate & remorsu conscientiæ, & postea quantum hic in deliciis fuerunt, tantum dabitur illis tormentorum & luctus.

A
XXV
1. **B**eat
his actib
tiens, n
stat, ita
netur, qu
rati repu
re gustu
jore solat
substant
tus; Ita
gloriam
machum
ferendo
Nota eti
mi, &c.
2. Ex
bus meus
mei, &c.
quomodo
ce sitio.
3. Qu

XXVII. De IV. Beatitudine.

I. *Beati qui esuriunt & sitiunt Iustitiam.*
Esuries & sitis Iustitiæ perficitur his actibus. 1. Ut sicuti famelicus & sitiens, nullum cibum aut potum detrectat, ita hic nullus actus virtutis declinetur, quantumvis amarus, & sensualitati repugnans videatur. 2. Ut iste majore gustu comedit & bibit; ita hic majore solatio interno. 3. Ut illi melius in substantiam convertitur cibus & potus; Ita huic in majorem gratiam & gloriam. Attende nauseabundum stomachum tuum, & causas inquire, conferendo cum iis qui cibos nauseant. Nota etiam cibum esse salutem proximi, &c.

2. Exemplum Christi dicentis. *Cibus meus est ut faciam voluntatem Patris mei, &c.* Et baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor? &c. Deinde in Crucifixo.

3. Quoniam ipsi saturabuntur. 1. Quia

Justi aliena non appetunt suis contenti.

2. Saturabuntur divinis consolationibus adeò ut lubeat aliquando exclamare, satis est Domine, satis est, quod S. Xaverio accidit. 3. Denique tandem *inebriabuntur ab ubertate domus DEI* & satiabuntur, cum apparuerit gloria ejus. Sicut è contrario, dictum est iis, qui se hujus mundi oblectamentis satiant. *Va vobis qui saturati estis, quia esurietis*, ut ille Epulo, qui guttam aquæ frustrà petebat, &c.

XXVIII. De V. Beatitudine.

1. **B**Eati misericordes, qui tum corporalia, tum maximè spiritualia misericordiæ opera ergà proximum exercent. Circà quæ attendendum. 1. Vt nemo excludatur, ne inimicus quidem, & non sit acceptio personarum, sed uti DEVS Pluit super bonos & malos, & solem suum oriri facit super justos & injustos, ita verè misericors sis ergà omnes, alioquin si tantum ergà hanc nationem, ergà

erga hoc genus hominum, erga talem statum, &c. Sæpè potiùs carnalitas, ambitio, avaritia est. 2. Ut exhibeatur misericordia ex vero compassionis affectu, & intentione purâ, non spe lucri aut gratiæ humanæ. 3. Si juvare opere ipso non possis, saltem pro istis DEVM ores, &c.

2. Exemplum Christi, qui ut miseris succurreret, de cœlo descendit, & Pertransiit benefaciendo & sanando omnes oppressos à diabolo, &c. Et oravit pro Crucifixoribus suis, &c.

3. Quoniam misericordiam consequentur. Juxta illud. Dimittite, & dimittetur vobis, date & dabitur vobis, & remetietur mensura omninò plena, & conferta, & coagitata, non tantùm in altera vita; sed etiam sæpè in hac, & quantillum est si levem injuriam proximo dimittis, ut DEVS tibi dimittat gravissimas? si paucillum æris eroges in pauperem, aliquid opis in egentem, ut subsidia maxima, ut regnum cœlorum recipias? audietur

enim aliquando illa vox: *Venite Benedi-
cti, &c. Esurivi enim, &c.*

XXIX. De VI. Beatitudine.

1. **B**eatimundo corde. Mundities hæc.
non Castitatis tantum, sed etiam
charitatis est, in qua hæc tria requirit
Paulus. 1. Timoth. 1. 1. *De corde puro*, ex-
perte peccati mortalis, etiam venialis
saltem quo ad effectum, & habituatio-
nem. 2. *Conscientia bona* sanctis cogita-
tionibus & affectibus plena, absterfis
contrariis, quæ cor turbidum reddunt.
3. *Et fide non ficta*, non simulatè servien-
do Deo, aut ob respectus humanos,
sed sincerè & purè; utendo etiam eâ-
dem sinceritate erga homines. Atque
has qualitates vides etiam reperiri in
speculo puro, nempe ut careat bullis,
pulvisculis, & maculis, ut bene politum,
tersumque sit, ut nec augeat, nec mi-
nuat, &c. An & in corde tuo?

2. Exemplum Christi, qui nec pec-
care potuit, nec argui de peccato, in
quem

A
quem
quid po
pavit, vo
denique
speculum

3. Qu
hac vita
tera per
uti è co
mam no
nihil intr

X

1. B
ri
fint. 2.
vobis est

3. Inter a
ficiendo
nam vo

2. Ex
nit, ut ha
in cuius
In terra

90. IX.

quem Satan nec per suggestionem aliquid potuit, qui fictos maximè increpavit, vocans eos *sepulchra dealbata*, &c. denique qui est *Candor lucis æternæ*, & *speculum sine macula*.

3. *Quoniam ipsi DEVM videbunt.* 1. In hac vita per contemplationem. 2. In altera per essentialem Beatitudinem. Sicuti è contrario hic in malevolam animam non introibit sapientia. Et, eò nihil intrabit coinquinatum, &c.

XXX. De VII. Beatitudine.

1. **B**eati *pacifici.* 1. Secum, ut caro spiritui, & passiones rationi subiectæ sint. 2. Cum aliis, juxta illud : *Quod ex vobis est, pacem cum omnibus habentes.* 3. Inter alios, uniendo dissidentes. 4. Efficiendo, ut tam ipse quàm alij per bonam voluntatem DEO consentiant.

2. Exemplum Christi, qui è cælo venit, ut hanc pacem nobis conciliaret, & in cujus nativitate Angeli cecinerunt. *In terra pax hominibus bonæ voluntatis,*

qui deindè sapiùs eam suis discipulis precatus est: *Pax vobis*, & ut illi quocunque irent, eandem precarentur, iussit. Denique *per sanguinem suum omnia pacificavit, sive quæ in terris, sive quæ in cælo, verè Rex pacificus.*

3. *Quoniam filij DEI vocabuntur & erunt.* 1. Quia sicut DEVS Pater, & DEVS Filius unum sunt per naturam, ita Pacificus & DEVS unum sunt per gratiam. 2. Quia his meritò communicatur honos filiationis, qui Patris actus imitantur, DEI autem actus est congregare, quæ dispersa sunt & pacificare repugnantia, quod & illi faciunt. 3. Quia Pacifici DEO similes sunt, dum in illis nihil est, quod ab ejus placito dissentiat. *Si autem Filij & Hæredes regni ejus cujus possessionem etiam hic prægustant in continua pace & tranquillitate, &c.*

XXXI. De VIII. Beatitudine.

1. **B**Eati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, si quis enim patitur ut homicida aut fur, aut maledicus, non jam beatus est, sed suo merito miser. Attendendum ergò ut innocens patiaris.

2. Ut quamcunque persecutionem feras, à quocunque illa inferatur, nec dicas. Si talis vel talis maledixisset mihi, sustinuissem utiquè, sed ab illo pati non possum, sciens quod etiam ab illo corona tibi texatur.

3. Ut patiaris gaudens, & exultans, quoniam merces tua copiosa est in cœlis.

2. Exemplum Christi, qui cum Innocentissimus esset, non dedignatus est vocari blasphemus, seductor populi, vini potator, demonium habens, &c. Et tandem probrosissimè Cruci affigi. Deinde persecutionem passus est, à iatana, à Phariseis, à Discipulis, quorum præcipuus illum negavit alter prodidit.

3. Quoniam ipsorum est regnum cœlorum,

nempe via Crucis est regia ad cœlum
via, quam Christus & Sancti omnes
trivere. Non ergò credamus esse condi-
gnas passionēs hujus sæculi ad futuram glo-
riam, quæ revelabitur in nobis. Et certò si
oportet Christum pati, & ita intrare in glo-
riam suam, an alio nos jure volumus in-
trare in gloriam alienam? est & aliud
præmium in hac vita, nempe solatium
internum, dum quis videt sic se assimi-
lari capiti suo Christo, quem mundus
priorem odio habuit, &c.

XX XII. De triplici qualitate viro- rum Apostolicorum.

I. **V**os estis sal terræ. Quod si sal eva-
nuerit, &c. Prima ergò qualitas
est, sicut sal inordinatos humores exsic-
cat, à corruptione, putredine & fœto-
re præservat, cibis saporem conciliat:
Ita vir Apostolicus tum in se tum in
aliis exsiccat omnem humorem malæ
concupiscentiæ, aufert corruptionem
&

& fœto-
riæ, ef-
& insip-
reddan-

2. Vo-

ri Apol-
ptione
doctrin-
errorum

rum op-
DEV. M.
dunt luc-

ita cave-
quod ha-
di, omni-
respectu

3. Non

rem posit-
est, ut ne-
tummo-
& perfe-
non tam-
ma & c.
opera il-

& foetorem peccati, putredinem luxuriae, efficitque ut quæ alioquin aspera & insipida videntur, in vita Christiana, reddantur placentia.

2. *Vos estis lux mundi.* 2. Proprietas viri Apostolici, est ut eos, quos à corruptione peccati liberavit, illustret luce doctrinæ, dissipando tenebras, hæresum, errorum, malarum aut minus rectarum opinionum, dirigendo omnia ad DEVM velut finem, &c. & uti non accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, ita cavendum est, ne quis talentum quod habet à DEO docendi, concionandi, omnino sepeliat, aut aliquando ob respectus humanos contineat, &c.

3. *Non potest civitas abscondi supra montem posita.* 3. Proprietas viri Apostolici est, ut non sit solitarius, neque sibi tantummodò vivat, sed in fastigio virtutū & perfectionis constitutus sit, cæteris non tantum prædicator, sed etiam norma & exemplar vivendi, ut videant opera illius bona, & glorificent Patrem cœle-

154 VIA ILLVM. PARS II.
cœlestem, & vide an hæc proprietates
habeas, & quam periculosum iis carere.

XXXIII. De perfectione Euan-
gelica.

1. **N**isi abundaverit Iustitia vestra plus-
quam Scribarum & Phariseorum,
non intrabitis in regnum cœlorum. Scribæ
& Pharisei erant primi Judæorum, &
censebantur inter eos perfectissimi:
tamen vult Christus Christianos his
omnibus esse sanctiores. 1. Quia illi
præcepta servabant ob res temporales,
nos autem decet ob æternas, & cœle-
stes. 2. Illi tantum ab operibus externis
malis abstinnerunt, nos etiam inter-
num affectum abstrahere debemus.
3. Plerumque ob inanem gloriam ser-
vabant, nos decet rectâ ferri intentio-
ne propter DEVM, & perpende quàm
meritò DEVS plura à nobis exigar,
quàm à Judæis, ob beneficia majora &
gratiam abundantiorē; quo etiam
jure

jure plus à te requirit, quam à sæculari aliquo, &c. etsi fateri debeaste in pluribus sæpè superari, &c.

2. *Dictum est antiquis, non occides, &c. ego autem dico vobis, qui irascitur fratri suo, &c. vide in nova lege non homicidium tantum, sed etiam iram maximè prorumpentem in contumelias & injurias iisdem pœnis prohiberi, itaque Deo displicere, ut nolit sibi sacrificium offerri, nisi factâ prius reconciliatio- ne, &c.*

3. *Dictum est antiquis non mœchaberis, ego autem dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem, &c. Ut discas non satis esse abstinere ab actuali fornicatione, nisi etiam oculos & cor mundum serves, occlusis sensuum portis, sine qua custodia muri Religionis, in quam te recepisti, non satis tuebuntur, &c.*

XXXIV. Continuatio.

1. **V**T doceat Christus debere nos evitare omnes peccandi occasio- nes,

nes, subjungit etiam oculum dextrum eruendum, & manum dextram abscindendam, si nos scandalizent, id est, nihil nobis debere esse tam carum, quod non statim à nobis amoveamus, si nobis est occasio peccandi, cum præster illa perire, quàm nos per illa deduci in gehennam ignis. Vide ergò quæ tibi occasiones periculosa sint easque generosè amove, &c.

2. Docet malis non resistendum, sed cedendum esse, imò percutienti dexteram maxillam, præbendam esse alteram, & tollenti pallium, relinquentem & tunicam, quia injuriæ aliorum optimè per patientiam castigantur, & sicut ignis igne non extinguitur, sed aquâ, sic injuriæ non compescuntur injuriis, sed patientiâ & humilitate, sed beneficiis in ostendentem impensis.

3. *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos, & orate pro persequentibus vos. Proœmium: ut sitis filij Patris vestri*

vestri qui in cœlis est, qui solem suum oriri facit, super justos & injustos. Quid majus expectare potes ut omnes diligas? si enim tantum diligis eos, qui te diligunt, quam mercedem habebis, cum hoc etiam pessimi quique faciant? Ut ergo hos superes, dilige & inimicos, &c.

XXXV. *De fuga vana gloriæ.*

I. **A**ttendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus ut videamini ab eis. 1. Attendite, tum quia subtile vitium est vana gloria, dulcis spiritualium opum spoliatrix, jucundus animarum hostis, tinea virtutum, &c. quæ sine attentione non advertitur, tum quia justitia nostra veluti thesaurus noster est, cui dæmon velut latro insidiatur, depredari desiderat, qui thesaurum publicè portat in via. Tum deniq; quia homines ipsi bona opera videntes, faciliè insurgunt

gunt in laudes operantis, eâque ratione, nisi sibi attendat, in vanam aliquam sui complacentiam erigitur.

2 *Ne iustitiam vestram.* id est, quamcunque bonam virtutis operationem. Nota Christum postquam docuisset mala vitare, & bona agere, docere ne de bonis inaniter gloriemur, sicut enim zizania a b inimico seminata non creverunt nisi crescente tritico, ita vana gloria neminem vexat, nisi benè operantem, & sicut pyræ solventem è portu navem vacuum non agrediuntur, sed revertentem & mercibus onustam. Ita dæmon, &c.

3. Non prohibet fieri coràm hominibus, cùm id sæpè necessarium sit, & utile, sed ita fieri coràm hominibus, ut videamur ab eis, id est, ut illis placeamus & apud illos laudem captemus, nam alioquin mercedem nullam habebimus apud DEVM, cujus gratiâ nihil fecimus. sed, ô vanitas! &c.

XXXVI. Continuatio.

CHristus docet vanam gloriam potissimum esse fugiendam in tribus Justitiæ operibus, Eleëmofyna, oratione, jejunio.

1. Cum ergo facis Eleëmofynam noli tubâ canere ante te, &c. imo nesciat sinistra tua quid facit dextra tua. id est, non admisceatur intentioni bonæ placendi DEO, intentio mala etiam placendi hominibus. 1. Quia aliàs perdes quod tuum est, & nihil mereberis alienum. 2. Quia sic donando tuam, furaris alienam, nempe honorem DEI. 3. Quia videri vis liberalis, & dolosè gloriam emis. 4. Quia maximâ mercede te spolias, & ut videaris à tribus aut quatuor hominibus, privas te eâ beatitudine, quâ DEVS olim te tori mundo manifestasset, &c. applica hæc etiam eleëmofynæ spirituali.

2. Cum oraveris intra in cubiculum tuum, & clauso ostio ora Patrem tuum, &c. non verat

verat publicas orationes, sed illas ita fieri vult, ut nihil publicæ aut humanæ laudis aucupemur. 1. *Intra in cubiculum tuum*, id est, ante orationem te recollige & præpara animam tuam, ne sis veluti tentans DEVM. 2. *Clauso ostio* orat qui causas distractionum removet, & quomodo à DEO audiri vult, qui in tantis turbis distractionum se non audit?

3. *Cum jejunas unge oleo caput tuum, & faciem tuam lava.* id est, singulari lætitia dissimula jejunium tuum, ut à DEO te ste mercedem accipias, &c.

XXXVII. *De minuenda cura rerum temporalium.*

¶ **Q**Via temporales res & terrenæ indignæ sunt ob vilitatem, & quia subjectæ corruptioni sunt, nam ibi ærugo & tinea demolitur, & fures effodiunt, & furantur. Et nos immortalem animum nostrum his tam fluxis rebus

rebus
mentia
gni neg
mercat
gemmi
coelesti
sunt,
in coelo
rum re
non pr
rus es.

2. Q
pax, ut
poralib
thesaur
tendit
Amor n
quocur
terrenas
Domini
magis
re, & a
lus tuus
servire

rebus impendimus? eâdem scilicet dementiâ, quâ Rex aliquis, neglectis regni negotiis suos porcos pasceret, aut mercator aliquis, præ auro æs, & præ gemmis vitrum sollicitè compararet, cœlestia & æterna bona spectanda sunt, thesaurizate vobis thesaurum in cœlo; nam stultitia est illic thesaurum reponere, undè exiturus es, & illuc non præmittere, ubi semper victurus es.

2. Quia animus humanus non est capax, ut simul seriò intendat rebus temporalibus, & cœlestibus, nam *1. Vbi est thesaurus tuus, ibi & cor tuum.* Amor enim tendit in id quod amat juxta illud. Amor meus, pondus meum, hoc feror, quocunque feror. Qui ergo amat res terrenas, &c. 2. Quia nemo potest duobus Dominis servire, DEO & mammona, non magis quàm uno oculo cœlum aspicere, & altero terram, unde dicitur, *si oculus tuus simplex fuerit, &c.* Elige jam cui servire præstet, &c.

3. Quia

3. Quia DEVS volatilia cali pascit, & vestit lilia agri, quanto ergò magis vos modica fidei? Querite ergò primum regnum DEI, & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis, &c. sollicitudinem ergò omnem in tam benignum & liberalem Patrem familias conjice, ipse providebit.

*XXXVIII. De vitando temerario
judicio.*

1. **N**olite judicare. Conf. temerarium judicium solere oriri aut ex superbia, quâ quis se aliis meliorem æstimat instar Pharisei illius, qui se Publicano præferebat, judicans illum injustum, adulterum aut ex invidia quâ ægrè ferimus alios nobis aut doctiores, aut sanctiores esse, aut haberi, ideoque quæcunque possumus eorum dicta factaque interpretamur in peiorem partem, ita litantes invidiæ nostræ famam & innocentiam aliorum.

2. Conf.

AN
2. Conf.
judicium.
nifestè exp
scrutabile es
circo soliu
ci sumus
tentionibu
nos pervie
rum. 2. C
judicaverit
sura mensi f
DEO tant
nibus, a
patitur tal
bus labora
in eos defe
finxere.
3. Conf.
suos defe
oculo fratris
consideras?
num est, au
lum: si bon
lud malum

2. Conf. Quàm periculosum sit tale iudicium. 1. Ob errorem, cui nos manifestè exponimus, *cor enim hominis in-scrutabile est, & soli DEO pater, cujus id-circo solius etiam est iudicare, nos cæ-ci sumus etiam in propriis nostris in-tentionibus scrutandis, & credimus nos pervidere posse voluntates alio-rum.* 2. Ob pœnam. *In quo enim iudicio judicaveritis, judicabimini, & in qua men-sura mensi fueritis, metietur vobis, non à DEO tantùm vindice, sed etiam homi-nibus, apud quos DEVS plerumque patitur tales sinistris etiam suspicioni-bus laborare, & verò etiam subinde labi in eos defectus, quos temerè aliis af-finxere.*

3. Conf. Remedia. 1. Se inspicere, & suos defectus, *quid enim vides festucam in oculo fratris tui, & trabem in oculo tuo non consideras?* 2. Vel id quod iudicas, bonum est, aut dubium, aut manifestè ma-lum: si bonum, summa nequitia est il-lud malum iudicare; si dubium, cha-ritas

ritas exigit, ut in meliorem partem interpretaris, si malum, excusa ab ignorantia, ab intentione, à surreptione, à gravi tentatione, &c.

XXXIX. *De Oratione.*

1. **C**hristus postquam multa & varia præcepta discipulis suis tradidisset, & quidem difficilia quædam; docet illos modum eò perveniendi, & acquirendi per orationem. Nam *Pietas ad omnia utilis est.* Conf. ergò quam medium illud sit facile, quia omni tempore & omni loco orari potest, non enim Deus instar Principum negat unquam aut differt audientiam, sed semper & ubique paratus est nos audire. 2. Est medium certum, quia promisit, *quidquid orantes petieritis, accipietis.* Benedictus ergò Deus, qui non amovit orationem meam & misericordiam suam à me. Ascendit enim hominis deprecatio, & descendit Dei misratio.

2. *Conditiones bonæ orationis Christi*

AN
tus docet,
guarite &
obis. Petite
ulsate per
servida no
ta, persever
petite per fi
possit facer
do quod ve
insistendo
3. Spear
i, nosti bon
perseverere
eius qui t
importunit
XL. Par
C On
Do
tus ipse illa
flocuit, qu
quo modo
omnia con
spectant an

flus docet, dum ait. *Petite & accipietis, querite & inuenietis, pulsate & aperietur vobis. Petite ferventer, querite diligenter, pulsate perseveranter. Ut oratio sit fervida non repida, diligens non distracta, perseverans non desperans. Item perite per fidem credendo quod DEVS possit facere. Querite per spem, sperando quod velit, pulsate per charitatem, insistendo bonis operibus.*

3. Spem accendit, si vos cum sitis mali, nostris bona data filiis vestris, &c. auget perseverentiam adductâ similitudine ejus qui tres panes commodat victus importunitate, &c.

XL. Pater noster qui es in Cœlis.

1. **C**ons. Excellentiam orationis Dominicæ, tùm quia Christus ipse illam composuit, & nos illam docuit, qui maximè sciebat, quid & quo modo perendum esset, tùm quia omnia continentur, quæ ad salutem spectant animæ & corporis. Tùm quia

H per

per illam faciliùs DEVS Pater exoratur, dum in ea agnoscit Filium suum advocatum nostrum, & auctorem hujus quasi libelli supplicis. Et si promisit se nobis daturum, quidquid petierimus in nomine ejus, quid negabit dum petimus etiam formâ, quam ille nobis præscripsit?

2. *Pater noster.* 1. Dicimus Patrem quia talis est Creatione, Conservatione, Adoptione: deindè ut magnam fiduciam habeamus ad impetrandum. Quid enim jam non det filiis petentibus, quibus ante dedit, ut filij essent & si modo filiorum partes ritè exequamur: amando, honorando, obediendo, imitando, nequè nobis objici possit, quòd Christus Judæis. *Vos ex Patre diabolo estis, &c.* 2. *Noster*, non meus, tum ut admoneremur nos tanquam fratres magnâ caritate conjunctos esse debere, nequè unus alteri se propter temporalia præferat, cum omnes cœlesti nobilitate jungamur, tum ut sciremus etiam pro

ANN
pro aliis esse
te natura, &
ro autem g
3. Qui es
temporalia
magis cœlest
temur, unde

XLI. Sancti

C On
dispo
dinè verâ ch
uper omnia
ut nos ipso
um desider
pse eo indig
sanctus, sed q
omnibus ag
nobis & pro
um animæ t
tulamus etia
um poenæ, &
omnib' orat
2. Sancti

pro aliis esse orandum; nam pro se orare natura, & necessitas cogit, pro altero autem gratia & charitas, &c.

3. *Qui es in Cælis.* Ut discamus non temporalia solum ut Judæi, sed multò magis cœlestia postulare, eoquæ erigeremur, undè speramus auxilium, &c.

XLI. Sanctificetur nomen tuum.

1. **C**ons. Petitiones omnes rectè dispositas esse, secundum ordinem veræ charitatis quæ est ut DEVM super omnia, & deindè proximum sicut nos ipsos diligamus. Undè 1. Bonum desideramus ipsi Deo, non quod ipse eo indigeat, cum sit *Sanctus, Sanctus, Sanctus*, sed quod optemus, ut talis ab omnibus agnoscatur. Deindè petimus nobis & proximis bona. 1. Cœlestia, tum animæ tuæ corporis; denique postulamus etiam averti mala, tum culpæ tum pœnæ, &c. hic igitur ordo tibi in omnib⁹ orationib⁹ tuis propositus fuit.

2. *Sanctificetur.* 1. Corde, per fidem

agnoscendo illum fontem bonorum omnium, vindicem malorum, ut illum ames, & metuas. 3. Opere per bonam vitam & bona opera, quibus proximus ædificetur, & Deum indè glorifices. 3. Verbo & piis sermonibus alios ad Dei amorem, timoremque stimulado, quod profectò & cum gustu quodam faceres, si verè, ut par est, amares tantam & tam beneficam Majestatem. Nihil enim gratiùs amanti, quàm loqui de amato, &c. 4. Invitando Creaturas omnes ad ejus laudem, uti vides fecisse tres pueros Cantico illo laudis, & Davidem ubiquè per Psalmos.

3. *Nomen tuum.* 1. Nomen, id est, quidquid ad Deum spectat, non permittendo ut ulla illi injuria, aut irreverentia inferatur. 2. *Tuum* non meum; *non nobis Domine non nobis, sed nomini tuo da gloriam!* at è contrario quàm facile pateris DEI nomen lædi & blasphemari, qui ne minimum quidem contrarium honorem pateris, &c.

XLII. Advē-

XLII
1. R
justoru
obedien
tis ejus
tra vos
in te sit
an verò
& domi
parave
& paci
regi &
sternen
tes, &c.
2. R
ria, qu
mortem
ad Patri
rum, no
ta, via
commo
poris a

XLII. *Adveniat Regnum tuum.*

1. **R**egnum DEI, est Regnum gratiæ, quo regnat in animabus justorum, qui illi voluntariè subsunt obediētes omnibus legibus & præceptis ejus, de quo dicitur, *Regnum Dei intra vos est.* Conf. Ergò quale Regnum in te sit? an DEVS per gratiam suam, an verò diabolus per peccatum regnet & dominetur in te? & postquam comparaveris tyrannidem hujus cum suavi, & pacifica illius gubernatione, tùm te regi & legitimo Domino restitue, substernens illi omnes animæ tuæ facultates, &c.

2. Regnum DEI est regnum gloriæ, quo per bonam vitam, & felicem mortem meritò anhelas tanquam exul ad Patriam, & nauta ad portum securum, non solum ob innumera hujus vitæ, viæ & navigationis pericula, & incommoda, ob persecutiones foris, corporis ægritudines, animi timores &

tentationes, ut ille, qui clamabat, *Inferlix ego homo quis me &c.* quod ex amore concupiscentiæ orietur; sed multò magis ex sincero amore amicitiae ergà DEVM, cui hic servire, quem honorare & sanctificare satis non potes, quo sensu orabat ille. *Iube me venire ad te, ut cum sanctis tuis laudem te, &c.* Et alter *Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo, &c.*

3. Regnum DEI, est regnum perfectum, & consummatum post resurrectionem mortuorum, quando DEVS erit omnia in omnibus, &c. Quod expectant animæ uti participarunt poenitentiam, &c.

XLIII. Fiat voluntas tua, sicut, &c.

I. **Q**uia Regnum DEI quo anhelamus acquiri non potest nisi in hac vita voluntatem DEI facias: non enim, inquit, omnis qui dicit mihi Domine Domine, intrabit in regnum Cælorum, sed qui facit voluntatem Patris mei qui in Cæ-

lis

lis est. Ideò petis gratiam adimplendi in omnibus ejus voluntatem, & beneplacitum, continetur autem hæc in illius præceptis, consiliis, & inspirationibus, etiam jussionibus & nutibus eorum qui tibi præsunt DEI nomine, &c.

2. *Tua*, id est, DEI, non propria, quæ & cæca & perversa est; non carnis, quæ contraria spiritui; non mundi quæ vana; non diaboli, quæ iniqua; sed DEI quæ est regula rectitudinis & secundum quam errari non potest: quam etiam ut faceret Christus, venisse se testatus est, & vide, quam tu hætenus potissimum secutus sis, &c.

3. *Sicut in Cælo & in terra*, 1. Pro cælo accipiendo mentem rerum celestium capacem & pro terra carnem quæ de terra est, & circa terrena versatur, ut sensus sit: ne carnis infirmitas impediatur spiritum, quo minus promptè divinam faciat voluntatem. 2. Cælum sint justī, terra peccatores; eritque sensus, ut sicut justī DEI voluntatem faciunt, ita

tandē etiam faciant peccatores. 3. Sicut in Cœlo Angeli promptissimè sine ulla tergiversatione obediunt DEO, ità nos faciamus in terra, cum perfectà resignatione, nos ejus voluntati semper & ubique accommodantes, &c.

XLIV. Panem nostrum quotidianum, &c.

1. **P**anem: per panem intelliguntur omnia victui, vestituique necessaria non superflua & ad luxum tantùm inventa, quæ adeò Christus nos petere non docuit, ut etiam voluerit contemni, & relinqui, velut seminaria malorum omnium, nos autem habentes alimenta & quibus tegamur, his contenti sumus. Vult autem peti panem quotidie, etsi contingat non deesse, ut fateamur id DEI beneficium esse, quod non desit, itaque quotidie auctori & largitori grati sumus, &c.

2. *Nostrum.* Ut discerent fideles panem

nem illum debere esse communem indigentibus, ut saltem pars aliqua ad illos perveniat; qui enim nihil largitur aliis, aut orare non debet, panem nostrum, sed meum; aut non tantum manducat panem suum, sed etiam alienum. Ut scirent injustè talia comparari non debere, injustorum enim panis non est suus, sed alienus. Tu si alios tali pane pascere non potes, pascere verbo de quo scriptum est: *non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, &c.*

3. *Quotidianum da nobis hodie.* 1. Ut disceremus luxum in cibis declinare, qui enim tantum insumit in uno convivio, quantum sufficeret ad vivendum mense integro, non panem quotidianum manducat, sed menstruum. 2. Ne de futuris temporibus nimium solliciti simus, sufficit diei malitia sua, & cur torquebimur curâ diei crastinæ, quam fortè non videbimus? Aut quâ fronte simus de temporalibus solliciti qui æterna prævidere negligimus!

XLV. *Dimitte nobis debita nostra, &c.*

1. **D**ebita nostra. peccata nostra sunt tum mortalia, tum venialia, tum etiam pœnæ istis debitæ, quæ quia quotidie tanto numero contrahimus, quotidie exorando dissolvere debemus, & verè tanta sunt ista debita, ut dissolvi aliter non possint, quàm ut dimittat iste, cui debentur: imploranda ergò ejus misericordia est, ut clementer faciat, quod aliter fieri non potest, & quod ut rogaretur mandavit, &c.

2. *Sicut & nos dimittimus, &c.* ponitur necessaria conditio ut nobis dimittat peccata nostra DEVS, si nos proximo dimittimus injurias nobis illatas juxta illud: *dimittite & dimittetur.* Imò per verbum *sicut*, innuitur, nostram in proximos benignitatem, fore divinæ in nos benignitatis mensuram. Quare qui non dimittit, dum hoc orat, non petit sibi dimitti, sed non dimitti: sed si non verbo tantum, sed etiam corde dimittit, nul-

A
nullam
sed etiam
est, afflic
&c.

3. *Debi*
quæ tibi
debitis,
centum
gravissim
tè denari
ergò de
conserve
debitur

XLV

I **N**
Et prob
stram erg
nibus;
homines
solidem
militate

nullam retinendo memoriam injuriæ, sed etiam beneficiis eum, à quo læsus est, afficiat, sperare potest eadem à DEO &c.

3. *Debitoribus nostris.* Confer hic debita quæ tibi debentur à proximo tuo cum debitis, quæ tu debes DEO. Tu debes centum millia talenta, id est, plurima, gravissimaque peccata; ille unum fortè denariolum, levem injuriolam, quâ ergò dementi crudelitate non misereris conservi tui, ut DEVS tibi remittat omne debitum tuum? &c.

XLVI. Ne nos inducas in tentationem.

I **N**on petimus hic omninò non tentari, cum id sæpè utile sit. 1. Ut probemus fidem & charitatem nostram ergà DEVM, resistendo temptationibus; *Vasa enim figuli probat fornax, & homines justos tentatio tribulationis.* 2. Ut solidemur in virtutibus, maximè in humilitate dum videmus nos tot, & tantis

hostibus circumseptos, quos declinare nostrâ virtute non possumus. 3. Ut augeatur corona nostra propter victoriâ. 4. Ad instructionem aliorum, ut eis compati & juvare possimus. Sic SS. pœnè omnes & ipse etiam Christus tentatus per omnia est, &c.

2. Perimus ergò ut non inducamur in tentationem, id est, non succumbamus, ut DEVS non permittat nos *tentari ultra id quod possumus, sed faciat etiam cum tentatione proventum*, aut si videat aliàs nos tentationi succubituros, ex misericordia sua ne quidem permittat tentari: alioqui certum est sufficere semper gratiam illius ut vincamus, modo velimus cooperari, tentationem esse canem ligatum, non mordere nisi accedas, &c.

3. Conf. Quæ te potissimum tentationes inducant ad peccatum; ut notum hostem validius oppugnes præmuniendo te maturâ deliberatione & firmo proposito, &c. deinde quæ sint earum causæ & occasiones, ut eas defugas, quibus

A
bus m
intelle
senseris

XL

1. M
seu pec
rari sive
præsen
ignosca
turum
mum
tit & a
nit; i
non m
litur le
noris o
poreft
2. Al
tum æ
tum te
ctione
bonise

bus mediis aliquando superaveris, aut intellexeris alios restitisse, &c. quid senseris, quando succubuisti, &c.

XLVII. Sed libera nos à malo.

I. **M**aximum & maximè timendum malum est, malum culpæ seu peccatum, à quo desideremus liberari sive illud præteritum fuerit, sive præsens, sive futurum. Præteritum ut ignoscatur; præsens ut deploretur, futurum ut caveatur, malum verè maximum quia à summo bono nos avertit & ad sempiternas ærumnas disponit; interim quotusquisque est, qui non majore contentione & curâ amolitur leve aliquod fortunarum aut honoris damnum, quam peccatum cui potest tam suaviter indormire? &c.

2. Alterum malum est pœna peccati æterna si peccatum non expietur, tum temporalis in plenariam satisfactionem, quo spectant afflictiones in bonis externis, in corpore morbi, in ani-

animo scupuli, anxietates, & tentationes. Porro æterna pœna seriò deprecanda est, temporalis verò conditionatè si sit ad maiorem Dei gloriam, & animæ tuæ bonum, alioquin hic ure Domini, hîc seca, ut in æternum parcas, &c.

3. Mala etiam sunt, quæ nos ad peccatum inducunt, mundus, caro, dæmon: mundus blandiendo, caro stimulando, dæmon impellendo. Mundus exemplo malorum, caro rebellionem, Dæmon suggestionem, &c. Inter tot igitur hostes vigila, ne opprimaris, ora ut libereris. Amen: siue fiat, quandoquidem ea petis, quæ petenda Christus præscripsit, &c.

XLVIII. De servo Centurionis.

1. **D**omine puer meus jacet in domo mea paralyticus, & malè torquetur. Conf. Bonitatem & benignitatem Centurionis in servum suum, pro ejus valetudine adeò sollicitus est, non enim
atten-

attendebat conditionem qua servus erat, sed naturam qua sibi similis, & magis Dei imaginem honorabat in homine, quam onus captivitates contemnebat in servo, multum dissimilis istis Dominis, qui majore curâ prospiciunt ægris suis cambus venaticis, aut equis, quàm famulis. Quod si id indignum tibi videtur, cogita quanto sit indignius, cetera te omnia magis quàm animam curare. Languet caput aut stomachus, doles, & medicos advocas; jacet anima tua paralytica & malè torquetur, & si- les? &c.

2. Conf. Humilitatem Centurionis

1. Ne dignum quidem se existimat qui aliquid à Christo impetret. Undè utitur intercessoribus senioribus Judæorum, quos existimabat se meliores, & plus apud Christum posse. Deinde cum audiisset benignissimum Dominum respondisse: sese venturum & curaturum, iterum alios amicos destinat, qui id beneficium deprecantur, indignum se

se esse, &c. tandem appropinquanti Domino ipsemet occurrit exclamans: *Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, &c.* Vide pulchrum certamen humilis Centurionis, & benigni Jesu. Verè si te exaltas elongabitur à te Jesus, si te humilias, accedet, &c.

3. Conf. Fidem hominis adhuc gentilis in confusionem Judæorum & tuam. *Tantum dic verbo & sanabitur puer meus.* Credit solâ voluntate ubique operari posse, qui ubique est; & confirmat à minori: *Nam & ego homo sum, & dico huic vade & vadit, &c.* digna profecto fides quam Jesus laudaret, quâque tu invitarere.

XLIX. De filio viduæ.

1. **D**efunctus efferebatur filius unicus matris suæ, & hæc erat vidua. Conf. Christum non casu, sed deditâ operâ cõd venisse, ut defunctum suscitaret, etsi non esset rogatus, sed lacrymæ matris tetigerant cor ejus misericordissimum, reli-

reliquaque omnia compassionem movebant. Quod defunctus, quod efferretur, quod filius unicus, quod ista vidua. Disce compati afflictis, deinde applica hoc cuicunque peccatori, aut alicui à religione deficienti, quem quatuor passionibus efferunt. Ambitio, luxuria, cupiditas, ira, &c.

2. Christus consolatur illam ne fletet, etiam causam luctus abstulit, nam *accedens tetigit loculum, & ait, adolescens tibi dico surge, & resedit, &c.* Nota Christum hæc omnia adhibuisse, non quod solo nutu suscitare non posset, sed ut ostenderet similia ad resuscitandam animam à peccatis requiri solere; nam

1. solatiolum aliquod animæ immittit præsagium futuræ gratiæ.
2. Accedit prævenienti sua gratia.
3. Tangit modo timorem, modo spem, aliosque similes affectus excitando.
- Sed 4. sicuti ibi, qui portabant, steterunt, ita comprimi necesse est vim istarum passionum, quibus antea peccator abripiabatur, &c.

3. Et *resedit qui erat mortuus, & coepit loqui, non statim ambulavit, quia qui diu passionibus suis servierunt, sentiunt principio magnam difficultatem in via Domini, non tamen jacet amplius iis objectus, & loquitur confitendo peccata sua, laudando etiam DEI misericordiam erga se. Ubi discere non indignari adversus recenter conversos, si adhuc pravas aliquas consuetudines reservant, sed comparere potius, &c.*

L. Reprehensio trium hominum, &c.

y. **A**ccedens unus Scriba ait: *Magister sequar te quocumque ieris. Et dicit illi JESVS: Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidos, filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. Conf. Præclara quidem verba fuisse istius Scribæ, sed intentionem non bonam, humana enim commoda, divitias, & hono-*

A
honore
ribus de
pauper
Christi
ret: tu
in schol
& com
volucris
nidum i
ri & æst
dicta ha
me Ch
candor
clinet, &
2. Al
ire sepeli
Christus
tuos suos.
dum esse
rentes.
esse cura
rangam
nihil ad
relinque

honorem spectabat, quibus deficientibus desit velle Christum sequi in paupertate & humilitate. Vide aptam Christi responsionem, quasi diceret: tu instar vulpis dolosus es, qui in schola paupertatis quæris foveam & commoda temporalia; & instar volucris ex humilitate ficta, quæris nidum in sublimi, id est, honorari & æstimari ab aliis. Utinam de me dicta hæc non sint! Ut habeat in me Christus pauper & humilis & candor lucis æternæ, ubi caput reclinet, &c.

2. Alteri dicenti, *permittle me primum ire sepelire Patrem meum*, respondit Christus: *Dimitte mortuos sepelire mortuos suos*. Docens primo pluris faciendum esse DEVM vocantem, quam Parentes. 2. Attendenti cœlestia, non esse curanda amplius sæcularia, sed illa tanquam mortua opera, utpote quæ nihil ad vitam spiritualem pertinent, relinquenda esse sæcularibus in peccato mor-

mortuis, neque ullus religiosus ista curat, nisi jam spiritualiter mortuus aut morti saltem proximus, &c.

3. Discipulo volenti primum renuntiare rebus domesticis respondet IESVS: *nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno DEI.* Vt enim arans rectum vomerem ducere non potest, qui oculum alio vertit. Sic, &c. & ipsa memoria rerum aliquando possellarum, enervat, &c.

LI. De ejecta legione demonum.

Cons. tyrannidem dæmonum & miseriam ejus, quem illi per peccatum obsident, ex consideratione hujus possessi. Nam 1. habebat illud multis temporibus, quia peccatum semel admissum, facile continuatur, & fit *supra modum peccans*. 2. Veste non induebatur, quia peccator nudus à gratia & bonis operibus. 3. Non habitabat domi, quia peccator in conscientia sua non requiescit. 4. Sed in monumentis, quia

AN
quia hic
ctatur. 5.
ita ut eu
hic nullu
tur, nulli
nitionib
batur in
legibus i
etiam ve
dunt. 7.
ne dæmo
rum fit
quanto
vitur l. 8.
2. Cl
precabar
cos. I. A
Domini
suam, &
DEI per
gredi. 3.
nec in a
possunt
stendun

quia hic in operibus seu peccatis delectatur. 5. Catenas & vincula rumpebat, ita ut eum domare nemo posset, quia hic nullâ ratione nullâ lege constringitur, nullis inspirationibus neque admonitionibus emendatur. 6. Præceps agebatur in deserta, quia hic transgressis legibus ipsis rapitur ad ea peccata, quæ etiam vulgarem consuetudinem excedunt. 7. Possidebatur ab integra legione dæmonum, quia qui uni peccatorum fit servus, omnibus aliis faciliè, ô quanto faciliùs virtuti & uni DEO servitur! &c.

2. Christo imperante ut exirent, deprecabantur, *si ejicis nos, mitte nos in porcos.* 1. Agnoscunt potentiam Christi Domini. 2. Testantur impotentiam suam, qui ne in porcos quidem sine DEI permissione audent aut possunt ingredi. 3. Indicant malitiam, qui cum nec in animam nec in corpus aliquid possunt, impetunt bona externa. 5. Ostendunt qualia libenter hospitia inhabitant.

190 VIA ILLVM. PARS II.
habitent nempe immundos, &c.
Cave.

3. Conf. Statum hominis liberati.
1. Sedet ob quietem conscientiae. 2. Vestitus est donis & gratiis. 3. Sanâ mente quia à virtute & veritate non delirar, &c. Eum statum tibi precare, &c. & conserva, &c.

LII. De filia Iairi resuscitata.

1. **C**onf. Conditiones puellæ: erat duodennis filia unica parentum divitum & nobilium, quorum tamen nihil eam à morte liberare potuit, ut nec ætati fides, nec conditioni, ubique & semper timenda mors est. 2. Immatura accidit aliquando ob peccata propria in pœnam, alias ob peccata parentum nimium filiis indulgentium, aliquando *ne malitia mutet intellectum*, quod summum DEI beneficium est. Utinam contingat te mori potius quam DEVM offendere, sitque ille ultimus
halitus

halitus vitæ tuæ, qui inciperet primus esse peccati!

2. Conf. Benignitatem Christi obtemperantis Jairo ob humilem ejus petitionem, *procidens enim ad pedes ejus rogabat ipsum*, et si fide imperfectâ. 1. Quia non putabat eum absentem curare posse. *Veni*, inquit. 2. Quia putabat requiri impositionem manus & contactum aliquem corporalem. Spera etiam fore, ut misericorditer imperfectiones tuas dissimulet DEVS, si modo humilis es, & aliorum defectus dissimulas.

3. Ejectâ turbâ tumultuante, tenens manum ejus, dixit: *Puella tibi dico surge*. Et confestim surrexit, & ambulavit, & comedit. Si resurgere vis. 1. Eijcienda turba sæcularium cogitationum. 2. Opus auxilio DEI sublevantis, cui obtemperandum est, ut manus mortuæ. 3. Non debet differri pœnitentia & Confessio, sed confestim surgendum. 4. Ambulandum per
exer -

exercitia bonorum operum: & nota filium viduæ, refedisse, quia jam efferebatur diu mortuus, hæc autem nondum, &c. Comedendus panis cœlestis Eucharistiæ, &c.

LIII. De Hemorrhoiſſa.

1. **C**onf. Virtutes mulieris. 1. Est fides quâ credidit diuturnum illum morbum suum nullâ medicorum arte curabilem, solo tactu vestis Christi curari posse. 2. Fiducia dicentis intra se, *si tantum tetigero simbriam vestimenti ejus salva ero.* 3. Humilitas, quia non ausa eum interpellare aut se coram ostendere, *accessit retro, &c.* Applica hæc ad sacram Communionem, expendendo
1. Fluxum tuarum cupiditatum & passionum.
 2. Potentiam Christi, cujus non vestem tangis, sed Corpus, & Sanguinem.
 3. Quomodo tangere oportet, nempe fide vivâ, magnâ fiduciâ de bonitate illius, humilitate ob tuam indignitatem, & illius majestatem.
2. Conf.

2. Conf. Cur Christus occultum illud miraculum manifestavit, qui aliàs solebat manifesta occultare. *Quis me tetigit?* Ut doceret multum referre, quomodo quis eum tangat, nam & turbæ eum tunc comprimebant, sed sine fructu, ita multi communicant, sed quam pauci eam referunt utilitatem quam possent? defectu bonæ præparationis.

2. Ut corrigeret errorem mulieris, quæ putabat latere se posse. Ità DEVS tempore suo revelabit, quinam dignè aut indignè communicarint.

3. Mulier videns quia non latuit, tremens venit & *procidit ante pedes ejus*, & tactum suum & recuperatam valetudinem coram omnibus testata est. Conf. Sic solere aliquando timere justos ne indignè accedant, sed præstat cum amore & humili reverentia accedere, quam ex timore omittere. Undè Christus fidem mulieris, etsi imperfectam, laudavit, & sanitatem confirmavit. *Fides tuate salvam fecit, vade in pace, &c.*

LIV. De Missione Apostolorum.

1. **M**essis quidem multa est, operarij autem pauci. Conf. Quàm id etiam nunc verum sit, messis multa, non tantùm ob innumeros adhuc infideles & hæreticos, veram fidem & religionem ignorantes, sed etiam ob infinitos Catholicos, qui veram salutis viam aut nesciunt, quia non docentur, aut non carpunt, quia non monentur. Operarij enim pauci, qui sedulò constanterque salutem aliorum adlaborent. Pastores omnes esse appetunt, sed quotusquisque officium veri Pastoris exequitur? Tu scias à te exigendam esse rationem multarum animarum, quas saltem spiritali colloquio juvare neglexisti, &c.

2. Conf. Quomodo Christus illos miserit, nempè *binos ante faciem suam*. 1. *Binos* ad ostendendam charitatem, quæ inter operarios requiritur, ne per mutuas æmulationes, & dissensiones, plus
in

in Eccel
cent. L
lùm su
dam, C
sociis,
2. Ante
ad alac
Domin
tu cogi
ageres.
3. C
circuire
quentes
prædic
Calorum
rum an
rarent,
darent,
esse faci

1. C
temptor

in Ecclesia DEI destruant quàm ædificent. Deindè ut nemo existimet se solum sufficere ad rem tantam peragendam, sed humiliter, & libenter annuat sociis, eorumque subsidium admittat.

2. *Ante faciem suam.* Ut eos animaret, ad alacrius operandum: oculus enim Domini, & præsentia excitat, quod si tu cogitares, non tam remissè rem tuam ageres.

3. *Cons.* Ad quid miserit, non ut circuirent domos curiosè & otiosè loquentes ea quæ non oportet, sed ut prædicarent, quia appropinquavit regnum Cælorum, ut homines ad cœlestium rerum amorem excitarent, ut infirmos curarent, mortuos suscitarent, leprosos mundarent, &c. quæ tu scias spiritualiter tibi esse facienda, &c.

LV. *Prosecutio.*

1. *Cons.* Quales exterius operarios suos esse voluerit, nempe contemptores rerum temporalium, sine au-

ro, *sine virga, sine pera, sine duabus tunicis*, non quòd vellent eos rebus omninò necessariis destitutos, sed ne superflua, aut ipsi secum deportarent, quòd futurum erat impedimento; aut ab aliis acciperent cum detrimento, suspecta enim est doctrina illius, qui aliud quærìt quàm animas, & libertatem vendit qui aurum accipit, gratis ergò dandum quod gratis acceptum est, &c.

2. Conf. Quales voluerit esse interiorius. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum; estote ergò prudentes, sicut serpentes, & simplices sicut columbae. Commendat ergò illis. 1. Mansuetudinem, ut ne clæsi noceant. 2. Patientiam in ferendis adversis. 3. Charitatem impendendo se totos proximo, sicut in ovibus nihil non utile est. 4. Fiduciam ergà DEVM dicentem: Ego mitto vos. Ego qui juvare, qui tueri, qui promovere possum. 5. Prudentiam serpentum, ut caput, id est, salutem animæ suæ semper à vulnere tueantur. 6. Simplicita-

tem

tem co
candic
sis ab

3. S
comm
bus ta
paren
dum a
est Disc
supra D
severav
Quia
cere n
ticular
capillu

LV

1. I
Icip
rogare
expectan
ret, aut
blicè te
ipso C

tem columbinam, sine dolo & fictione, candidè & sincerè. Vide quantum absis ab istis virtutibus.

3. Subjungit, multa illos manere incommoda & pericula, non ab hostibus tantum, sed ab amicis, fratribus & parentibus, eosque ad fortiter tolerandum animat. 1. Exemplo suo non enim est Discipulus supra Magistrum, neque servus supra Dominum suum, &c. 2. Quia qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. 3. Quia etsi corpori noceant, animæ nocere non possunt. 4. Quia Deus particularem eorum curam habet, ut ne capillum quidem perire patiatur, &c.

LVI. De Legatione S. Ioannis.

1. **I**oannes in vinculis mittit duos discipulos ad Christum qui eum interrogaret: Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 1. Non quòd ipse id nesciret, aut dubitaret, qui antea sæpius publicè testatus fuerat, sed ut Discipuli ab ipso Christo in ejus fide confirmaren-

tur. 2. Ut confirmati illum ultrò sequerentur ei que adhærerent. Ita tu quotquot potes ad Christum sequendum sollicita, deinde vide an alium tu expectes, id est, an ulli rei magis fidas quàm Christo ejusque promissis? &c.

2. Respondens JESVS dixit illis. *Euntes renuntiate Ioanni quæ audistis & vidistis. Cæci vident, claudi ambulant, &c.* Non dixit. Ego sum. 1. Ne videretur jactare se velle, eâque re invidos jam Joannis Discipulos magis commoveret. 2. Quia testimonium validius est ex operibus quàm verbis, cum benè & præclare de se loqui plurimorum sit, benè autem agere paucorum. 3. Quia prædictum erat ab Isaia post Messia adventum hæc omnia eventura, &c. Christus ergo se operibus probat Christum, tu quid agis, ut probes te Christianum & Religiosum? *Non enim in sermone est Regnum DEI, sed in virtute. Cor. 1. 4.*

3. Et beatus qui non fuerit scandalizatus in me. Sic 1. increpat suaviter discipulos

pulos Jo
tur, qu
nes. 2.
Christu
pauper
tur si a
moritu
deat C

LV

1. D

Joanne
davit.

rore qu

sto maj

discipul

esset qu

3. Ut do

bus præ
datur in
Vidè et
favore

2. Q

pulos Joannis, quod ideò offenderentur, quia majora patrabat quàm Joannes. 2. Ne contemnerent Doctorem Christum qui non multos potentes, sed pauperes convertebat. 3. Ne turbarentur si audirent Christum passurum, & moriturum, &c. Scandalizarit, si te pudeat Christianæ humilitatis, &c.

LVII. De Laudibus S. Ioannis.

1. **D**iscipulis Ioannis abeuntibus cœpit Iesus dicere ad turbas de Joanne, in præsentia illorum non laudavit. 1. Ne confirmarentur in suo errore quo existimabant Joannem Christo majorem. 2. Ne videretur in gratiam discipulorum Joannem laudare, subessetque aliqua species adulationis. 3. Ut doceret abstinendum esse à laudibus præsentium, nam sapiens dum laudatur in facie, flagellatur in corde, &c. Vidè ergò ne talibus artificiis quæras favorem hominum, &c.

2. *Quid existis videre arundinem vento*

agitata, quid hominem mollibus vestitum? 1. Quia populus auditâ legatione Joannis suspicari poterat, cum nunc de Christo dubitare, quem nuper itâ commendaverat, ait Christus illum non esse arundinem quæ vento ageretur, cur sibi adulatus fuisset, qui tam constanter Regem Herodem arguit? Vide ne tu arundo sis vacua bonis operibus, levis in propositis, agitata passionibus. 2. Laudat Christus Joannis vitam austeram, qui non molliter, sed pilis camelorum induebatur, non in domibus Regum, sed in Eremito, nunc in carcere, habitabat, &c. Et verè mollities eum dedecet, qui alios ad virtutem, ad poenitentiam provocare nititur.

3. Christus asserit Joannem esse plus quam Prophetam, esse Angelum, majorem illo inter natos mulierum non surrexisse. 1. Plus quam Prophetam, quia quem alij venturum prædixerant, hic digito demonstravit. 2. Angelum ob vitæ puritatem. 3. Magnum ob sanctitatem.

tatem
Christu

LVI

1. CO
I.

Christu
ta remi
ret, &c.

quod v
litate
secus pe

amoris
vio, se

chrymis
dibus ta

pillis ter

dum ofe

piat, dur

to virtut
5. Vim p
turpiter

tatem. Talem te exhibe, ut te laudet
Christus, &c.

*LVIII. De Conversione Magda-
lenæ.*

1. **C**ons. Virtutes hujus pœnitentis.
1. Fidem raram, quâ credebat
Christum esse DEVM, qui posset pecca-
ta remittere, qui arcana cordis nosce-
ret, &c. 2. Spem magnam obtinendi,
quod voce fletus sui petebat. 3. Humi-
litem dum stat retro, non coram, &
secus pedes non caput Domini. 4. Vim
amoris dum irrumpit importuna convi-
vio, sed oportuna remedio, dum la-
chrymis rigat pedes JESV, quæ suis pe-
dibus tam malè ambulaverat, dum ca-
pillis tergit, ut culpæ abstergerentur,
dum osculatur, ut pacis osculum acci-
piat, dum ungit, ut ungeretur unguen-
to virtutum, absterfo fetore vitiorum.
5. Vim pœnitentiæ, dum quidquid sibi
turpiter servierat, hoc totum DEO lau-
I 5 dabi-

dabiliter offerebat juxta illud: *Sicut exhibuistis membra vestra, &c.* Imitare pœnitentem, qui secutus es errantem.

2. Conf. Quam benignè Christus apud temerè judicantem Phariseum suscipiat pœnitentis parocinium allatâ parabolâ de duobus debitoribus, quorum ille plus diligit, cui plus dimittitur, præferens etiam Magdalena pœnitentiam omnibus illius obsequiis, ut discas magis Deo placere sincerè pœnitentem, quàm quemvis alium tepidè viventem juxta illud. *Majus gaudium est Angelis super uno peccatore, &c.*

3. Dimittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum, mensura ergo remissionis est amor, qui quia summus fuit in Magdalena, non solum remissionem obtinuit culpæ, sed etiam pœnæ omnis, & victoriam de Passionibus in posterum, undè audiit. *Vade in pace.* Concipe hic tandem semel unam seriam pœnitentiam, ut pacem similem obtineas, &c.

LIX. De Suavi Iugo Christi.

1. **O**ptimus JESVS audiens à reverentibus discipulis virtutes quas in prædicatione facerent, exultavit spiritu, & Confiteor, inquit, tibi Pater, quia abscondisti hæc à Sapiantibus (scribis Phariseis) & revelasti ea parvulis (humilibus Piscatoribus) ita Pater, quoniam sic placitum fuit ante te. Ut discas. 1. Laboribus & fructibus aliorum non invidere, sed gratulari. 2. Referre ad DEVM auctorem bonorum omnium. 3. Non angi si fructus operæ non respondeat, sed conformare te divinæ dispositioni. 4. Humilitatem, veluti terram subactam aptiorem esse ad satus divinæ revelationis accipiendos, quam sapientiam inflantem.

2. Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Tollite jugum meum super vos, jugum enim meum suave est, & onus meum leve. Compara jugum legis veteris, cum legis

novæ, illud innumeris præceptis, ceremoniis, pœnis constabat, hæc præceptis duobus charitatis, DEI & proximi, illius merces temporalis, hujus æterna. In hac uberior gratia Spiritus Sancti, auxilia plura, remedia certiora. 2. Vide quantum jugum Christi levius sit jugo diaboli, jugo mundi, onere carnis, quantum in his laborent peccatores, politici, luxuriosi.

3. *Disce à me*, non mundum fabricare, non mortuos suscitare, & miracula facere, sed *quia mitis sum & humilis corde*. Magnus esse vis, à minimo incipe, cogitas magnam fabricam ædificij spiritualis de fundamento cogita humilitatis, quam ut te doceret tantus Magister, quantillus factus est &c.

LX. De Saucio & Samaritano.

1. **C**hristus ut superbam astutiam Cujusdam legis periti rogantis quis esset ejus proximus, retunderet, attulit parabolam hominis ex Jerusalem in

in Jericho descendens, qui incidit in latrones, qui despoliaverunt eum, & plagis impositis abierunt semivivo relicto, &c. Quo ostenderet non Judæum tantum debere censi Judæo proximum, sed omnem hominem ob communionem naturæ, maximèque eum qui ope alterius indiget, tunc enim vera & Christiana charitas potest impendi.

2. Conf. Hunc hominem aptè referre Adamum, & quemvis peccatorem à cœlestibus ad terrena descendentem, qui incidit in latrones diabolos, qui ministerio malorum hominum, & carnis nostræ, nos invadunt, dispoliant indumentis gratiæ, virtutum ornamentis, &c. Plagas imponunt, ignorantiam veri in intellectu, difficultatem boni in affectu, rebellionem carnis adversus spiritum lege membrorum repugnante legi mentis, &c. Semivivum relinquunt, relicta solâ fide, & lumine aliquo naturali. Miseriam hanc perpende, & tibi accommoda, &c.

3. Actum

3. Actum erat de genere humano, nisi venisset Samaritanus, id est, Christus Custos qui misericordiâ motus alligavit ejus vulnera, imperum sistens ruentis in malum naturæ, infudit oleum & vinum pretiosissimi sui Sanguinis, oleum misericordiæ, vinum charitatis, præmiis nos alliciens, pœnis nos terrens, imponit jumento suo, quia vulnera nostra ipse portavit, abducit ab occasionibus peccandi, &c. Pro quibus gratus eum vicissim amabit, &c.

LXI. De Sanata manu arida.

I. **E**Rat ibi homo & manus ejus dextera erat arida. Conf. Illius dexteram manum verè dici posse aridam, qui cum sinistrâ benè utatur, id est, in sæcularibus negotiis in servitio dominorum suorum temporalium, in studiis litterarum, &c. Sit diligentissimus, pauca vel nulla agat quæ ad virtutem, ad DEVM, ad salutem animæ suæ vel aliorum spectent. Talem te hactenus

nus fuisse in Religioneprehendes, si attendis quàm modicum boni fructus reportaveris, &c.

2. Interrogabant eum Pharifæi: *Si licet Sabbathis curare, ut accusarent eum.* Conf. Invidiam, & malevolentiam Judæorum, qui sub specie Religionis erga Sabbathum conabantur bona Christi opera impedire. Vt discas benè examinare similes affectus tuos. 2. Rogabant non discendi gratiâ, sed ut accusarent eum, vel ut transgressorem sabbathi, si annueret; vel ut immisericordem, si negaret. Vbique invidus instar aranæ venenum colligit, &c.

3. Postquam Christus adducto exemplo de ove, quam illi non dubitarent etiam Sabbatho extrahere è fovea, probasset licere Sabbatho benefacere, homini ad medium advocato dixit: *Extende manum tuam, & extendi, & restituta est.* Extende & tu tandem aliquando manum tuam ad DEVM pro peccatis tuis, ad proximum, ut eum subleves
in

in necessitatibus suis, ad bona opera, quibus salutem tuam promoveas, &c. Et cave, ne iterum tepiditate contrahatur, &c.

LXII. De demoniaco ceco & muto.

Oblatus est ei demonium habens cæcus & mutus, & curavit eum, ita ut loqueretur, & videret. Conf. 1. Christum, etsi subinde secederet ad declinandam invidiam Phariseorum, quando tamen offerebatur occasio miseris succurrendi, nunquam propter ipsos illud neglexisse, ut discas quando res tua agitur prudenter subinde cedere infirmitati proximi scandalizandi passivè; at ubi Dei honor, aut alterius salus agitur, constanter pergere, nihilque morari, quid hic dicat aut iste. 2. Si cæcus es verum bonum non agnoscens, si mutus illud aliis annuntiare dissimulans, offer te Christo, ut cureris, &c.

2. Turbis cum stupore dicentibus, Nunquid hic est Filius David? Pharisei dixe-

dixerunt in Principe demoniorum eiecit
demonia. Vide obduratam malitiam, qui
 factum negare non poterant, pessimâ
 interpretatione attribuunt vi dæmonis,
 quod candida plebs merito Messix ar-
 tribuebat. Nempè sicut charitas etiam
 ex malo bonum elicit, sic invidia ex bo-
 no malum.

3. Refutat Christus blasphemiam.

1. Ostendens se scire cogitationes eor-
 um, quod DEI proprium est. 2. Quia
 si dæmonem ejiceret, regnum ejus dis-
 solveretur. 3. Si filij vestri non ejiciunt
 in Belsebud, multò minus ego. 4. *Aut
 facite arborem bonam, & fructum bonum,
 &c.* Quasi diceret, fructus tam bonus
 à dæmone provenire non potest. Deni-
 què qui potestis, inquit, bona loqui, cum si-
 tis, mali. Ex abundantia enim cordis os lo-
 quitur, &c.

LXIII. De Prandio Pharisei.

1. **C**ons. Christum, qui ad publicanorum convivia ultro itabat, non ire ad Phariseos nisi rogatum, quia hi minus erant idonei ad fructum ex ejus conversatione suscipiendum ob invidiam & superbiam, quâ se justos credebant, ideòque non egere se medico. Deindè ut liberius eorum vitia redarguere posset, ut in hoc convivio constanter fecit. O quoties nos similibus beneficiolis libertatem nostram vendimus, ut cogamur adulari potius quàm emendare?

2. Studio Christus abstinet à superstitiosa lotione manuum, ut haberet occasionem eos docendi, quæ potius mundities foret quærenda. Vos, inquit, quod de foris est mundatis, quod autem intus est vestrum plenum est rapinâ, & iniquitate. 2. Vae quia decimatis mentham, &c. & præteritis judicium & charitatem DEI, hæc oportuit facere, & illa non omittere.

Vi-

Vide & tu annon pluris externa, & quæ parvi momenti sunt, facias, quàm interna, & quæ maximi sunt ad salutem momenti?

3. Reprehensus à quodam Legisperito, quod talia dicens, etiam illis contumeliam faceret. *Va & vobis*, inquit, quia oneratis homines oneribus, quæ ipsi portare non possunt, & ipsi uno digito non tangitis sarcinas. *Va quia sustulistis clavem scientiæ, ipsi non introistis, & eos qui introibant, prohibuistis.* Vide ergo ne tu imperfectè & largè vivendo, summa ab aliis exigas, aut ut minus imperfectiones tuæ pateant, ne alios ad perfectionem tendentes impedas, &c.

LXIV. De parabola seminantis.

I. **E**Xiit qui seminat seminare semen suum. Seminatore præcipuus est DEVS, qui nulli semen suum negat, etsi videat, non apud omnes fore fructuosum, deindè confessarij & concionatores, quos exire oportet; id est, laborare,

rare, & commoda sua deferere, ut saluti aliorum subveniant. 2. *Semen est verbum DEI*, tum per inspirationes seminaturn, tum per homines & pios libros. Terra seu ager est anima, tu tuam pete rectè subigi & coli copiosèque seminari, ut fructum maximum ferre possit.

2. Conf. Ubi semen inutiliter jacitur. 1. *Si secus viam*, quia partim ibi à prætereuntibus conculcatur, partim à volucribus comeditur, si nimirum cor habeas pervium quibusvis cogitationibus & distractionibus, si non attendat, si curiosus ad alia, si in Religione semi sæcularis adhuc, &c. 2. *Si in terram petrosam*, id est, in cor aridum à devotione, & unctione Spiritus Sancti, ubi radicem agere non potest, quin accurrente minimâ tentatione exarescat, non sic tu, sed per ignominiam & bonam famam fructifica. 3. *Si in spinas*, id est, in hominem deditum sollicitudinibus, divitiis, voluptatibus, quæ verbum DEI suffocant, à quibus idcirco maxime

mè abhorrebis. Itaque in 1. Negerminare quidem incipit semen. In 2. Incipit, sed non promovet defectu succi. In 3. Succum habet, sed ob vepres non assurgit.

3. Cons. Similiter terræ bonæ esse tres gradus, dum alia fert fructum centesimum, alia sexagesimum, alia trigesimum, secundum tres gradus, perfectorum, proficientium, & incipientium, &c.

LXV. De Zizaniis.

1. **N**E putaremus satis esse, quòd essemus terra bona, & semen bonum benè reciperemus, subjecit Christus aliam parabolam de Zizaniis, quæ inimicus homo dum dormirent homines bono semini superseminavit. Vide ergo quantâ vigilantia & solitudine opus sit, ut non tantum non sis secus viam, neque petrâ, neque spinis oblitus, sed etiam ne bono semini diabolus adjiciat Zizania, imperfectiones, respectus humanos, intentiones minus sinceras, quæ

quæ opera tua corrumpant & privent gratiâ & meritis. Quæque tam insensibiliter bonis actionibus admiscuntur, ut non appareant nisi perfectioribus, iis qui creverunt, & fecerunt fructum, &c. Zizania etiam mali.

2. Nonne bonum semen seminasti in agro tuo, undè ergo habet hæc Zizania? Conf. Quam merito hoc à te & Angeli, & superiores tui & alij petere possint, cum tam bonum semen in novitiatu, in annuis exercitiis, in quotidianis meditationibus, in examinibus, &c. seminaveris in agro tuæ mentis: undè hæc Zizania imperfectionum? nempe cum dormires, cum tepidus esses, & negligens, inimicus homo diabolus hæc fecit. Vigila ergo, ne plura quotidie superseminentur.

3. Sinite utraque crescere usque ad messem. Permittit DEVS etiam in sanctis viris aliquando residere imperfectiones aliquas per totam vitam. 1. Ad exercitium virtutis, dum contrà intestinum

num
superb
ceti &

1. Sim
Spis
bus. C
minutu
le est i
mation
res, divi
Quoru
tem ill
tur, i
Quin &
niti ad
2. Quia
parvos
li Rex
mortem
riam su
ta angu
onulto

num hostem quotidie pugnatur. 2. Ne
superbiant, unde dicitur, *ne forte eradi-*
cetis & triticum, &c.

LXVI. De grano sinapis.

1. *Simile est regnum Cælorum grano sina-*
pis, quod minimum est omnibus semini-
bus. Conf. Quam merito cælum tam
minutulo grano comparatur. 1. Quia ta-
le est in plerorumque hominum æsti-
matione, qui quævis temporalia hono-
res, divitias, & voluptates ei anteponūt.
Quotusquisque enim centesimam par-
tem illius operæ, qua ad honores niti-
tur, impendit cælo lucrando? &c.
Quin & videbis te majori contentione
niti ad vanam scientiam, quam ad cælū.
2. Quia cælum non capit alios, quam
parvos in oculis suis, & humilis ipse cæ-
li Rex humiliare se debuit usque ad
mortem, & talem mortem, ut in glo-
riam suam ingrederetur. 3. Ipsa por-
ta angusta est, quæ inflatos honoribus,
onustos divitiis, laxos voluptatibus
non

non capit. Ad hoc ergo te para, &c.

2. Doctrina Angelica similis est grano sinapis, quia multis visa contemptibilis. 1. Quod non in altitudine sermonis non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis fundata, ut veterum Philosophorum & Oratorum. 2. Quia à vilibus piscatoribus profeminata tantum crevit, ut per orbem universum propagaretur, præferreturq; omnium Philoſorum placitis, & ſententiis. 3. Ut ſinapi calefacit caput, confortat, & venenā expellit, ſic eloquium Domini inflammāt charitatem, fidem roborat, errores proſſigat, &c. Huic ergo ſtude, &c.

3. Poſſunt juſti comparari grano ſinapis, qui contemptibiles aliis & mini-
mi per humilitatem, ſeminantur per mortificationem, creſcunt per charitatem eōſque perfectionis, ut non tantum Angeli & animæ cœleſtium viro-
rū ſed & Jeſus ipſe in iis ſingulari com-
placentiā conquieſcat. Eò nitere, &c.

LXVII. De

LXVII.

1. S
fection
quod p
æternat
remus,
dicitur
noſcitur
pidē &
ſcondit
enim à
ſicit, q
non abſe
quaſi in
ſident, d
ſaurum
2. Si
negotior
Perſecti
prætiola

LXVII. De Thesauro & Margarita, &c.

1. **S**imile est Regnum Cœlorum thesauro abscondito. Conf. Christianam perfectionem verè dici posse thesaurum, quod per eam vera bona, Cœlum & æternam beatitudinem nobis comparemus, quæ aliter emi non possunt, sed dicitur absconditus, quia à paucis agnoscitur, aut invenitur, quod tam repidè & negligenter quæritur. 2. Absconditus ut servetur, perfectionem enim à dæmonibus custodire non sufficit, qui illam ab humanis laudibus non abscondit, in præsentem enim vitam quasi in via sumus, quam latrones obfidem, deprædari ergò desideras, si thesaurum publicè portas in via, &c.

2. Simile est Regnum Cœlorum homini negotiatori, quærenti bonas Margaritas, &c. Perfectio Religiosa, est margarita prætiosa, i. Margarita seu unio propter

charitatem, quod est vinculum perfectionis. 2. Prætiōsa ob affluentiam gratiarum & meritorum. Sed adverte eam non comparari nisi à negotiatore dividendis bonis omnibus temporalibus, Quia diligentia, sollicitudine, vigilantia opus est, neque eam satis æstimat, qui aliquid præ ea, vel cum ea amat, vide ergo qualis negotiator sis scrutatorum an margaritarum? an abieris non tam pedibus quàm affectibus à sæculo? an vendideris omnia ut nihil proprium, ne voluntatem quidem habeas?

3. *Simile est Regnum Cælorum sagena missæ in mare, quam cùm impleta esset eductes, elegerunt bonos pisces in vasa, malos autem foras miserunt, &c.* Ut discas non sufficere, quòd sis in reti Ecclesiæ, & Religionis. quia nisi bonus sis, in die Iudicij mitteris in caminum ignis, &c. Cave, & Time.

LXVIII. De Filio Reguli.

I. **C**ons. Sollicitudinem Parentis pro Filij sanitate. Videns enim humana media defecisse (*incipiebat mori*) abiit ad JESVM, & rogavit ut descenderet, & sanaret Filium ejus. Quid tu pro anima tua languente tot morbis peccatorum, cui sanandæ nulla humana remedia possunt sufficere? cur non exclamas: *Miserere mei Domine quoniam infirmus sum ego, & anima mea turbata est valdè! neque despera sanitatem ab eo, qui ut te sanaret, jam olim in Incarnatione & quotidie in Eucharistia descendit, &c.*

2. *Domine descende priusquam moriatur Filius meus.* Attende hîc quàm imperfecta fuerit fides Reguli. 1. *Descende*, inquit, quia non putabat ab absente posse sanari filium suum. Contrâ Centurio: *Domine non sum dignus, sed tantùm dic verbô, &c.* Ita nos aliquandò DEO modos præscribimus quibus nos curet

& nostra, sed malè. 2. *Priusquam moriatur*, non enim credebat mortuum à Christo ad vitam posse revocari. Tu & modum & tempus te juvandi D E O relinque, tantum, ut te juvet, roga.

3. Conf. Cur Christus, qui ultro offerebat se Centurioni, *Ego veniam & curabo eum*, scilicet servum, hic ne rogatus quidem descendit, sed *Vade*, ait, *filius tuus vivit*. 1. Ut ostenderet se non acceptorem personarum, & quidem promptiorem esse, ut ad abjectos accedat. Disce. 2. Ut sciret Regulus Christum etiam absentem curare posse, itaque sanaretur ab infidelitate, &c.

LXIX. De Sanato ad Piscinam prob.

1. **C**onf. Prærogativas hujus piscine. 1. Quod omnes morbos curaret. 2. Quod aqua moveretur ab Angelo. 3. Quod primus ingressus in eam sanaretur: & vide quantum id excellentius præstent novæ legis Sacramenta, maximè Baptismi & Poenitentia,

riæ, nam, 1. Sanant ab omni peccato.
 2. Virtutem accipiunt ab Angelo; testa-
 menti Christo Domino. 2. Non unus
 sed omnes accedentes sanantur, & po-
 tissimum, is qui primus, id est majore
 fervore accedit. Grantias age & utere,
 &c.

2. Hominem ibi 38. annis languen-
 tem Christus interrogat misericorditer.
Vis sanus fieri, ut doceret ad perfectam
 animi curationem nos voluntate feriâ
 nostrâ cooperari debere, qui enim fe-
 cit nos sine nobis, non iustificabit nos
 sine nobis, non sufficit ergo velleitas.
 Responder miser. Velle quidem sed
 hominem se non habere, ut agnosca-
 mus propriam imbecillitatem nostram,
 quâ resurgere à peccatis nostris non
 possumus, nisi adjuti gratiâ illius qui
 propter nos Homo factus est. Denique
 advertenda miseri etiam patientia
 perseverans, ut nunquam desperemus,
 &c.

3. Ad verbum Christi recuperat sa-

K 3

nita

niratem, & tollit grabatum suum & ambulat; signum spiritualis sanitatis est si tollas grabatum, si corpus tuum regas, dominerisque ejus cupiditatibus. Si ambules diligendo proximum, ad DEI dilectionem. Audi denique Christum monentem. *Iam sanus factus es, noli amplius peccare, ne deterius tibi aliquid contingat*, disce. 1. Peccata sæpè causas esse morborum. 2. Firmo esse proposito opus, &c.

LXX. De Decollatione S. Ioannis.

1. **C**ons. Causam non fuisse aliam, nisi justam repræhensionem, quâ dicebat Herodi: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui*, à qua reprehensione nec illum revocabat gratia Herodis, qui eum libenter audiebat, & audito eo multa faciebat, neque nota Herodiadis impotentia & crudelitas. 1. Eam constantiam, cum necesse fuerit, imitare, potius timens eum qui potest corpus & animam perdere. 2. Ne fidas gratiæ Principum,

cupum
rum an
litica e
maxim
tulus te
menti
texuit.

2. C
natali,
vi solen
bebatu
insariat
proem
cuerat
bus. V
quòd ta
ponunt
malè fa
innocen
ultrà di
mitur si
reticula
DEVM
disce od

cipum, maximè vitiosorum, nam eorum amicitia ergà probos, tantum politica est, & diuturna esse non potest, maximè si reperiri possit, honestus titulus te perdendi, ut hic Herodes juramenti Religionem impietati suæ prætexuit.

2. Conf. Circumstantias. 1. In die natali, cum alibi nocentes etiam absolvi solent. 2. Inter epulas, nempe debebatur hoc crudelitati ferculum, quo insatiata epulis feritas vesceretur. 3. In præmium puellæ saltatricis, quæ placuerat Herodi & simul discumbentibus. Vide ergò nihil tam sanctum esse, quòd tales cupiditatibus suis non postponunt. Timetur violatio temerè & malè facti juramenti, & non timetur innocentis homicidium. Excipitur ne ultrà dimidium Regni petat & non eximitur si petat injustum, non vult meretriculam contristare, & non curat DEVM offendere. Perfecto igitur odio disce odisse tam inconstantem, & tam

vitream gratiam politicorum, &c.

3. Conf. Joannem constanter carnifici collum præbuisse, gavisumque esse, quòd prævenire Christum posset, etiam in limbo Patrum futurus ejus præcursor.

LXXI. De Multiplicatione Panum.

1. **C**onf. Hinc fervorem multitudinis Christum sequentium, ut ab eo salutaribus monitis, & divino verbo pasceretur, oblita corporalium necessitatum, & vide quantum absis ab eo fervore, qui ne ultro quidem intrus loquentem, & quodammodo te inspirationibus suis prosequentem audire digneris, ut mirari non debeas, si vicissim exaudire te non dignetur. Inde considera Christi benignam sollicitudinem pro suis, miseretur super turbam, nec vult eos jejunos dimittere, ne deficerent in via, &c. Ut meritò sperare possis tibi sequenti Christum nihil omnino defore.

2. Conf.

2, Conf. Vanam sollicitudinem discipulorum. 1. Christum omnes rogant, ut dimittat turbam, ut ipsi sibi cibos emerent. 2. Philippus putat ducentorum denariorum panes vix sufficere, ut quisque modicum quid accipiat. 3. Andreas ait quidem reperiri *Qui tres panes & duos pisces, sed quid hoc inter tantos.* Ità fit quandocunque quis soli suæ fidei industriæ, nec spem suam in DEVM conijcit, qui solus scit quid sit factururus, nec nisi tentans petit: *Vnde ememus panes?* crede igitur te omnia posse, non in te qui nihil potes sed in eo qui te confortat, & rem quamcunque tibi demandam magno animo aggredere, &c.

3, Expende seriem miraculi. 1. Jubentur ordinatim sedere & super tænom: qui pasci à DEO vult ordinet passionem suam, quiescat in humili cognitione sui nihili. 2. *Accipit Christus panes. gratias egit, benedixit & fregit deditque Discipulis distribuendum,* si pascere vis populum DEI sis in manibus Christi ad

omnia paratus, ab eo benedicaris, & frangaris, mortificeris & multipliceris, &c. 3. Impletis & saturatis omnibus colliguntur 12. cophini fragmentorum. En ut pro quinque panibus reddatur Apostolis mensura conferta, &c. Expende igitur te proximo quantum potes, &c.

LXXII. De Ambulante super mare

1. **S**atiata turba cùm vellet Christum sibi in Regem eligere, coëgit Christus Apostolos conscensis navibus transfretare, ipse verò solus secessit in montem, tum ut plausum & fervorem plebis declinaret, tum ut oraret in secessu illo. Vide ergò Christum ducem tuum illud studiosè fugere, quod tu tam quæris ambitiosè. Declinare illos à quibus honorabatur, sicut tu eorum maximè consortio delectaris, neglectis iis quos apprehendis minus honorificè, & tamen verè de te sentire. Perpende qualem locum eligat

oratio-

orationi, qui nec in mediis turbis distrahi poterat, cum tu qui nec in secessu collectus esse potes, in publico preces tuas persolvas, &c.

2. Laborantibus Apostolis in remigando ob ventum contrarium accedit JESVS ambulans super mare turbatum, at illi putarunt eum phantasma esse. Vide. 1. Christum nunquam deesse suis laborantibus. 2. Aliquos reperiri qui phantasmata sua & deliria putant esse Christum, id est, illusiones diabolicas habent pro veris & solidis inspirationibus, maximè cum carni sunt commoda, aut apriæ ostentationi, è contrario alij ipsum Christum putant esse phantasma, qui scilicet nullis revelationibus credunt, aut iisdem detrahunt. Tu noli quidem omni spiritui credere, sed proba spiritus si ex DEO sunt? an conformes rationi & legibus divinis? an tranquillum te reddant? an humilem & obedientem, nec fidentem proprio iudicio.

3. Conf. Petrum more suo cæteris ferventiorē. Domine, inquit, jube me venire ad te super aquas. Adeò nihil reformidat, qui DEO jubente & præsentē aliquid aggreditur, sed qui sæpè in magnis generosus est, vincitur in modico. Sicut Petro accidit, qui videns ventum validum, cœpit titubare, & consequenter mergi, nisi Christus manum extendisset. Ratio autem est, quia credimus modica nos nostris viribus perficere posse, &c.

LXXIII. De Chananea.

1. **I**ntuere mulierem, & disce à gentili. Ili modum aliquid à DEO extorquendi. 1. Egreditur de finibus suis, & tu tuas commoditates pravosque fines intentionum tuarum desere, nam qui se quærit, rarò DEVM invenit, 2. Clamat seu orat cum fervore, tu repidè submussitas, & audiri à DEO vis, quæ nec ipse intelligis. 3. Miserere, inquit, mei Domine Fili David, brevis oratio, sed fide plena

plena, cum eum Dominum seu DEVM & hominem confiteatur plena humilitate, cum non sua merita prætendat, sed misericordiam implorat, &c. 4. Intercessores adhibet Apostolos, ita tamen ut ipsa pro se orare non desinat. Ità tu fide patrocínio Sanctorum, ut interim quod tuum est non negligas.

2. *Et non respondit ei IESVS verbum,* non ex pharisaica superbia, sed ut ad ferventius orandum excitaret, probaret constantiam, manifestaret fidem. Inde cum Christus diceret, *non esse bonum sumere panem filiorum & dare canibus*: non est turbata asperiore similitudine, & humiliter agnoscens, & magis se humilians sese catello comparavit, cui si non integri panes porriguntur, permittitur tamen, ut edat de micis, quæ cadunt de mensa dominorum; ita tu prudenter & humiliter utere probationibus & adversitatibus, si quas DEVS tibi immittit, &c.

3. *O mulier magna est fides tua, & propter hunc*

hunc sermonem tuum, propter fidem, propter humilitatem, propter constantiam tuam, *vade & fiat sicut tibi vis.* Quis nolit conari rectè orare, ut DEVM habeat orationis præconem, & voti liberalissimum executorem! & si absente Christo absens filia sanata est, quid non extorquere poteris à præsentē in Eucharistia, si tantum verā fide & humilitate miseras tuas illis patefacias, &c.

LXXIV. De Confessione Petri.

I. **Q**uem dicunt homines, esse filium hominis? considera Christum non interrogasse discipulos, quod ignoraret, quales essent hominum de se opiniones, sed ut daret occasionem se amplius illis manifestandi, cum hæc sit *vita æterna, ut agnoscamus DEVM, & quem misit IESVM Christum: ò noscam te bone JESV, &c.* Deinde ut nos doceret, non esse abs re aliquando sensa aliorum de nobis cognoscere, ut defectus corrigamus, & bona æstimata studeamus
acqui-

acquire
interro
Pharise
malitiā,
& minu
nes pleb
candid
2. R
pinione
stam, au
ex Proph
aut aliq
rum re
sentias
de mise
cordiam
non lim
omnes u
quasi no
serviend
3. Vo
veram o
lis suis,
humana

acquirere, vel acquisita perficere. 3. Non interrogat, quem dicant Scribæ aut Pharisei, quos sciebat plenos invidiâ & malitiâ, nolle rectè sentire de Christo, & minus rectè loqui, sed quid homines plebei, qui & simpliciùs sentiunt, & candidiùs loquuntur, &c.

2. Respondent Apostoli ex vulgi opinione, eum putari aut Ioannem Baptistam, aut Eliam, aut Ieremiam, aut unum ex Prophetis. Conf. Quid ex sensu tuo, aut aliquorum multorum Christianorum respondissent? an rectè de illo sentias? an non detrahas justitiæ cum de misericordia præsumis? aut misericordiam minuis dum de ea desperas? an non limitas ejus sapientiam, dum vis omnes uno eodemque spiritu vivere, quasi non sint plures viæ modi que Deo serviendi?

3. Vos autem quem me esse dicitis? en ut veram opinionem expectet à Discipulis suis, quæ dicunt cæteri ut homines, humana tantùm opinantur, Vos, quibus
dixi

dixi, *Dijestis*, quem non filium hominis, sed me esse dicitis? ita tu cum opiniones aliorum de te audieris, interroga propriam conscientiam tuam, quin & DEVM ipsum quid de te sentiat, sciens te tantum fore, quanti te ipse fecerit, &c. Conf. Deinde fervidam Petri confessionem, quam mox remuneratus est Christus, constituendo eum caput Ecclesiae, &c.

LXXV. De Cruce ferenda.

I. **S**I quis vult venire post me abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Attende. 1. Si quis vult, nemo cogitur, quia DEVS coacta servitia non amat, non ex tristitia & necessitate, sed hilarem & liberum datorem diligit DEVS. Deinde talia praemia proponuntur, ut merito supponatur unusquisque sponte secuturus Christum ad ea obtinenda. 2. *Post me*, quia nihil à nobis exigitur, in quo Christus non praeverit, & quis nolit sequi talem Ducem?

3. *Ab-*

3. Abne-
externa
ti, sed n
faculta
utatur
suis glo
crucem
quae fo
suam, a
& ama
bus mo
non ta
ctibus
imitan
2. Qu
cere, per
pter me
tuis reb
mes, ut
offende
quem
amor il
odium
suam,

3. *Abneget semetipsum*, non bonatantum externa postponat uni divinæ voluntati, sed nec valetudine, nec viribus, nec facultatibus animi velut suis amplius utatur, sed tanquam DEI, ad unam ipsius gloriam & beneplacitum. 4. *Tollat crucem suam*, non Christi, non Martyrū quæ forsan intollerabilis videretur; sed suam, adversa omnia patienter ferendo & amando continuam in rebus, omnibus mortificationem. 5. *Et sequatur me*, non tam gressibus corporis, quàm affectibus mentis, Ducem præcuntem imitando, &c.

2. *Qui voluerit animam suam salvam facere, perdat eam*, qui autem perdiderit propter me inveniet eam. Conf. An aliquid in tuis rebus vel in te tam inordinatè ames, ut propter illud paratus sis DEVM offendere. Sic enim amando perdis te quem servares odiendo, adeò, ut jam amor ille, non amor tui, sed execrabile odium dicendū sit, quis autem carnem suam, quis animam odio habuit?

3. *Quid*

3. *Quid prodest homini si universum mundum lucretur, anima verò suæ detrimentum patiatur.* Nihil in hoc mundo non exiguum & momentaneum est præ anima, quæ est immortalis, et si lucrum totius mundi cum detrimento animæ comparatum nihil prodest, quæ est insania propter modicum quid vanæ scientiæ umbram vani honoris pusillum rei propriæ, velle detrimentum animæ suæ pati? quæ semel perditâ recuperari non potest.

LXXVI. De transfiguratione.

1. *Conſ.* Cur Christus transfigurari voluerit? nempe ut latentis gloriæ in carne passibili specimen præberetum ut discipulos spe similis gloriæ animaret ad ferendam crucem quam proximè suaserat, &c. Vndè etiam ibidem Moyses & Elias de excessu seu morte illius cum illo loquebantur. Tempus autem fuit sex diebus post illum de Cruce sermonem, ut ostenderet post

post tempus brevelaboris & Crucis secuturum sabbathum requiei & gloriæ. Inclina ergo cor tuum ad faciendas justificationes DEI saltem propter retributionem. Attende etiam locum fuisse excelsum, quia tales favores non obtinentur ab iis, qui adhuc terrenis & abjectis rebus afficiuntur.

2. Conf. Socios seu spectatores fuisse Petrum, Jacobum, & Joannem, quia præ reliquis ferventiores, adeòque magis dilecti, paucis enim tam extraordinariæ gratiæ conceduntur. Deindè quia Christo placuit tantum istis pauculis gloriam suam manifestare, ut discas similia tibi non arrogare, sed cum te per fervorem rite disposueris, reliqua Dei dispositioni relinquere. Nota, & istis tribus optimè designari tres virtutes orationi admiscendas; Petro fidem, Jacobo spem, & Joanne charitatem, quas si adhiberes, nã tu sæpè in oratione tua transfigurareris, resplenderet enim facies ab illustrationibus divinis,

&c

& candesceret vestis ab operibus sincerissimæ intentionis.

3. Conf. Modum transfigurationis: *Resplenduit facies ejus sicut Sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba, sicut nix.* Hære aliquantisper in contemplatione hujus pulchritudinis, & adora splendentem per corpus humanum divinitatem. Deinde gratias age, quòd ex gloria sibi debita, se per totam vitam spoliarit propter te. Quid tu propter illum? &c.

LXXVII. Continuatio.

1. **A**pparuerunt illis Moyses & Elias cum eo loquentes. Conf. Illos potissimum apparuisse, qui præ reliquis zela-
verant legem, uterque quadragenario jejunio nobilis, &c. Et ut discerent Apostoli legem & Prophetas per Christum perficiendos. Apparuerunt autem etiam ipsi cum ingenti gloria ad majorem Christi honorem, & ut intelligeretur justos fore similes suo capiti. Loquebantur cum eo de excessu, quem
com-

comple
excessu
rum &
quo er
loquun
tiones
Christi
cessum
meritu

2. In
Aposto
Evigila
Majest
nos hic
Si tant
ut Petr
sceretur
ubertate
bat Pet
sti pass
peditar
quæreb
renda
3. N

completurus erat in Jerusalem. Verè excessus fuit doloris, excessus meritorum & satisfactionis, excessus amoris quo eramus indigni. Et de passione loquuntur in gloria, ut discas consolationes eò referendas, ut libentius pro Christo patiaris, neque metuas hîc excessum, cùm omnia quæ patiaris infra meritum & debitum futura sint.

2. Interea teste S. Lucâ dormiebant Apostoli, ut tepidi solent in oratione. Evigilâtibus autem illis & visâ Christi Majestate, ait Petrus: *Domine bonum est nos hic esse, faciamus tria tabernacula, &c.* Si tantum potuit unica gloriæ scintilla, ut Petrus sui & rerum omnium oblisceretur, quid fiet ubi *inebriabimur ab ubertate domus DEI, &c.* Sed verè nesciebat Petrus quid loqueretur, qui Christi passionem hac ratione volebat impeditam, & continuam consolationem quærebat in hac vita, in qua Crux ferenda est, &c.

3. *Nubes lucida Spiritus Sancti obumbravit*

bravit eos, & vox Patris de nube, hic est Filius meus dilectus in quo mihi benè complacui, ipsum audite. Sic honorabitur, quem DEVS voluerit honorare. Et attende Christum tibi à DEO Patre datum esse in Magistrum ut ipsum audias. Ne igitur impostherum ampliùs attendas, nec fallaciis dæmonis, nec sophismatis mundi, nec prudentiæ carnis, sed à Christo discce quid tibi agendum, fugiendumque sit.

LXXVIII. De Lunatico sanato.

1. **E**X comparatione hujus lunatici considera feritatem quam dæmon exercet in peccatorem. Mutum facit, ne peccata sua confiteatur, ne loquatur divina? Surdum; ne audiat inspirationes; Lunaticum, id est inconstantem in bono; Allidit terræ, ut per affectum ei inhæreat; spumat & stridet, per fœditatem & impotentiam verborum; arefcit, quia insensibilis ad divina; tunc in ignem cupiditatum mittit, nunc in aquam

quam mundanorum desideriorum; neque discipuli possunt eum liberare, qui neque Concionatorum, neque Confessariorum operâ juvatur. Qualiter suos dæmon tractabit in inferno, qui sic vexat in mundo adhuc viventes.

2. Christus etsi graviter detestaretur Judæorum incredulitatem veluti causam malorum omnium, ut & odisset inter ipsos vivere, misertus tamen, jussit miserum adduci ad se. Ne igitur unquam, ne in castigationibus quidem & poenis, de illius bonitate despera, cum enim iratus fuerit, misericordia recordabitur. Excitatur deinde fides Parentis. Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti; mira fidei potentia, quam proinde petes in te augeri dicendo cum Parente. Credo Dominē adjuva incrudelitatem meam. Præsta quod potes, & roga pro eo quod minus potes, &c.

3. Ad Imperium quidem Christi exiit Spiritus, sed exclamans, & discernens miserum, ita ut mortuus putaretur, non

non enim sine difficultate peccator diabolo & carni renuntiat, videturque mundanis mortuus, qui Christo vivere incipit. Iesus autem tenens manum ejus, elevavit eum. Utinam teneat manum tuam, ut omnes operationes cedant in gloriam illius! & elevet te de affectibus terrenis!

LXXIX. Commendatur humilitas, scandala prohibentur.

1. **Q** Vis putas major est in regno Caelorum? Viderant Apostoli Petrum ceteris præferri, maxime in tributi solutione quam Christus pro se & Petro fieri jusserat. Hinc invidiola, & curiosa inquisitio, &c. Ita etiam nunc nonnulli ob gratias, ob merita, ob statum efferuntur, & quàm id stultum, quàm incertum, quàm vanum est? qui de gratiis extollitur, superbit de alieno, non de suo; gratiâ enim DEI es quod es, & gravem rationem reddes ejus quod

AN
quod acc
Merita a
bes, qui
gnus sis
cepta su
quod fa
tur facie
ti tam m
feri statu
tius & p
tantiò ca
ctior, ta
xta eum
eorum, c
non pro
ret se 20.
qui abhu
raret.

2. Ch
biam add
efficiamini
Regnum C
plicitas
est.

quod accepisti, si tuum feceris, &c. Merita autem quanta sint, unde habes, qui ignoras an amore an odio dignus sis? cū omnia feceris quæ præcepta sunt tibi, dic servus inutilis sum, quod facere debui, feci, &c. Nil debetur facienti quod debet, quid omittenti tam multa; denique quid tibi confert status altior, & perfectior, nisi altius & perfectius vivas? quantò altior tantò casus gravior, & quantò perfectior, tantò plurium transgressor, si juxta eum non vivis. Similis vanitas etiam eorum, qui annos Religionis numerant non profectum, planè ut si quis jactaret se 20. annis Grammaticæ studuisse qui abhuc primas declinationes ignoraret.

2. Christus reprimit eorum superbiam adducto in medium parvulo, nisi efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in Regnum Cælorum. Innocentia igitur, simplicitas, & humilitas pueri imitanda est.

3. *Vt homini per quem scandalum venit.*

Adverte hic. 1. Ne tu aliis scandalum ullum præbeas. Tum quia Angeli eorum vident faciem Patris, tum quia Filius hominis venit salvare quod perierat. Tu ne fac ut pereat quod salvatum est. 2. Cave illos qui tibi scandalo sunt, etsi manu & oculo tibi forent cariores, &c.

LXXX. De Ove perditâ.

I. **C**ons. Christum idcirco parabolam hanc proposuisse, tum ut discipulos non tantum deterreret à scandalo non dando, sed etiam animaret ad peccatores revocandos à vita sua mala & perditâ, tum ut retunderet invidiam & malitiam Phariseorum, qui murmurabant quod cum peccatoribus & Publicanis manducaret. Disce ergo omni modo & ubique homines ad meliorem vitam instigare, eoque animo te illorum conversationiingere, non ut sensualitati tuæ satisfacias, nihilque aliud agas in-

inter

inter seculares, quàm secularia & vana.

2. *Conf.* Christum verè pastorem esse, qui in montibus, id est, in Cœlo reliquit novem choros Angelorum, venitque quærere unam ovem perditam, genus humanum & te. Et quantis laboribus & sudoribus, imò quanto sanguine quanto affectu eam repertam humeris suis imposuit! vide igitur, ne iterum te perdas, qui sic quæsitus, inventus es, &c.

3. *Ità gaudium erit in Cœlo super uno peccatore pœnitentiam agente, quàm super nonaginta novem iustis, qui non indigent pœnitentiâ.* Non quod non delectet DEVM & Angelos continuata sanctitas, sed quod specialem quandam rationem gaudij adferat nova & quodammodo insperata conversio peccatoris. Sed adverte hîc non dici fore gaudium super uno peccatore reperto, sed pœnitentiam agente. Non enim potest effugere manus DEI viventis, in iram vel gaudium, &c. Pœnitentiam igitur age,

id est, perpetrata plange & plangenda non perpetra, ut DEVM & Angelos oblectes, &c.

LXXXI. *De Filio prodigo.*

1. **C**ons Prodigum petiisse à Patre substantiam, cum illa abiisse in regionem longinquam, ibique dissipasse vivendo luxuriosè. Tu prodigus ille, substantia, dona DEI sunt, tum naturæ, tum gratiæ, regio longinqua, regio diaboli & peccati est, ubi hæc bona tua dissipasti, & nota non tantum dissipari cum quis peccat, sed etiam cum quis opera sua ad DEVM non refert, quod est multum seminare, & inferre parum, comedere & non saturari, &c. uti est apud Aggæum.

2. Conf. Prodigii miseria. 1. Famulum se fecit civi regionis illius, id est, Dæmoni, ut pasceret porcos seu bruta sua & sordibus deditas passiones, & ne filiquis quidem implere ventrem poterat

A
poterat,
lupati,
tem coe
cem satu
statum
specie li
amantifi
nicam d
3. C
citarit c
storum
quàm se
rum qui
rectè vi
reforma
est quor
in Relig
dant pan
solatiis,
gant inc
nos cum
volutabi
ad porc
Patrem,

poterat, quia nihil prodigæ satis est voluptati, & falsa, terrenaque bona mentem cœlestium æternorumque capacem saturare non possunt. Vide ergò statum miserum peccatoris, qui falsa specie libertatis delinitus, dum à Patre amantissimo recedit, abjicit se in tyrannicam diaboli servitutem, &c.

3. Conf. Quomodo se tandem excitavit consideratione bonorum relictorum in domo Patris. Et tu cogita quàm secunda, jucundaque sit vita eorum qui in Religione juxta institutum rectè vivunt, & ad eorum normam te reforma. Imò dic *quanti mercenarij*, id est quot sæculares, quot mechanici, & in Religione indocti Coadjutores, abundant panibus, donis gratiæ, spiritualibus solatiis, & ego fame peribo. Ita ne surgant indocti, & Cœlum rapiant, & nos cum doctrinis nostris sine corde volutabimur in carne & sanguine ad porcorum filiquas! ibo, ibo ad Patrem, &c. hic filioli affectu te illi

redde, ut saltem faciat te unum de mercenariis suis, &c.

LXXXII. De Debitore 10000.

I. **C**ons. Te esse debitorem 10000. talentorum, ob decem præcepta toties violata, deinde te non habere unde reddas, quia neque de tuis viribus potes, vel minimo peccato satisfacere. Denique imminere pœnam, ut ipse omniaque tua divendantur, id est, spolieris omnibus donis tum naturæ, tum gratiæ, quare DEI misericordiam humillimè implora, *patientiam habe in me donans tempus faciendi, & omnia reddam tibi*, mediante tuâ gratiâ & meritis Christi, & attende ineffabilem DEI misericordiam, qui rogatus statim misereatur, & non tantum debitorem dimittit, sed & remittit omne debitum, &c.

2. Cons. Quàm similis sis servo illi debitori, qui impetrata remissione 10000. talentorum pro debito 100. denariorum crudelissimè conservum suū suffo-

A
suffoca
suum,
tem, &
& aliis
minim
juriam
potes.

3. A
ve nequ
niam ro
Deinde
sic &
injuria
mus fu
ab aliis
ra tibi

LXX

I. R
esse vil
ma, co
cristina
natura

suffocabat, idque statim, & conservum suum, & quidem similiter deprecantem, &c. ita tu cum maxima tibi à DEO, & aliis remitti postulas, & impetras; minimam & vel verbulo factam injuriam dissimulare aut oblivisci non potes.

3. Audi exprobrantem Regem: *Serve nequam omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me, nonne oportuit & te, &c.* Deinde attende monentem Christum: *Sic & Pater meus, &c.* Et discce remittere injurias. 1. Quia DEVS jubet. 2. Quia sumus fratres. 3. Quia habes multa tibi ab aliis remittenda. 4. Quia tanto majora tibi remittet DEVS, &c.

LXXXIII. De Villico iniquitatis.

- I. **R**edde rationem villicationis tue, &c.
 Conf. Unumquemque nostrum esse villicum DEI, à quo villam animæ, corporis, fortunarum, ingenij, doctrinæ, cæterorumque bonorum tam naturalium, quam supernaturalium col-

lendam accepimus. Quæ omnia si aliò, quàm ad DEI gloriam impendimus, reddemus rationem in die iudicij, cogita igitur quam difficilè illud tibi accidet, qui tam inutiliter omnia consumis? &c.

2. Conf. Villici commentum, & vide quid non faciat prudentia sæcularis, ut evadat incommoda temporalia, cum tu de cavendis æternis malis tam parum sis sollicitus. Inquire ergò modos, quibus reparare impofterum possis ea, quæ hætenus neglecta sunt, ut de reddenda ratione sis securior, idque non speculativè tantum, ut scias quid te facere oporteat, sed etiam tandem facias, ne in tempus illud differas, quando non licebit amplius tibi villicare aut mereri.

3. *Facite vobis amicos de mammona iniquitatis*, non tam corporales eleëmofynes pauperibus conferendo, quod tuarum facultatum non est, quàm homines juvando spiritualibus auxiliis doctrinæ, eloquentiæ, aliorumque talentorum

A
torum t
quæ & n
veris, tibi

LX

1. C
qui gra
ctiones
tu alios
fatione.
contin
in nove
lis volu
tiantur
debere
miliare
deinde
est DEI

2. Co
ad Sacer
solum D
confiter
ob mer

torum tuorum, quæ hæcenus tam iniquè & malè consumpsisti, ut ij, quos iu-
veris, tibi assistant, &c.

LXXXIV. De decem Leprosis.

1. **C**ons. Per 10. leprosos designari
transgressores Decalogi, aut eos
qui graves aliquas retinent imperfe-
ctiones. Nam 1. Ut leprosi suo anhelitu
alios corrumpunt, ita hi suâ conver-
satione. 2. Ut in leprosis multa ulcera, &
continua sitis, sic imperfecti continuò
in novos defectus prolabuntur, nec ul-
lis voluptatibus aut recreationibus sa-
tiantur. Vide autem ut tales curentur,
debere stare à longè, id est, se valde hu-
miliare, agnoscendo suam miseriam,
deinde toto corde illis implorandum
est DEI auxilium.

2. Cons. Christum mittere leprosos
ad Sacerdotes, ut discas peccata tua non
solum Deo, sed etiam Sacerdotibus
confiteri, dum autem irent mundati sunt,
ob meritum fidei & obedientiæ, & id-

circò libenter & statim divinæ inspira-
tioni pareas, &c.

3. Conf. Unum tantum tanto acce-
pto beneficio gratum fuisse, eumque
Samaritanum & alienigenam, quia et si
plerique in necessitatibus ad DEVM re-
currant, pauci tamen postea grati sunt,
& plerumque magni peccatores gra-
tiores sunt, dum suam indignitatem
æstimant. Disce gratias agere pro be-
neficio reconciliationis, ut tanto plus
merearis, sicut credibile est hunc etiam
idcirco curatum à lepra animæ, &c.

LXXXV. De Epulone & Lazaro.

1. Conf. Disparem vitam Epulonis
& Lazari, hic mendicus est, ille
dives, hic ulceribus plenus, ille indutus
purpurâ & bysso, hic frustra cupit satu-
rari de micis, ille epulabatur quotidie
splendidè, & in his tamen omnibus
Lazarus DEO placet (unde & Christus
ejus nomen non reticuit, utpote quod
scriptum erat in libro vitæ) Dives verò
invi-

invisus

disce

stium

& mo

verere

2. C

Lazari

consp

lum in

Mors a

pa & l

illius

pro p

tur, p

pro d

gutram

zari dig

ille fin

ut Laz

ge, &c.

3. C

Fili re

ma, &

cem el

invisus, undè homo quidam dicitur; & disce non capi pompâ exteriori vestitum & fortunarum, sed potius vitam & mores attende, eosque ama & revere in quacunque fortuna, &c.

2. Confer mortem utriusque. Mors Lazari vilis hominibus, sed pretiosa in conspectu DEI, & Angelorum, qui illum in sinum Abrahamæ deportarunt. Mors autem divitis, etsi non sine pompa & luxu exequiarum, miserrima, dum illius anima sepelitur in inferno, ubi pro purpura & bysso flammis operitur, pro gula cruciatur siti intolerabili, pro duritia & inhumanitate sua ne guttam quidem aquæ, vel extremo Lazari digito destillatam impetrat. Atque ille finis est superbix, & deliciarum, sicut Lazari gloria finis miseriarum. Elige, &c.

3. Conf. DEI iudicium juxta illud: *Fili recordare quia recepisti bona in vita tua, &c.* quasi dicat neminem bis felicem esse posse, quod & S. Catharina in

oblatione duplicis Coronæ intellexit. Unde si tibi ē voto succedant omnia, metue: & elige hic potius quàm in altera vita cruciari, &c.

LXXXVI. *De bono Pastore.*

I. **C**ons. Christum verè bonum esse Pastorem, cum nos pascit cibo corporali, pane solidæ doctrinæ, pane sui corporis & sanguinis, denique cum posuerit animam suam pro ovibus suis. Deinde vide qualis tu Pastor sis respectu pœnitentium tuorum, respectu tui ipsius, Bonus si illos pascis ter juxta sanctum Bernardum. Exemplo conversationis, verbo prædicationis, fructu orationis; bonus si oves tuas, intellectum, voluntatem, & sensus tuos bene pascis, contra mundum, carnem & dæmonem eos defendendo, & animam tuam potius ponendo, quàm ut in peccatum consentiant, &c.

2. Cons. Conditiones mercenarij, quod scilicet *veniente lupo fugit, & dimit-*

tit

tit oves, h
cultatib
non per
cere, s
proxim
diabolo
quia n
ipsum,
re merc
sunt, no
tempor
ambis
beas: r
3. C
vium e
nocente
& patien
cognosc
do aut
etiam P
agnosca
& Con

tit oves, hoc est, quod ingruentibus difficultatibus, incommodis, & tentatione non pergis proximo, nec tibi benefacere, sed fugis & declinas laborem, proximumque tibi commissum & te diabolo permittis laniandum. Idque quia non amas proximum sicut te ipsum, neque te propter DEVM. Verè mercenarius quia quæris, quæ tua sunt, non quæ JESV Christi, propria & temporalia commoda sectaris, honores ambis, vide ne aliquando audire debeas: recepisti mercedem tuam.

3. Conf. Conditiones bonarum ovium esse, ut sint simplices, humiles, innocentes, obediens, in omnibus utiles & patientes in adversis. Denique ut cognoscantur à Pastore nil occultando aut dissimulando & tandem ipsæ etiam Pastorem suum cognoscentem agnoscant, &c. Talem te superioribus & Confessariis tuis exhibe.

LXXXVII. *De Operariis in vinea.*

1. **C**ONS. Sicut DEVS verus Paterfamilias ab initio statim mundi per legem naturæ, deinde per legem scriptam ac tandem per Euangelium vocavit operarios in vineam suam, sic in lege Evangelica primum Apostolos, deinde alios atque alios Religiosorum ordines, ac veluti horâ undecimâ tandem Societatem nostram ad operandum excitavit. Pro paterna illa cura gratias age. Ac demum attende, si vinea Religio est aut perfectio Christiana, aliquos ad illam summo manè, id est, à pueritia, alios in adolescentia, aut ætate virili, aliquos demum in senectute evocari. Atque DEVM lauda, quod te evocarit in adolescentia tua. Sed vide ne hic otiosus sis, qui scias etiam illos de otio reprehendi, quos nemo conduxit, &c.

2. In redditione præmij attende 1. Mercedem datam esse novissimis, eamque aliis

A
aliis æqu
porestat
volo face
tatem;
sum?
quand
rum, &
meram
parvus
nam vel
3. In
tepidos
munt
2. Alios
râ fecer
vident
ficia,
nis, &c.

LX

1. **C**
tis: Ec

aliis æqualem, tum ut ostendat DEVS potestatem suam, *an non licet mihi quod volo facere?* tum etiam liberalem bonitatem; *an oculus tuus, &c. quia ego bonus sum?* tum quia DEVS non attendit, quamdiu quis laboraverit, sed quantum, & quanto fervore, sæpè enim numeramus annos conversionis, sed sæpè parvus est fructus emendationis. Utinam vel unâ die benè, &c.

3. In murmurantibus observa mores tepidorum, id est tuos, i. De se præsumunt nos portavimus pondus diei & æstus. 2. Alios præ se contemnunt, illi unâ horâ fecerunt, illi juvenes, &c. 3. Aliis invident, &c. 4. Illis omnia gravia, & difficilia, socij laboris sed non consolationis, &c.

LXXXVIII. De prædictione
Passionis.

1. **C**ONS. Alacritatem Christi ad mortem pro salute tua pergentis: Ecce, inquit, ascendimus non casualiter,

liter, sed scienter & providè; non co-
actè sed voluntariè; non timidè, sed
constanter. *Ecce ascendimus*; nemo me
vocat, nemo me admonet, nullius po-
testatis præceptum timeo, nullâ violenti-
tâ compellor. Imò verò bone JESU
compelleris violentiâ tui erga me amo-
ris. Movebit igitur & me amor tui, ut ad
mortificationem ad crucem ad labores
ascendam. Nota Christum uti verbo
illo *ascendimus*, ut opprobria, & crucem
pro gloria & honore quæreremus, &c.

2. Conf. Cur Christus passionem
suam discipulis sæpiùs prædixerit. 1. Ut
cum eveniret, non scandalizarentur,
minusque turbarentur. 2. Ut prædican-
do eos solidaret in fide suæ divinitatis.
3. Ut eorum memoriæ tanti beneficii
magnitudo altius insingeretur. Recorda-
re igitur & tu sæpè illius beneficii, &
tuas quoque cruces prævide, atque ad
fortiter tolerandum te præmunias.

3. Conf. Ecclesiam proponere hoc
Euangelium Dominica Quinquagesi-
mæ,

mæ, q
nec De
Baccha
dum g
non ta
deratio
maræ
alios,
pescas,

LX

1. CO
Ch
Christi
ne locu
rum ad
dunt. 2
ex eo,
esse rati
3. Ut qu
ret mag
negari i
fratres c
tur mat

ma, quando Christiani non Christum nec DEVM, sed Bacchum colunt per Bacchanalia, ut verè dixerit, se tradendum gentibus & illudendum, &c. Ut non tantum tu à tali licentia ex consideratione & propter amorem tam amaræ Passionis retraharis, sed etiam alios, quâcumque potes ratione compescas, &c.

LXXXIX. De Filiis Zebedæi.

1. **C**onf. Mores ambitiosorum pulchrè hîc exprimi, nam 1. Cum Christus de Passione sua & resurrectione locutus fuisset, non ad illam, sed tantum ad gloriam resurrectionis attendunt. 2. *Volumus*, inquiunt, apud Marcū ex eo, quasi eorum voluntas debeat esse ratio dandi sine ulla resignatione. 3. *Ut quodcunque petierimus*, in quo apparet magna præsumptio, quasi nihil negari illis debeat. 4. Conspirant ambo fratres contra reliquos omnes. 5. Utuntur matris operâ, quia tales sæpè videntur

ri nolunt quod sunt, & occultis artibus ad dignitates contendunt. Circà vitium hoc te exanima, &c.

2. Benigne redarguuntur à Christo, *Nescitis quid petatis*, verè nescit quid petat, qui petit honores, nam ut benè ait quidam. Si alliciat sinistra quo ad honoris dignitatem, deterreat dextera quo ad oneris gravitatem, & quantò status altior, tantò casus gravior. Et cur aliis vivas tibi moriturus? & benè vivit, qui benè latet. Deinde si sedē gloriæ petebant in regno cœlesti, etiam nesciebant quid petebant, qui petebant præmium ante certamen, & petebant illud dari, quod mereri oportebat. Attende meritò idem responderi posse malè orantibus, nempe si petatur aliquid terrenum, aut etiam spirituale sine resignatione & intentione non purâ. Si aliquid extraordinarium ut revelationes, si sine debita dispositione, & alia cooperatione, &c. Hæc vita.

3. *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus*

turus sum
viam pe
cum illo
lit? pr
non po
te, &
quod n
facias, u

X

I. S. T.

utroqu
cæcitat
que sed
profice
deficien
particip
ribus d
à via sec
quas, n
quam
Socij tu

turus

turus sum ? Ostendit Christus veram
viam perveniendi ad gloriam, nimirum
cum illo patiando, & quis cum illo no-
lit ? pro me ille voluit, & ego pro me
non potero ? possum Domine sed pro
te, & summi beneficij loco habeo,
quod me tui calicis prius participem
facias, ut deinde gloriæ, &c.

XC. De Cæco apud Iericho.

1. **S**Edebat secus viam mendicans. Conf.

Te cæcum illum esse privatum
utroque oculo cognitionis & amoris,
cæcitate ignorantix, & passionis, ideo-
que sedere, id est, non progredi, non
proficere in via virtutis. 2. *Secus viam*
deficiendo à recta & pura intentione,
participando adhuc multum de sæcula-
ribus desideriis, & quamvis non procul
à via sed eas, id est, non graviter delin-
quas, non tamen es in via, neque vita,
quam currunt & vivunt alij Religiosi
Socij tui, & maximè Dux tuus JESVS.

3. Men-

3. *Mendicans*, scilicet solatiola adhuc à creaturis non à Creatore.

2 *Jesu Fili David miserere mei.* Conf. Magnâ fide & contentione implorandam tibi divinam misericordiam, neq; curandas esse oblocutiones & increpationes, quæ potissimum fiunt. 1. A remorsu conscientia ob peccata præterita quæ gignit diffidentiam. 2. Ab occupationibus & cura rerum externarum & temporalium. 3. A tepidis Religiosis, aut sæcularibus à quibus subinde hypocrita audies. Sed hinc potiùs excitare, ut multò magis clames, ut clarè horum omnium vanitatem videre possis, &c.

3. *Stat JESVS & cæcum jubet adduci ad se*, adductumque rogat, quid fieri sibi velit. Ecce! quam promptus est facere voluntatem timentium se; audacter ergo dic: *Domine ut videam*, non opes, non honores, non vanam scientiam postulo, quia qui rectè vident, vident ista omnia merissimas esse vanitates. Tantum videam & cognoscam

te & me. Te ut amem, me ut contemnam, &c.

XCI. De Zacchæo.

I. **C**ONS. Initium conversionis Zacchæi fuisse fervens desiderium videndi JESVM, neque nudum & sterile desiderium, sed etiam applicationem mediorum oportunorum, etsi parum ejus statui convenire viderentur, ut nimirum *Princeps Publicanorum & dives* in arborem ficum fatuam ascenderet inspectantibus omnibus, sed aliter JESVM videre non potuisset 1. Præ turba, præ tumultu rerum temporalium, nisi illas jam altior despexisset. 2. Quia *staturâ pusillus* erat animo in res terrenas & viles depresso, nondum magnus fide & bonitate, &c. Ita tu te tandem à terrenis eleva, & magno excelsoque animo plenus fiduciâ divinâ conscende in arborem crucis & mortificationis, &c. Maximè ante sacrum, &c.

2. CONS. Christi benignitatem, non tan-

tantum videndum se, sed etiam hospitem & convivam facit Zacchæi. *Zacchæe festinans descende, &c.* 1. Proprio eum nomine compellat, ut ostenderet eum jam sibi notum. 2. Festinare jubet quasi anhelans iis benefacere, qui illum quærunt. 3. *Quia hodie*, non differt gratiam suam. 4. *Oporteret*, quasi necessitate quadam ad Benefaciendum compelleretur. 5. *Me manere*, non obiter transire, &c. Eadem cogita tibi dici, quoties ad sacrum te paras, &c.

3. Conf. Promptitudinem & gaudium Zacchæi. Vide reverentiam. *Stans autem, &c.* audi ferventia & generosa illius proposita: *Dimidium bonorum, &c.* Similiter tu fac, cum in hospitio cordis tui foves eundem Dominum, ut tandem audire merearis. *Hodie huic domui salus facta est, &c.*

XCH. De Phariseo & Publicano.

1. Conf. vitia orantis Pharisei. 1. Omnes ceteros contemnit, iisque se præ-

præfert.
compara
ribus, in
ximum
opera.
quasi n
sed num
vitia fug
deras.
2. Atte
longè stat
propine
2. Non a
vivam a
torum,
to, & cu
sibi uni
torem.
vina mil
magis a
tum qui
3. Au
que: An
Publica
non

præfert. 2. Levia quædam sua opera comparat, cum gravibus aliorum scele-ribus, inde sibi vanè complacens. 3. Proximum temerè judicat. 4. Jactat sua opera. 5. Denique nihil DEVM rogat, quasi nullius auxilij aut gratiæ egens, sed numeris omnibus absolutus. Hæc tu vitia fuge si quid à DEO obtinere desi-deras.

2. Attende orationem Publicani. I. A longè stat, indignum se reputans, qui ap- propinquet DEO, vel etiam Phariseo. 2. Non audet levare oculos præ pudore ob vivam apprehensionem suorum pecca- torum. 3. Pectus percutit ex animo contri- to, & cupidine satisfaciendi. 4. Veniam sibi uni petit, se solum reputans pecca- torem. 5. Paucis orat confidens de di- vina misericordia, & sciens quod DEVS magis attendat ex quanto, quàm quan- tum quis loquatur. Imitare.

3. Audi sententiam Christi de utro- que: Amen dico vobis: descendit hic, id est, Publicanus justificatus ab illo & præ il-

lo Pharisæo, & vide quantum malum sit superbia, quæ non est causa tantum malorum operum, sed etiam veluti tineæ ipsa bona opera corrodit, & consumit omnia; dico omnia, nam ira, verbi gratia, solum tollit patientiam, avaritia liberalitatem, sed superbia omnibus inimica virtutibus est. Sicuti è contrario humilitas disponit hominem, ut à peccatis omnibus liberetur. Væ ergo tibi, si te exaltas, &c.

XCIII. Lazarus resuscitatur.

I. **C**ons. Quàm sollicitæ fuerint sorores pro fratre suo Lazaro, nam mittunt ad Christum, & verbis plenis fiduciâ & resignatione necessitatem suam insinuant: *Ecce quem amas, infirmatur.* Deinde mortuo jam fratre, Christo venienti occurrunt, non desperant, tantum suaviter exostulant. *Si fuisses hic.* Ita tu pro anima tua languente (utinam non aliquando mortua) pro proximo tuo, cujus salus tibi commissa est, facies;
non

non tam longâ, quàm ferventi prece,
nunc amicabiliter insinuando, nunc in-
stanter orando.

2. Conf. Cur Christus qui tantopere
familiam illam amabat, ut videns sorores
fletu; infremuerit ipse quoque spi-
ritu & fleverit, &c. tamen non tantum
Lazarum permiserit infirmari, sed etiam
mori & sepeliri, adeò ut foeteret, &c.
nempe pro gloria DEI ad augendam
fidem eorum, qui tanti miraculi essent
spectatores. Ita DEVS sæpè permittit
aliquos, non tantum tentari, succumbe-
re & mori spiritualiter, sed etiam sepe-
liri, id est, pravas peccandi consuetudi-
nes contrahere adeò ut foeteant, ut pu-
blicè infames sint, &c. Undè fit, ut per
talis hominis conversionem magis glo-
rificetur DEVS, ut ipse homo fiat cau-
tior, humiliorque.

3. Conf. Circumstantias omnes re-
suscitati Lazari, & eas conversioni pec-
catoris applica. 1. *Vbi posuisti eum?* en
examen. 2. *Tollite lapidem*, id est, duritiem

cordis. 3. *Elevat Christus oculos*, quia orandum. 4. *Clamat voce magnâ*, quia inspirationibus parendum. 5. *Prodit Lazarus ligatus malis habitibus*, &c.

XCIV. De Cœna in Bethania.

1. **C**ons. Magdalenam (quæ olim pro remissione peccatorum) nunc in gratiarum actionem pro fratre resuscitato unxisse iterum pedes Domini, & deinde fracto alabaistro, reliquum effudisse in caput ejusdem, &c. ungis tu pedes Domini, quando proximi salutem seriò incumbis. Frangis verò alabastrum, & omnia effundis in caput illius, si ex istis & aliis tuis operibus nihil humanum spectes, sed omnia sincere referas ad Dei gloriam, quod si facis, tota domus, id est, Ecclesia replebitur odore virtutum tuarum.

2. Cons. Judæ & aliorum Discipulorum obtrectationem & murmur, quia nunquam defunt, qui obtrectent benefactis, vel malo affectu, ut Judas vel
Zelo

A
Zelo in
quàm
suam &
ricordia
stris, vir
videntia
tem, &c.
quos in
maximè
3. Co
lenæ ca
tantum
hujus e
dando
hendi
habeat
rem! ju
sus sum
minus su
XCV. D
1. Co
sio
gredi vo

Zelo imprudenti, ut cæteri. 2. Vide quàm speciosè Judas malevolentiam suam & cupiditatem palliet Zelo misericordiæ in pauperes, ita sæpè vitiis nostris, virtutes præteximus, zelū iræ, providentiam cupiditati, carnalitati caritatem, &c. 3. Murmur à Juda coeptū reliquos invasit; tanta vis est exempli mali, maximè si boni speciem præ se ferat, &c.

3. Conf. Quomodo tacentis Magdalene causam suscipiat Christus, non tantum discipulos arguendo, & factum hujus excusando, sed etiam commendando & laudando. O quis nolit reprehendi & contemni ab hominibus, ut habeat DEVM defensorem & laudatorem! juxta illud Psal. 117. *Impulsus eversum sum (ab hominibus) ut caderem, Dominus suscepit me! &c.*

XCIV. De ingressu Christi in Ierusalem.

I. Conf. Cur Christus paucis ante Passionem diebus tam solemniter ingredi voluerit in civitatem. 1. Ut adimplere-

pleretur etiam ea scriptura. *Ecce Rex tuus venit, &c.* Ut ignominia passionis auge-
retur, eo jam omnibus notissimo. 3. Ut
demonstraretur plebis inconstantia, &
malitia, quæ nunc *Osanna, &c.* post pau-
cos verò dies, *tolle, tolle, Crucifige* clama-
bit. 4. Ut declararet se non occultè, non
timidè, sed voluntariè venire ad Passio-
nem. Tu in honorificis maxime quære
occasiones te humiliandi, & noli rebus
secundis nimium fidere.

2. Considera. Apparatum. Asinam
& pullum asinæ adducunt, ut jussi
erant, discipuli, vestibus onerant po-
tius, quàm ornant, ascendit *JESVS* Rex
mansuetus; ex plebe verò alij subster-
nebant vestimenta sua; alij frondes &
ramos cadunt, alij clamant *Osanna. Be-
nedictus qui venit in nomine Domini Rex*
Israël, &c. tu adduc asinam, animam in-
quam tuam, ut eam frænare, eique in-
sidere Christus dignetur, &c. vestimen-
ta, id est, rerum temporalium & exter-
narum curam substerne divinæ provi-
den-

A
dentia. S
superflu
tuas, ut
occurrer
3. Co
rancore
derent C
re discip
des loqu
malanda
Nihil pro
abit. Ut

1. Co
va
ferias ho
quin læt
se parum
honore,
hic labi
(quod u
caritate
opera et

dentia. Scinde ramos, & frondes, id est, superflua, ressea, mortifica passiones tuas, ut cum palma, id est victoria tui occurrere Christo tuo possis, &c.

3. Conf. Ex altera parte invidiam & rancorem Phariseorum, ut etiam auderent Christum monere juberet tacere discipulos suos. Sed taceant illi, lapides loquentur, adeò DEI gloria dissimulanda non est. Alij verò dicebant: *Nihil proficimus. Ecce mundus totus post eum abit. Utinam! Utinam!*

XCVI. De fletu Christi.

1. **C**onf. Quàm tenerum sit Cor Salvatoris tui, ut etiam defleat miserias hominum, id quæ in publica aliquin lætitia, sed id facit. 1. Ut ostendat se parum affici externo solo cultu & honore, ut alibi etiam queritur. *Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum (quod unum quæro) longè est à me.* 2. Ex caritate, quia intimè dolebat tot sua opera etiam passionem suam tam mul-

tis fore in ruinam, & damnationem.
 3. Quia in Jerusalem repræsentabat sibi
 totum mundum, atq; peccata omnium,
 etiam nominatim mea, quæ ego longè
 justius deflebo, quia illa deflevit JESVS
 meus.

2. Si cognovisses & tu, & quidem in hac
 die. Conf. 1. Causam malorum omnium
 esse ignorantiam, aut cæcitatem cordis,
 quod vera bona, & vera mala non di-
 gnoscamus, sed permittimus nobis à
 diabolo poni velamen super cor no-
 strum, ut non apprehendamus quan-
 tum bonum sit gratia DEI, quantum
 malum sit peccatum. Deinde non at-
 tendimus inspirationibus & vocationi-
 bus divinis. 2. Et quidem in hac die tua.
 Nihil nostrum est, nisi hæc dies, imò
 nisi hoc momentum, præterita transie-
 runt, futura incerta sunt; quidquid
 agere vis jam age, postea fortè non
 licebit, aut non magis lubet quàm
 nunc.

3. Prædicit everisionem Civitatis,
 quæ

A
 quæ fact
 tu cogita
 stias, &
 nis pecca
 cognovit
 gratiæ d

1. CO
 ex
 rum, qua
 circumda
 Angelo
 dando a
 templu
 Quibus
 men fru
 multos
 bant, & t
 familias
 Iudæoru
 cum ma
 tare, & p
 dem pur

quæ facta deinde est à Romanis. Sed tu cogita in illa prædici quoque angustias, & misérias, & everfionem hominis peccatoris in morte, qui in vita non cognovit tempus vifitationis fuæ, & gratiæ divinæ, &c.

XC VII. De Vineâ.

I. **C**ons. Christum per vineam illam expressisse Synagogam Judæorum, quam DEVS tot favoribus affecerat *circumdando illi sepem*, id est, custodiam Angelorum, *fodiendo torcular*, id est, dando altare, *ædificando turrim*, id est, templum, seu Scripturam Sacram, &c. Quibus omnibus gentes carebant, & tamen fructum nullum retulisse, imò multos Prophetas, qui fructum exigebant, & tandem Christum filium patrisfamilias occidisse. Confer hic summam Judæorum malitiam & ingratitude, cum maxima DEI bonitate, longanimitate, & patientia, ut judices meritò tandem punitos.

2. Conf. Per vineam intelligi posse Ecclesiam, Matrem, in qua præter custodiam Angelorum, & Sacræ Scripturæ libros sunt Sacramenta, veluti quædam torcularia redundantia: Et tamen quos fructus multi faciunt reddunt patrifamilias? quoties servos illius (internas monitones, Concionatores, &c.) repellunt? quoties peccatis gravioribus DEI Filium iterum crucifigunt? at meritò timere debeas, ne postquam vinitores malos per bella, famem & pestem (quæ heu! nimium jam experimur) perdididerit, tandem *vineam suam locet aliis agricolis*, id est, Ecclesiam suam ad Indos, Japones & Chinentes transferat.

3. Conf. Etiam intelligi posse Societatem Jesu, in qua *seps* Regulæ sunt, torcular, tot gratiæ singulares. Turris nomen Domini & providentia divina. Hic tu *vinitor* es. Vide quem hætenus fructum retuleris: & cogita an non quicumque alter, si eam gratiam habuisset,

A
set, plus
tiâ DEI

XC

I. C
n
tum cum
despons
ad fide
vocarum
cularum
lium, q
partim
etarum
cidendo
mus, &
mur. Tu
excludat
ptialem
minem
mereari
2. C
repræse

set, plus profecisset, time ergò & patientiâ DEI non abutere, &c.

XCVIII. De Nuptiis & cœna magna.

I. **C**ons. Per invitationem illam ad nuptias filij Regis, id est, Christi tum cum humana natura, tum Ecclesia desponsati, designari vocationem, tam ad fidem, quàm ad gratiam, qua Judæos vocarunt Apostoli, sed quia partim excusarunt se ob curam rerum temporalium, quibus etiamnum toti inhærent, partim ipsos invitatores pessimè tractarunt, persequendo, flagellando, occidendo, nos eorum loco invitati sumus, & quotidie benignissimè invitamur. Tu vide ne quid te impediat, aut excludat à gratia. Vide ut vestem nuptialem induas exspolians veterem hominem cum a&tribus suis, &c. ne ejici merearis.

2. Cœna magna gloriam cœlestem repræsentat. Cœna quia post labores

diei, post vitam. *Magna* ob affluentiam bonorum, neque enim oculus vidit, &c. 2. Ob convivarum multitudinem cum Angelis, Patriarchis, &c. 3. Ob durationem perpetuam, sine fine & fastidio ad hanc omnes invitat, qui vult omnes salvos fieri. Sed excusant se primo superbi, vani, & curiosi. 2. Avari, & curis terrenis dediti. 3. Carnales & voluptuarij, quibus quodammodo videtur impossibile ut veniant. Tu hæc impedimenta remove sincerâ observatione trium votorum tuorum, & ad coenam illam quotidie magis ac magis aspira.

3. Applicare hoc poteris convivio Eucharistiæ, eo quod verè magnum est ob Excellentiam ferculi quod est ipse DEVS & homo Christus, & felicitatem tuam æstima, qui quotidie hoc ferculo vesceris, modo ne careas veste nuptiali, veste gratiæ & caritatis, & puræ intentionis. Alioquin timere meritò posses, ne ligatis manibus, &c.

XCIX. *De Numismate Censur.*

I. **C**ONS. Nequitiam Phariseorum, qui aded Christi sermonibus & Parabolis emendati non sunt, ut etiam omnes occasiones quæsierint eum perdendi, cumque id apertè nondum auderent, tentant dolo submissis Discipulis suis & Herodianis, &c. qui eum caperent in sermone, & vide 1. Ne unquam edusque indurari patiaris cor tuum, ut monitiones & reprehensiones non amplius admittas. 2. Si crediderunt illi Christum, quem nunquam peccare viderant, capi tamen posse & labi in sermone, diligenter attende verbis tuis, & pone custodiam ori tuo, &c.

2. Audi quæstionem. 1. Ordiantur ab adulatione non quòd suprà verum illi aliquid affingerent, sed quòd animo maligno non sincero. *Magister scimus quia veraces, &c.* Si scitis cur veritati dicenti, & docenti veritatem non creditis.

2. Quærun^t : *licet-ne censum dare Casari an non ?* Si annuat jam peccabit in Phariseos & Judæos, qui se exemptos volebant, si neget, jam capietur ab Herodianis, qui erant tributū exactores. Sed frustra rete jacitur ante oculos cuncta videntis, & scientis. Ora illum ut non patiat^{ur} te capi adulationibus, neque labi in sermone.

3. Christus igitur ostendi sibi petit numisma, rogatque cujus sit illa imago & superscriptio, respondentibusque illis esse *Casari*. Reddite, inquit, *quæ sunt Casari Casari, & quæ sunt DEI DEO, &c.* Tu interea cur animam tuam insignitam imagine DEI Omnipotentis alteri das quàm DEO ? redde illi cui illam tot debes nominibus, quique illam conservabit, &c.

C. Reprehenduntur Pharisei.

EX pluribus quæ Christus Matthæi 23. reprehendit in Phariseis, hæc potissimum considera.

1. Dicunt & non faciunt, alligant enim onera gravia, & imponunt in humeros hominum, digito autem suo nolunt ea movere. Quoties optimè scis monere & instruere alios ad virtutem, cum ipse nihil facias? quoties in alios es austerus, qui in te semper es benignus? aut fac quod dicis, aut file quod non facis, alioquin periculum est aut superbiæ aut confuſionis: Superbiæ quamdiu ignoratur tuam vitam à verbis diffidere; Confuſionis, simul ut hoc patuerit.

2. *Va vobis qui decimatis mentham, &c.* quæ vobis utilia sunt, totâ diligentia quæritis, quæ verò ad DEI gloriam spectant, negligitis; quoties illaram tibi levem injuriam vindicare conaris, & gravissimas DEO factas injurias, quasi ad te nihil spectarent dissimulas, plenus zelo dum privata tua res agitur, iners & piger, quando publica & DEI. 2. *Decimant mentham, &c.* qui magis cavent offendere homines aut iis displicere, quàm DEO. 3. Qui parva scrupulosè curant,

rant, ut cæremonias quasdam, & ordinationes Religionis, magna verò & substantialia, ut vota, violant, &c. *Excolantes culicem & camelum, &c.*

3. Comparat Christus Phariseos calici exterius mundo, sed intus fœdo. Item sepulchris dealbatis, &c. An non tu talis, foris justus, intus plenus iniquitate? *Hypocrita*, si bonum est, non esse malum, cur non vis esse, quod vis apparere? si malum est, cur vis esse, quod non vis apparere? nam quod turpe est apparere, turpius est esse, &c. Aut esto quod appares, aut appare quod es, &c.

CI. *Predictio desolationis.*

1. **C**ons. *Si videris in loco sancto*, id est, in Ecclesia vel Religione aliquam *desolationem*, id est, mores corruptiores quid te facere oporteat. Nèpe 1. *Fuge ad montes* noli attendere quid imperfecti, quid repidi faciant, sed quid sancti & perfecti viri fecerint. Horum altif-

altissimas virtutes contemplare, & imitari stude. 2. *Mane in tecto aut agro*, id est, in quocunque te DEVS loco aut officio posuerit, ibidem persevera tibi & muneri tuo attendens, ut excellas in tecto contemplationis & in agro operationis, &c.

2. Conf. Quid cavere debeas? 1. *Ne sis pragnans aut adhuc lactans*, id est, ne sis tantum gravidus bonis desideriiis & propositis, sed ea actu exequere, id quæ constanter ut in virtutibus soliditatem aliquam, quæ defectibus aliorum non corrumpatur, acquiras. 2. *Ne fiat fuga tua hyeme*, id est, ne frigidè sanctorum vestigiis insistas, augebis enim desolationem potius alioquin, quàm effugies. Sed *neque sabbati*, id est, cum vanitate quadam & propria æstimatione & aliorum contemptu. Quid enim refert, si alios perdat dissolutio, & te evertat superbia?

3. *Propter electos breviabuntur dies illi*; id tibi in omnibus difficultatibus & mo-

molestiis, quas vel alij inferunt, vel ipse in virtutum exercitio pateris,ingere non fore diuturnas, fortè hodie, fortè hâc horâ finientur. Quis nequeat uno die, unâ horâ pati aliquid? quis nolit rectè vivere? imò si rectè advertis, quidquid pateris aut agis momentaneum est, quia quod passus es jam præteriiit, quod futurum est, nondum pateris, &c.

CII. De signis extremis judicij.

Vide Meditat. 14. I. partis.

CIII. Expectandum judicium.

1. **C**ONS. Ideò occultum esse diem Judicij, ut tanto majori sollicitudine vivamus. Nempe latet ultimus dies, ut observentur omnes dies, ne dies Domini nos inveniat imparatos. Vigilemus ergò, jugiter insistendo bonis operibus, & non torpeamus in peccatis dormitando, &c.

2. Ne putemus satis esse si unâ die vel

A
vel unâ
emplum
& illâ m
illum ve
rit pluri
mimus
cupat. V
nescimus
est. nequ
mus viv
auderem
qui mal
3. Sin
in mani
scribi, q
præcing
à malo,
facimus
bos per
per cari
sed priu
tare fac
3. Præci
pium te

vel unâ horâ vigilemus, adducitur exemplum Patrisfamilias furem timentis, & illâ maximè horâ vigilantis, quâ scit illum venturum. Ita quid nobis proderit pluribus horis vigilasse, si illâ dormimus quâ mors & iudicium nos occupat. Vigilemus ergò omni horâ; quia nescimus quâ horâ filius hominis venturus est, neque unquam vel momento audemus vivere in tali statu in quo mori non auderemus, &c. Nam securus non exit, qui malè securus exit.

3. *Sint lumbi vestri præcincti, & lucerna in manibus vestris.* Vide modum hic præscribi, quo vigilandum est. 1. In genere præcingimus lumbos, cum declinamus à malo, lucernas ardentes tenemus, cum facimus bonum. 2. Præcingimus lumbos per castitatem, lucernas accēdimus per caritatem, quâ proximos juvamus, sed prius illud, quia caritas sine Castitate facilè transit in Carnalitem. 3. Præcingimus lumbos per contemptum temporalium, lucernas accendimus

282 VIA ILLVM. PARS II.
dimus per amorem cœlestium, &c.

CIV. De decem Virginibus.

1. **C**ons. Etsi per decem Virgines communiter intelligatur congregatio fidelium, particularius parabola tamen accommodari potest statui Religioso. 1. Quia omnes ibi Virgines, non tantum propter votum Castitatis, sed quia etiam per paupertatem & obedientiam continent se à Dominio rerum temporalium & propriæ voluntatis. 2. Quia peculiari quâdam ratione sanctitatem profitentur, atque adeò acceptis virtutum, & boni exempli lampadibus exeunt è sæculo & mundana licentia, ut obvient Christo venienti, &c. felix ! si prudentes Virgines imiteris, contendasque ne quid tibi desit ad ritè occurrendum ! &c.

2. Cons. Fatuis Virginibus esse similes, qui lampades quidem habent, sed non oleum, sine quo tamen lampades extinguī necesse est, id est, veritates fidei
tenent,

tenent, sed non caritatem, quæ fidem vivificat; lucent exterius per opera quædam, sed internâ virtute carent; alios rectè docent, sed seipsos negligunt; profitentur perfectionem, sed ab ea longè absunt, vanam gloriam, & favores hominum captantes. Verè fatui, qui Judicem omnia pervidentem eo apparatu expectant, &c.

3. Conf. Etsi dum vivimus facilè nobis blandiamur de externa aliqua specie probitatis, minusq; de interna caritate, & solidis virtutibus sumus solliciti, quando tamen in morte occurrendum erit sponso clarè videbimus lucernas nostras extinguì, nihil prodesse gratias, & favores, & adulationes hominum, neque quidquam sperandum esse, nisi à propriis operibus, &c.

CV. De Talentis.

1. Conf. DEVM non eodem modo partiri bona sua, sed alteri plus, alteri minus tradere, tum quia Dominus

nus est distribuens singulis prout vult, nulli debitor ; 1. tum quia quosdam prævidet melius usuros, &c. omnibus tamen ad salutem sufficientia largitur. Ita ut qui parum accepit, desperare non debeat, neque inolescere cui multum datum est, imò verò magis timere; nam cum crescunt dona, rationes etiam crescunt donorum. 2. Attende non dari, sed tantum tradi bona, DEO reservante sibi plenum & absolutum dominium, ut iis non tanquam tuis, sed tanquam DEI utaris, & non ad tuam, sed ad illius gloriam, &c.

2. Servos non eodem modo uti talentis acceptis, nam qui quinque acceperat operatus est in eis, & lucratus est alia quinque similiter, & qui duo acceperat, lucratus est duo, ita ut nullum talentum fuerit otiosum, & quamvis secundus minus lucratus sit, parem tamen contentionem adhibuit. At tertius sive ex negligentia, sive malitia, sive ex pusillanimitate & vano timore Domini sui talentum suum fudit

A
fodit in te
potes, ta
te sit vac
tationum
operand
3. Co
rium esse
ctetur.
est. 2. Qu
& fidelis
cando.
merita
4. Glo
Oppon
male op
C
1. Po
do
vigilare,
ne mors
imparat
sequitur
ad Judic

fodit in terram & abscondit. Tu quantum potes, tantum conare, ne ulla gratia in te sit vacua, neque metu quidem tentationum, aut distractionum cessa ab operando. DEVS te iuvabit.

3. Cons. Proœmium benè operantium esse. 1. Quod DEVS in illis delectetur. *Euge*, inquit, quæ vox lætantis est. 2. Quod DEVS eos laudet: *serve bone & fidelis*, etiam sæpè in hac vita glorificando. 3. Quod valdè in illis gratiæ & merita augeantur. *Super multa*, &c. 4. Gloria & gaudium æternum, &c. Oppone his pœnam otiosorum, quid male operantium? &c.

CVI. De extremo Iudicio.

1. **P**OSTquam Christus per parabolas docuerat Auditores suos benè vigilare, præparare se, & benè operari, ne mors aut iudicium eos occuparet imparatos, tandem clarè docet & prosequitur modum divini Iudicij. 1. Quoad Iudicis Conditiones. 2. Quoad statum

tum judicandorum. 3. Quoad sententiam. Conf. Ergo. 1. Judicis conditiones fore, quod judicabit in forma humanitatis, in qua fuit injustè judicatus, tum ut ab omnibus videatur, qui in forma divinitatis videri non potest à malis. Tum ad horrorem malorum, qui videbunt eum in quem confixerunt. Veniet autem in Majestate sua cinctus Angelis, &c. 2. Status judicandorum erit, quod statim separati à malis, ad dextram collocabuntur, quanto suo gaudio! quanto illorum horrore!

2. Venite Benedicti Patris mei, &c. Esurivi enim & dedistis mihi manducare, &c. Prius ad bonos se convertit, quàm ad malos, tum ut eos honoret, tum ut ostendat se promptiorem ad proemia, quàm ad pœnam. Causam autem hujus suavissimæ sententiæ confert in opera misericordiæ, quibus probi vacarunt, & quidem corporalia, ut videamus etiam minima præmia, & quidem tanto remunerari, quod obstupescerent Sancti dicent:

Quan-

Quando
certè tan
mercedem

3. Ire
bonorum
ralem, S
amicorum
id quæ o
corporum
peccata

280
I. C
naturâ
duntaxa
formam
vendi v
simo su
ratem!
Jesvs!
lum 30.
volupta
tum se

Quando vidimus te, &c. q. d. nesciebamus certè tantillis operibus deberi tantam mercedem, &c.

3. *Ite maledicti.* Discedite à me fonte bonorum omnium, *in ignem* nō temporalem, sed *æternum*, ad societatem non amicorum, nec bonorum sed dæmonū id quæ ob neglecta opera misericordiæ corporalia, quid ob multo graviora tua peccata? &c.

CVII. *Christus venditur.*

I. **C**ons. Quis vendatur? nempe filius DEI, & Dominus omnium, qui naturâ suâ inestimabilis est, 30. argenteis duntaxat æstimatur; sed sicuti pro me formam servi accepit, ita servi pretio vendi voluit pro me, sed ut me pretiosissimo suo sanguine redimeret, ô humilitatem! ô caritatem! quàm vilis homini JESVS! quàm homo pretiosus JESV! illum 30. argenteis, imò momentaneâ voluptatulâ sæpè vendimus; ille totum se tradit ut nos emat. Simus er-

go illius, qui sic nos acquisivit, &c.

2. Conf. Quis vendat, & cur? vendit discipulus & unus ex duodecim, quibus Dominus dederat potestatem pellendi demones, sanandi infirmos, & velut amicis secreta sua manifestaverat, sed cur? ex inordinato appetitu habendi, quem nunquam extirpaverat, sed usu loculorum etiam auxerat, ita ut deficiente lucro ceperit. I. Murmurare, deinde etiam odisse Christum, actandem etiam pretio vendere. Securitatem igitur ad radices nostrarum passionum ponamus, neque unquam credamus nos stabili esse loco cum cadere possimus æque ac è cœlo Lucifer, è Paradiso Adam, è convictu Christi, & cœtu Apostolorum Judas, &c.

3. Conf. Quibus vendatur? nempe capitalissimis hostibus jam congregatis, & consultantibus *Quomodo IESVM dolo tenerent, & occiderent.* Ita ut diabolus opportunè intraverit tum in Judam, suaseritque ut eâ occasione uteretur. Caveamus aliquid aggredi animo perturbato, &c.

VIÆ

VIÆ

ILLUMINATIVÆ.

TERTIA PARS

DE

PASSIONE CHRISTI.

MEDITATIO I.

De Agno Paschali.

i. Conf.

TSI Christus ad
esum Agni Pas-
chalis non obli-
garetur, nihilo-
minus amore di-
vinorum præceptorum; & ut quodam-
modo se ad instituendum Sacramen-
tum corporis & sanguinis sui dispone-
ret, missis duobus Petro & Joanne ad
hominem lagenam aquæ bajulantem,
sollicitè iussit cœnaculum præparari,

N

ut

ut disceres præter innocentiam vitæ, observationemque divinorum præceptorum (quæ quidem optima est ad Communionem dispositio) requiri ætalem aliquam præparationem proximam per actus fidei charitatis, & contritionis, &c.

2. Ex aliis quoque ceremoniis, quas Christus juxta legis præscriptum sine dubio adhibuit, discite alias bonas dispositiones ad Communionem. 1. Succingendi sunt lumbi per puritatem omnino Angelicam, qui tangis & manducas carnem illam Virginem de Virgine Matre assumptam. 2. Calceamenta sint in pedibus per passionem mortificationem: agnelius est horret quidquid mansuetum quietumque non est. Sint baculi in manibus per constantem bonorum operum exercitationem, &c.

3. *Desiderio*, inquit, *desideravi hoc pascha manducare*, requiritur ergò fames, sine qua, sicut cibi omnes alioquin optimi desipiunt. Ita si sine desiderio & ap-

peten-

petentia
mirum
que fruc

1. C
Discipu
toris sui
Dominu
Rex An
terræ, v
git à cœn
se linco,
rim, &
des Disc
mirum e
stimenta
exinanitu
aquam in
venerat
Domino
miliati,
ministra

petentia communionem accedas, quid mirum erit, si nullam dulcedinem, neque fructum sentias?

II. De Lotione pedum.

I. **C**ons. Profundissimam humilitatem Christi Domini ad pedes Discipulorum suorum, quin & proditoris sui Judæ se abjicientis. Nempè Dominus Majestatis, splendor Patris, Rex Angelorum, Dominator Cœli & terræ, veluti abjectum mancipium *surgit à cœna. ponit vestimenta sua, præcingit se linteo, aquam apportat, & mittit in pelvim, & geniculatus lavat sordidos pedes Discipulorum suorum, sed quid mirum est, si surgit à cœna, & ponit vestimenta sua, qui cum in forma DEI esset, exinanivit se ipsum! quid mirum si mittit aquam in pelvim ut lavaret, &c. Qui venerat fundere totum sanguinem. A Domino igitur & Magistro discite humiliari, discite aliis libenter & sedulo ministrare.*

2. Conf. Varios affectus Discipulorum. Judas tam admirabili humilitatis atque amoris actu nihil movetur, sed præsumptuosè id obsequium paritur; alij cum stupore & reverentia id tolerant; at Petrus cæteris ferventior: Tu inquit, *mihil lavas pedes?* Tu, quem paulò ante Filium DEI confessus sum, *Mihi vermiculo, Piscatori, peccatori?* &c. Similis te admiratio occupet, dum post confessionem absolveris, ubi te Christus non jam aquâ, sed sanguine suo abluit, &c.

3. *Nisi laverò te, non habebis partem, &c.* Conf. Etsi Petrus esset de numero eorum, qui non indigebant nisi ut pedes lavarentur, id est, peccata venialia tollerentur, tamen audiit, *nisi laverò te*, ut discas etiam venialia tolli debere ut placeas Christo.

III. De institutione Ven. Sac.

1. Conf. Tempus institutionis, nimirum *pridie quam pateretur.* 1. Vt

A
Ut mag
ret, tan
runc co
sus ipsu
vicissim
illius am
straret d
per nob
diceffus
non op
omnibu
3. Vt v
nobis n
primun
tes filii
2. C
rum pos
nem, p
pit panem
nedixit
Commun
servatio
& sacrar
fessionem

Ut magnitudinem sui amoris ostenderet, tam eximium donum hominibus tunc conferendo, quando ipsi adversus ipsum crudelissimè conspirabant, ut vicissim nos nullis unquam adversis ab illius amore separemur. 2. Ut demonstraret desiderium suum manendi semper nobiscum, voluit in procinctu sui diceffus nobis testamento relinquere non opes, sed quod majus est, bonis omnibus, seipsum DEVM & hominem. 3. Ut vivan Passionis suæ memoriam nobis relinqueret, fortiùs enim illa imprimuntur, quæ circa mortem parentes filiis commendant, &c.

2. Conf. Modum institutionis, nimirum post esum Agni juxta præscriptionem, post lotos discipulis pedes *Accipit panem & calicem, & gratias agens benedixit & dedit Discipulis suis*, ut discas Communioni præmittendam esse observationem divinorum mandatorum, & sacramentalem etiam venialium confessionem aut detestationem saltem,

deinde agnoscendum esse tanti beneficij magnitudinem, & pro eo agendas gratias, denique ut te totum dares ei qui totum se tibi donavit, &c.

3. Conf. Cur sub speciebus panis & vini? 1. Ex amore, ut se intimius nobis uniret, uniamur ergò etiam nos illi per mutuum amorem. 2. Ut ostenderet omnes effectus conferri animæ, quos 'cibus & potus præstat corpori, ut hinc conservaremur, roboraremur, &c. An id experiris?

IV. *Insinuatur proditor.*

1. **I**ESVS turbatus spiritu ob induritam Judæ malitiam cum videret se hæcenus nihil totius amoris indicij effecisse, ulterius tentat eum à pessimo proposito revocare, insinuando se totius prodicionis conscium: *Vnus ex vobis me tradet, neque se proditorem ignorare: qui intingit mecum manum, &c.* ex quo etiam vehementer exaggeratur proditoris perversitas (sicut de Achitophe-

trophele quæritur David: *Tu homo unanimis, Dux meus, &c. Qui simul mecum dulces capiebas cibos, &c.*) non nominat tamen ut parcat ejus famæ; tandem æternum supplicium minando: *Vae homini, per quem Filius hominis tradetur.* Disce hinc quibuscunque modis homines à suis vitiis revocare, sed cum mansuetudine.

2. Conf. Cæteros undecim discipulos, etsi non essent istius noxæ conscij, cōtristatos tamen esse, & timuisse, quod plus crederent Magistro scrutanti corda, & renes, quàm conscientiæ propriæ, nam bonarum mentium est, ibi culpam formidare ubi culpa non est. Et tamen si scirent, se nihil hætenus de proditione cogitasse, timebant tamen conscij infirmitatis suæ, & labilitatis humanæ, ne in peccatum istud laberentur. Vndè singuli interrogant, *Nunquid ego sum Domine?* Time tu, neque ita sis de præsentibus securus, ut futura non perimescas.

3. Conf. Christum soli Joanni in sinu illius recumbenti indicasse proditorem, tum quia, illum singularis virginitas capacem fecerat tantorum secretorum, tum ut desineret timere, qui tam purus erat. Stude ergò puritati, si testimonium habere vis bonę conscientię. 2. Attende quomodo Judas acceptā buccellā à dæmone possessus, continuoq̃ue exiverit.

*V. Contentio Apost. & predictio
Scand.*

1. Conf. Quàm periculosa sit ambitio, quæ se etiam sæpè in cetum Religiosum insinuat; eoq̃ue pejor, quod nō quærat quis sit major, quod solā virtute & sincerā humilitate acquiritur, ubi Christus hic docet. *Qui major est in vobis, fiat sicuti minor, & qui praeceptor est, sicut ministrator, ne putemus idcirco aliquem alijs præfici, ut iis dominetur, ut solent Reges gentium, sed*
tan-

tantum ideo ut fiat forma gregis, ut subditos verò virtutis exemplo præcedat, non, inquam, quæritur, quis sit major, sed quis videatur esse major iudicio hominum scilicet, non DEI, quod vanissimum est. Tu effice potius ut hominibus videaris esse minor, & ab illis contemneris, ut in oculis DEI sis maior, &c.

2. Christus ut suos in humilitate contineat, de secuturo mox lapsu eos commonet. *Omnes vos scandalum patiemini*, ut si præsens bona vita te extollat, deprimat metus inconstantiae & peccatorum, in quæ quamdiu vivis labi potes: nec imiteris præsumptionem Petri dicentis: *Etsi omnes scandalizati fuerint in te, sed non ego*. Imò verò etsi nemo scandalizatus fuerit, nisi tamen peculiaris gratia tua me confirmat, ego scandalizabor, qui cæteris omnibus debilior sum, &c. hoc humili tuâ cogitatione te reddes cautiorem, & capaciorem divinatorum auxiliorum.

3. *Simon, Ecce satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum, &c. ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos, &c.* Disce hinc. 1. Neminem tentari nisi DEO permittente. 2. Divinâ gratiâ superari possentationes omnes. 3. Quod conversus à peccato debeat à iis suo malo edoctus instruere, & reddere cautiore, &c.

VI. Ex sermone Christi.

1. **M**anete in dilectione mea: amari petit. qui omnibus titulis amari ultra deberet, tum (ut omittam cæteros titulos Creationis & Conservationis) Quia prior dilexit nos, & infinitâ quidem dilectione, sicut, inquit dilexit me Pater, & dilexi vos; tum quia amorem suum tot & tantis indiciis probavit, quando seipsum nobis, & pro nobis tradidit, ponens animam suam pro ovis suis, pro hostibus suis. Si ergò incentivum amoris est amor, quantum decet nos

nos eum amare, qui tantum amavit nos?
 & quia probatio amoris est exhibitio
 operis, si, inquit, *diligitis me, mandata*
mea servate, hoc igitur modo probemus
 amorem nostrū. Attende præterea fru-
 ctus hujus amoris. 1. *Qui diligit me, dilige-*
tur à Patre, & ego diligam eum. 2. *Ad eum*
veniemus & mansionem apud eum faciemus.
 3. *Et manifestabo ei me ipsum*, tum in hac
 vita per contemplationem, tum in alte-
 ra facie ad faciem, &c.

2. *Mandatum novum do vobis, ut diliga-*
tis invicem. Et hoc est *præceptum meum.*
 Conf. Quantoperè cordi illi sit, ut pro-
 ximum diligamus, cū id tam gravi-
 ter inculcet. Vocat autem *mandatum no-*
rum & præceptum suum. 1. Quia est
 fundamentum novæ legis, quæ in cha-
 ritate fundatur. Undè etiam primorum
 Christianorum *erat cor unum & anima*
una. 2. Quia per illud renovamur spi-
 ritu in adoptionem filiorum DEI. 3.
 Quia traditur nova amandi regula, nem-
 pè *sicut dilexit vos*, non tantum sicut se-
 ipsum

ipsam, non carnaliter, nec verbo & lingua, sed sicut Christus dilexit te, sed spiritualiter in bonum spirituale, proximo idque opere & veritate.

3. Circa hos duos amores te examina, quanto per te Jesum ames, quanto per te proximum. Sitque lapis Lydius observatio præceptorum, & sicut dilexit ipse.

VII. Prosecutio.

1. **C**ommendat suis orationibus: *Petite & accipietis, & disce circumstantias orationis bonæ.* 1. Est fiducia quidvis impetrandi; *quodcunque* inquit, *petieritis*, nam bonus est & potens quem rogamus, & qui filium suum donavit, *quomodo non omnia nobis cum illo donabit & per illum?* quæ 2. Est circumstantia; ut per Christum petas; *quodcunque petieritis in nomine meo*, ut non nostris, sed Christi meritis innitatur fiducia nostra. 3. Ut nihil petat

A
tat, nisi
peti in C
alioquin
modo au
V/quequo
tivissent
&c. 4. U
DEI glo
&c.

2. Con
dumani
cui sunt
major D
vinæ ele
sed ego ele
3. Quia
stra vert
mulieris
præmij a
ut, ubi eg
suo auxil
& modicu
vestrum.
ris. Ipse P

tat, nisi quod decet DEVM largiri, & peti in Christi nomine; & tibi expedit, alioquin censeberis nihil petere, sicuti modo audire debuerunt filij Zebedæi: *Vsquequo non petistis quidquam, etsi petivissent nuper, ut unus sederet à dextris, &c.* 4. Ut quid quid petitur referatur ad DEI gloriam: *Vt glorificetur Pater in Filio &c.*

2. Consolatur discipulos & ad patendum animat. 1. Exemplo suo, *Si me persecuti sunt, & vos persequentur, non est servus major Domino suo,* 2. Quia est signum divinæ electionis, *quia de mundo non estis, sed ego elegi vos, propterea odit vos mundus.* 3. Quia succedit gaudium: *tristitia vestra vertetur in gaudium, quod exemplo mulieris parturientis confirmat.* 4. Spe præmij æterni? *accipiam vos ad meipsum, ut, ubi ego sum, & vos sitis.* 5. A præsentis suo auxilio: *non relinquam vos orphanos, & modicum & videbitis me, & gaudebit cor vestrum.* 6. Quia est signum divini amoris. *Ipse Pater amat vos, &c.* 7. A spe victoriæ

Etoria. *Confidite quia ego vici mundum, his ergò te roboram, &c.*

3. Petit tria pro Apostolis, 1. *Serva eos ut sint unum sicut nos.* 2. *Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo.* 3. *Sanctifica eos in veritate.* Consolationi autem tibi sit illud, non pro iis rogo tantum, sed & pro eis, qui credituri sunt, &c.

VIII. Iter ad hortum & tristitia.

I **E**T egressus ibat secundum consuetudinem in montem Olivarum, 1. *Secundum consuetudinem*, quia se solebat ad orandum recipere. Ut discas nunquam omittere consueta pietatis exercitia, etsi impedimenta tibi objiciantur, imò tum magis iis incumbere utpotè magis necessariis. 2. *Ibat eò quò Judas venturum eum sciebat*, ut ostenderet se non fugere periculum, sed voluntariè ire ad mortem. *Oblatus enim est quia voluit; deinde ut inquit, cognoscat mundus, quia diligo Patrem, & sicut mandatum dedit mihi facio.* Atque hæc quoque sit norma

matuarum operationum & tuæ voluntatis, non cupiditas gloriæ, non sensualitas, &c.

2, *Cæpit pavere, tædere, & mæstus esse,* is qui paulò ante tantoperè pati desideraverat, ut diceret. *Pater venit hora clarifica Filium,* quasi pari claritas ipsius esset & splendor. Sedangebatur, non tam metu tormentorum, etsi ea vivacissimè illi repræsentarentur, quàm cõsideratione peccatorum totius mundi, & nominatim tuorum, tuæque ingratitude. Voluit præterea pati eam tristitiam, ut disceres similes angores & melancholias fortiter cum tuo Duce tolerare, neque ideò animum abjicias, credasque te à Deo derelictum.

3. *Conf. Remedia illi tristitiæ adhibita à Christo.* 1. Patefecit discipulis suis, etsi ab ignorantibus & semisopitis solatium nullum expectaret, ut discas omnes tentationes tuas superiori & Confessario aperire, imò etiam in Missionibus Coadjutori, ut per illam humilitatem

militatem solatium à DEO merearis. 2. Fugit ad orationem; remedium unicum. Ità tu in ariditate vim tibi fac, & dic saltem: *Domine vim patior.* Domine sum tentatus, &c.

IX. Oratio in horto

1. **E**T ipse avulsus est ab eis, & positus genibus orabat. 1. Avulsus est, tum ut ostenderet naturæ vim inferendam, quæ in similibus tristitiis & desolationibus ad humana quærenda solatiola inclinat. Tum quia oratio secessum requirit, ut quis in secreto liberius affectibus suis indulgeat. 2. Nota situm orantis, humi positus genibus, imò præ reverentia procidit in faciem suam. 3. Perpende singula verba orationis. *Pater mi, si possibile est transeat à me calix iste; Veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Vbi nominatim attende perfectam resignationem in re tam ardua, & imitare.

2. Conf.

2. Conf. Solicitam charitatem Christi, abruptit Orationem suam, ut discipulos ad vigilandum orandumque hortetur. Ita tu sic propriæ salutis incumbas, ut non obliviscaris proximi tui, &c. *Et invenit eos dormientes.* O quoties dormis, cum in salute tua procuranda maximè foret excubandum? quoties te merito Christus increparet. *Sic non potuisti unâ horâ vigilare mecum?* tu? qui totam vitam tuam mihi consecrasti (*et si oportuerit me commori, &c.*) non potes aut non vis unâ horâ seriò incumbere orationi? & unâ horâ, quæ fortè erit postrema & principium æternitatis.

3. Christo eandem orationem jam tertio iteranti apparuit Angelus confortans eum, ut decreto Patris æterni satisfaceret, moriendo pro salute hominum. Cui illicò se conformavit, eam vim inferens naturæ humanæ, ut præ agonia etiam sanguinem sudaret. Detestare igitur molliem tuam, qui ubique sensualitati

tua

tuæ obtemperas, cùm soli violenti rapiant cœlum.

X. Osculum Iudæ.

1. *Surgite eamus, ecce qui me tradet prope*
sest. Conf. Hic fructum orationis: Christus apprehensione opprobriorum, tormentorum & mortis ignominiosissimæ pavebat, tædebat, & mœstus erat, adeò ut etiam præ angustia diffunderet sudore sanguineo; simul ut oravit: *Surgite, inquit, eamus, occurramus, amplectamur omnia, &c.* Ita nos si seriò tali remedio uteremur, sæpè sic confirmaremur, ut etiam anhelaremus ad ea, quæ nobis prius difficillima videbantur, ita ut nec luberet apud superiores deprecari, aut petere contrarium.

2. Conf. Hinc intolerabilem Judæ impudentiam, & malitiam, inde Christi mansuetudinem: ille salutat, quem perdere volebat, vocat Magistrum cujus discipulus esse nolebat, osculatur quem
 ode-

oderat. Vivum exemplar hypocritarum & politicorum nostrorum, qui foris Angeli, intus diaboli, nunquam blandiuntur, nisi cum insidiantur. At Christus *amice*, inquit, *ad quid venisti*: Amicum vocat, quia paratus erat si resipisceret, eum in amicitiam recipere. *Ad quid venisti*? non ad hoc te elegeram ô Juda, aut in cœtum duodecim Apostolorum vocaram; & *Osculo filium hominis tradis*? Videamus ne nobis aliquando eadem objici à Jesu possint, si parum dignè ambulemus vocatione nostrâ, si solâ specie virtutis contenti simus, si donis & talentis abutamur, &c.

3. Christus ut ostenderet se ne tum quidem ab armatis & tali proditione capi posse, nisi vellet; solo verbo: *Ego sum*, omnes prostravit. O quid judicaturus faciet, qui judicandus hoc fecit? sed meritiò id accidit malè Christum quærentibus. Tu illum quære corde contrito & humiliato, ut te salvet. Attende præterea caritatem Christi pro suis

suis solliciti : *Sinite hos abire, & spera tibi non defuturum, &c.*

XI. *Comprehensio.*

I. **A** Vdi Christum suaviter & mansuetè expostulantem. I. *Tanquam ad latronem existis cum gladiis & fustibus. Quid armis necesse est contra inermem ? quid opus violentiâ adversus eum, qui se ultrò tradit vestræ potestati ? & quem, nisi vellet, nulla teneret violentia ? ô dulcissimè prædo animarum, deprædare cor meum, & omnes potentias meas, &c.* 2. *Exprobrat quod quotidie publicè in templo docentem non tenuerint, tum ut insinuet eorum ingratitude, qui hâc mercede compensent illius labores, illorum bono impensos, tum ut ostendat, se non capi, nisi quando vult.* 3. *Tandem se omnino permittit eorum crudelitati : Hæc est hora vestra & potestas tenebrarum agerent quidquid propria rabies & dæmonis instinctus suggereret ; idque propter*
te,

te, ut tu tandem etiam te illius divinæ voluntati & dispositioni suavissimæ totum committas.

2. *Tunc injecerunt manus in JESVM & tenuerunt eum.* Contemplare quo id furore faciant Agno mansuetissimo, pulsant, vellunt, tridunt, trahunt, manus illas mirabilium operatrices funibus catenisque vinciunt. Verè bone JESV circumdederunt te vituli multi, tauri pingues, obsederunt te, operuerunt super te os suum sicut Leo rapiens & rugiens, id quæ pateris, tum quia amor mei arctius te constrinxerat, tum quia aliter vincula iniquitatis meæ dissolvi non poterat, & pergam texere nova vincula? non faciam, &c.

3. *Discipuli omnes relicto eo fugerunt.* Illi nimirum quibus tanquam summis amicis revelarat Christus omnia divina mysteria; illi qui nuper dixerant, Domine ad quem ibimus verba vitæ æternæ habes. Qui modo se obtulerant comites usque ad mortem. Time ergo, ne

&

& tu aliquando deficias, & perseverantiam pete, attendens principium omnis mali potissimum fluxisse ex somno tempore orationis.

XII. De gestis apud Annam.

I. **E**T adduxerunt eum ad Annam primum, vel quia domus Annæ erat in itinere ad domum Caiphæ, vel quia cum esset socer hujus, credebant id gratum Caiphæ futurum, vel ut laudem etiam aliquam ab illo & mercedem reportarent, exultantes hac in re pessima, & de tali præda gloriosi. Similiter facit, quisquis gaudet cum malè fecerit, & de peccatis suis gloriatur. Porro attende quomodò, & quàm crudeliter Christum huc rapiarint manibus post terga revinctis, fatigatum à longa oratione, & sanguineo sudore maximè debilitatum; & disce non indignari, si subinde obedientia te trahat quo minimè velles.

2. Annas Christum interrogat de Discipulis

A
pulis & a
veritatis,
occasion
demnan
Magistru
scias, (ec
cias. De
respon
sum mun
templo,
bi sciunt
ad dem
audeo a
loqui h
dixissent
monium
est verum
quod fib
stente p
ribus. I
dissimul
3. Vn
sv. Co
facit vili

pulis & doctrina, non amore discendæ veritatis, sed ut ex responso illius capteret occasionem illum accusandi & condemnandi. Tu animo sinceriore hunc Magistrum tuum audias, non tam ut scias, sed ut practicè quæ didiceris, facias. Deinde considera prudens Christi responsum. Ego, inquit, *palam locutus sum mundo, semper docui in synagoga & templo, interroga eos qui audierunt, ecce hi sciunt; hi, nimirum inimici mei, quos ad demonstrandā innocentiam meam audeo appellare in testes. Nam si pro se loqui hic Christus cœpisset, sine dubio dixissent, quod olim: Tu de ipso testimonium perhibes, testimonium tuum non est verum.* De discipulis idèd tacuit, quod sibi honori non essent, uno existente proditore, aliis omnibus desertoribus. Ita tu, quod laudare non potes, dissimula.

3. *Vnus Ministrorum dedit alapam* JESU. Conf. Gravitatem hujus injuriæ; facit vilissimus nebulo, ut domino suo adu-

aduletur. Tot spectantibus, & omnibus approbantibus, fit innocentissimo nullo causâ datâ, undè *si malè*, inquit, *locutus sum, &c.* fert tamen patienter, qui jure vindicare se statim potuisset. Et tu toties nocens nec minimum verbum vis pati?

XIII. De Negatione Petri.

I. **L**le qui protestatus erat se non scandalizandum, *et si omnes scandalizati fuerint*, qui asseruerat se non negaturum, sed potius commoriturum, qui paulo ante in horro contra armatos milites gladio dominum defendere conatus fuerat, nunc ad vocem vilis ancillulæ prostermitur, & negat se nosse eum, quem olim confessus erat esse Filium DEI vivi, &c. Neque semel negat, neque simpliciter, sed iterum & tertio, idque cum juramento & execratione, ut discas nunquam tuis viribus fidere, nunquam tibi securitatem polliceri, si
nara-

natare ista Petra potuit, quid faciet arundo debilis?

2. Conf. Id accidisse, quia *sequebatur eum à longè* tepidè, imò frigidâ caritate. Frigus enim fuisse notat Euangelista non tam temporis quam amoris nec tam corporis quàm affectus. Ita prorsus mala dispositio est eorum Religiosorum, quibus satis est Christum sequi à longè, sed videant, ne datâ occasione peccandi, & Christus iis à longè sit, neque tam copiosum prabeat auxilium. 2. Quia occasiones non declinavit, sed admiscuit se malorum consortio, ita qui cum sæcularibus tantum agunt otiosa, curiosa & de rebus novis, facilè à dæmone inducuntur, ut tandem factis ipsis Christum negent, &c.

3. *Et conversus Dominus respexit Petrum, qui egressus foras flevit amare.* Conf. Hic benignitatem Christi inter tormenta sua recordantis oviculæ suæ tam graviter aberrantis, ut eum oculis misericorditer aspiceret. Hinc velut à sole dissolu-
O lutum

lulum frigus Petri, hinc illæ lachrymæ amaræ ex corde contrito & humiliato, hinc ille egressus & fuga occasionum, sine qua vera pœnitentia esse non potest. Imitare, &c.

XIV. De gestis apud Caipham.

1. **C**ons. Quale iudicium instituatur adversus ipsam Innocentiam. 1. Judices erant invidiâ & ambitione corrupti, qui ipsi querebant falsum testimonium adversus JESVM, quod si ultro à malevolentia oblatum fuisset, refutare debuissent æqui Judices. 2. Et non invenerunt, etsi multi falsi testes accessissent, nimirum nemo ipsam innocentiam, ipsam sanctitatem arguere potest de peccato. 3. Jesus autem tacebat, neque ullâ ratione melius vincitur calumnia, quàm tacendo, maximè in manifesta innocentia; cùm sæpè soleat in responso captari occasio aliquid calumniandi. Quare similes injurias tacitus DEO committe, &c.

2. Prin-

2. Princeps sacerdotum impatiens prudentissimi illius silentij, & nullam dari occasionem quæsitæ calumniæ, & condemnationis, Christum adjurat, ut dicat. *Sitne Filius DEI ?* cui Christus *Tu dixisti.* Vide igitur reverentiam, quàm Christus nomini DEI detulit, ut non nisi adjuratus responderit, etsi sciret adjurationem illam animo maligno factam, & ex responsione sua imminere certam mortem, &c. Ut nullus te metus aut respectus à purgatione divini honoris detineat. 2. Ne præsentis conditione deciperentur: à modo, inquit, *videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis DEI,* &c. hâc quoque spe gloriæ te in adversitatibus tuis momentaneis consolare.

3. Conf. Perversitatem sententiæ. Christus quia veritatem dixerat, qui non poterat mentiri, blasphemasse dicitur, & statim communi calculo judicatur reus mortis. O quis tunc sensus Christo tuo ? nempe qui tibi esse debe-

ret, si subinde malignè fugillantur & pervertuntur dicta factaque tua, &c.

XV. Continuatio.

1. **C**ons. Christum voluisse in domo Caiphæ debellare maximum hostem nostrum amorem propriæ existimationis, dum permisit, ut sua bonitas sanctitasque, cujus comparatione aliorum sanctitas, umbra tantum est, non solum non agnosceretur, sed etiam haberetur pro blasphematrice ipsius DEI. (*blasphemavit, ecce ipsi audistis blasphemiam*) idq; apud inquisitionem Judæorum, & Sacerdotum Principes, qui eum ut talem condemnarunt. Itaque speculum sanctitatis pro sordibus reputatur, & tu pannus menstruatæ vis esse apud omnes in bona opinione; vis haberi sanctus & spiritualis; turbarisque si vel minimo iudicio tua simulatio detegatur.

2. Cons. Ex hoc Caiphæ sacerdotumque iudicio secutum, ut unusquisque repu-

A
repurans e
modo nu
tur, sed et
existimare
adversus it
tim (tunc)
colaphis eu
faciem pal
za nobis Ch
seris omni
irritatione
3. Et a
in eum, l
moniacum
rem vini,
sabbathi, s
juriarum

X
1. **T**v
essa
ginta argen
tasse per su

reputans eum hominem pessimum, non modo nullâ commiseratione moveretur, sed etiam pietatem adversus illum existimaret impietatem, ut fieri solet adversus insignes malefactores, hinc statim (tunc) expuerunt in faciem ejus, hinc colaphis eum ceciderunt, hinc velantes illius faciem palmas dederunt dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est, qui te percussit, miseriis omnibus addentes acerbissimam irrisionem. Computere, & pati discere.

3. Et alia multa blasphemantes dicebant in eum, haud dubiè vocando eum *Dæmoniacum, Samaritanum, voracem, potatorem vini, amicum peccatorum, violatorem sabbathi, seductorem, &c.* quantarum injuriarum causæ sunt peccata mea, &c.

XVI. Iudæ desperatio.

1. **T**unc videns Iudas quod damnatus esset, pœnitentiâ ductus retulit triginta argenteos, dicens peccavi, &c. 1. Fortasse persuaserat sibi Iudas fore ut Chri-

stus suâ se virtute è manibus Judæorum eriperet, aut saltem signis & doctrinâ sic permoveret, ut eum non damnarent, eâque persuasione liberius avaritiæ suæ succubuerat, ita nos sæpè malitiam non excutimus, donec peracta est, dæmone, & propriâ cupiditate oculos fascinante. At ubi peccavimus subinde sic exaggeratur malitia, ut cum Caino dicamus: *Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear*, aut cum Juda desperemus. Ante peccatum attende DEI justitiam, post peccatum vide misericordiam, illud, ut metuas offensam; hoc, ut speres veniam. 2. Conf. Quid Judæ defuerit ad veram pœnitentiam, malè pecuniam refert, confitetur peccatum, quia tamen spes veniæ defuit, neque recurrit ad DEVM, sed ad homines, &c. Nil obtinuit, &c.

2. Respondentibus sacerdotibus: *Tu videris, projecit argenteos in templo, & abiens laqueo se suspendit.* Adverta. 1. Eos qui in hominum gratiam DEVM dese-

runt,

runt, sæpè ab illis ipsis deferi. *Quid ad nos*, inquiunt, *tu videris*. Sed nunquid ad vos, qui illum pecuniâ induxistis, ut Dominum suum & sanguinem justum proderet? 2. Vide malæ conscientiaë gravem carnificinam, ut nec confusio- nem, nec laqueum metuat, nec retinere apud se possit tanto scelere emptam pecuniam, nempe ipsa expleta cupidi- tas tortor est peccatori. 3. In Juda ap- prehendere infelices exitus apostatarum à Religione.

3. Conf. Præposteram Religionem sacerdotum, qui non dubitant Christi sanguine manus suas inficere, & pre- tium sanguinis timent mittere in cor- bonam, &c. Ita sæpè magnam Dei of- fensam, quia occulta est, parui pendi- mus, & rem parvam, quia publica est, magni facimus, &c.

XVII. De gestis apud Pilatum.

I. **E**T confestim mane IESVM duxerunt, & tradiderunt Pilato. Conf. Studium & diligentiam Judæorum in male agendo, totam noctem insomnem duxerant, ut quærerent adversus IESVM falsa testimonia; *confestim mane*, simul atque dies illuxit, ne quid negligeretur. tradunt illum Pilato, neque desistunt donec morti adjudicatus sit. Utinam qui professionem facimus benè agendi, eâ contentione & studio benè ageremus, quo reliqui malè, vel quo nos ipsi aliquando pessimè! adverte prætereà superstitionem illorum: non introeunt in Prætorium, ne contaminentur, & innocentem ad mortem usque persequi non dubitant, mortemque ignominiosam. Credibile est eos idcirco IESVM Pilato tradidisse, ut crucifigeretur, quo genere mortis illi afficere nullum poterant, &c. ô quoties nos quasdam externas cæremonias, quàm
(sub-

substantia
mus!

2. Pi
nem affe
ser hic m
eum. No
volunt,
alia crim
centem
homines
ceris ma
nibus,
ferami
bono r

3. T
IESVM
cati. i. i
gentem n
omnes c
nominat
bis & p
bentem tr
rat, & p
Et dicente

substantialia Religionis vota pluris faciamus!

2. Pilato petente, quam accusationem afferrent: responderunt. *Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum.* Nota horum superbiam, sufficere volunt, quòd ut reum tradant, absque alia criminis discussione, quasi innocentem tradere non vellent, iustissimi homines scilicet. Et tu bone JESU diceris malefactor, qui benefeceras omnibus, idque fers patienter & tacitus; feram igitur & ego, cum malum pro bono reddetur.

3. Tria accusationis capita contra JESUM mentiuntur invidia & odio cecati. 1. *Invenimus, inquit, subvertentem gentem nostram, quem sciebant morbos omnes curasse, vitia reprehendisse, & nominatim docuisse obedientiam scribis & Phariseis præstandam.* 2. *Prohibentem tributa dari Cesari, qui dari jusserrat, & pro se & pro Petro dederat.* 3. *Et dicentem se Regem esse, qui ne Rex fie-*

ret, fugerat. Quid ergò indignaris anima mea, si facta tua aliqua in peiorem partem trahuntur,

XVIII. Continuatio.

1. **P**lato privatim petenti, num esset Rex. Respondit se esse. Sed *Regnum tamen non esse de hoc mundo*. Inprimis contemplare: Consistere hic Creatorem, DEVM & dominum, eundemque Iudicem vivorum & mortuorum, ut ab homine, servo, idolatra iudicetur; sed quia nos peccando vilissimas Creaturas prætulimus Creatori, subjiciendus fuit Creator iudicio creaturæ, &c. Deinde considera Regnum Christi verè non esse de hoc mundo, neque simile regnis mundanis, quæ multo satellite defenduntur, florent opibus, pompis & deliciis, sed consistere in splendore animæ, in paupertate, humilitate, patientia, & rerum mundanarum contemptu, quæ si in te reperis, jam subditus illius Regis es.

A
2. In
perhibean
Christus
dum ab
tis libera
rum, qu
ut discas
à vanitat
alios ad
studeas
similes e
tas, & n
cum ali
ne sui
vel legu
tinere ar
3. Fate
sto caut
poruit n
charitas
malitia
demnare
adhuc m
novo Ch

2. *In hoc natus sum, ut testimonium perhibeam veritati*; quid enim aliud Christus nascendo intendit, nisi ut mundum ab oneribus, Idololatria & peccatis liberaret? ut doceret vanitatem rerum, quas mundus colit & admiratur, ut discas tum de illius regno te fore, si à vanitatibus hujus sæculi abhorres, si alios ad veram fidem, & sanctam vitam studeas convertere. Attende præterea similes esse Pilato roganti, *quid esset veritas*, & non audito responso exeunti, qui cum aliquid de humilitate, abnegatione sui & similibus virtutibus audiunt vel legunt, dissimulant, neque ad se pertinere arbitrantur.

3. Fatetur Pilatus se nullam in Christo causam invenire, & verè nulla esse potuit nisi ex parte Christi ineffabilis charitas, & ex mea parte detestabilis malitia, hæ sunt quæ Christum condemnarunt & crucifixerunt & pergam adhuc malitiæ meæ insistere, & quasi de novo Christum ad crucem postulare?

XIX. *Mittitur ad Herodem.*

1. **C**ons. Pilatum id fecisse tum ne alienam Jurisdictionem invaderet, tum maxime ut eo pacto se ab injusta ferenda sententia liberaret. Permisit verò id Deus tum ad majorem Christi Passionem, ut sub tribus Judicibus plura pateretur pro nobis, qui ubique peccaveramus; tum ad probandam Christi innocentiam in quo tam varia tribunalia nullum crimen invenire potuerunt; tum ad probandam Judæorum nequitiam, qui à nullo Judice condemnatum crucifigi petierunt, sed ego Judicibus omnibus perversior te bone Jesu condemnavi, &c.

2. Cons. Licet Herodes eo conspecto valdè gavisus fuerit, & vellet ab eo signum aliquod fieri, & interrogaret eum multis sermonibus, Christus tamē illum nec signo, nec verbo dignatus est.

1. Quia lætitia illa & cupiditas non oriebatur ex amore Christi, aut deside-

rio

rio emendandæ vitæ, sed ex mera curiositate, quo affectu sæpè conciones audimus, libros spirituales legimus, &c.
2. Ut disceremus in concionibus & conversatione nostra potius ad emendationem vitæ affectus commovere, quàm pascere intelligentiam hominum curiosorum.

3. Voluit ergò sapientia Patris hic pro stulto reputari, hinc nullum miraculum patrare vult, & silet quasi pro se nec verbulum dicere posset; undè *illustit illum Herodes, & veste albâ induit, &c.* Hic, Conf. Quantum tu opres, ut talenta tua hominibus innotescant, contra quàm Christus fecerit. 2. Quantâ prudentiâ & humanis consiliis enitaris, à te excutere levem aliquam injuriam, vel infamiam cùm Christus nec verbullo maximas à se amoveat?

XX. *Postponitur Barabbæ.*

1. **C**ONS. Herodem, tametsi nihil reperisset in Christo dignum morte, non tamen liberasse innocentem de manibus Judæorum, sed ad gratificandum Præsidi, cognitionem causæ illi detulisse. Ità sit ut hominibus omnes placere studeant, nullus Christo: neque tam cavent ut mala non fiant, quàm ne ipsis, quæ fiunt, imputentur, de sola fama publica, non de conscientia, solliciti. Tuè contrario stude DEO bene placere, & cum bene agere volueris, satage ne etiam alij malè.

2. Pilatus volens Christum liberare, cum sceleratissimo latrone, homicida & seditioso, ideoque plebi inviso illum confert, petitque non à sacerdotibus, quos sciebat odio & invidiâ excæcatos sed à populo, quem vellet dimitti, &c. Verum ille à sacerdotibus persuasus Barabbam petiit. O quanta hæc Christo contumelia, non tantum cum tali

tali nebulone comparari , sed etiam postponi, nempe agnum lupo , iustum & innocentem homini sceleribus cooperato , sanguinario latroni , auctorem vitæ ! ut meritò indignari non possis , si quis tibi specie benefaciendi noceat , si cum aliqua persona viliori conferris. Deinde etiam Christum Barabbæ postponis , quoties iudicium superiorum postponis iudicio tuo , quoties spiritum carni , virtutem vitio , honori mundi ; honorem DEI, &c.

3. Admiratus eam electionem Pilatus, *quid ergò, inquit, faciam de IESU?* Conf. Hic quot laqueis se involvat homo qui non purè quærit gloriam DEI, aut animæ salutem, sed solos favores humanos, ut turbatus & nesciens quid agere debeat, consilium petat à turbulento populo, à tumultuantibus passionibus, quas scit nihil boni suasuras, sed conspiraturas potiùs in mortem & condemnationem. Pesti igitur illi te oppone, &c.

XXI. Flagellatur.

1. **P**ilatus Christum innocentem addicit flagellationi, tum ut furiosæ plebi satisfaceret, tum si fortè eo crudelissimo spectaculo plebs mitesceret, eum liberaret. Vndè ait *corruptum illum & flagellatum dimittam*, sin verò pergerent eum ad mortem postulare, præmissâ secundùm Romanorum leges flagellatione ad crucifixionē esset dispositus. Abripitur ergò innocentissimus Agnellus ad lanienam, & vestibus exuitur coram procacissima multitudine, & ne declinare ullum ictum possit, columnæ alligatur, ô quanta hæc confusio tantæ puritati, sed quia tu vestem innocentix toties impudenter abjecisti, vestibus suis pro te spoliari voluit.

2. *Conf.* Quàm acerba & crudelis fuerit hæc flagellatio. 1. Ob iustrumenta, quæ triplicia usurpassè dicuntur, virgas spinosas, nervos bovinos, catenas ferreas. 2. Ob complexionem corporis

A
risdelica
guineo,
valdè aff
tem ror
dis, inc
bus Jud
tes fatig
titudine
fuisse di
ra pedis
eo sanita
gita qu
quibus
Majest
illa, &
pia, &c
3. C
tortoris
concida
cerrimo
ad veste
pro te p
novis p
flagellat

ris delicatam, & ex priore sudore sanguineo, & totius noctis exagitatione valdè afflicta vires. 3. Ob immanitatem tortorum, urgente jussione Præsidis, incitantibus & pretio excitantibus Judæis, & quia continuò recentes fatigatis succedebant. 4. Ob multitudinem plagarum, quæ supra 5000. fuisse dicuntur. Vide ergò quàm à planta pedis usque ad verticem capitis, non sit in eo sanitas sed livor & plaga tumens, & cogita quanta fuerint tua vulnera pro quibus curandis sic oportuit DEVM Majestatis vulnerari. Detestare igitur illa, & voluntariis castigationibus expia, &c.

3. Contemplare quomodo fatigatis tortoribus dum à Columna solvitur concidat in terram, ibique in suo sacerrimo sanguine volvatur, & reptet ad vestes suas. Audi dicentem: se hæc pro te passum, ut tandem desistas eum novis peccatis, & imperfectionibus flagellare.

XII. *Spinis coronatur.*

1. **N**ondum satiata militum crudelitas novum & inauditum supplicij genus excogitat, idque contumeliâ, & doloribus plenum, nempe quia nos nullum finem facimus DEVM offendendi, & novos quotidie modos excogitamus explendi cupiditates nostras. *Convocatâ igitur totâ cohorte, eum iterum vestibus suis exuunt, & induunt clamyde coccineâ.* Perpende igitur novam verecundiam, novos dolores, & novam contumeliam, cum violentia detrahitur vestis, quæ ejus vulneribus inhærebat, adeo ut omnia sanguine recenti copiosè manare cœperint, & quem Herodes veste albâ veluti fatuum irriserat, jam purpureâ ridetur, ut regni affectator. Hæc si rectè perpendis, quæ injuriæ, qui contemptus poterunt esse tibi molesti?

2. *Plectentes coronam de spinis acutissimis imponunt capiti ejus, nec leviter, sed*
vi

A
vi imprim
tempora
rentur. V
mate suo,
nagoga,
dicij tui
gravius
Et si Re
adhuc q
3. Co
rias. 1. P
nem in d
dicentes
in eum.
percutieb
gravitate
exemplo
tolerant
1. CO
P
veste pe

vi imprimunt, ut spine per frontem, per tempora, per cranium altissimè infligerentur. *Vide igitur Regem tuum in diademate suo, quo coronavit eum mater sua Synagoga, vel potius superbia tua, & iudicij tui proprietates, quæ his ipsis spinis gravius sacrum Christi caput fodiant. Et si Rex tuus ità coronatus est, perges adhuc quærere mollia & delicata?*

3. *Conf. Quinque alias insignes injurias. 1. Pro sceptrum posuerunt arundinem in dextra ejus. 2. Genuflexo adorabant dicentes: Ave Rex Iudæorum. 3. Expuerunt in eum. 4. Dabant ei alapas. 5. Arundine percutiebant caput ejus, horum omnium gravitatem & crudelitatem æstima, & exemplo Christi te excita ad quidvis tolerandum.*

XXIII. Ecce Homo.

1. **C**ontemplare triste spectaculum. Producitur DEVS tuus coccineâ veste per ludibrium indutus, redimitus coro-

coronâ spineâ, arundinem gestans in manu, toto corpore saucius, & continuum sanguinem destillans, eâque specie populo spectandus proponitur à Pilato: *Ecce homo*, inquit, quasi diceret *Ecce homo* non illustris pro imperio, sed plenus opprobrio, si Regi invidetis, jam parcite, quia tam desertum videtis, ut nisi eum vobis demonstrarem, vix hominem crederetis. Tu verò intueri in hominem hunc, confitens eundem esse DEVM, Angelorum Dominum, & Redemptorem tuum, qui huc se abiecit propter te, detestare, & deprecare ingritudinem tuam, qui tantum beneficium tam parum agnoscis.

2. Conf. Judæorum barbariem, qui adedò mori non sunt eâ Christi specie, ut magis exarserint clamantes, *Crucifige, crucifige*; perge, perfice quod cœpisti. Clamoribus addunt rationes: *nos legem habemus, & secundum legem nostram debet mori, quia Filium DEI se fecit*: Deinde *non habemus Regem nisi Cæsarem, & omnis qui*

A
qui se Re
hic senti
tinaciâ,
sunt, ut
quem ca
ne man
Ita sapè
quàm s
volumus
Crucifige
cis ante
quantu
plausib

XX

i. C
illos, qu
Christo
majori
quam d
agi vidi
(aris) tu

qui se Regem facit contradicit Cæsari. Quid hic sensit Christus visâ populi sui pertinaciâ, invidiâ, cæcitate? studiosi legis sunt, ut innocentem damnent; Cæsari, quem cane pejus oderant, se subiciunt, ne mansuetum suum Regem agnoscant. Ita sæpè nos passionibus potius nostris, quàm suavi Christi jugo subjecti esse volumus, &c. Confer etiam voces has, *Crucifige*, cum illo *Osanna*, &c. quod paucis ante diebus concinebant, & vide quantum fidere possis, vanis hominum plaussibus & favoribus? &c.

XXIV. *Damnatur ad Crucem.*

- I. **C**ONS. Pilatum postquam audivisset à Christo, magis peccasse illos, qui eum illi tradiderant, serîo de Christo dimittendo cogitasse, ne se majori crimine obstringeret, sed postquam de honore suo apud Cæsarem agi vidit (*si hunc dimittis non es amicus Cæsaris*) rursus animo concidit; similis il-

lis

lis, qui veritatem tuentur, quamdiu id vident sine suo dispendio fieri posse, aliàs vela vertunt, de quibus verè dici potest, *ibi trepidaverunt timore, ubi non erat timor, & quia DEVS dissipavit ossa eorum qui hominibus placent confusi sunt, &c.* cùm enim eum timere potius deberent, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam, eo contempto timent umbras aliquas, nempè vanas & fatuas hominum indignationes. Tu dic, oderit me Cæsar, oderint me homines, dummodo DEUS amet, neque ut Creaturæ placeam, volo displicere Creatori.

2. Lavat publicè Pilatus manus suas dicens: *Innocens ego sum à sanguine justis hujus, vos videritis.* Imò verò tu videris Pilate, ejus est rectè iudicare, innocentem absolvere, malignantes & calumniantes repellere, & quomodo innocentem es, qui iisdem labiis mittis *JESUM* in Crucem, quibus eum tories Justum pronuntiasti & innocentem? sed mea scelera absolvi non patiebantur

tur, illa
& super
sv sangu
animam
ut per il
tur.

3. Tar
Populi,
sticia &
ut cruc
Christu

1. C
Cruc
sto jam t
litato ips
nunt, &
tuelcunq
novis pe
ipfi Cruc
ctamus:
affectu C

tur, illa clamabant, *Sanguis ejus super nos & super filios nostros*. Imò verò bone JESU sanguis tuus sit super me, & super animam meam, cujus gratiâ effusus est, ut per illum à suis sordibus expurgetur.

3. Tandem Pilatus victus clamore Populi, ut Judæis placeret, contra Justitiâ & conscientiâ suam, tradit JESUM ut crucifigatur. Vide quo animo id Christus excipiat, &c.

XXV. *Bajulat Crucem.*

1. **C**ONS. Hinc crudelitatem Judæorum & ministrorum, qui Christo jam tot vulneribus saucio, & debilitato ipsam Crucem ferendam imponunt, & cogita idem nos facere, quotiescunque læsam divinam bonitatem novis peccatis offendimus, & quoties ipsi Crucem & mortificationem detrectamus: inde verò contemplare, quo affectu Christus Dominus Crucem cōple-

plectatur, illique humeros supponat, etsi sciret se in itinere illius pondere depressum, uti de facto postea non semel cecidit, ut discamus, etsi nobis munus aliquod ab obedientia positum gravius & supra vires videatur, cum fiducia tamen amplecti, quia manifestatâ, & indicatâ nostrâ debilitate, si nihilominus iungitur, aut **DEVS** vires sufficit, aut si fortiter sub onere succumbimus, erit nobis gloria mori sub Cruce.

2. Conf. Repiriri neminem qui Christum iuvet in cruce ferenda, nisi Simeonem quendam gentilem illac fortè fortunâ transeuntem, ita nimirum Christus clamat, *qui sequitur me, tollat Crucem suam & sequatur me*, neque ullus clamâti aulcultat, non infideles, quia virtutem ejus non agnoscunt: non mundani & ambitiosi, quia dedecori habent; non sensuales, quia carni adversatur. Vide quo tu affectu sis erga illum. Deinde cogita sæpè superiores, quos Christi loco

A
loco hab
ne qui se
dum nec
cem Chri
3. Vid
tens ulce
bus crud
montem
tua dicat
trahi ab
volet, et
luntati
XXVI.
I. C
luit enim
mori qui
in infam
miniam,
ad horro
rum con
ridianum
die, & q

loco habemus, circumferre oculos, sit-
ne qui se offerat ad onus aliquod feren-
dum nec quisquam est, qui ultro Cru-
cem Christi complectatur.

3. Vide quomodo Christus impo-
tens ulterius ambulare, sinat se à militi-
bus crudeliter rapi, trahi que usque ad
montem Calvariaë, ita si tibi sensualitas
tua dicat, te amplius non posse, sine te
trahi ab obedientia, quocunque ipsa
volet, etiam ad mortem usque vim vo-
luntati tuæ faciens, &c.

XXVI. De gestis in monte Calvariaë.

I. **C**ons. Locum & tempus mortis
Dominicæ. Locus fuit mons, vo-
luit enim in aperto & conspicuo loco
mori qui pro omnibus moriebatur, &
in infami supplicij loco ad majorē igno-
miniam, & in monte quidem Calvariaë
ad horrorem, quod tibi Calvariaë reo-
rum congestæ essent. Tempus eligit me-
ridianum, ut confusio esset major clarâ
die, & quidem festo solennissimo Pa-

ſchatis, quando innumerabilis multitudo conveniebat Jerofolymam. Nativitati verò ſuæ elegit noctem mediam, & locum ignobilem, ut gloriam ſuam occultaret. O quàm ſunt ſtudia noſtra aliena à ſtudijs Dei, & Ducis noſtri! ſi quid laudabile facimus id volumus eſſe in ore & luce omnium, quæ verò vituperio digna eſſe credimus, quantò conatu occultamus!

2. *Et dederunt ei vinum bibere cum felle miſtum*: aliis præbebatur vinum ad ſolacium, ſed eo etiam Chriſtus carere voluit: Diſce ferre palato ingrata, & ſiquando loco ſolacij moleſta inferantur. Deinde cogita *vinum felle miſtum*, eſſe opera tua bona quidem ex ſe, ſed mala intentione, aliisſque circumſtantiis pravis infecta, quæ tu ordinariè Deo tuo proponas: illi inquam, qui tibi vinum meraciſſimum corpus & ſanguinem ſuum & liquidiſſimas cõſolationes propinat.

3. Denuo exiit veſtibus in oculis tantæ multitudinis, & petulantium milium

AM
militum
niam &
debitam
ſummo
terior tur
adhæreſc
tulifti,
majora in
invidi tu

X
1. V
ctum, v
manus p
ctis acco
penderis
lum oculi
hora illa,
tim pro
cogita an
re & pati
quodam
cum pro

militum & irrisorum eamque ignominiam & verecundiam peccatis nostris debitam fert patienter, etsi foret cum summo dolore conjuncta, quod interior tunica carni vulneribus conciscæ adhæresceret. Si tibi postquam Crucem tulisti, postquam multum laborasti, majora imponantur, inspicere exemplum invicti tui Ducis.

XXVII. De Crucifixione

I. **V**IDE DEVM tuum immaniter à tortoribus in Crucem projectum, violenter super eam extendi, ut manus pedesque foraminibus prius factis accommodarentur; atque ubi penderis illum eo situ, elevaris in Cœlum oculis egisse DEO Patri gratias pro hora illa, & se in sacrificium nominatim pro te tuisque peccatis obtulisse; cogita an non meritò debeas permittere & pati, ut traharis & extendaris quodammodo ab obedientia etiam cum proprio incommodo, accommo-

dando te arbitrio præcipientis ?

2. Contemplare quanto cruciatu DEO tuo manus & pedes clavis trabalibus & obtusis perforent, cum partes illæ sint tenerrimæ, & plenæ nervis, quibus se contrahentibus opus fuit magnâ violentiâ, ut manus altera & pedes ad facta foramina distraherentur, undè incredibile convulsio membrorum omnium ut ossa dinumerari possent, &c. Audi malleorum ictus, & si isti non te percellunt, saltem cogita, quantum cor tenerrimum sanctissimæ Matris præsentis affligerint. Deinde patere te configi Cruce Christi, configi manus tuas per veram paupertatem, ut nihil arbitrio tuo acceptes aut dispenses, configi pedes tuos nihil appetendo inordinatè, &c.

3. Vide Crucem attolli in altum, & impetu demitti in foveâ paratam, ita ut manus pedesque lacerarentur, & totum corpus incredibili dolore convelleretur. Hic ubi DEVM tuum velut in ara

hostiam

A
hostiam
DEVM
raveris.
elegerit
buis, ne
rem illi
incipi r

1. C
à sinistra
ad maj
mini, &
li suppl
deret et
rem. Ch
abunda
tormen
culando
aliquam
ter suffe
do oster
solvere.

hostiam, in cathedra Doctorem, inter DEVM & homines mediatorem adoraveris. *Cons.* Cur istud genus mortis elegerit? nempe quia nullum fuit acerbius, neque ignominiosius. Unde amorem illius erga te æstima, & tandem incipe redamare, &c.

XXVIII. Prosecutio.

1. **C***ons.* Et cum eo crucifigunt duos latrones unum à dextris & alterum à sinistris. Perpende fecisse hoc Judæos ad maiorem ignominiam Christi Domini, & ne viderentur innocentiam tali supplicio affecisse, sed ut vulgus crederet eum etiam latronibus sceleratorem. Christus autem id pati voluit. 1. Ex abundantia amoris erga te sui nullum tormentorum & ignominie genus recusando, ut tu etiam pro peccatis tuis aliquam poenam & confusionem libenter sufferas. 2. Inter peccatores moriendo ostenderet se omnium debita persolvere. Disce etiam hinc nullius, quan-

tumvis abjecti & mali conversationem fastidire.

2. Conf. Titulum Crucis, quem Marcus vocat titulum causæ ejus inscriptum. *JESVS*. Hæc prima causa mortis ut salvaret nos in sanguine suo. *Nazarennus*, id est, floridus, ut in arbore crucis positus produceret flores pulcherrimos & suavissimos virtutum præsertim caritatis, patientiæ, humilitatis & obedienciæ, quos carpas imitando. *Rex*, hæc causa erat ex mente *Judaorum* quod se Regem fecisset, sed verè regnum ejus coeleste in Cruce fundatum est, dum Dominus regnavit à ligno, ut si velis conregnare, debeas simul crucifigi.

3. Conf. *Judaorum* malitiam, qui non ferentes hujus tituli splendorem, petierūt à Pilato ut corrigeretur, quod etiam mundani faciunt, qui addicti voluptatibus hujus sæculi & carnis ferre non possunt nomen Christi Crucifixi, & crucem oderunt. Tu verò in Cruce
sola

A
sola Dom
quando
aut dam
scripsi, qu
quod fer
cur mut

XXIX.

1. CO
nuditat
rias hab
luit, ut
in cruce
dem sa
tu aut
quandò
quibus,
ne non
lo? Ad
litem
profunde
nihil pra

sola Domini tui gloriare, & si tibi aliquando aliud suadeat mundus, caro, aut dæmon, dic cum Pilato, *quod scripsi scripsi*, quod vovi servabo; si enim ille, quod semel scripsit mutare non vult, cur mutabis quod promissisti?

XXIX. *Divisio vestium & blasphemie.*

1. **C**ons. Christi paupertatem, qui cum pauculas vestes tantum ad nuditatem corporis regendam necessarias habuisset, his etiam ipsis privari voluit, ut discas, si verè mori cum Christo in cruce volueris, ne necessaria quidem saltem cum immoderato affectu aut aliquo proprietatis possidere, quantò minùs tot reculas superfluas, & quibus, si votum paupertatis in Religione non fecisses, fortè caruisses in sæculo? Admirare denique Christi liberalitatem, corpus dederat, sanguinem profuderat, nunc etiam vestes donat, nihil præter clavos, spinas, sputa sibi

reservans, & tu libenter aliis cede, meliora, & commodiora, &c.

2. Ad dolores tantos & istam nuditatem accesserunt irrisiones, & horribiles blasphemiae, tum populi, tum militum, tum sacerdotum exprobrantium. 1. Impotentiam salvandi seipsum, qui alios salvaverat. 2. Præsumptam regis dignitatem. 3. Fiduciam vanam quam in DEO ponebat. 4. Filiationem DEI inanem, &c. quæ omnia fert patienter mansuerissimus Jesus, ut tu non lamenteris, si quid contingat adversus honorem tuum fieri, vel dici, cum ab omni hominum genere Christus passus sit sese contemni & irrideri.

3. Accuratius perpende illud: *Descendat nunc de Cruce, & credimus ei*, etsi enim ille esset finis propter quem Christus de cælo descenderat, noluit tamen eum aliter assequi, quàm moriendo in Cruce. Itaque cogita quæ res tibi suggerere possit, ut descendas de Cruce, & vocationem tuam deseras? 1. Aliqua

A
qua diffi
laborand
hoc conf
tuum im
tiâ labor
ni & qui
Religion
id quæ pe

XX

1. CO
ta
prum su
orate pro
mentis d
spheimis
cælo, ut
Elisæus.
tum diff
vel mini
adversus
descimus
possimus
illum pr

qua difficultas obediendi, patiendi, & laborandi, cui respondendum; Et te ad hoc conscendisse Crucem, ut Christum tuum imitarere in obedientia, patientiâ labore, &c. 2. Prætextus majoris boni & quietis, &c. sed DEVS ad hanc te Religionem, ad hoc munus te vocavit, id quæ petit à te, &c.

XXX. De 1. verbo Christi.

I. **C**ons. Christi immensam charitatem, perfectè implentis præceptum suum, diligite inimicos vestros, & orate pro iis qui vos persequuntur. Tot tormentis cruciatus, tot convitiis & blasphemiiis proscissus non petit ignem de cœlo, ut Elias, non maledicit ut Noë & Elisæus, sed orat pro inimicis: quantum dissimilis nostris affectibus, qui vel minimo verbulo vel signo læsi, sic adversus proximum & fratrem excarescimus, ut si apertè vindicare non possimus, occultis odiis & rancore diu illum prosequamur, quin & aculeatis

verbis subinde latentem pestem prodamus, &c. Vide quid impofterum te facere oporteat.

2. Perpende fingula verba. *Pater* Patrem vocat, ut facilius emolliat ad misericordiam, quid enim neget Pater filio, & sic oranti, ut etiam fe offerat in hoftiam pro fatisfactione? deinde ut oftendat, & inimicos fe loco fratrum habere, quorum communis Pater fit DEVS. *Dimittite illis*. Non exponit certum peccatum, quia vult omne illis dimitti, nec dicit crucifixoribus meis, ne ex indignitate provocet Patris iram, & quia volebat omnes peccatores complecti, qui omnes funt crucifixores Chrifti. Itaque nec tu ab hac oratione exclusus es, unde fperem concipe, quia pro te clamant vulnera, fanguis, fputa, dolores.

3. *Quia nesciunt quid faciunt* : Iudex omnium hic non iudicis aut accusatoris partes, fed defenforis agit, & cum tanta effet Judæorum malitia, & ignorantia lupina & crassa, tamen illam adducit

A
ducit pr
ergò m
detester
proximi

X

1. C
tis, quæ
locij Ch
times D
qui jam
rum in
fretur
digna f
omnibu
innocen
fecit.
DEVM,
gloriam
dum ven
ab hoc
sancto z
ce è con

ducit pro aliqua excusatione ; quanto ergò magis excusabit , si tu peccata tua detesteris ? disce hinc etiam excusare proximi defectus.

XXXI. De 2. verbo Christi.

1. **C**ons. Veram conversionem boni latronis. 1. Ex affectu caritatis, quæ patet in iusta reprehensione sui socij Christum blasphemantis : *nec tu times DEVM qui in eadem damnatione es*, qui jam animam agis consorti pœnarum insultas ? 2. Quia agnoscit & confitetur peccatum suum , nos justè nam digna factis recipimus. 3. Quia cæteris omnibus blasphemantibus , sit præco innocentia Christi : *Hic verò nihil mali fecit*. 4. Quia credit Christum esse DEVM , à quo proinde firmiter sperat gloriam, unde ait, *Domine, memento mei, dum veneris in regnum tuum*. Disce ergò ab hoc latrone peccata aliorum cum sancto zelo humiliter castigare, tua sincere è confiteri , famam tueri aliorum, &c.

2. Conf. Latronis petitionem, non petit à præfenti cruce & morte liberari, imò nec singularem aliquam gloriam, sed tantum ut meminerit sui, sciebat enim illi malè esse non posse, cujus DEVS meminisse dignaretur, & tam potentem & misericordem, ut plura largiturus esset, quàm ipse petere auderet. Cogita deinde subitam hanc mutationem provenisse à peculiari DEI misericordia & gratia, cui ille statim obsecutus est, ut nemo quantumvis sceleratus desperare debeat, sed ne etiam præsumendo vivat licentius, & pœnitentiam in mortem differat, oculos conjiciat in latronem alterum, & innumeros alios quibus ista gratia facta non est, qui enim pœnitenti promissit veniam, peccanti non promissit pœnitentiam.

3. *Hodie mecum eris in Paradiso.* Conf. Quàm benignus, imò quàm prodigus sit DEVS in eos qui seriò ad illum convertuntur, plusquam optent promittit, & quod promittit nò differt. *Hodie, &c.*
quid

AN
quid non
ta parte

XXX

I. *Stabat*
Stabat ta
contume
dolore c
ta gladio
stabat ta
animo e
non que
de, qua
juxta C
vitem su
sti, & me
tat animu
nos non
cem no
pertulisse
2. Mul
vocat ne
mentius
re & do

quid non sperare poteris, si magnam vi-
tæ partem DEI servitio consecraveris.

XXXII. De 3. verbo Christi.

I. **S**tabat juxta crucem JESU Mater ejus.

Stabat intrepida Virgo, non verita
contumelias, & irrisiones, & licet plena
dolore compassionis, & transverbera-
ta gladio de quo S. Simeon prædixerat,
stabat tamen, quia in adversis erecto
animo esse oportet, non pusillanimi,
non querulo, expectantes non aliunde,
quàm à DEO solatium, & quidem
juxta Crucem stabat, quia sicut ulmus
vitæ sustinet, ne cadat, ita Crux Chri-
sti, & memoria Passionis ejus confor-
tat animum in adversis, ut etiam pudeat
nos non plura pati, cum videamus Du-
cem nostrum tanta tam innocenter
pertulisse.

2. *Mulier ecce filius tuus.* 1. Mulierem
vocat ne audito Matris nomine vehe-
mentius affligeretur cor Virginis, amo-
re & dolore certantibus. 2. *Ecce filius*
tuus.

tuus. Hic perpende sollicitudinem & pietatem Christi qui in summis cruciatus, Matris curam suscipit, & ei de ministro providit. Deinde qualis hæc sit commutatio: pro *JESU*, Joannes offertur; pro *DOMINO*, servus pro Magistro, discipulus; pro *DEO* homo suggeritur. Denique cogita. Te quoque hoc verbo *SS. Matri commendatum*, modo filiali affectu eandem complectaris.

3. *Ecce Mater tua.* Joanni potius datur, quàm alteri. 1. Quia Virgo erat. 2. Quia solus ex reliquis Christo aderat patienti. 3. Quia stabat cum *MARIA*. Ita castitas & affectus erga patientem Christum, & imitatio virtutum Marianarum te reddent idoneum, ut illa fiat & sit Mater tua, &c.

XXXIII. De 4. verbo Christi.

1. **T**enebra facta sunt super universam terram. Conf. Circumstantias admirabiles harum tenebrarum, quod Sol eclipsetur in plenilunio, quod omnibus

nibus populis, & per universam terram, nempe ut auctori naturæ, natura condoleat, & omnibus significet quis pro omnibus patiatur. DEVS etiam has tenebras accidere voluit, tum in terrorem crucifigentium & blasphemantium; tum in derestationem obcæcationis eorum, qui tanto beneficio non inuoverentur; tum in signum earum tenebrarum exteriorum, quibus castiganda erat insensibilitas & ingratitude nostra? denique per hasce tenebras disponere se volebat Christus ad orandū.

2. *Eloy, &c.* DEVS DEVS meus ut quid dereliquisti me? 1. Derelictus erat in pœnis & doloribus gravissimis qui protrahabantur. 2. Derelictus erat ab omni solatio divinitatis in parte animæ inferiore. 3. Videbat se desertum à Discipulis & sua gente, & à potiori parte hominum deferendum, ut merito à DEO etiam desertus videretur. Nihilominus DEVM suum vocat, ut in desolationibus disceres non desperare.

3. *Eliam*

3. *Eliam vocat iste. Sine videamus, &c.*
Ita à malevolis omnia in opprobrium
DEI convertuntur. Tu verba & res sa-
cras in honore habe, &c.

XXXIV. De 5. verbo Christi.

1. **S**itio. Conf. Sitim corporalem verè
in Christo fuisse maximam, nihil
enim à præcedente vespera biberat, &
interea per tot loca cum tanto impetu
pertractus erat, effuso etiam toto pœ-
ne sanguine, & tamen potum non ur-
get, sed tantum necessitatem suam in-
dicat, ut hoc exemplo & in corporali-
bus necessitatibus patiens sis, & quæ
desunt non artificiosè aut importunè à
superioribus extorqueas.

2. Conf. Triplicem aliam sitim Chri-
sti Domini. 1. Erat obediendi DEO Pa-
tri, ut enim consummaretur scriptura
dixit: *Sitio*. 2. Sitis erat patiendi plura
pro te. 3. Salutis tuæ, & totius generis
humani; hanc etiam triplicem sitim in
te excita ut sitim Servatoris tui reficias.

3. Illi

3. Illi spongiam aceto plenam hyssopo circumponentes obrulerunt in arundine, &c. ita modicum acetum cum amara hyssopo refrigerium est sitientis DEI tui, ut meliora & lautiora non deberi tuis necessitatibus existimes. Denique hæc praxis peccatorum est, qui cor ei præbent inane ut spongiam amaram à vitiiis, ut hyssopum, in arundine vanitatis & inconstantia, &c.

XXXV. De 6. verbo Christi.

1. CUM gustasset acetum, dixit: Consummatum est. Nimirum consummati erant omnes labores, omnes dolores & pœnæ, quas eum Pater æternus pro salute nostra pati voluerat. Dulce verbum, eo quod dulcius quo tristiora & acerbiora præcesserant, id quod tibi in tuis afflictionibus solatio sit, quod aliquando dicere poteris. Consummatum est, & momentaneum illud tribulationis, &c. æternum gloriæ pondus operabitur in te.

2. Con-

2. Consummatus finis ad quem missus erat à Patre æterno, satisfecerat enim pro peccatis nostris, caput serpentis attriverat, destruxerat mortem, spoliaverat infernum, Cœlum reaserat, novam legem condiderat, auxerat novis sacramentis, & sacrificio, vitæ perfectæ normam tradiderat, suoque exemplo firmaverat. Utinam in te finis ille consummetur.

3. Consummata erant omnia, quæ de eo scripturæ prædixerant, ad hoc enim dixerat, *Sitio*. Tu vide ut consumes omnia, quæ tibi à DEO & superioribus tuis præscribuntur, ut in morte verè dicere possis: *Consummavi, reposita est mihi Corona, &c.*

XXXVI. De 7. verbo Christi.

1. **V**erisimile est Christum Dominum Psal. 30. tacitè recitasse, usque ad hunc versum, quando cœpit magnâ voce clamare, tum ut ostenderet naturalem sensum separationis animæ

A
mæ à cō
adhuc
ideoque
se sponte
grato.

2. Pat
tum meum
filialis sig
est, quan
reditate
ibi sola
bus nos
ut pro a
nat. Com
pus, non
spiritum
benè, c
hinc disc
cujus eti
habere d
3. Incl
nat caput
riæ, humi
re meorū
stabor.

mæ à corpore ; tum ut declararet sibi adhuc superesse vires ad vivendum, ideoque non tolli animam invito, sed se spontè ponere illam, idque pro te ingrato.

2. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* Pater, in fiducia & affectus filialis signum, qui in morte necessarius est, quando velut à Patre æternam hereditatem expectamus. *In manus tuas*, ibi sola & summa securitas est, in quibus nos nostraque omnia collocanda, ut pro arbitrio suo de iis paternè disponat. *Commendo spiritum meum* : non corpus, non honores, non divitias, &c. sed spiritum suum commendat, cui cum benè, cæteris malè esse non potest ! hinc discamus non tantum mori, sed cujus etiam rei potissimum rationem habere debeamus.

3. *Inclinato capite tradidit spiritum.* Inclinat caput in signum reverentiæ, obedientiæ, humilitatis, & pregravatum pondere meorum peccatorum, quæ ideò detestabor.

XXXVII. *De prodigiis post mortem Christi.*

1. **V**elum templi scissum est. Sciderat Caiphas vestimenta sua, quando Christus se DEI Filium dixerat. Scidit DEVS Pater velum, quando populus innocentem DEI Filium agnoscere noluit, ejusdem sceleris indignitate utinam scindatur cor meum! Deinde velum scissum est, quia aperiebantur mysteria regni DEI, discussis umbris & figuris, quæ utinam intelligas!

2. Terra mota est & petra scisse sunt, & monumenta aperta sunt. Vide te petris & terrâ insensibiliorem, & durio rem, dum tam parum doloribus & morte DEI tui moveris. Tandem tremat cor tuum terrenum à Sancto DEI timore, contritione frangatur cor tuum lapideum, aperiatur sepulchrum malorum habituum, & consuetudinum ut in novitatem vitæ resurgas.

3. His

3. His
tur perc
re filius D
nis Chri
2. Percu
3. Agnit
tis illius
dem.

XXX

1. Vdei
rentur
rentur :
tormen
hanc ig
bant ; p
commise
populu
tum. Ita
cata agge
di, eos
rant.

2. Vnus
tum ludi

3. His visis Centurio & alij revertebantur percutientes pectora sua, & dicebant: verè filius DEI erat iste. Hic fructus Passionis Christi. 1. Reverti à via sua pessima. 2. Percutere pectus, & detestari scelera. 3. Agnitio & confessio DEI, & bonitatis illius, & propagatio honoris ejusdem.

XXXVIII. De Lateris apertione.

1. **I**udei rogaverunt Pilatum, ut frangerentur Crucifixorum crura, & tollerentur: nondum saturi erant Pharisei tormentis Christi, sed adjicere adhuc hanc ignominiam & dolorem volebant; petebant autem tolli non ex commiseratione, sed quia videbant populum ultimis prodigiis commotum. Ita peccatores dum peccatis peccata aggerunt, virtutibus aliorum invidi, eos sibi quàm simillimos desiderant.

2. Unus militum lanceâ latus ejus aperuit, tum ludibrij causâ, tum explorandi, an

an verè mortuus esset. Christus autem id pati voluit, tum in remissionem peccatorum nostrorum, quæ sicut ex corde nostro exeunt, ita cor Christi transfigunt, tum ad ostendendam suam caritatem corde ad nos recipiendos & defendendos aperto. In hoc foramine securus eris.

3. Et continuò exivit sanguis & aqua, supererant guttulæ aliquæ sanguinis, eas etiam effundi sic pro te voluit, ut tantò copiosior esset Redemptio tua, & sanguine deficiente effudit aquam, ut disceres, si tibi non conceditur ut pro ejus amore sanguinem tuum fundas saltem illi respondere lacrymis amoris & contritionis.

XXXIX. Depositio de Cruce.

1. **P**Endebat exanime corpus Christi, & sanctissima Mater timebat, ne aliqua adhuc mortuo à militibus irreverentia fieret, quando DEVS hominem potentem & discipulum Christi
(sed

(sed occultum propter metum Iudeorum) animavit, ut audacter introiret ad Pilatum, & peteret corpus JESU, quod fecit, & obtinuit, talem curam gerit DEVS humilium & afflictorum.

2. Ioseph mercatur sindonem mundam, & Nicodemus socius illius, myrrha & aloes libras quasi centum; ut discas: qui se Christo addicit, illi studendum esse puritati, & mortificationi, aliisq; bonis operibus, idq; non tepidè, neque parcè, sed ferventer & liberaliter, ne quod pretiosa sunt opera, sint pauca; neque quod multa sunt, sint tepida.

3. Deponunt Christum de Cruce, cum summa reverentia, compassione, & lacrymis; depositum excipit sinu suo SS. Mater, ut dicere potuerit: fasciculus myrrha dilectus meus, inter ubera mea commorabitur. Quinam affectus præterea fuerint S. Joannis, B. Magdalenæ & reliquarum piarum mulierum contemplari potes, & æstimare ex amore, quo illum prosequabantur. Discetiam

etiam tamdiu manere in cruce, donec deponaris, &c.

XL. De sepultura Christi.

1. **V**Ngitur corpus Christi mortuum myrrhâ & aloe rebus amaris, non enim etsi mortuus sis, & benè mortificatus continuò gratiosus eris apud DEVM & homines, & abundabis solatiis divinis & humanis, sed potiùs novis oneribus & mortificationibus premeris, quibus enim plura imponuntur quam talibus qui non obliantur, sed ferendum est cum Christo & pro Christo.

2. Unctus & involutus sindone deferretur ad sepulchrum, comitatur dolens Mater cum cæteris mulieribus & Discipulo, comitantur & Angeli Pacis amare flentes. Efferaris & tu è rebus & solatiis mundanis per mortificationem solidam & continuam, & sepeliaris in corde Christi & DEI tui juxta illud:

mor-

A
mortui
cum Chri

3. C
rum in q
cism in
sum, qu
calque
in sacro
sit novu
sis pecca
bus, sit
matum
DEI, &

XLI. D

1. P
cep
sta à du
transitu
crucem a
ab alio
calcarent
& de me
rosesse ju

mortui estis & vita vestra abscondita est cum Christo in DEO.

3. Conf. Circumstantias, quod novum in quo nemo positus fuerat, quod excisum in petra, quod advoluto lapide clausum, quod munitum sigillo & custodibus, easque crede à Christo desiderari à te in sacro & communione. Cor tuum sit novum saltem renovatum, exclusis peccatis, & aliis rebus distrahentibus, sit constans in illius servitio, sit firmatum in solidis propositis, timore DEI, & sensuum custodia.

XLI. De solitudine Beata Virginis.

I. **P**ERactâ sepulturâ Beata Virgo recepit se in domum suam, deducta à duobus illis viris nobilibus. In transitu per montem Calvariae primo crucem adoravit, cavir etiam à se, vel ab alio vestigia aliqua divini cruoris calcarentur. Gratias deinde viris egir, & de mercede à filio accipienda securos esse iussit.

Q

2. Trans-

2. Transegit eam solitudinem, partim sola contemplando filij sui dolores & mortem, nunc per sepulchrum, nunc per lymbum animo discurrens partim cum Joanne de iisdem rebus differens, & ab illo audiens, quæ per coenam dicta factaque fuerant? credibile est etiam à Petro & cæteris Apostolis visitatam, quos illa fide resurrectionis animavit.

3. Magdalena interea cum cæteris mulieribus non contenta eâ unctione 100. librarum nova aromata coëmunt, ut post festum iterum illum ungerent; defectum fidei pia affectatio excusare potest. Tu post Communionem, quietè expende beneficij magnitudinem, ac deinde ad bona opera te accinge, sollicitus etiam quomodo iterum venientem excipias, &c.

Repe-

ANNO

Repetitio sec

M

Conf. Eum
Creatore

orum ab æte

ullius egente

icordem, op

pro nobis h

quod satis no

am pateretur

um qui per

o & docendo

es est istis rep

um Sacerdo

lchisedech

arem hostiam

trulit sacrific

larris sanctiss

ma terribil

*Repetitio secundum circumstantias.**Meditatio 42.**Quis patiatur.*

1. **C**ONS. Eum qui patitur esse DEVM, Creatorem & Dominum universorum ab æterno in se felicissimum, nullius egentem, infinitè justum, misericordem, optimum. 2. Esse eum qui pro nobis homo fieri dignatus est, quod satis non fuit, nisi pro nobis etiam pateretur & moreretur. 3. Esse eum qui pertransibat Judæam sanando & docendo, &c. atque hæc merces est istis repensæ beneficiis. 4. Esse illum Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech, qui cum suæ dignitati parem hostiam non reperiret, seipsum obtulit sacrificium. 5. Esse sanctissimæ Matris sanctissimum Filium, ex tenerima tenerimum, ut eò sensus tor-

mentorū fuerit acutior. Denique esse
Agnū DEI, qui tollit peccata mundi.

2. Erumpe in affectus admirando
 DEI bonitatem, patientiam, amorem.
 Redama quantum potes, & offer te
 ad quævis aduersa. Gratias etiam age
 DEO Patri, qui sic te dilexit, ut filium
 suum ad ista daret.

3. Conf. Quando tibi aliquid pa-
 tiendum est, quis tu sis? quàm nocens,
 quàm benè meritus?

XLIII. Pro quibus.

1. **C**Hristus non patitur pro se, nec
 pro Angelis, pro se non indige-
 bat, pro Angelis non voluit, sed pro
 hominibus, pro qualibus Creaturis
 Creator! quid est homo, quod ita memor
 es ejus, dumtaxat aliqua imago tui, ita
 defœdata, ut agnosci vix possit, cū
 enim in honore esset, non intellexit, &c.
 patitur pro servis Dominus, pro vili
 mancipio ad perpetuos carceres dam-
 natio

ANN
 natio summi
 is patitur,
 ratores, pro
 quàm pauci
 gnitudine n
 que pro te
 2. Admir
 gratias habe
 filij repræse
 cipe spem &
 nanti non
 equam eff
 3. Conf
 am pro DE
 afflictionibu
 DEVM, si ni
 imitationem
 rum merces
 it tua.
 X
 P Aritur
 nus ill
 liqui deseru

. Denique
ta mundi.
is admiran
am, amore
, & offer
tias etiam a
lexit, ut filia

aliquid p
quàm nocen

ibus.

ur pro se, n
se non indig
luit, sed p
us Creatu
uod ita mem
mago tui,
& possit, ca
intellexit, &
nus, pro
carceres dar
na

ANNONÆ SPIRIT. 365

nato summi Regis filius, pro hostibus suis patitur, hostes enim DEI sunt peccatores, pro ingratis, noverat enim, quàm pauci dignè tanti beneficij magnitudine moverentur, patitur denique pro te nominatim.

2. Admirare excessum illum amoris, gratias habe, & DEO Patri oblationem filij repræsenta pro peccatis tuis. Concipe spem & fiduciam, eum tibi conanti non defuturum, qui pro te antequam esses, tam sollicitus fuit.

3. Cons. Pro quo tu patiaris, non tam pro DEO, hic enim non eget istis afflictionibus nostris; quàm propter DEVM, si nimirum ad ejus gloriam, & imitationem patiaris, idque pro te, cum merces patientiæ tuæ tota futura sit tua.

XLIV. A quibus.

1. **P**atitur à Discipulis quorum unus illum prodit, alter negat, reliqui deserunt, deinde à Principibus

Sacerdotum omni modo satagentibus, ut ad mortem condemnaretur. 3. A gente sua, cui non olim tantum pecuniaria beneficia contulerat sed singulariter ad ejus salutem venerat, hanc docuerat, hanc sanaverat, ut meritò expostulare potuerit. *Popule meus quid feci tibi?* 4. A Pilato & Herode gentilibus. 5. A militibus sponte suâ ferocibus, & prece aut pretio insuper accensis. 6. A præsentia SS. Matris. 7. Etiam à DEO Patre derelinquitur. Denique à te & peccatis tuis. Hæc alapam, hæc flagellam, hæc clavos, hæc lanceam inflixerunt.

2. Postquam Judæorum ingratitude, militum crudelitatem, &c. detestatus es, descende in te, & quantum potes ingratitudinem & peccata tua detestare, quæ particularem DEO tuo dolorem inflixerunt.

3. Conf. Quando tu pateris, à quibus patiaris? à DEO aut à DEI instrumentis, quibus ille utitur, ut te castiget, sive homi-

AN
homine
boni, si
maximè
tiantur, &

1. Con
pot
bonis ex
famiam,
satur, ut b
seductor
ut stultu
postponi
tronum

2. In corp
verticem c
pur spinis
genæ ver
spuris fœ
manus &
confixum
tum corp
tristitia, m

homines sint, five aliæ creaturæ five boni, five mali; patienter ergo feras, maximè cum plura fortè alijà te patiantur, &c.

XLV. Quid.

1. **C**ons. Quid Christus patiatur, aut potius quid non patiatur. 1. In bonis externis: patitur ingentem infamiam, instar latronis capitur, accusatur, ut blasphemus, & malefactor, ut seductor, ut Cæsari rebellis, illuditur ut stultus, ut Rex fictitijs, homicidæ postponitur, tandem ut Princeps latronum inter latrones crucifigitur. 2. In corpore; à planta pedis usque ad verticem capitis, non est in eo sanitas, caput spinis coronatum, capilli evulsi, genæ verberibus lividæ, tota facies sputis fœdata, os sitiens felle potatum, manus & pedes clavis, pectus lanceâ confixum, humeri Cruce oppressi, totum corpus flagris lacerum. 3. In anima; tristitia, metus, agonia.

2. Ex his elice vehementem affectum compassionis, nam ne perditissimum quidem hominem, imò ne brutam quidem bestiam sine commiseratione videre posses talia sustinentem.

3. Conf. Quid tu patiaris, aut quid pati detrectes. 1. Levem aliquem contemptum, rerum tuarum censuram. 2. Verbulum aliquod, aliquam poenitentiolam, aliquam mortificationē, &c. Et confer has reculas cum iis, quas DAVSTUS pro te passus est, &c.

XLVI. Cur.

1. **P**atitur Christus ad gloriam DEI Patris, ut satisfaciat pro peccatis hominum, ut ejus decretum exequatur: deinde ut ostenderet suum amorem erga genus humanum, majorem enim caritatem nemo habet, &c. Denique propter nos, & propter nostram salutem, crucifixus pro nobis, mortuus, & sepultus est, liberando nos à peccatis, propter scelus enim populi percussit eum

DEVS

DEVS Pater. Merendo nobis gloriam æternam, *venit enim in mundum ut vitam habeamus*, merendo nobis omnia auxilia gratiæ ad gloriam consequendam necessaria, dando nobis exemplum patiendi, & aliarum virtutum, quæ in ipsius Passione emicuerunt.

2. Age igitur. 1. gratias DEO tuo. 2. Concipe certam obtinendi omnia ad salutem necessaria fiduciam. 3. Representa DEO Patri sanguinem & mortem filij ejus in remissionem peccatorum. Respice quæsumus, &c.

3. Cur tu pateris? 1. Quia mereris. 2. Quia crucem evitare non potes; 3. Ex communi apprehensione quòd aliquid tolerandum, quòd pœnitentiæ faciendæ sunt. Utinam. 4. Ad gloriam DEI ut Christo similis efficiaris, ut pro peccatis tuis satisfacias, ut gratiam merearis.

XLVII. Quomodo.

1. **C**hristus passus est respectu Patris cum summa obedientia & resignatione. Hinc: *Non sicut ego volo, sed sicut tu, &c.* Deinde respectu nostri summâ caritate, qui enim unicâ guttulâ sanguinis mille mundos redimere potuisset, ex amore *mensuram confertam & coagulatam* dare voluit, adeò aqua passionis non potuerunt extinguere caritatem, neque flumina sanguinis obruere illam. Denique respectu sui ineffabili humilitate & patientiâ, hinc calumnias & opprobria sustinuit, nil de se, nec pro se locutus, nisi cum honor Patris agebatur. Vere tanquam ovis ad occisionem ductus, coram tendente se obmutuit.

2. Resigna ergo te ad hauriendum calicem, quemcunque DEVS tibi propinaverit, idque liberaliter nunquam existimando te fecisse satis pro eo, qui nunquam se dixit satis pro te passum. Age etiam illi gratias pro isto excessu affe-

affectus
stare.

3. Q
ter. 2. C
muratio
& quere
radines
nique su
do.

Repe

ME

n. C
quæ viv
Tædeba
videbat
simam r
stus era
& quod

affectus, & tuam illiberalitatem detestare.

3. Quomodo tu pateris? 1. Illibenter. 2. Cum morositate, & interna murmuratione. 3. Cum aperta impatientia & querelis. 4. Cum anxietate & solitudine, ut statim à Cruce libereris; denique superbè te immeritum reputando.

Reperitio altera secundum stationes.

MEDITATIO XLVIII.

Statio in horto.

1. **C**OEPIſt JESVS pavere, tædere, trisari, & mœstus esse. Pavēbat tormenta, quæ vivacissimè illi repræsentabantur. Tædebat ingritudinis tuæ, quam prævidebat. Trisabatur ob ignominiosissimam mortem, sed multò magis mœstus erat ob peccatorum turpitudinem, & quod intelligeret pretium illud sanguinis.

guinis, quod mille salvandis mundis
 sufficeret, tam paucis fore saluti, imò
 multis scandalo & damnationi majori.
 Disce compati Domino tuo, & his
 maximè diebus ab ineptis jocis, risu, &
 solutiore animo abstinere. 2. Animi an-
 gustias, & ariditates patienter tolera;
 3. Disce non semper esse reprehenden-
 dam tristitiam, modò te non retardet à
 DEI servitio.

2. Conf. Quid Christus in ea tristitia
 fecerit. *Divisus est à discipulis suis*, imò re-
 pugnantè quasi naturâ *avulsus est ab iis*, à
 quibus solatium aliquod sperare po-
 terat. *Procidit in terram. Oravit*, & qui-
 dem *tereundem sermonem*: *Pater si possi-
 bile est, &c.* Tandem *factus in agonia*, quæ
 illi sudorem sanguineum expressit, pro-
 lixius orabat. Disce in mœrore non
 quærere solatia à rebus creatis, sed me-
 mor esto DEI, & delectaberis, ut de se
 David testatur. 2. Disce orationem de-
 bere esse solitariam, humilem cum re-
 signatione perseverantem, neque fasti-
 dio

dio deferendam, sed intendendam potius & protrahendam.

3. Conf. Quid interea Discipuli faciant, alij dormiunt; nec possunt *unâ horâ vigilare cum Christo*. Alius id est Judas contra Christum vigilat, & agmē ducit ad illum capiendum, &c. Quid tu? an huic adnumerari voles peccatum? an istis per teporem?

IXL. Statio apud Annam.

I. **V**ide quomodo DEVS tuus non tam vinculis Judæorum quàm peccatorum tuorum ligetur, stringatur, raptetur. Vincula ô bone Jesu detestanda, nisi amor erga me tuus illa tibi injecisset: ex parte tua vincula caritatis, ex parte mea vincula doloris. Doleo enim & detestor peccata mea, & quia tu pro me ligari sic voluisti, ligabor ego pro te triplici funiculo votorum meorum; neque laxari illum patiar. Laxaretur autem si obedientia non foret prompta, Castitas non cauta, Pauperas

374 VIA ILLVM. PARS III.
tas non egens cætera vide Medit. 12.
huius partis.

L. Statio apud Caipham.

1. **D**E negatione Petri. Vide Medit. 13.
2. De interrogatione Christi, & ejusdem accusatione. Vide Med. 14.
3. De illusionibus. Vide Med. 15.

LI. Statio apud Herodem.

Vide Medit. 19.

In 1. **P**Vncto præterea considera. Pilatum audiris accusatoribus frivolis, etsi Christum adèd innocentem judicaret, ut etiam publicè profiteretur, se nullam in eo causam invenire, non habuisse tamen tantum animi, aut bonæ voluntatis, ut eum absolveret, sed iudicium aliò derivat ad Herodem, faceret ipse quod videretur. Ita non existimemus satis nos fecisse, si ipsi non pec-

peccemus, nisi etiam caveamus: ne aliis
demus occasionem peccandi, & tolla-
mus scandalum omne, quod illis posset
esse in ruinam.

In 2. Adde. Herodi de Christi præ-
sentia gaudenti, similes esse politicos
nostros, qui eatenus Christo, fidei, &
Religiosis afficiantur, quatenus per ea
ad aliquam famam, ad honores, ad alias
præensiones suas mundanas melius
grassari possunt. Similis & tu, qui Deo
tuo servis potius solatij alicujus aut
mercedis gratiâ, quam ex puro illius
amore. Sed videant isti, & tu time, ne fi-
ne tuo destituaris, uti suo destitutus est
Herodes, quem nec verbulo quidem
Christus dignatus est.

In 3. *Sprevit illum Herodes, &c.* Ita ni-
mirum solent, dum fine suo Politici de-
stituuntur, vertere affectum in indigna-
tionem, & eos ludibrio habere, quos
ante specie tenus honorabant. Deinde
adverte quantum momenti sit in Prin-
cipe, ejusque exemplo. Quia enim illum
spre-

sprevit Herodes, sprevit etiam exercitus ejus, & aula universa.

LII. Statio ad Pilatum.

1. **C**hristus postpositus Barabbæ flagellatur.

2. Spinis coronatur, & eâ specie populo ostenditur. *Ecce homo.*

3. Tandem ad mortem damnatur. De quibus. Vide Med. 20. 21. 22. & 23.

LIII. Statio in monte Calvarie.

1. **B**ajulat Crucem suam.

2. Crucifigitur.

3. Prolatis septem verbis moritur, de quibus. Vide Med. 25. & sequentes, ex quibus excipe, quæ magis affectui tuo serviunt.

V I A
V N I T I V A.
V I Æ V N I T I V Æ.
P A R S P R I O R.

D E
R E S V R R E C T I O N E ,
& cæteris.

M E D I T A T I O I.

De descensu Christi ad limbum.

I. IMBVS erat carcer tenebrosus in visceribus terræ, in quo detinebantur omnes animæ iustæ sine pœna sensus quidem, sed cum ea damni maxima, quod à conspectu DEI arcerentur, un-

de Redemptorem exspectabant Christum, & votis suis provocabant tantò ardentius, quod vicinam esse Redemptionem à S. Joanne Baptista & S. Josepho didicissent. Conf. An non corpus tuum variis ignorantia, ne passionum tenebris caliginosum possit animæ tuæ limbus nominari? & verò dum cognoscit Redemptorem suum in Cœlis exspectare, meritò cupit dissolvi, & esse cum Christo.

2. Huc anima Christi unita divinitati gloriôsè descendit maximo Angelorum comitatu, ut eos liberaret, in quo nota ejus caritatem, & humilitatem, et si enim non descendendo liberare potuisset, maluit tamen & se demittere in solarium eorum, & exemplum tuum, ut nihil pro salute proximi & solatio detrectes.

3. Conf. Quale gaudium fuerit Sanctorum, quæ gratulatio, quæ gratiarum actio, &c.

II. De Resurrectione Christi.

1. **C**Hristus 33. annis vitæ, 18. horis passionis, & 40. sepulturæ passus, absconditus, & mortificatus, inchoat à sua resurrectione gloriosam æternitatem, ut discas propositis tibi ob oculos æternis præmiis judicare faciles & momentaneas omnes hujus vitæ difficultates, easque generosè perferre, maximè cum videas multò majores ab avaris & ambitiosis sustineri pro re vana, incerta, & momentanea.

2. Vide Christum comitantibus SS. Patribus inire sepulchrum, & unire corpori SS. Animam, momentoque reddi corpus sanctissimum & integerrimum, nullâ aliâ factâ medicinâ quàm ingressu gloriosæ animæ. Ita si imperfectiones omnes tuas tollere vis concipe propositum aliquod generosum volendi placere DEO in omnibus, id enim momento perficiet omnia, & celerrimè te DEO uniet.

3. Conf. Quatuor dotes corporis gloriosi, easque tibi applica. 1. Agilitas, ut ad omnem nutum DEI & superiorum sis promptissimus. 2. Subtilitas, ut nihil intendendo aliud quam facere DEI voluntatem & beneplacitum, æque trans eas illæsus per studia, per conversationem cum proximo, &c. Atque per Orationem. 3. Claritas, ut aliis præbeas bonum exemplum ad augendam DEI gloriam. 4. Impassibilitas, ut libenter, & sine tædio amplectaris omnis generis mortificationes, dolores, humilitates, &c. Ut pax interna non violetur.

III. Apparet SS. Matri.

1. **V**oluit Christus manifestari Resurrectionem suam hominibus, tum ad fidem, tum ad spem confirmandam. Idque tribus modis. 1. Per apparitionem Sanctorum, qui cum illo resurrexerant. 2. Per Angelos. 3. Per seipsum quâ ratione etiam solet mysteria sua

sua revelare tum per viros sanctos, tum per Angelicas illustrationes, cum immediatè loquendo ad cor nostrum, ut modis omnibus nos alliciat ad sui amorem. Deinde etsi corpori illius jam glorioso cœlum deberetur, per multos tamen dies adhuc in mundo hærere voluit, ad solatium & salutem hominum, ita finis vitæ tuæ non sit alius, quàm ut quamplurimos adhuc Deo lucreris.

2. Christus jam venturus homo apparet SS. Matri suæ in altissima contemplatione Passionis & expectatione Resurrectionis defixæ, & apparet in comitatu SS. Patrum & innumerabili exercitu Angelorum, eamque inter dulcissimos amplexus consolatur, de præteritis toleratis in infantia sua, vitâ & passione. O quale hic gaudium? an non meritò dicere poterat. *Secundum multitudinem dolorum, consolationes tuæ latificaverunt animam meam! utinam & tu te aliquando eidem Matri tuæ, quæ*
tibi

tibi semper in necessitatibus tuis adfuit, ostendere possis in novitate vitæ ambulantem!

3. Non est dubium quin SS. Patres eidem Matri gratias egerint, gratulationesque sint cum Angelis concinentibus: Regina cœli lætare, Alleluia, &c. Principue Māiores illius & agnati, ut Anna, Joachim, Josephus, & S. Joannes Bapt. &c. Dicentes Tu gloria Ierusalem, tu, &c.

IV. Annuntiatur ab Angelis.

1. **M**ulieres emptis aromatibus ivērunt, cum adhuc tenebræ essent, ut ungerent corpus JESU, ubi 1. Notanda est illarum obedientia, quæ sabbato quieverunt à tam pio & desiderato opere ut scias aliquando DEVM propter DEVM relinquendum esse, si id aut obedientia superiorum aut caritas proximi requirat. 2. Diligentia, quæ summo mane id fecerunt, alioquin naturâ pavidus sexus. 3. Perseverantia in rebus bene cœptis, etsi difficultates occurre-

curre-

currerent, nempe amanti & confidenti in DEUM nihil difficile.

2. Fructus his virtutibus respondens fuit imprimis: quod Angelus eis removerit lapidem, de quo sollicitæ erant, nam qui seriò ad DEVM anhelat, videbit tolli impedimenta omnia malorum habituum & consuetudinum, &c. Deinde Angelorum aspectu recreatæ fuerunt, talis enim anima internis deliciis fruitur. Denique resurrectionis mysterium ab Angelis didicerunt. Ita plurima nonnunquam arcana talibus solent revelari.

3. *Quid queritis viventem cum mortuis, non est hic, sed surrexit.* Quærunt viventem cum mortuis, qui partim DEO, partim mundo serviunt, qui libenter quidem DEO totos se consecrarent, sed amorem rerum temporalium, aliaque impedimenta non amoliuntur, sed haberent adhuc in sepulchro suarum pravarum consuetudinum, &c.

V. Apparet Magdalena.

1. **C**æteris abeuntibus, illa quæ præ cæteris amabat, hæret ad sepulchrum, & hæret plorans, quia tulerunt, inquit, Dominum meum, & nescio ubi posuerunt eum, & licet aliqua in ea videatur fuisse imperfectio, quod Angelis asserentibus Christum resurrexisse non crediderit, adscribi tamen id potest amoris magnitudini, qui sic in Christum erat defixus, ut ad nihil aliud attenderet, &c. Et optimè docuit meritò tunc plorandum, quando vel per peccatum DEVM amisimus, vel quando ipse præsentia suæ dulcedinem subtraxit, quod fieri etiam in justis solet.

2. Videns illa Christum in specie hortulani alloquitur. Domine si tu sustulisti eum dicito mihi, &c. Et ego eum tollam. Nota hic proprietates animæ amantis. 1. Quod multa dicat faciat quæ quæ carnalibus insipientia videntur. Vti David ante arcam salrans, hæc hortulanium

lanum Do
stimer alic
illa non ex
tu sustulisti
jora virib
in eo, quie
3. Ver
stat, quod
bavit, &c.

VI.

1. **M**
ostendit,
quomodo
solari suos
riam perfe
perfectioni
do intentio
re profecta
mandi tam
beamus, &c.
2. Tenue
eum, maxim

lanum Dominum vocans. 2. Quod existimet alios eodem affectos modo, hinc illa non explicat, quem quærat, sed *si tu sustulisti eum*, inquit, &c. 3. Quod majora viribus aggrediatur, omnia poteris in eo, qui eam confortat. *Ego tollam, &c.*

3. Verbo unico se Christus manifestat, quod solet ubi affectum satis probavit, &c.

VI. *Apparet mulieribus.*

1. **M**ulieribus redeuntibus & loquentibus de Christo, ipse se ostendit, & eas avere jubet. Hic conf. quomodo Deus diu non differat consolari suos, modo ingens in iis desiderium perfectionis advertat, neque imperfectiōibus illorum detinetur, modo intentiones sint sanctæ, & ex amore profectæ, ut vel hinc maximam amandi tam boni Dei occasionem habeamus, & in eum filialiter sperandi.

2. *Tenuerunt pedes ejus & adoraverunt eum*, maximâ scilicet reverentiâ, sed &

R

solatio

solatio ineffabili. Ungebantur enim jam oleo lætitiæ ab eo quem uncturæ venerant, idemque sperare poteris, si dispoſueris tres tuas potentias ad unctiorem Christi, memoriam sanctis cogitationibus, intellectum piis meditationibus & voluntatem accensis affectibus, &c.

3. Jube Christus nuntiari fratribus suis, ut eant in Galilæam, & eum ibi videant; locum quietum & à tumultu semotum desiderat, ut se iis communicet, etsi enim id aliquando faciat inter actionum distractiones, plenius tamen in secessu, &c.

VII. Apparet Petro.

I. **R**elatione factâ à mulieribus, visa sunt Apostolis sicut deliramenta, tam difficulter quis à propriis apprehensionibus avellitur. Tu duo extrema hîc fuge, ne nimis facilis sis ad credendum, nec nimis difficilis, sed prudenter omnia

omnia examina, etiam quæ à simplicioribus dicuntur.

2. Petrus & Joannes experiri veritatem voluerunt, idcirco cucurrerunt ambo ad sepulchrum, & licet Joannes præcucurrerit, prior tamen Petrus ingressus est, hâc in re repræsentant fidem, aut vitam activam, sicut Joannes caritatem aut vitam contemplativam. Sed linthea tantum non Angelos reppererunt, neque ad fidem illis faciendam, plura erant necessaria.

3. Revertenti Petro apparet Christus, non exprobrans illi peccatum suum, sed suaviter consolans, tamen quàm humiliter se Petrus ad ejus pedes projecit, considera. Tu etiam vide DEI bonitatem, quæ sæpè conversis peccatoribus majores favores ostendit, quàm aliis ut hic Petro, & ante Magdalenæ, &c.

VIII. Apparet euntibus in Emaus.

1. **C**ons. Cur Christus iis sese ostenderit, nimirum ut tanquam bonus Pastor oves errantes & dubitantes corrigeret, deinde ut afflictis solatium afferret, denique quia de ipso loquebantur, *ubi enim duo vel tres congregati fuerint in nomine meo*, inquit, *ibi sum in medio eorum*. Hâc igitur praxi colloquiorum spiritualium conare illum tibi familiarem reddere.

2. Cons. Modum quo Christus se iis insinuavit. 1. Blandè interrogando illos. *Qui sunt hi sermones, &c.* Deinde auditâ eorum diffidentiâ & incredulitate Zelosè repræhendendo. *O stulti corde ad credendum.* 3. Docendo & instruendo illos, quòd oportuerit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam, idque tam efficaciter, ut postea facti sint, *arxisse cor suum, &c.* Utinam te intus ita alloqui dignetur, ut tu quoque alios accendere possis in ejus amorem.

3. Coëge-

A
3. Coëge-
lis, Quomodo
erat dies,
vesperal
mortem
Devs eff
orationi
gnoscet
frequent
torum.

IX.

1. SE
S
ram. Se
litatem
ut in c
rium,
Clausis v
stendere
corporis
libentiu

3. *Coëgerunt illum* ut maneret cum illis, *Quoniam advesperascebat*, & *inclinata erat dies*, quotidie apud nos magis advesperascit, quia quotidie propius ad mortem accedimus, cogendus ergo DEVS est, (nam cogi vult desideriis & orationibus) ut nobiscum maneat, cognoscetur autem in fractione panis, in frequenti, & ferventi usu Sacramentorum.

IX. *Apparet congregatis Discipulis.*

I. *SERò & cum fores essent clausæ venit* JESVS, & *stetit in medio discipulorum.* Serò, distulerat enim ob incredulitatem eorum donec disponderentur, & ut in credentibus cresceret desiderium, & ut tanto major foret lætitia. *Clausis verò januis ingressus est*, ut ostenderet potentiam suam, & dotem corporis gloriosi, & ut disceret DEVM libentius ingredi ad eos qui fores cor-

dis, id est sensus habent clausos, & bene custoditos, stetit in medio eorum velut Dux, Pastor, Magister, & Mediator.

2. *Pax vobis, ego sum, nolite timere.* Christo DEO pacis, nihil gratius est pace. Hanc per Angelos in Nativitate sua annuntiari voluit, hanc vivens Apostolos docuit: *In quamcumque domum intraveritis, dicite, Pax huic domui.* Hanc moriturus testamento reliquit. *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis.* Hanc post resurrectionem suis apprecatur, &c. Vide ergò ut Pacem habeas cum DEO per veram subjectionem, & conformitatem voluntatis tuæ cum divina; pacem cum proximo per charitatem, humilitatem, & patientiam; pacem tecum per abnegationem & mortificationem inordinatarum passionum, quæ continuo bellum tibi movent.

3. Conf. Christi benignitatem Apostolis adhuc hæsitantibus non tantum
osten-

AN
ostendit pe
suum gl
Imò pos
nem statu
bonitate
confide
spirituali
tuo remi

1. S
ris Apo
quod
nempe
curatio
particul
ut quàm
ris. Sec
ad labor
fastidia
&c.

2. In
flarum

ostendit pedes & manus, sed etiam corpus suum gloriosum palpandum præbet. Imò postulatam cibum præter rationem status suis comedit. Undè tantam bonitatem ama, & de tanta benignitate confide, & ejus exemplo pro fructu spirituali aliorum aliquando de gradu tuo remitte, &c.

X. Persecutio.

1. **S**icut misit me Pater, ita & ego mitto vos. Conf. Hic dignitatem muneris Apostolici, quod idem est cum eo quod Christus hic subire dignatus est, nempe annuntiatio Regni DEI, & procuratio salutis proximi, de quo tibi particulariter gratulaberis, & statuas, ut quàm optime tuo munere defungaris. Sed scias: sicut misit Pater filium ad labores & dolores, ita plurima tibi fastidia generoso animo devoranda, &c.

2. Insufflando dat Spiritum S. insufflatum ut ostendat Spiritum sanctum,

etiam à se procedere, tum ut sciremus, quemadmodum inspirato spiraculo vitæ Adam, vivere, vegetari, sentire, &c. Cœpit, ita per Spiritum sanctum dari animæ, vitam, vigorem sensum, motum, &c. Fuit autem flatus ille pignus istius spiritus vehementis, qui dandus illis erat in die Pentecostes, qui hic non dabatur, nisi in ordine ad potestatem remittendi peccata.

3. *Quorum remisistis peccata, remissa sunt eis, & quorum retinueritis, retenta.* Quod DEO proprium est, conceditur non Angelis, sed hominibus, idque non reservatè, sed absolutè, ut qui Sacerdos hanc Potestatem consecutus est, obstupescat excellentiam status sui, & velut DEI Vicarius munus suum obeat, & qui peccatis obstrictum se videt, magnâ reverentiâ cum certissima spe veniæ abjiciat se ad pedes talium iudicum, &c.

XI. Apparet Thomæ.

1. **C**ons. Defectus Thomæ, & causas incredulitatis. 1. Quod à cœtu aliorum abfuerit, quando Christus primum apparuit Apostolis. Ita sæpè qui singulares esse volunt, & à communibus exercitiis recedunt, spoliantur communibus gratiis. 2. Quod aliis pertinaciter credere noluerit, hic proprii iudicii effectus est. 3. Quod Deo modum præscribere voluerit: *Nisi videro in manibus ejus, &c. non credam.* DEI voluntati, & bonitati permittenda sunt ista. 4. Quod octo totis diebus manserit in ea indispositione, nec ab ullo, flecti se permiserit, ita solent qui de se nimium præsumunt. Permisit hæc autem DEVS ad confirmandam fidem Resurrectionis.

2. Cons. Bonitatem Pastoris quærentis ovem perditam, eodem quo nuper modo januis clausis ingressus, stat in medio Discipulorum, & pacem im-

pertit, deinde conversus ad Thomam præ cæteris sine dubio consternatum, *infer*, inquit, *digitum tuum, &c.* Coram aliis eum corrigit, qui coram aliis deliquerat, & fortè hanc illi gratiam bonorum societas extorsit. Tu etiam spera eorum, cum quibus vivis, virtutes tibi aliquando futuras subsidio & patrocinio.

3. Visus ergò & tactis vulnerum cicatricibus exclamavit Thomas: *Dominus meus & Deus meus.* Suum vocat ob singulare sibi præstitum beneficium. O quanto jure idem exclamares, quoties eundem Dominum in Altari præ manibus & oculis tuis habes! tanto beatior Thomâ, quod nō ideo credas eum præsentem esse, quasi oculis corporeis videris, sed quia DEI verbum cui humillimè te submittis, revelavit.

XII. De cicatricibus vulnerum.

I. **C**ONS. Causas cūr eas Christus in suo corpore reservarit. 1. Ad fidem confirmandam, quod idem esset corpus sic in Passione concisum & confossum. 2. In signum triumphi, quod per ea vulnera, carnem, mundum & diabolum debellasset. 3. In memoriale suæ Passionis, quantum scilicet amaverit nos, ut pro nobis tanta pati voluerit, & inde ad continuandum suum amorem, & favorem commoveretur. 4. In signum reconciliationis & fœderis nobiscum pacti in morte sua. 5. Ad incitamentum amoris, ut ex eorum aspectu nos vicissim ad eum amandum excitemur, ei que tantò ferventiùs serviremus, intuentes quæ & quanta pro nobis ille fecerit, tuleritque. 6. Ut essent nobis quasi quædam Civitates refugij in adversitatibus, in tentationibus, & aliis afflictionibus, ut tanquam columbæ in hisce foraminibus defendamur ab inferna.

fernalibus milvis. 7. Ut in die iudicii sint in terrorem & confusionem reproborum & damnatorum, iustis verò in solatium æternum.

Describe igitur & tu illa vulnera in animo tuo per continuam memoriam, & compassionem, & in corpore tuo per frequentem mortificationem.

XIII. *Apparet piscantibus.*

1. **P**etrus cum sex aliis discipulis vadit piscatum causâ paupertatis, & vitandi otij, sed totâ nocte nihil capiunt, donec veniret Christus, ut discant operarij, *neque qui plantat esse aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat DEVS,* & ita humiles sint, ut sciant se sine eo nihil posse facere. Vana etiam piscatio in nocte peccati, & imperfectionum, quando eos, quos verbo vocas, exemplo repellis.

2. Apparet Christus stans in littore, quia jam extra mortalitatem positus, & iubet eos mittere rete in dextram navi-

gij,

gij, quod ubi fecerunt, multos & magnos pisces cœperunt. Obedientiæ hic fructus fuit, ita si te Christus aut ejus loco superiores piscatum mittant, seu ad operam aliquam proximis impendendam, vide ut rete mittas ad dextram navigij, id est ut puram habeas intentionem, ita enim quidquid evenerit, non fraudaberis fructu laboris tui.

3. Petrus à Joanne monitus quod Dominus est, statim *tunicâ cinctus misit se in mare*, & ad Christum enatavit, ita quos amor DEI illuminat & excitat, non tergiversantur, nullis difficultatibus aut periculis absterrentur, imò commoditates omnes, sicut Petrus navem relinquunt. Vide an hunc stimulum sentias?

XIV. Petro committuntur oves.

CHRISTUS Petrum interrogat. *Simon Ioannis amas me*, idque ter contratriplicem illius negationem, cum solus amor auferat omne damnum obitarum culparum, & hic attende quomodo

do Petrus memor istas negationes ex nimia præsumptione accidisse, nunc humiliter respondeat: *Domine tu scis, Domine tu omnia nosti, tu scis quia amo te*; quid si amantissimus Dominus non alia ex probatione objiceret tibi ingratitudinem tuam, quàm interrogando utrum ames? quid tu diceres?

2. Ita disposito per amorem Petro, committit Christus oves suas, *Pasce*, inquit, *agnos meos*: nullâ enim re melius demonstratur amor DEI, quàm juvando, amando, & pascendo agnos Christi, id est, proximum tuum, neque proximum suum juvabit aut pascet, qui DEVM non amat. Dicitur autem ter: *Pasce*, quia pascendus est, oratione, doctrinâ, & exemplo. Ità fac ne maledictus sis Pastor, qui te potius quàm oves pascas, &c.

3. Pro mercede prædicitur Petro Martyrium: *Cùm esses junior cingebas te, &c. Cùm autem senueris extends manus tuas, & alius te cinget, &c.* Neque tu aliam
à DEO

A
à DEO
res, qua
borea, i
lum.

XV

1. E
Discipu
ibi vide
& ineff
confir
nis suar.
2. Se
omnem
in unive
omnibu
in nomi
servare
sua, add
credider
nationis

à DEO mercedem in hac vita desideres. quàm plurima incommoda & labores, in signum sinceri amoris ergà illum.

*XV. Apparet Discipulis in
Gallilæa.*

1. **E**X mandato Christi & Angelorum convenerant Apostoli & Discipuli plurimi in Gallilæa, ut eum ibi viderent, stitit ergò se illis Christus, & ineffabili consolatione eos perfudit, confirmans etiam in fide resurrectionis suæ.

2. Secundùm datam sibi potestatem omnem in Cœlo & in terra, mittit eos in universum orbem ad prædicandum omnibus Euangelium, ad baptizandum in nomine SS. Trinitatis, ad docendum servare omnia præcepta, & mandata sua, additâ promissione salutis iis qui crediderint, & comminatione damnationis, si quis credere noluerit.

Fun-

Fungere igitur hâc parte muneris tui, ubicunque occasio se offerat, & maximè ibi ubi superiores te fungi voluerint.

3. Promittit miracula qui crediderint *damonia ejicient, linguis loquentur novis, serpentes tollent, & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit, super agros manus imponent, & benè habebunt, quæ omnia* 1. Realiter accident, quando ad fidei confirmationem necessarium, ut etiam hodie in Indiis, &c. 2. Quotidie hæc spiritualiter boni operarii in proximo operantur. 3. Eadem efficere possumus in nobis ipsis ejiciendo peccata per contritionem, loquendo spiritualia, tollendo peccandi occasiones, non consentiendo tentationibus, sanando passiones, &c.

XVI. Continuatio.

EGo, inquit, vobiscum sum usque ad consumationem sæculi. Ubi.

1. Conf. Causas hujus promissionis.
1. Ut consolaretur Discipulos, quibus
tum

A
tum per
quibus p
2. Ut a
ad quam
presenti
deret in
stis esse
ta. Ecce
tor, ego
2. C
olim M
Ego D
inferni
1. Dans
teris om
dans vit
cialem
Ecclesiæ
Sis ergo
amando
separas.
3. Om
nem sæcu
omnes, n

tum per intervalla tantum aderat, & à quibus parabat discessum in coelum.

2. Ut animaret eos ad expeditionem ad quam mittebat, certos faciens de sua præsentia & auxilio. 3. Ut attentos redderet in suis operibus, quorum ipse testis esse volebat. Idem tibi dictum putata. Ecce ego tecum sum, ego consolator, ego adjutor, ego testis, &c.

2. Conf. Verba promissionis: Ego: olim Moyfi Angelum dedit nunc se. Ego DEVS vester, Salvator, debellator inferni, peccati, & mortis. *Vobiscum sum.* 1. Dans esse vivere & operari, ut in cæteris omnibus creaturis. 2. Per gratiam dans vitam supernaturalem. 3. Per specialem providentiam curans bonum Ecclesiæ. 4. *Vobiscum in Eucharistia.* Sis ergò & tu cum illo, serviendo, & amando illum, nec unquam ab eo te separe.

3. *Omnibus diebus usque ad consummationem sæculi*, non ad certos annos, sed ad omnes, non interpolatè, sed continuatè &

& semper. Hinc quidquid accadat Ecclesiæ, quidquid tibi, nunquam despondeas animo, sed de protectione securus confide, &c.

XVII. De variis apparitionibus.

1. **P**rebuit seipsum vivum in multis argumentis, &c. Et si semper eis invisibiliter adesset Christus, subinde tamen etiam se eis visibiliter ostendebat. Eodem modo agit cum servis suis in hac vita, ut cum semper sit cum illis, aliquando se probet præsentem certis argumentis, illuminando & consolando animas, id quæ singulariter in sumptione SS. Eucharistiæ. Vide igitur ut illam ita sumas, ut sentias ibi esse DEVM, & non ac si communem panem sumeres, quod tibi culpâ tuâ & defectu dispositionis accidit, &c.

2. Loquebatur de Regno DEI, nimirum infallibile signum Resurrectionis est, & hominis in novitate vitæ ambulantis, si spiritualia loquatur, si de

A
de coele
3. Pro
1. Quod
interruptæ
dispositio
2. Quod
cum & vi
cum, & c
tionum e
diversus
lorum v
aliena, &
do anim
cito suo
aliquand
bonum!

XVII

1. A
ficavit, e
gaudere

de cœlestibus ad quæ anhelat.

3. Proprietates apparitionum fuere.

1. Quod non erant continuatæ, sed interruptæ, plus vel minus frequentes pro dispositione eorum quibus apparebat.

2. Quod inopinatæ & breves, modicum & videbitis me, & iterum modicum, &c. 3. Locus & tempus apparitionum erat varium. 4. Modus etiam diversus, aliquando præcedente Angelorum visione, aliquando sub figura aliena, &c. Eadem servat DEVS, quando animæ se communicat pro beneplacito suo, & illius dispositione. Utinam aliquando se tibi ostendat, id est, *omne bonum!*

XVIII. Apparet in die Ascensionis.

1. **A** Ccumbentibus illis apparuit, & convescens, de habitu suo significavit, eos consolans: *si diligeretis me, gauderetis utique, quia vado ad Patrem.*

De-

Denique *vado parare vobis locum*, apertis portis cœli, quas triumphans ingrediar. Denique *expedit vobis; ut ego vadam, si enim non abiero paraclitus non veniet ad vos*. Ita si nos aliquando relinquat, divinæ illius providentiæ acquiescendum.

2. *Præcipit eis ab Ierosolymis ne discederent.* 1. *Sedete*, inquit, desiderans quietem tum corporis tum animi à cura rerum temporalium abstracti. 2. In civitate Jerusalem ubi Spiritus Sanctus dari debebat, & ubi est visio pacis, frequentia populi obesse non potest, ubi cor est custoditum. 3. *Donec induamini virtute ex alto*. Sine hac Spiritus Sancti gratia nihil possumus, & temerarium foret sine hujus præsidio opus Evangelicum aggredi, induti verò generosè aggrediamur.

3. *Eduxit eos foras in Bethaniam in montem Oliveri*, eum enim montem in quo pati cœperat elegit pro ascensione sua, ut ostenderet viam ad cœlum esse securis-

A
curissim
Bethania
inter oli
& charit

X

I
Chr
tim
lis & SS
rum. D
eis; elev
non ter
cari. C
neditio

2. Et
subsidio,
te propri
admirati
mirandi
suscepit eu
thilibus a
interven
nis nostr
tempora

curissimam viam Crucis, modo sit in Bethania, id est obedientiæ domo, & inter olivas, id est, opera misericordiæ, & charitatis.

XIX. Ascendit in cælum.

I. **C**Hristus in monte Oliveti pro ultimo complexu permisit Discipulis & SS. Matri oscula vulnerum suorum. Deinde *Elevatis manibus benedixit eis; elevatis manibus*, ut ostenderet, se eis non terrena, sed cœlestia bona apprecari. O siam ego particeps hujus benedictionis!

2. *Et ferebatur in cælum* non alieno subsidio, aut Angelorum ope, sed virtute propriâ, quem Discipuli affectibus admirationis, gaudij, & desiderio comitandi prosequiebantur, donec *nubes suscepit eum ab oculis eorum*. Quoties similibus affectibus nostris aliqua nubes intervenit. 1. Nubes est infirmitas carnis nostræ, volubilitas intellectus, curæ temporales, &c. 2. Nubes sunt peccata, quæ

quæ omnino DEI & rerum divinarum aspectum impediunt. 3. Aliquando sine culpa nostra DEVS ipse se nobis subducit, &c.

3 Ecce duo viri, &c. Qui monuerunt Discipulos de secundo Christi adventu, ipsi quidem glorioso, sed hominibus terribili, ut qui Christum in Cœlum ascendentem sequi vellet, sic vivere conaretur, vt sustinere posset eundem judicantem. Deinde, *quid statis*, inquirunt, *hic*: nimirum ita contemplationi inhærendum non est, ut officia & actiones negligamus.

XX. Continuatio.

1. **C**ons. Gaudium & jubilum tum Animarum quæ è limbo liberatæ jam Cœlum cum Christo ineunt, tum Angelorum DEVM suum honoris gratiâ deducantium, & triumphos illius decantantium, tum ipsius Christi videntis finem suorum laborum. & quod ovem perditam invenisset, propter quam

quam de Cœlo in terras descenderat.
Eòdem anhela.

2. Conf. Quomodo ab æterno Patre
exceptus sit Filius. Obtulit hic primo
detracta inferno spolia justorum cater-
vam. Deinde quasi rationem reddens
confecti operis dicere potuit. *Pater ma-
nifestavi nomen tuum hominibus, & te cla-
rificavi super terram, opus consummavi,
&c.* At ille super omnia creata Filium
constituens, *sede, inquit, à dextris meis,
&c.* Hic fiduciam concipe eòdem per-
veniendi, ubi os tuum, & caro tua se-
det ad dextram DEI, modo hic quæ
fursum sunt quæras, & quæ fursum sunt
sapias, &c.

3. Conf. Quomodo SS. etiam sui
throne distributi sint, & cæptæ repara-
ri ruinæ Luciferi, ipsis Angelis applau-
dentibus, simul etiam cœpit Christus
partes agere Advocati pro nobis, &
interpellare, suas cicatrices Patri osten-
dendo. Unde amabo illum & sperabo.

XXI. De Expectatione Spiritus
Sancti.

1. **C**ons. Cur in secessu se continue-
rint Apostoli. 1. Quia id Chri-
stus jussit. *Sedete in civitate, &c.* 2. Quia
conscij infirmitatis suæ prodire non
audebant, ne humani aliquid iis acci-
deret, sicut in Passione. 3. Ut per istam
quietem tanto aptiores redderentur ad
recipiendum Spiritum Sanctum. Tu si
eundem recipere vis, cave ab omni ef-
fusione cordis, & te collige.

2. Cons. Modum quo illum exspe-
ctarunt. *Erant perseverantes unanimiter in
oratione cum Maria Matre Jesu.* 1. Una-
nimitas & conjunctio animorum vim
addit orationi ad aliquid impetran-
dum. Unanimis enim est oratio, quan-
do homo exterior consentit interiori,
& corpus animæ. 2. Perseverantia ne-
cessaria est, ut non interrumpatur, ne-
que tædio flaccescat oratio, cum incer-
tum

AN
tum, si
velit, ade
Vtilissim
DEVM &
elt, pe
mundum
Sanctum
3. Dila
dies dece
cautiùs c
nebatur
pensavit
expecta,

XXII.

1. **C**on
Ecc
cellarios P
bi defician
& alios ful
trā Devs
fos, pro eq

tum, sit quando DEVS dona sua largiri velit, adeoque oportet semper orare. 3. Vtilissima est Societas Mariæ, quæ apud DEVM & Filium suum gratiosissima est, per hanc roga, ut tandem Cor mundum creet in te DEVS, & Spiritum Sanctum, &c.

3. Dilatus est Spiritus Sanctus ad dies decem, ut desideria crescerent, & cautiùs custodiretur, quod ægriùs obtinebatur; & istam moram facilè compensavit doni magnitudo. Fidenter expecta, &c.

XXII. De Electione S. Matthie Apostoli.

1. **C**ONS. Providentiam DEI circà Ecclesiam, dum illi supplet necessarios Pastores, & si hæc aut isti alibi deficient, alio hanc loco promover, & alios substituit: quâ etiam providentiâ DEVS utitur circà ordines Religiosos, pro eorum conservatione; unde

S salu-

salutarem concipe timorem, ne cogaris alteri cedere locum tuum.

2. Conf. In hac electione, tum suavitatem divinæ dispositionis, quâ non per se sed per Apostolos voluit alium loco Judæ substitui, ad commendandam eorum auctoritatem; tum obedientiam quâ omnes uni Petro acquieverunt; Tum concordiam, quâ convenerunt in duos; tum humilitatem, quando nemo pro se ambit; Denique negotium Deo per orationem esse commendatum.

3. Conf. Divino calculo Matthiam prælatum esse Barsabæ, etsi ob sanctitatem & cognominaretur Justus, & primo loco fuisset nominatus. Sed alia iudicia DEI sunt, & forte humilitati Matthiæ favere voluit. Interim nec Barsabas indignatus, nec Matthias elatus fuit. Ita si præterearis, acquiesce di-
divinæ dispositioni, teque indignum iudica. Si promovearis ne superbias, sed potius time, & gradum suspectum habere, &c.

XXIII. De

ANN O

XXIII. De

CONF. M
ritus S
charitas, & n
illexit mundu
tum daret pr
essimè munde
naret Spiritu
tris, quæ fi
tradat alteru
Christi. Dom
pro vobis Patr
dabit vobis. 3.
miseria. 4.
Redemptioni
tum. Atque
tum amore
anto dono.
2. Ad, quid
vocatus & C
quem non cor

XXIII. *De beneficio dati Spiritus Sancti.*

I. **C**ONS. Motiva quare datus sit Spiritus Sanctus. 1. Fuit bonitas, charitas, & misericordia DEI, qui ita dilexit mundum ut non solum Filium suum daret pro eo, sed etiam, quamvis pessimè mundus Filium tractasset, donaret Spiritum Sanctum, ad instar Matris, quæ filio mordenti unum uber tradat alterum, &c. 2. Fuere merita Christi Domini, *Ego rogabo*, inquit, *pro vobis Patrem, & alium Paraclitum dabit vobis.* 3. Fuit nostra necessitas & miseria. 4. Ut consummaretur opus Redemptionis, dando nobis illius fructum. Atque ex his accendes in te mutuum amorem, & gratitudinem pro tanto dono.

2. Ad, quid datus sit. 1. Ut esset advocatus & Consolator loco Christi, quem non conveniebat visibiliter sem-

per nobis adesse. 2. Vt esset Doctor noster : Ipse vos docebit omnia , & suggeret vobis quaecunque dixerō vobis. 3. Vt testificaretur de Christo illuminans & movens ad credendum. 4. Vt arguat mundum de peccato , &c. Conscientiam stimulans & à malo avertens. 5. Vt nihil unquam nobis deesset, cum haberemus datorem donorum, unde confidere securè potes.

3. Conf. Quibus detur , nimirum Idiotis Piscatoribus , & omnibus qui illum volunt , & ad eum recipiendum se, sicut Apostoli, disponunt, &c.

XXIV. De modo quo datus Spiritus Sanctus.

I. **F**actus est repente de Cælo sonus tantumquam advenientis spiritus vehementis. 1. Repente, &c. Quia visitationes divinæ non habent præfixum tempus, sed semper experendæ, & expectandæ sunt. 2. De Cælo. Quia omne datum optimum

desur-

desursum est. 3. *Factus est sonus* ut audiretur in tota Vrbe in signum prædicationis, quæ audiri in toto orbe debebat. 4. *Tanquam spiritus* seu venti; quia Spiritus Sanctus habet effectus vento similes, ut enim inspiratione aëris conservatur vita, & ardor internus mitigatur, sic Spiritus Sanctus vitam animæ servat, & ignem concupiscentiæ mitigat. Ventus efflat paleas à tritico, Spiritus Sanctus ab operibus imperfectiones, &c. 5. *Vehementis*, quia nescit tarda molimina Spiritus S. gratia, incitat, & torporem excutit.

2. *Et replevit totam domum*, ut ostenderetur abundantia donorum Ecclesiæ collatorum; deinde neminem ab hac gratia excludi; denique quia cùm Spiritus Sanctus in animā venit, sic implet omnes illius potentias, ut omnia interiora benedicant Domino. Sed ad hoc sedere necesse est, non enim implet animam vagam, aut ad exteriora effusam, sed collectam.

414 VIA VNITIVA PARS I.

3. Apparuerunt illis *dispartita lingua tanquam ignis*. Alias sub aliis formis Spiritus Sanctus apparuerat, nunc ut ignis, quia futuri Prædicatores debebant purificari à peccatis, debebant illuminari in mysteriis fidei, debebant accendi caritate in DEVM & proximum, debebant sursum eleuari, ut conversatio esset in Cœlis, debebant transformari, & fieri unus cum DEO spiritus & quia eadem debebant in aliis operari, non apparuit igneum Cor, sed linguæ, &c.

XXV. De effectu dari Spiritus Sancti.

I. **E**T repleti sunt omnes Spiritu S. I. Quoad omnes facultates animæ, ut in omnibus subito perfecti evaderent. 2. Quisque pro officij & gradus sui mensura. 3. Capacitate vasorum & dispositione; unde plus accepit DEI Mater, deinde Apostoli, tum cæteri. Proinde dilata os & cor tuum, ut DEVS impleat

A
impleat
1. Purita
cordis. 3
oratio.
2. Cœp
nati scilicet
porteat,
guis, qui
prædicar
rant ling
ris Babe
nem ad
ria ling
3. Log
dabat eloq
non sumus
ex sincer
DEO in C
tuor circ
ex sincer
2. Ut sic
fectu, &
DEO pra
Christo

impleat illud, ad quod ista juvabunt.

1. Puritas conscientiae. 2. Humilitas cordis. 3. Fiducia in DEO. 4. Fervens oratio.

2. *Cæperunt loqui variis linguis*; illuminati scilicet sciunt jam quid loqui oporteat, & animati, audent. Variis linguis, quia omnibus populis Euangelium prædicare debebant. Olim confusæ erant linguæ superbis ædificatoribus turris Babel. His Ecclesiam & perfectionem ædificaturis datur omnium notitia linguarum.

3. *Loquebantur autem prout Spiritus S. dabat eloqui illis*, nempe ut dicit Paulus, *non sumus adulterantes verbum DEI, sed ex sinceritate, sed sicut ex DEO, coram DEO in Christo loquimur*. Vbi nota quatuor circumstantias recti sermonis. 1. Ut ex sincera intentione ad DEI gloriam. 2. Ut sicut ex DEO non perturbato affectu, & ex passione. 3. Ut tanquam DEO præsentem & audientem. 4. Ut in Christo de rebus spiritualibus non va-

416 VIA VNITIVA PARS I.
nis & impertinentibus. Atque ad hanc
regulam sermones tuos examina.

XXVI. *Continuatio.*

1. **A** Postoli accepto Spiritu S. mox
audent prodire in publicum,
quia vult DEVS, ut gratiam ejus non si-
namus esse otiosam, & sicut impruden-
tiæ est & præsumptionis sine ea se pu-
blico ingerere, ita foret pusillanimitatis
& vitij, velle post hanc acceptam deli-
tescere, & sibi soli vacare. Loqueban-
tur autem ipsi magnalia DEI, non se, &
donum suum jactabant, &c.

2. Pars multitudinis stupebat eam
linguarum varietatem & libertatem,
nam cum fiducia loquebantur verbum DEI:
pars verò iridentes dicebant: quia mu-
sto pleni sunt. Ita nimirum nunquam dee-
runt irrisores; & qui istud ferre non po-
test, sed suis actionibus vult ab omnibus
acclamari, uti vanus est, ita nullum un-
quam fructum referet: quæ benè cœpta
sunt propter irrisiones non sunt dese-
renda.

3: Ex

3. Ex irrisione captat Petrus, ut cæterorum caput, occasionem docendi Populū, ac 1. Refutatā calumniā ebrietatis (*cūm hora tantum esset diei tertia*) ostendit impletā esse Prophetiam Joëlis. Deinde Christum prædicat tanto zelo, ut compuncti dicerent: *Quid faciemus viri fratres?* ac tandem conversi ad tria circiter millia baptizati sint. Atque hic fructus solet colligi quando respectus humani & carnalium hominum contradictiones vilipenduntur, &c.

XXVII. *De vita primorum Christianorum.*

1. **E**Rant perseverantes in doctrina Apostolorum & Communicatione fractionis panis, & orationibus. His tribus vita spiritualis nutritur & augetur. 1. Audiendo & legendo utilia. 2. Frequentatione Sanctæ Eucharistiæ. 3. Assiduâ oratione, atque hinc fiebat, ut & ipsi Spiritu Sancto replerentur.

2. Perfectionem consiliorum, quæ Christus suaserat, primi Christiani sectabantur, hinc erant pariter, id est, communem vitam agebant, eâ consensione, ut *credentium esset cor unum & anima una*, quantumvis naturâ, ingenio & moribus dissiderent; hinc etiam nihil proprium possidebant, sed omnia erant communia omnibus, & dividebantur inter omnes, prout cuique opus erat, nec erat quisquam egens inter illos. Et Ananias cum sua uxore hujus paupertatis transgressores, terribili morte à S. Petro mulctati sunt.

3. Quotidie erant perdurantes unanimiter in templo, &c. & sumebant cibum cum exultatione, & simplicitate cordis collaudantes DEVM, & habebant gratiam ad omnem plebem. Ubi iterum tria notantur. 1. Frequentatio templi causâ orationis cum Perseverantia & unanimitate. 2. Convivatio fraterna cum sinceritate ad laudem & gloriam DEI. 3. Bonum exemplum, quo proximos ædificabant,

A
cabant,
nes. Di
Religio

XXVI

1. Spiritus
qua
non pete
rat, ali
bus, qu
Paulo)
præcipu
liberrate
studio pl
hujus ex
mo omni
2. Et
tens est,
suaviter i
etiam cum
mine quid
potest,

cabant, unde gratiosi erant apud omnes. Disce ô Christiane ac in primis Religiose hos imitari.

XXVIII. De Spiritus Sancti inspirationibus.

I. **S**piritus ubi vult spirat, quibus vult, quando vult, sicut vult, subinde non perentibus nec cogitantibus inspirat, aliquando indignis & immerentibus, quin etiam contradicentibus, (ut Paulo) ex summa sua bonitate, sed præcipuè justis inspirat bona, ut ea cum libertate spiritus, & ex liberalitate, & studio placendi Deo operentur. Atque hujus exemplo conetur spiritualis homo omnibus benefacere.

2. Et vocem ejus audis tam enim potens est, ut illuminando intellectum suaviter inflectat voluntatem, adeò ut etiam cum Paulo exclamare libeat: Domine quid me vis facere? discerni autem potest, sit ne vox Spiritus Sancti si à
S 6 malis

malis abducatur, impellat ad bona, si sequatur gaudium, & pax conscientiæ. Habet & spiritualis voces suas quibus auditur, exempla scilicet virtutum.

3. *Nescis unde veniat, aut quo vadat.* Modus, tempus, locus inspirationum incerta sunt, ut semper illis attendamus; finis etiam sæpè latet, quem Spiritus Sanctus intendit, ut humiliter illi obtemperemus, magnâ tamen semper fiducia, cum à rebus in speciem minimis, sæpè dependere possit salus & perfectio nostra, &c.

XXIX. *De septem donis Spiritus Sancti.*

I. **C**ons. Divinam Bonitatem præter tres virtutes Theologicas etiam hominibus largiri septem dona Spiritus Sancti quæ sunt qualitates quædam animam reddentes aptam excipiendis divinis motionibus & inspirationibus, ad malum facilius declinandum,

dum, & bonum faciendum, pro quibus gratias age, & ut in te vivacia sint & efficaciacia roga.

2. Conf. Illorum affectus in declinatione mali. Tædio & fastidio rerum divinarum resistit *sapientia* communicans nobis earum gustum, & dulcedinem, ut terrena desipiant. Ignorantiæ rerum ad fidem, & salutem pertinentium medetur donum *intellectus* nos illuminans. Perplexitati in subitis malis & tentationibus occurrit consilium. Donum *scientiæ* facit ut imposturas diaboli clarè cognoscamus. *Fortitudo* tollit imbecillitatem animi, ut nihil contra conscientiam ob respectus humanos & alios timores vanos agamus. *Pietas* emollit duritiem cordis. *Timor* verò Domini frænât superbiam, & alios pravos effectus.

3. Conf. Quomodo eadem juvent ad bonum. *Sapientia* juvat ad perfectiones divinas intelligendas. *Intellectus* ad penetranda fidei mysteria. *Scientia* ut

res creata, quatenus à DEO sunt rectè considerentur. *Consilium* ut ex his eliciantur particularia & efficacia proposita. *Donum timoris* docet nos, quomodo nos circa DEVM gerere debeamus. *Pietatis* circa proximum. *Fortitudinis* circa nos ipsos.

XXX. *Lapidatur Stephanus.*

1. **P**rima post Christum, & pro Christo fuit victima S. *Stephanus*, in quo hæc DEI dona mirare, quòd fuerit plenus Spiritu Sancto plenus gratiâ, sapientiâ, fide, & fortitudine, & cogita quam rectè iis donis usus sit, docendo & commonendo Judæos, faciendo prodigia multa & signa, idque tantâ fortitudine & constantiâ, ut non posset ei resistere, &c. auget nimirum dona DEI, qui iis bene utitur, sicut, qui negligit, perdit.

2. *Cons.* Favores illi concessos: *intendens in cælum vidit gloriam DEI, & JESVM stantem, &c.* tales sæpè Sanctis

con-

conceduntur, & licet expetendi non sint, cavendum tamen, ne iis reddamur indigni. Concessi autem Stephano sunt, tum in præmium tam generosæ confessionis, tum ad roborandum pugnantem. Unde Jesus stans apparer, quasi ad subsidium paratus. Denique ut magis animaretur. Unde erupit clamans: *Ecce video cælos apertos, &c.*

3. Conf. Mortis modum. Hinc Judæi quos meritò *durâ cervice, &c.* appellaverat, obturantes aures suas bonis admonitionibus ejiciunt illum & lapidant. Inde ille lapidatus orat: *Domine suscipe spiritum meum, &c.* idque stans, deinde flexis genibus magnâ voce clamat: *Domine ne statuas illis hoc peccatum,* clarè ostendens, quantum arderet proximorum, eorumque lapidantium & persequentium caritate, in qua illum imitaberis.

XXXI. *Convertitur Paulus.*

1. **C**ons. Qualis ante Conversionem fuerit. Imprimis Jerosolymis graviter persecutus erat discipulos. Unde Ananias. *Audivimus, inquit, quanta mala fecerit, &c.* ubi lapidationi S. Stephani non modo consenserat, sed ut esset in omnium lapidantium manibus, ipse omnium vestimenta servarat. 2. *Adhuc spirans minarum*, id est, non mitior sed acerbior factus, ut recentem Ecclesiam omninò excinderet. 3. Neque spirans tantum minarum sed etiam *cædis*. 4. Adito principe sacerdotum se ultro offert cædis administrum & executorem. 5. Non sufficit ejus crudelitati Jerosolymâ Damascum petit.

2. Cons. **DEVM** id in Saulo permisisse. 1. Ad ostendendas divitias Bonitatis suæ, dum talem non modo patienter tolerat, sed etiam in tam sanctum, tantumque Ecclesiæ præsidium immutat ut desperare nullus meritò possit. 2. Ut, quia

A N
quia ip
illum fun
ut mem
cutor & b
quod esset
tuis collig
3. Con
nem S. St
Christian
licet mal
batur ut
misericor

1. **C**O
lux de celo
opus est.
persequeris
sequeris :
calcitrare.
cati perce
Nota: Ch
suas reput

quia ipsum ad magna elegerat, prius illum fundaret in maxima humilitate, ut meminisset, qualis à se fuisset, persecutor & blasphemus, & gratiâ DEI esse, id quod esset: quem tu fructum à peccatis tuis collige.

3. Conf. Saulo profuisse. 1. Orationem S. Stephani. 2. Ignorantiam legis Christianæ. 3. Zelum legis Judaicæ, qui licet malus esset, tamen apprehendebatur ut bonus, ideoque facilè DEI misericordiam consecutus est, &c.

XXXII. Continuatio.

1. Conf. Modum conversionis ex parte DEI. 1. Circumfulsit eum lux de cælo, cœlesti enim luce & gratiâ opuse est. 2. Dicitur: Saule Saule quid me persequeris, & ego sum Jesus quem tu persequeris: durum est tibi contra stimulum calcitrare. Ita gravitate & malitiâ peccati percellitur animus Persecutoris, & Nota: Christum injurias, quæ suis fiunt, suas reputare. 3. Mittit illum ut ab Anania

426 VIA VNITIVA. PARS I.

nia discat, quid illum facere oporteat, non per se docet, ad maiorem illius humilitatem. 4. Eodem tempore monet Ananiam, ut quodammodo testaretur quantopere sibi cordi esset hujus conversio, &c.

2. Ex parte Sauli. 1. *Dum iter faceret in via.* In vita conversioni est locus, non in termino, neque in morte. 2. *Cecidit in terram*, ut humiliter statum & conditionem suam consideraret. 3. *Audivit vocem*, divinis inspirationibus attendendum, neque reprimendi sunt morsus conscientiae peccata objicientis. 4. Et dixit: *Domine quid me vis facere?* en promptam voluntatem faciendi quidquid Deus per se vel per alios Vicarios mandaverit. 5. *Apertis oculis nihil videbat*, ita ut manu trahi deberet. Initio conversionis nemo sibi satis prudens est, aliorum ope & ductu indiget. 6. *Tribus diebus non manducavit neque bibit*, quia initio studendum corporis macerationi, &c.

3. Conf.

3. Conf. Qualis post conversionem.
Verè vas, &c.

XXXIII. De Vita B.V. post adventum
Spiritus Sancti.

1. **A**D votum Castitatis quod jam olim fecerat, adjecit, vota Paupertatis & obedientiæ, vivens de communibus, quæ dividebantur, prout cuique opus erat, & subjiciens se exactissimè constitutionibus & decretis Apostolorum. Accedebat modestia singularis in omni motu, gestuque corporis index internæ compositionis, quâ Deo placere studebat.

2. Maximè intendebat studio orationis, & contemplationis, cùm enim non tantum abessent quatuor impedimenta: Culpa mordens, cura pungens, sensus egens, & irruentia phantasmata imaginum corporearum, quæ Bernhardus recenset. Sed haberet fidem vivam mysteriorum, & sapientiâ reliquisque donis

donis Spiritus Sancti eximiè esset instructa, non poterat non in illius meditatione exardescere ignis intensissimi amoris ergà DEVM; frequenter deinde obibat loca ubi passus filius, denique quotidie communicabat incredibili devotione.

3. Studebat proximorum saluti, quam promovebat. 1. Ferventissimis precibus. 2. Exemplo virtutum omnium. 3. Etiam verbo, quando occasio ferebat, & quia constabat etiam plus cæteris à Filio & Spiritu Sancto edoctam, passim adibatur & consulebatur; & quia toto conatu istas virtutes exercebat, dici non potest, quantò indies gratiarum, &c. incremento ditaretur.

XXXIV. De morte B.V.

1. CONTINUIS virtutum exercitiis non tantum, sed etiam ardentissimis desideriis videndi DEVM ad mortem se præparabat, idque non ex laborum & hujus vitæ tædio, sed ex purissimo
DEI

DEI amore, nihilominus voluntatem suam divinæ subiciebat, parata diutius vivere, si id foret ad maiorem DEI gloriam, & fructum proximorum.

2. Et si ab originali peccato præservata fuisset, non fuit tamen exempta lege moriendi, tum quia neque filius ejus eam prærogativam habuit, tum ut experiendo & vincendo mortis difficultatem, merita sua accumularer, & tanto benignius nobis in eadem difficultate constitutis patrocinarerur: credibile tamen est, mortis horam illi ab Archangelo Gabriele denuntiata, & Apostolos divinitus monitos, ut morienti adessent. Tu ut illa tibi adesse velit, humillimè roga.

3. Tandem morituræ apparet Christus, eam ad gloriam & mercedem suorum laborum & meritorum invitans in cujus non tantum conspectu, sed etiam complexu sanctissimam animam exhalavit. Verè mors pretiosa! 1. Quia non morbo sed amore languens vita defecit.

cit. 2. Quia sine ullo doloris sensu facta est separatio animæ à corpore, ita providente Filio, in compensationem ejus doloris, quem ipsa sensit in morte illius. 3. Quia tantus cumulus bonorum operum & meritum eam comitabatur. Tu dum tempus est ad eam te præpara, &c.

XXXV. *De gloria animæ Beatae Virginis.*

1. **E**Xcepit illam Christus Dominus, ut redderet ei vicem, quæ illum infantem toties ulnis gestarat, suis eam manibus in cœlum deportat, ut stupentes Angeli meritò rogare potuerint, quæ est ista, quæ ascendit de deserto, deliciis affluens, innixa super dilectum suum? Deinde pleno choro effusi, eam iterum salutant. Ave gratia plena, Dominus tecum, &c. sequere euntis vestigia, relinque desertum mundi, contemnendo ejus voluptates, & innitere DEO non tuis viribus.

2. *Æsti-*

2. *Æstima magnitudinem gloriæ ex eo, quod omnibus justis dicitur: Mensuram confertam & coagitatam dabunt in sinum vestrum, qualem igitur DEI Matri? item ex eo, quâ mensurâ mensi fueritis, remetietur vobis, cùm igitur B. V. maximâ semper mensurâ mensa fuerit, quantum illi remensum fuit? novit illa sola, quæ accepit. Et qui ne frigida quidem haustum in donatum relinquit, quid ei rependerit Filius quem lactaverat? Deinde cum gloria gratiæ respondeat, eaque sola tantum gratiæ habuerit, quantum omnes Sancti simul, necesse ut gloriâ superet omnes omninò creaturas, &c. Ave ergò, & gratiâ & gloriâ plena.*

3. *Exaltata est super Choros Angelorum, & triplici coronâ à SS. Trinitate donata. Coronâ Potestatis, Sapientiæ & Charitatis. Item triplici laureolâ Virginitatis, Martyrij, & Magisterij. Accessit corona stellarum duodecim in mercedem virtutum, quibus ipsa*
tam

432 VIA VNITIVA. PARS I.
tam intensè constanterque incubuit.
De his gratulare Dominæ tuæ, &c.

XXXVI. De Assumptione.

1. **C**ORPUS B. M. in sepulchro mansit
incorruptum; tum ob gloriam
Virginitatis, ut quod sine corruptione
pepererat, incorruptione donaretur.
Tum ob animæ puritatem ab omni
peccato, cujus habitaculo ideò debuit
honorari. Denique quia Christi caro
de illius carne erat, decuit, ut sicut Filij,
sic & Matris maneret incorrupta.

2. Decuit etiam ut ante communem
Resurrectionem illud corpus resusci-
taretur; tum ut satisfaceret desiderio il-
lius animæ sanctissimæ resumendi cor-
pus, cui DEVS pro amore, quo Matrem
suam prosequabatur, satisfecit. Tum ad
spem futuræ Resurrectionis in nobis
confirmandam. Denique ut sicut Me-
diator noster Christus pro nobis Patri
ostendit vulnerum suorum cicatrices,
ita Mediatrix nostra ostendere posset
filio

A
filio vent
ubera qua
3. Con
stulerunt
jubilo &
suam exce
pra omne
collocavit
nis, quæ g
gelorum,
tum gratu
nerare, &
tibi facere
dignetur.

XXXVII

CORON
spond
litaris, in
exercuit.
1. Est:
Myfterium

filio ventrem, qui illum portaverat, & ubera quæ suxerat.

3. Conf. Assumptionis modum. Sustulerunt Reginam suam Angeli cum jubilo & canticis. Christus Matrem suam excepit in Cælo Empyreo, & supra omne id quod Deus non est, illam collocavit. O quæ hic exultatio Virginis, quæ gratiarum actiones! quæ Angelorum, & reliquorum sanctissimorum gratulatio! in hac illam gloria venerare, & precare ut ad illam aditum tibi facere potentissimis suis precibus dignetur.

XXXVII. De Humilitate B. V. quæ sic meruit exaltari.

Coronæ stellarum duodecim, respondent duodecim actus Humilitatis, in quibus B. V. singulariter se exercuit.

1. Est: Occultare dona DEI B. V. Mysterium concepti verbi, ne dile-

434 VIA VNITIVA. PARS I.

1. Et quidem sponso suo manifestavit.

2. Odisse laudes. B.V. ad honorificam Angeli salutationem turbata est.

3. Dare DEO omnem gloriam. Magnificat, inquit, Virgo anima mea Dominum, quia respexit humilitatem Ancilla sua.

4. Abjectionem eligere. B.V. dum fit Mater DEI, ancillam se nominat, & exhibet.

5. Subjicere se legibus, à quibus eximi quis posset. Ita beatissima Virgo purificari voluit.

6. Submittere se inferioribus. Ita B.V. Elisabethæ.

7. Ministeria vilia obire. B.V. domi ancillabatur omnia obiens.

8. Detrectare honorifica. Ita beata Virgo semper delituit, neque legitur publicè docuisse, aut ulla patrasse miracula.

9. Paupertatem amare & proficere. Sic beata Virgo in stabulo peperit, & in Purificatione columbas offerre vo-

A
re voluit,

10. Patie
cum pluri

ferre Mate

11. Fer

Virgo no

me quareba

12. Par

alienarum

tit, Mat

niosè cru

XXXV

1. Con

B.V.

honor &

eo statu co

nobilitore

test; quic

eâdemque

fi DEVM p

lentiam sa

re voluit, quod munus erat pauperum.

10. Patienter ferre ignominiosa. Quæ cum plurima Christo inferrentur, perferre Mater debuit & voluit.

11. Ferre asperiora verba. Ita beata Virgo non semel à Filio, *quid est quod me querebatis; & quid mihi & tibi mulier.*

12. Participem se facere injuriarum alienarum. Ita beata Virgo Cruci assistit, Matrem se professa tam ignominiosè crucifixi.

XXXVIII. De Devotione erga
Beatam Virginem.

1. **C**ons. Causas, cur tenerriimè affici B. Virgini debeamus. 1. Quia est honor & gloria generis nostri, dum in eo statu constituta est, quo majorem & nobiliorem Creatura adipisci non potest; quid enim nobilius DEI Matre, eademque Virgine? sed Virgo non nisi DEVM parere debebat. 2. Ob excellentiam sanctitatis, cum in illa una fue-

rint omnia genera charissimum, & donorum supernaturalium, & gratiarum, gradus eminentiori modo, quàm in ullo siue Angelorum, siue Sanctorum, ordine, ita ut sola æquet omnium Angelorum & Sanctorum sanctitatem. 3. Ob eminentiam gloriæ, quæ sanctitati responder, & quâ illam SS. Trinitas, & maximè Filius honorat. 4. Quia ad quidvis nobis impetrandum potentissima est, & ex affectu misericordiæ benignissima, ut etiam vota clientum suorum præveniat, ut in nuptiis Canæ Galilææ, ut meritò Bernhardus. Sileat ô Virgo laudes tuas, qui te in suis necessitatibus invocatam sibi senserit defuisse.

2. Conf. Præcipuè illius cultum in eo consistere, ut virtutes illius imiteris. Inde in meditationibus de vita Christi sæpè oculos in illam conjicies, attendendo ad illius modestiam, patientiam, humilitatem, ut in iis te illi conformes.

3. Alij colendi modi sunt. 1. Sermōnibus,

nibus, & colloquiis proximum ad ejus
culum accendere. 2. Festa illius jeju-
nio, &c. celebrare. 3. Certas illi quoti-
die preces persolvere. Denique nihil
momenti alicujus aggredi, non invoca-
to prius ejus patrocínio, &c.

VIA VNITIVÆ.

PARS II.

DE

PERFECTIONIBVS DEI
& Beneficiis.*Notanda.**In beneficiis DEI hæc potissimum at-
tendi debent.*

1.

Ntrinseca magnitudo
beneficij. Quædam e-
nim continent bona
innumera, ut mundi
Creatio & conserva-
tio, quædam habent excellentiam in-
finitam, ut Incarnatio, Redemptio,
SS. Eucharistia, &c. & quædam etsi exi-
gua videntur, tam frequentia tamen
sunt, ut vel hinc æstimari maximè de-
beant. Accedit.

2. Infinita DEI beneficientis ma-
gnitu-

gnitudo, ob quam minimum etiam beneficium maximi faciendum est.

3. Infinitas amoris, quo Deus confert beneficia, & quo semper paratus est majora adjicere.

4. Infinita Bonitas quia gratis confert, quia sæpè immeritis, indignis & ingratis, imò mala potius & pœnas merentibus. Unde

5. Vilitas hominis aut creaturæ cui beneficium confertur, auget etiam vehementer illius æstimationem.

Gratitudo ergo singularis à nobis requiritur, ut & agnoscamus beneficium, & laudemus benefactorem, ei-que gratis reddamus obsequia cum affectu supplendi aliorum ingratitude-
nem, &c.

I. DEVM esse.

1. **C**olligitur id ex fabrica universi, ubi tanta creaturarum multitudo, varietas, ordo, pulchritudo, proportio, &c. ut fateri necesse sit non à

seipſis, neque caſu aliquo tales, ſed à ſapientiffimo aliquo Architecto conditas & ordinatas eſſe. Sicuti qui numeris omnibus abſolutam fabricam viderit, continuo advertit opus eſſe magni aliqujus artiſicis. Audi proinde Creaturas omnes clamantes : *ipſe fecit nos, & non ipſi nos, eaſque exalta in laudem Auctoris ſui, ut benedicant omnia opera Domini Domino, &c.*

2. Conf. Teipſum, ac imprimis mirabilem corporis tui ſtructuram, cum tanta membrorum varietate, tot organis, tot officiis & motibus, &c. deinde animæ excellentiam cum ſuis potentiis memoria, intellectu, & in voluntate, cogerisque exclamare : *mirabilis facta eſt ſcientia tua ex me ô DEVS meus ! & benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me ſunt nomini ſancto ejus, videbiſque ne ulla potentia, ullum membrum, ab ordinatione, fine, & voluntate auctoris deſſectat.*

3. Motus etiam ſublunares eſſe DEVM de-

demonſtrare, imbr
motus, p
everſion
& rebell
cogunt
opem po
& in ma

AD
re
Ego ſum
Dicis fili
Igitur.
1. De
non ab a
ex ſeipſis
beant à
ab alio a
ſed iſtud
DEVS,
principiu
ipſius, ſe

ANNONÆ SPIRIT. 447

demonstrant, aëris intemperies, fulmina, imbres, tempestates maris, terræ motus, pestis, fames, bella, regionum everfiones, &c. in nobis etiam pugnae & rebellio carnis adversus spiritum, &c. cogunt nos DEI meminisse, & ab eo opem postulare, qui auctor bonorum, & in malis præsidium est.

II. DEVM esse qui est.

AD ostendendam essentia suæ prærogativam DEVS de seipso dixit, *Ego sum, qui sum*, & Moyli mandavit: *Dicis filiis Israël, qui est, misit me ad vos.* Igitur.

1. DEVS est, *qui est*, quia à seipso est, non ab alio, cum enim cætera omnia ex seipsis habeant, ut non sint, & habeant à solo DEO ut sint, si ipse quoque ab alio acciperet ut esset, jam non ipse, sed istud aliud esset DEVS. Est igitur DEVS, sicut rerum aliarum omnium principium, ita &, ut ita dicam, sui-
 ipsius, sed sine principio.

442 VIA VNITIVA. PARS II.

2. Quia semper fuit, semper est, & semper erit, suo esse totam implens, adæquans in se completens & ambiens æternitatem.

3. Quia ubique est, implens immensitatem spatorum quorumvis imaginabilem.

4. Quia non habet esse limitatum, neque est hoc vel illud sicut homo vel Angelus, sed totum esse in se completitur perfectissimè & eminentissimè, continens in se totam entis latitudinem & amplitudinem.

5. Quia immutabiliter est, omnia sua ita simul habens, & firmiter possidens, ut nihil ei de novo possit accedere, nihil decedere.

Felix ergo anima, quæ tam sempiterno, tam immenso, tam universali, tam immutabili & constanti bono adhæret, & esse pergit cum eo à quo esse suum accepit.

III. DEUM esse æternum.

1. **Q**Via infinito intervallo, & infinitis sæculis fuit ante omne tempus imaginabile, & post omne tempus imaginabile erit intervallo infinito. Concipe igitur ante mundum conditum tot myriades sæculorum, quot sunt arenæ in omnibus littoribus, quot gutta in omnibus aquis, quot folia in omnibus arboribus, quot gramina in omnibus pratis, &c. huic incomprehensibili numero adde, tot milliones sæculorum, quot pulvisculi necessarij forent ad implendum universum, aut continuâ proportionē auge, quoties augeri posset per annos mille, &c. quisquis denique numerus existeret, erit finitus ante quem & post quem infinita sunt sæcula, quibus DEVS fuit & erit.

2. **Æ**ternus dicitur DEVS, quia omnia bona sua, omnem potentiam, sapientiam, beatitudinem, omnia gaudia & oblectamenta, quæ per infinitum tem-

pius acquirere posset, simul perfectissime habet collecta, & immutabiliter ita possidet, ut nulla ei fieri possit accessio, nulla decessio, hinc omnia DEI decreta & consilia sunt ab æterno.

3. Dicitur æternus, ut causa æternitatis in Creaturis, ipse enim suo potentissimo, assiduo & immutabili influxu, quo omnia creat & conservat, causa est cur mundus, Angeli & homines in æternum sint permansuri unà cum statu gloriæ vel damnationis.

IV. DEUM esse infinitum.

TAnquam causa secunda, in quo tota entis amplitudo (quæ infinitas omnium generum species & singularum specierum infinita individua complectitur) eminenter existit. Hic continetur & possidetur copia infinita, quidquid preiosum, pulchrum, splendidum, delectabilem mente concipi potest, hæc enim omnia & infinita alia, quæ nulla mens creata concipere queat, sic in divina

vina esse
tia existit
divinæ p
dine, &
Unde q
omnia, &
2. Q
illis infini
tia, & po
eti adu
cellenti
amabili
sunt infini
næ Exce
det, incor
solus po
extra DE
3. Qu
fectiones
que poter
litas, & ca
competur
n ta. Im
realiter est

vina essentia, sapientia & omnipotentia existunt, ut unico nutu voluntatis divinæ possit ea in quantavis multitudine, & magnitudine foris producere. Unde qui DEVM possidet, possidet illa omnia, & in DEO fruatur.

2. Quia ipse solus per se omnibus illis infinitis, quæ in ejus essentia, sapientia, & potentia eminenter continentur, etsi actu foris existerent, est infinitè excellentior, sublimior, major, pulchrior, amabilior, imò omnia illa simul sumpta, sunt instar nihili in comparatione divinæ Excellentia. Unde qui DEVM possidet, incomparabiliter magis gaudet, ejus solus possessione, quam si omnia illa extra DEVM possideret.

3. Quia omnes & singulæ ejus perfectiones, & attributa sunt infinita. Itaque potentia, sapientia, bonitas, amabilitas, & cætera infinita sunt. Neque enim competunt Essentiæ infinitæ, nisi infinita. Imò illa attributa sunt ipsæmet realiter essentia, &c.

V. DEUM esse incomprehensibilem.

1. **I**ncomprehensibilis est intellectu, qui quantumvis sublimis sit, non potest tamen viribus naturæ DEVM attingere, ita ut illum clarè cognoscat, sicut in se est, sed quantumvis mente ascendat in altum, semper infinitè aberit ab ejus clara cognitione. Imò nec mens quidem adjuncta lumine gloriæ potest ita illum cognoscere, ut nihil ipsius lateat cognoscentem, semper enim infinita, imò infinities infinita restabunt, quæ distinctè non cognoscuntur.

2. Incomprehensibilis est affectu, quia nullà mens creata, potest illum amare, honorare, aestimare, laudare, revereri quantum satis est & dignus. Sed ipse omnem amorem, honorem, estimationem, laudem, reverentiam omnis Creature, etiam omnium Beatorum infinitè superat.

3. Conandum nihilominus est, ut
cum

A
eum in h
potest, c
enim est v
cognoscant
cumque
omnem
ut dicatu
potentissi
amabilissi
id quod
finitè su
ut flos, r
nities oc
hac quali
flammati
VI. D
1. VN
essent ver
differret.
di rector,

eum in hac etiam vita, quantum fieri potest, cognoscamus & amemus. *Hac enim est vita eterna, aiebat Christus ut cognoscant te, &c.* Cognoscei autem utcumque potest, tum affirmando de illo omnem perfectionem imaginabilem, ut dicatur iustissimus, sapientissimus, potentissimus, optimus, pulcherrimus, amabilissimus, &c. tum negando esse id quod à nobis concipi potest, sed infinitè suprâ illud. Sic non est odoratus ut flos, non lucidus ut sol, &c. sed infinites odorator, lucidior, &c. atque ex hac qualicumque cognitione, facile inflammabitur amor.

VI. DEVM unum esse sed Trinum in Personis.

1. **V**NUS est quia in DEO debent esse omnes rationes boni, non essent verò si aliis per aliquam ab eo differret. Deinde unus debet esse mundi rector, & gubernator, unus legislator,

tor, unus iudex, unus omnium finis. plures enim, uti dissidere possent & invicem repugnare, ita turbarent omnia, neque sciremus cui potissimum attendi deberet, & ab unius sententia appellaremus ad alterum, & plures fines appetitum nostrum non explerent. Nec dici potest, fore subordinatos, quisquis enim alteri subordinatus esset, jam non esset summus, adeoque nec DEVS, itaque unus est, ut uni tanto securius & contentius serviam.

2. Trinus est in Personis. Ut nullum bonum abesset ab isto Ente summo requirebatur, ut non solum se communicaret ad extra per quandam participationem limitaram, ut factum est in creatione mundi & rerum aliarum, sed etiam intra, idque ab æterno per communicationem totius substantiæ suæ, ut bono societatis plures fruerentur, plures personalitate non naturâ, quæ in pluribus una eademque est.

3. Modus procedendi divinarum Per-

A
Personar
do se ipsu
adæquata
substantia
Deo esse
est Filius
æquaram
more infi
in Patrem
Spiritus S
vivam p
nitate.

VII.

1. Q
bo
tura imag
dens, &
nem, sicut
sentiam
liter bonu
comparati

Personarum est is. Pater intelligendo se ipsum clarè & perfectè, format adæquatam sui imaginem, eamque substantialem, cum accidentia in Deo esse non possint. Hæc imago est Filius, deinde cernens hanc sui adæquatam imaginem, in eam fertur amore infinito, quo etiam fertur filius in Patrem: isque amor reciprocus est Spiritus Sanctus fidem hujus mysterij vivam pete ab ipsa Sanctissima Trinitate.

VII. DEVM esse summè bonum & sanctum.

I. **Q**uia continet omnem rationem boni in Creatura, vel à Creatura imaginabili, idque non per accidens, & per quandam participationem, sicut nos, sed per naturam & essentiam suam, adeoque indefectibiliter bonus & sanctus est, in cujus comparatione omnis nostra bonitas,
&

& sanctitas nihil est. Undè meritò Christus dixit, *neminem bonum esse, nisi solum DEVM.* Hinc etiam quivis sanctus coram DEO humiliari debet.

2. Conf. Omnes virtutes, quæ fuerunt unquam in Sanctis vel Angelis, vel sunt, velerunt, esse sine ullis imperfectionibus, & limitationibus modoque eminentissimo in DEO. Habet infinitam prudentiam, infinitam temperantiam, fortitudinem, iustitiam, infinitam caritatem, liberalitatem, misericordiam, infinitam mansuetudinem, clementiam, patientiam, & cæteras omnes quæ non præsupponunt aliquam imperfectionem in subiecto, cui insunt. Atque hæ virtutes divinæ sunt exemplar & idea virtutum nostrarum, ut tanto eæ in nobis sint perfectiores, quo divinis fuerint similiore.

3. Cùm perfectio sanctitatis consistat in cognitione & amore DEI, & DEVS seipsum infinitè cognoscat & amet, & fruatur, certum est eum esse

inf.

infinitè sanctus
tem infinita
scus Pater tu

VIII. DE

N

diffi

sumum b

1. Quia lib

non coacte

do aut em

quoniam bon

summe se c

pietate sue

fica, impen

nihil aliud

gloriam & b

2. Com

bus esse nat

gradus sub

sentientis,

singulos div

infinite sanctum, imò ipsam sanctitatem infinitam, &c. Igitur perfectus esto, sicut Pater tuus cœlestis, &c.

VIII. DEVM esse summè sui communicativum.

Natura boni est, ut se se maximè diffundat, quare DEVS, qui est summum bonum id facit excellenter.

1. Quia liberè pro bona voluntate sua, non coactè. 2. Quia nullo suo commodo aut emolumento: *DEVS meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.* 3. Quia summè se communicat pro modo sapientiae suae. Ita tu voluntariè illi sacrificas, impende te & tua quantum potes, nihil aliud spectans, quàm ipsius DEI gloriam & beneplacitum.

2. Communicat se DEVS dans rebus esse naturale secundum quatuor gradus substantiae, corporeae, viventis, sentientis, & intelligentis, quos cum singulos diversis Creaturis tribuerit, &

homi-

452 VIA VNITIVA. PARS II.

homini omnes, meritò requiritur ab eo, ut DEVM amet ex toto corde, pro bono corporis, ex tota anima pro bono vitæ, ex omnibus viribus pro bono sentiendi, & ex tota mente pro bono intelligendi. Præterea disce in Creaturis attendere & cognoscere Creatorem.

3. Amplius se communicat dans esse supernaturale, idque etiam quatuor modis. 1. Dans esse gratiæ qua filij DEI efficimur. 2. Esse gloriæ, in qua similes ei erimus, quia videbimus eum sicuti est. 3. Esse personale verbi divini, ut homo sit verus DEVS. 4. Idem verbum communicatur ineffabiliter omnibus volentibus in Eucharistia. Atque horum duo modi postremi non Angelis, sed soli homini concessi sunt, ut te vicissim totum ei reddas, &c.

IX. DEVM esse summè amabilem.

BOnum quod omnes naturaliter amant, vel amatur propter seipsum, vel propter utilitatem, vel propter dele-

AN
delectatione
rentiam bo
bilis.

1. DE
pier seipsum
tè bonus, id
que propter
quod sit di
si repende
quantum p
nia, & si
illum, qui
amas in a

2. Sum
litem, no
se naturale
procreavit
imò illa sti
viant, &
deres, non
raperis,
cunque bo
tes repen
sa princip

delectationem, juxta triplicem differentiam boni, honesti, utilis & delectabilis.

1. DEVS summè amabilis est propter seipsum, quia est summè & infinitè bonus, imò ipsa bonitas infinita, neque propter aliud amari debet, quam quod sit dignus infinito amore, quem si rependere non potes, ama saltem quantum potes, ama super alia omnia, & si quid aliud amas, ama propter illum, qui est fons & origo boni, quod amas in alio.

2. Summè amabilis est propter utilitatem, non enim tantum dedit tibi esse naturale, sed omnia in usum tuum procreavit, & ad hæc illa conservat, imò illa stimulat & dirigit, ut tibi serviant, & benefaciant, quod si attenderes, non in Creaturas, sed in DEVM rapereris, & accepto aliquo undecunque beneficio primas semper grates rependeres DEO Creatori & causæ principali beneficiorum omnium.

Dein-

Deinde numera gratias quas accepisti, si potes, & quas adhuc dare paratus es, & æstima gloriam quam exspectas. Si amorem illi debes ob naturalia, quid debebis ob supernaturalia? si ob temporalia, quid pro æternis.

3. Summè amabilis est propter delectabilitatem, sed hoc solum noverunt, qui gustarunt, quam suavis sit Dominus, & expertus potest dicere, *quid sit DEVM diligere*. Atque istud centuplum est, quod promittit terrena deserentibus, quod illos cœlestibus & suis deliciis impleat, &c.

X. Quomodo DEVS amet.

I. **A** Maior seipsum amore benevolentia, quantum amabilis est infinita ejus bonitas. Deinde inter Personas divinas est amor amicitia perfectæ, quia sunt æquales, quia communicant in bono infinito, quia unum sunt, unum velle habent, unum intelligere, unum operari. Gaude sic DEVM fal-

tem

tem amari, quantum amabilis est.

2. Hominem amat præ cæteris Creaturis, tum quia ad similitudinem suam illum fecit, similitudo autem causa amoris est; tum quia illum per gratiam fecit divinæ conforrem naturæ, & ad aliquam quodammodo æqualitatem evexit, ut eum amore amicitiae prosequeretur. Unde amicum, sororem, sponsam vocat, singulari amicitiae prærogativâ. Deinde bona sua, naturam, gratiam, gloriam cum illo communicat, & quæ obsequia ab homine illi redduntur, etsi bona sua sint, tamen ita recipit & agnoscit, ac si essent hominis. Denique unum secum facit: *qui enim adheret DEO unus spiritus efficitur.* Disce ex hac DEI benevolentia non solum quantum illum redamare debeas, sed etiam quantum affici proximo, quem ille sic amat.

3. Creaturas irracionales amat DEVS amore concupiscentiæ in bonum hominis, propter quem illas creavit, ut ex
illis

illis & in illis homo amaret & laudaret
 DEVM Si ergo DEVS in singulis te ama-
 vit, quomodo non vicissim in singulis
 amabis illum? &c.

XI. De excellentiis divini Amoris.

1. **Q**uod sit eternus, ab eterno enim
 amavit quos creare constitue-
 rat, unde & prior dilexit nos, & gratis,
 nullo suo spectato commodo; deinde
 paratus est gratiâ & gloriâ donatos in
 æternum amare, nisi nos isti amori obi-
 cem ponamus, & quodammodo nun-
 tium remittamus.

2. Quod sit universalis ad omnes se
 extendens, quia omnes vult salvos fieri, &
 solem suum oriri facit super iustos & inju-
 stos, &c. omnibus necessaria ad salutem
 adjumenta providens. Malos etiam
 blandè revocans, & diu dissimulans
 peccata propter pœnitentiam.

3. Quod sit maximè sublimis ob do-
 norum communicatorum magnitudi-
 nem, facit enim nos filios DEI, & ma-
 jora

jora pollicetur juxta illud : Nunc filij DEI sumus, & nondum apparuit quid erimus. Scimus quoniam cum apparuerit similes ei erimus, &c. Deinde humana natura per incarnationem assumpta est, ut idem esset homo & DEVS, ut hoc æqualitatis jure constaret amor solidior. Denique filium suum dat in Eucharistia, dat Spiritum Sanctum donorum omnium fontem.

4. Quod sit profundissimus, tum quia exanivit seipsum, formam servi accipiens, non tantum naturam nostram, sed etiam ærumnas suscipiens; tum quia secreta sunt judicia DEI, & modi admirabiles, quibus suos ad finem optatum deducit. Similiter stude redamare, &c.

XII. DEVM amari velle à nobis.

I. **Q**uia naturæ nostræ vilitas nunquam ausa fuisset aspirare ad amicitiam tantæ Majestatis, licentiam ejus non solum nobis fecit, sed etiam

urfit manifesto præcepto. *Diliges Dominum Deum tuum, &c.* Quod præceptum Christus vocat primum & maximum; primum, quia fundamentum est reliquorum & omnis perfectionis; maximum, quia sine charitate reliquæ virtutes nihil sunt, & cum hac etiam minimæ maximum pondus, & meritum habent. Vide ergò ut diligas *ex toto corde*, mortificans illius Passiones; *ex tota anima* abnegans tuam voluntatem, & amorem proprium; *ex tota mente*, captivans intellectum in obsequium fidei; *ex omnibus viribus*, omnia impendens divinæ gloriæ.

2. Non solum præcipit ut amemus, sed ipsam infundit charitatem, quâ id præstare possimus, inspirans etiam modose autendi, ut usu ipso roboretur & crescat. Imò ad hoc datur Spiritus Sanctus ad hoc Pater & Filius veniunt, & mansionem apud nos faciunt, quid melius quid securius, quid latius hæc societate esse potest?

3. In-

ANNON
3. Invitat et
interminati
bene sit tibi, u
altera. Hic per
ate, & suavit
corum, illic a
sponder men
ario Qui non d
tibi ad aman
num tamen a
am omni am

III. DEVM

Q Via qu
genus h
a salute æter
m; & illic me
paratus est a
transferre ac
quod omnia
sufficientissim
super reipsâ in
seria liberat, &

3. Invitat etiam præmiis & pœnam interminatione. *Diliges DEVM tuum ut bene sit tibi*, utique & in hac vita, & in altera. Hic perpetuâ mentis tranquillitate, & suavitate, & incremento meritum, illic augmento gloriæ, quæ respondet mensuræ charitatis. E contrario *Qui non diligit, manet in morte &c.* Hi tibi ad amandum stimuli sint, potissimum tamen ama, quia ob bonitatem suam omni amore dignus est, &c.

XIII. DEVM esse misericordissimum.

1. **Q**uia quantum in ipso est totum genus humanum quod exciderat à salute æterna in æternam miseriam; & illic merito suo relinqui poterat, paratus est ab ea miseria liberare, & transferre ad æternam fœlicitatem: ad quod omnia necessaria media offert, & sufficientissimum præmium obtulit, & insuper reipsâ innumerabiles ab æterna miseria liberat, & ad fruitionem boni

460 VIA VNITIVA. PARS II.
infiniti & æterni traducit. Utinam ex
eo numero sim!

2. Quia id non facili negotio præ-
stitit, sicut creavit mundum, & beavit
naturam Angelicam sed immensis labo-
ribus & doloribus seipsum demittendo
ad naturæ nostræ vilitatem, & mise-
rias, ad paupertatem & afflictiones, ad
labores & contumelias, ad alapas, fla-
gella, sputa, ad crucem & mortem acer-
bissimam. Denique seipsum relinquen-
do sub speciebus panis & vini in cibum
& refectiorem nostram, vere *Misericors*
& *miserator Dominus*.

3. Particulatim expende DEI mise-
ricordiam erga peccatores, dum hos
et si capitales hostes tolerat, dum inspi-
rat poenitentiam, dum paratus est om-
nia omnino peccata, quantumvis nu-
mero multa, & malitia gravia statim di-
mittere; & si castigat temporaliter, fa-
cit ut peccatores resipiscant, juxta illud.
Cum iratus fueris misericordia recordaberis.
Imò quos quodammodo coactus addi-

cit

Vtinam
egotio pra
n, & bea
mensis labo
demittend
m, & mis
lictiones
d alapas, f
ortem ace
p relinque
ini in cibo
ere Miseric

cit pœnis æternis, punit citra condi-
gum, &c. Tantam misericordiam
imitare.

XIV. DEVM esse summè liberalem.

1. **P** Atet ex multitudine donorum
naturæ, & gratiæ, & ex eorundem
excellentia. quando inter reliqua seip-
sum donat. Deinde sine ulla acceptio-
ne personarum erga omnes liberalis est;
& sine debito facit cum largitur; &
quia bonorum nostrorum non eger; nullam
spectat compensationem aliam, quàm
ut grati simus, quâ ad plura conferenda
beneficia moveatur.

2. Singulariter verò liberalis est in
eos, qui vicissim se præstant liberales,
tum promptè ex audiendo eorum ora-
tiones, quia illi prompti sunt in exe-
quendis ejus mandatis; tum etiam præ-
veniendò eorum vota secundùm illud.
Antequam clament, ego exaudiam; tum
replendo divinis solatiis, maximè eos,
qui terrena deserunt; tum in tentatio-

462 VIA VNITIVA. PARS II.

nibus & afflictionibus eos confortando, excitando ad heroica opera & virtutes, ut copiosius possit eorum merita remunerari.

3. Conf. E contrario quam nos erga DEVM parci simus. Samaritana sitiienti & aquam petenti non dedit. Judæi in Cruce acetum obtulerunt. Ita nos aut bona non facimus, aut facimus viciosè, ut queri nullo jure possimus, si DEVM erga nos quoque parcum experiamur, si non audiamur, si destituamur solatiis, si in tentationibus tam simus fragiles, &c. Percurram igitur præcepta, consilia, regulas instituti mei, præcepta superiorum, internas inspirationes, & quæcunque DEO grata fore perspexero, & liberaliter & hilariter exequar, &c.

XV. DEVM ubique esse

1. **N**ON solum est DEVS in omni loco creato, juxta illud, Numquid Cælum & terram ego impleo; & si ascen-

ascendero
dero in in
omnino
las sit, i
etiam nu
immesu
pi potest
tra se illi
imò si mi
rentur, h
que hos
corpus
Etò quæ
inde te
que reve
2. Est
sentiam
perfectio
miserico
tendens
ubique
Quare u
tuum attr
dine, fo

ascendero in Cælum tu illuc es, & si descendero in infernum, ades, &c. Ita ut nullus omnino angulus in mundo tam abstrusus sit, in quo non sit DEVS; verum etiam nullum spatium tam vastum & immensum ab ulla mente creata concipi potest, ubi non sit DEVS, & quo ultra se illius immensitas non extendat. imò si mille milliones mundorum crearentur, hoc omnes impleret DEVS, neque hos per partes, ut aër, aut aliud corpus, sed per se totum, ita ut puncto quolibet spatij sit totus, gaude proinde te illo frui ubique posse, & ubique reverentiam illi habe.

2. Est ubique per essentiam, præsentiam, potentiam, cum omnibus suis perfectionibus, & attributis, bonitate, misericordiâ, justitiâ, &c. Ubique attendens & providens suis Creaturis, ubique creans, & conservans illas. Quare ubique & in omnibus DEVM tuum attende, & ab earum pulchritudine, forma, dispositione, sapientia,

bonitate, &c. Attolle oculos mentis tuæ ad eum, per quem & in quo tales sunt.

3. Specialius considera præsentiam DEI in te. Circum te est, ut mare ambiens Pisces, ut mater utero prolem claudens, ut ignis accendens, ut lux illuminans. In te, & intra te est magis quàm anima in corpore, te vivificans, te animans, juvans, roborans. In te velut in templo suo, quare reverenter eum habe, & huc te reflecte.

XVI. DEVM esse sapientissimum.

1. CUM duo ad sapientiam requirantur, nempe lux intelligentiæ & objectum quod intelligatur; Deus utrumque habet à se, in gradu eminentissimo, & cum perfectione infinita, nam ipsemet est infinitæ intelligentiæ lux, per se subsistens, & ipse est ex se omne objectum intelligibile, vel illud in ipso eminenter continetur, quare
seipsum

seipsum comprehendendo, comprehendit & intelligit omnia.

2. Cùm nihil successivum sit in Deo, nullius rei nova notitia accedere potest, ideoque perfectissimè scivit ab eterno, quidquid nunc præterit, quidquid est, & futurum est, imò quidquid futurum esset positâ quâcunque conditione, adeòque intelligit omnia possibilia, neque ob eandem rationem eum capere potest oblivio alicujus rei, quidquid à te cogitatum, dictum aut factum est, aut deinceps fiet, scietur in æternum, & suo tempore cum gloria aut confusione tua ab eo revelabitur, unde circumspicere tibi agendum est.

3. Sapientiæ divinæ argumentum est Creatio mundi in tanta rerum varietate, pulchritudine, proportionem, &c. Deinde opificium hominis tam admirabili structurâ & compage membrorum, nervorum, ossium, &c. Tantâ animæ excellentiâ, vi ingenij quotidie novas artes excogitantis, &c. Denique

opus Redemptionis, & Eucharistiæ, & reliquorum mediorum, ad salutem & curam nostram, ut merito te totum illius sapientiæ committere possis & debeas, &c.

XVII. DEVM esse Omnipotentem.

1. **P**otest omnia DEVS, quæ potest mens creata concipere, quæ prorsus in omni genere & specie sunt infinita. v. g. infinitos mundos huic nostrosimiles, & alios dissimiles, ampliores, perfectiores, &c. Imò potest quidquid ipse suâ infinitâ sapientiâ potest vel intra vel extra se concipere, quæ infinities plura & magis mirabilia, quàm ea quæ possunt concipi à mente creata. Verè *terribilis Dominus, & magnus* vehementer, & mirabilis potentia illius, hujus igitur præfidiis tibi cautum crede, adversus omnes mundi, carnis & diaboli machinationes.

2. Potest omnia summâ celeritate, & facilitare, solo nutu voluntatis suæ, ut illi

illi facilius sit mille mundos creare, quàm tibi nomen, mundus, proferre; voluisse, perfecisse est. Vnde in necessitatibus tuis utere oratione Leprosi. *Domine, si vis potes, &c.* Præterea, cum ex te tu nihil possis. ita Deo adhære ut omnia possis in eo qui te confortat, & cum aliquid potueris, gloriam totam redde auctori Deo.

3. DEVS potentiam suam, nunc continuò exercet, unà cum sapientia & bonitate, quæ sunt quasi tres digiti, quibus appendit molem terra; nam sapientia disponit, bonitas vult, potentia exequitur, atque hæc tria sunt solidum fundamentum, ut in omnibus voluntatem tuam conformes divinæ dispositioni, ut optimæ & sapientissimæ & potentissimæ.

XVIII. De Creatione mundi.

1. **A**Nte Creationem mundi nihil erat, nisi solus DEVS in se & à se felicissimus, neque ullius rei egens,

ideoque non necessitate aut commodo suo, sed solâ bonitate suâ impellente, & affectu quo Creaturis se communicare volebat, mundum creavit. Cujus exemplât non aliunde sumpsit, quâm à se & sapientia sua. Vnde nihil tui memor, ex quo te tam misericorditer aliis in suo nihilo relictis, eduxit, te coram illo semper humilia & gratus esto,

2. In Creatione apparet potissimum Dei omnipotentia, tum quod ex nulla præcedente materia sed ex nihilo creaverit, quod solus fecit non adhibito Angelorum ministerio in Creatione rerum aliarum; quod ex aliis produxerit alia, ut ex aquis volucres, &c. Juxta beneplacitum suæ voluntatis; denique quod sine difficultate, & sine mora, solo nutu & verbo, quacunque voluit fecit, & ipse dixit & facta sunt. Utinam & tu tam tractabilis sis Creatori tuo, ut facias quacunque vult, &c.

3. In principio creavit DEVS Cælum & terram. Cælum pulcherrimum & am-

plissi-

plissimum, idque non vacuum, sed refertum novem ordinibus Angelorum, quos naturæ & gratiæ donis ornatissimos creavit, mox etiam donandos gloriâ, qui in ipso Creationis momento se ad Creatorem suum converterent. Terra autem erat inanis & vacua, sed pondere suo, vel potius DEI potentiâ librata & stabilis. Ita terrenum cor tuum inane, &c. solâ DEI gratiâ stabiliri potest.

XIX. De opere I. Diei.

1. **D**IXIT DEVS fiat lux. Opus fuit luce in mundo, quantavis enim is perfectionem accepisset, fuisset inutilis sine luce, nam videri ejus pulcritudo non potuisset, & ipse homo ad suas functiones illâ indigebat. Deinde lux exhilarat omnia, fovet, & plurimam generat in terra. At nobis, quæ necessaria est lux spiritualis, quâ tenebræ peccati & ignorantiae tollantur, quâ DEUM, & quæ nobis agenda sunt, cognoscamus, quâ recreemur, quâ gignantur virtutes, &c.

&c. Dic ô Domine, ut in anima mea talis fiat lux.

2. Et facta est lux, & vidit quod esset bona. Primâ die lux facta est, quia nec dies fuisset sine luce, & quamvis potuisset illam creare post alium mundi ornatum, maluit tamen cætera in luce creare, cum etiam in spiritualibus lux interna præcedere debeat omnem actionem. Nihil autem in universo creavit illâ die præter lucem, satis existimans, si diem constituisset, ita tibi bene diem collocatum existima si in luce spirituali profeceris, & in qua sibi æquè DEVS atque in altera complacebit.

3. Divisit lucem à tenebris, hac in re nostri curam gerens, ut quietis & fatigatis servirent tenebræ. Si in te etiam subinde per adversa & prospera, per desolationes & solatia, &c. dividat lucem à tenebris, tolera patienter, &c.

XX. De Opere II. Diei.

1. **D**ixit DEVS: fiat firmamentum in medio aquarum, firmamentum est aër & æther diffusus inter Cælum & terram principio creata. Hujus utilitates aëris considera. Substantiæ est tenuissimæ, ut in eo esse & moveri possemus, ab eo respirationem & vitam duceremus, per illum reciperemus rerum species, colores, sonos, odores: per illum lux & influxus Planetarum in hæc inferiora descenderent. Ubique illo frueris, ut ubique & quoties respiras, memineris Creatoris & DEI tui.

2. Dividat aquas ex aquis, oportebat enim discooperiri terram propter germina, & nihilominus irrigari ad fecunditatem: in quem finem DEUS in aëre statuit nubes, seu locum nubium, ut inde illas dispenset, provocet & promoveat, juxta beneplacitum providentiæ suæ. Inde pluvias, nix, ros, grâdo, ventus, &c. In usum rerum inferiorum, mirabi-

472 VIA VNITIVA. PARS II.

li artificio, & vicissitudine; inde solis ardores temperantur, &c.

3. *Vocavitq.* DEVS firmamentum Cœlum, sive ob coloris similitudinem cum orbibus cœlestibus, si modo orbis sunt, & perspicuitatem, sive quia firmiter & constanter obit munia à Deo sibi præscripta. Huic compara animam tuam, quæ conditione suâ mobilis firmati in bono per gratiam potest. DEVS autem non approbavit opus hujus Diei, quia sequenti primum perfecit; imperfecta autem non probat, &c.

XXI. De Opere 3. Diei.

1. **C**ongregentur aquæ quæ sub Cœlo sunt in locum unum, & appareat arida: &c. Conf. Vim Omnipotentiae divinæ. Naturaliter aquæ appetebant esse super terram, ut pote leviores, nihilominus imperanti paruerunt, idque statim, & ibi intra terminos constitutos se continent; utinam rebellis & superba mea voluntas, ita deprimi se, & exerc-

exerceri se intra fines divini nutus & obsequij pateretur.

2. *Appareat arida*; aperuit illicò terra sinus suos aquis recipiendis, indeque orti montes & valles ad terræ ornatum & habitantium commodum. Deinde præter maria voluit esse DEVS varias in terræ visceribus fontium scaturigines, eosque uti & flumina, licet à salso mari originem ducerent percolatas dulcescere in usum humanum multiplicem, ad rigandum, ad bibendum, ad lavandum, ad coquendum, ad morbos pellendos. Denique subitò siccata est terra ad vocem jubentis DEI, neque ad hoc multorum dierum sole, aut vento urente opus fuit. O siccaret idem DEVS in te humores pravarum cogitationum, & affectionum, à quibus lutum peccatorum, &c.

3. *Germinet terra herbam virentem, & lignum pomiferum, &c.* Quanta in his varietas & pulchritudo, quam multiplex usus in victu quotidiano, in medicinis,

cinis, in ædificiis, &c. Credibile est etiam eodem hoc plantatum fuisse Paradisum voluptatis. Ita nihil divina bonitas in usum nostrum omisit, & quid recipimus?

XXII. De Opere IV. Diei.

1. **C**REAVIT DEVS Solem in quo hæc attendi possunt: magnitudo, quâ terræ globum centies quadrages superat. Splendor, quo lumen momento per totum hemisphærium diffundit. Calor quo omnia vivificat, & productioni rerum omnium cooperatur: Motus tam velox, ut spatio 24. horarum totum orbem obeat, ita temperatus, ut suo accessu & recessu annum, & in eo ver, æstatem, autemnum, hyemem constituat. Verè symbolum divinitatis tam expressum ut aliqui etiam DEVM putarint, tu ex tam perfecta Creatura collige Creatoris perfectionem.

2. CREAVIT DEVS Lunam, ut quemadmodum sol diei, ita ipsa nocti præf-

set;

set; in qua etiam adverte tum magnitudinem, tum pulchritudinem; deinde quòd soli se semper obvertat, ut ab eo acceptum lumen diffundat in inferiora; quod crescere & decrescere videatur pro recessu, vel accessu ad solem, quòd maximas vires habeat in hæc inferiora, &c. Quomodo anima sancta semper respicit solem Justitiæ, ut ab illuminata, radios in proximum derivet, in quibus charitatis operibus, etsi à sole recedere videatur, crescit tamen, sed hoc pacto, ut in consideratione suæ vilitatis & nihili iterum accedendo decrescat, &c.

3. Creavit cæteros planetas & stellas, mirâ varietate magnitudinis, coloris, lucis, motuum, effectuum, &c. Has æmulari stude lumine boni exempli, promptitudine obsequij, & influentiis doctrinæ, qui enim erudiant multos, quasi stellæ fulgebunt, &c.

XXIII. De Opere 5. Diei.

I. **P**roducant aqua reptile anima viventis, & creavit DEVS Cete grandia, &c. Hoc ergò die ad DEI Imperium repleta sunt maria & flumina piscibus figurâ & specie diversissimis, quique numero & magnitudine excederent reliquas omnes animantes, idque ad usum & delicias hominis. Lauda igitur potentiam Conditoris & providentiam.

2. Et aqua producant volatile super terram subfirmamento Caeli; cum aqua etiam aër ad avium productionem concurrat, ubi sedes earum erat futura. Agnosce DEI potentiam, sed & amorem erga te, cui, cum tui causâ eas creaverit, tum in alimentum, tum ad delicias obcantus suavitatem & varietatem, &c. Tum ad instructionem, ex artificiosa nidorum constructione & fabrica, ex pullorum cura, ex temporum observatione, ex applicatione herbarum medicarum, &c. Gratias age, & imitare
ut

ut pernix sis in divino servitio; terrena deferens, evoles ad cœlestia, judicia DEI prænoscas.

3. *Vidit quod esset bonum*, conveniebat aquam & aërem, quæ erant affinia repleti, ita DEVS charitate conjunctis benefacit, & sicut ex aqua pisces & aves, ita ex hominibus, alij sæculares, alij Religiosi, & ex his alij activi, alij contemplativi, at sæculares & activi fluctibus & negotiorum mole jactantur, contemplativi his exempti sunt, modo vento vanitatis non abripiantur.

XXIV. De Opere 6. Diei.

1. **P**RODUCAT terra animam viventem, jumenta hoc est animalia domestica, reptilia sive serpentes & bestias silvestres & feras. Quanta in his varietas formæ, virtutis, magnitudinis? quanta in multis sagacitas, ut in Elephanto, simia, formica ad quam piger instruendus à sapiente mittitur: omnia hæc auctoris extollunt potentiam.

2. Ex

2. Ex his commoda humano generi providentia; ab aliorum carnibus, lacte, sanguine nutrimur, vestimur à pel- libus, lanâ, pilis, serico aliorum, alia serviunt vecturis & oneribus ferendis, alia sunt ad custodiam, & defensionem corporum rerumque nostrarum, ut canes, &c. Alia ad valetudinem & medicinas, cui rei etiam utilia serpentium venena, alia denique sunt ad delectationem, ut quæ venatione capiuntur; gratias age tam provideo, & liberali DEO, tuo & aliorum hominum nomine, quin etiam ipsorum animalium, quæ auctorem suum non agnoscunt; & ita te gere erga Creatorem, quemadmodum illa Creatoris jussu erga te, *Vt jumentum factus sum apud te, & ego semper tecum. &c.*

3. Vidit quod esset bonum, quamvis enim aliqua homini inimica sint, id peccati nostri vitio accidit, dum injuriam Creatori illatam vindicant, adeoque bona sunt: sæpè etiam viris Sanctis & innocentibus sunt innoxia, &c.

XXV. De Creatione Hominis.

1. **C** Reatis cæteris imperfectioribus, tandem postremò, creat DEVS hominem, reliquis perfectiorem, ut discam, mihi non esse in virtutibus deficiendum, sed magis ac magis proficiendum. Creat eodem die quo animalia, ut meminerim humilitatis, & me animale esse, atque sensuale. Creat cæteris absolutis ut hominem induceret in habitationem suam paratam, ornatamque, & ut ostenderet illum, esse finem creaturarum aliarum, quarum usu ipse ad finem suum, id est, DEVM contendere conaretur. Id age.

2. *Faciamus hominem*, non dicit fiat, aut producat terra hominem, sed veluti convocato consilio SS. Trinitatis, *faciamus*, quasi dubitarent, essetne creandus ille, quæ tam ingratum fore prævidebat, aut ob præstantiam hominis, aut quia anima aliunde, quàm ex DEO esse non potest. Obstupefce hanc dignationem

nem. Creatoris tui, & dilce res magnas sine consilio non aggredi.

3. DEVS format corpus hominis ex luto ad humilitatem, ad mortis memoriam, ad omnimodam resignationem in voluntatem factoris sui, ad instillandam confidentiam in eum, qui novit opus manuum suarum; denique ad ostensionem suæ potentiae dum ex vili luto tam nobile corpus, talibus ornatum organis & partibus erecto in Cœlum vultu, &c. producit. Responde iis rationibus, &c.

XXVI. Continuatio.

I. **F**ormato corpore *inspiravit illi* DEVS *spiraculum vite*, id est, animam per quam illi similis & imago fit, anima enim est spiritualis, invisibilis & immortalis, libera, ut cogi à nullo possit in suis actionibus; habens dominium in res omnes inferiores, quarum proximus est finis; continens in se omnem illarum perfectionem, capax gratiarum

gratiarum & donorum supernaturalium, quibus solis expleri potest; denique similis DEO & SS. Trinitati, etiam ob triplicem potentiam, memoriam, intellectum & voluntatem. Agnosce igitur ô homo nobilitatem tuam, & ab hac similitudine per brutam conversationem ne degenera.

2. Constituitur homo Dominus omnium Creaturarum, unde animalia ad usum mactat, iis utitur ad voluptatem & necessitatem, unde etiam DEVS ea ad hominem adduxit veluti ad homagium præstandum, & ut ea nominibus insigniret. Etiam in hoc statu Dominus constitutus fuit suarum passionum per animalia significatarum, per pisces concupiscentiæ carnalis, per aves superbiæ; per serpentes avaritiæ, per feras iræ, &c. peccatum detestare, quod hoc te Dominio privavit, & restaura per passionum mortificationem.

3. Solus Adam creatur, & deinde ex latere dormientis Eva, ut sciret vir se

amandi DEI causa potius quam uxoris gratia creatum. 2. Ut nos ab uno Patre in terris procedentes invicem amemus. 3. Per Evam repræsentatur Ecclesia ex latere Christi, &c. formata.

XXVII. De Conservatione rerum.

1. **C**onservatio nihil aliud est, quàm continuata quædam creatio, à qua sic res omnes dependent, ut sine illo DEI influxu, statim esse desinerent, sicut lumen sublato sole. Hinc concipe magnam in DEVM fiduciam, nihil enim nocere potest ei, quem ille conservat. Sed & time illum offendere, à quo sic pendes, ut si manum subtrahat, continuò sis annihilandus: Ama denique sustentantem te.

2. DEVS in gratiam hominis cætera creata conservat, cælum, solem, sydera, terram, &c. ut eorum usu frui possis, nihil unquam annihilat, sed ex corruptione unius producit aliud, ne dæmones quidem & peccatores, qui millies in
nihil-

nihilum redigi merentur. Plurima etiam hanc in rem confert occulta beneficia, mala quæ nobis acciderent avertendo, stimulando Creaturas in obsequia nostra, &c. ex quibus omnibus gratum & propensum affectum concipiam, & si quid aliis videro mali evenire, credam divino beneficio averti à me, & si quod obsequium conferatur à creatura, prius reflectam ad Creatoris benevolentiam, &c.

3. DEVS non solum conservat res ut pergant existere, sed etiam ut operari possint, & sic assistit omnium operationibus, quasi uni soli intenderet, & quidem assistentia infallibili, &c. sic per ignem te calefacit, per aquam te lavat, per respirationem aëris te recreat, &c. ut momentum non sit, quo non plurimis ab illo beneficiis cumuleris. Cave hoc concursu in malum abutaris.

XXVIII. De Omnipotentia DEI in
Iustificatione peccatoris.

1. **H**Æc mutatio est dextera excelsi, quando peccator transit à peccato ad gratiam, à morte ad vitam, ab inferno ad cœlum, à filio diaboli ad filium DEI, à bestia ad hominem, à tenebris ad lucem; & si miracula DEI potentiam manifestant, quod majus miraculum, quàm hic mortuum resuscitari, mutum loqui, cœcum videre, audire surdum, ambulare claudum? &c. cadere potes anima mea, sed resurgere è vitiis non potes, nisi omnipotens DEI manus te erigat! time.

2. Si patet omnipotentia in creatione mundi, multò magis in justificatione, in illa recipitur esse naturale, quod minimum est bonorum omnium, in hac supernaturale esse, gratia adoptionis filiorum DEI, participatio essentiae divinæ; in illa omnia facilia sunt, nihil
DEO

ANN

Deo repugnat

na DEO rebel

3. Modi q

andam justic

tationes & in

dem tum a

DEVM homo

per, quando i

ones, colle

es, exempla

veritates ju

Subinde

irtutum ha

perentur, &

conside, ut te

XXIX. De

IN Incarna

Amerè disp

umanitate,

um ætate inf

oris, cum stat

DEO repugnat, in hoc voluntas humana DEO rebellis domari debet.

3. Modi quibus DEVS hanc admirandam justiciam operatur, sunt 1. Vocationes & instinctus interni, & quidem tum aliquando dati, quando DEVM homo actu ipso offendit, semper, quando illius hostis est. 2. Prædicationes, colloquia & lectiones spirituales, exempla aliorum, prosperitates, aduersitates juxta cujusque inclinationem. 3. Subinde infundendo tam generosos virtutum habitus, ut vitioli omninò superentur, &c. admirare, gratias age, confide, ut te immutet roga.

XXIX. De omnipotentia in aliis operibus.

1. **I**N Incarnatione Verbi, uniendo res merè disparatas, divinitatem cum humanitate, usum rationis perfectum, cum ætate infantili, statum comprehensoris, cum statu viatoris, Sanctum Sanctorum

486 VIA VNITIVA. PARS II.

ctorum cum forma Peccatoris, supremum gaudium cum lacrymis & dolore, Virginitatem cum Maternitate, &c. quæ in Incarnatione sunt admiranda.

2. In Eucharistia quæ est *memoria* & compendium *mirabilem* DEI, substantiam panis & vini mutando in corpus & sanguinem. Accidentia sine subiecto conservando, existendo in locis plurimis, dum sumptus non consumitur, dum totus est in toto, & in qualibet parte, ab effectibus denique admirandis, quos Eucharistia producit.

3. In martyriis & cruciatibus tot Sanctorum, qui suâ patientiâ crudelitatem Tyrannorum superant, maximè in sexu foemineo, & delicato & teneræ ætatis, quæ ignes, rotas, & totius corporis laniationem tolerarunt, quâ virtute innumerî Gentiles ad fidem conversi sunt.

4. In vita Religiosorum, quæ est ex mente D. Bernardi continuatum & perpetuum miraculum in hominibus cœ-

lestibus

X

lestibus

ANNON

lestibus & Angelis
vincunt continu
verlantur, quæ
dunt, soli illi
agnoscunt, quæ
suz vocationi
muntur.

XXX. De

PROVIDENTIA
rum, per
sertim homo
Nititur hæc D
potentiâ, scit
media & impec
pollent, & mod
hæc avertendi.
suz ob ignorant
cunt; deinde ex
mos fines rebus
irrt opportuniss
potentiam, præ
ordinavit. His ig
mundum sustine

lestibus & Angelis terrestribus, dum se vincunt continuo, mundi legibus ad- versantur, quanta vis gratiæ sit, ostendunt, soli illi divinam potentiam hic agnoscunt, qui viventes consentaneè suæ vocationi, illius effectus experiuntur.

XXX. De Providentia DEI.

I. **P**ROVIDENTIA est dispositio medi-
 rum, per quæ res creatæ & præ-
 sertim homo fines suos consequantur.
 Nititur hæc DEI scientiâ, bonitate, &
 potentiâ, scit enim perfectè fines &
 media & impedimenta, quæ occurrere
 possent, & modum ea applicandi, aut
 hæc avertendi. Providentiæ verò no-
 stræ ob ignorantiam timidæ sunt & in-
 certæ; deinde ex bonitate sua, & opti-
 mos fines rebus proposuit, & media ad-
 fert oportunissima, &c. Denique ob
 potentiam, præstare potest omnia quæ
 ordinavit. His igitur quasi tribus digitis
 mundum sustinet, & me particulatim,

ut meritò omnem sollicitudinem in illum projiciam.

2. Est tota circa Creaturas, cum ipse nullius indigeat, est circa singula etiam minutissima: *pusillum & magnum ipse fecit, & ipsi cura est de omnibus*, ipsemet providentiam suam exequitur, etsi enim utatur aliorum ministerio, tamen omnibus adest, unde illius respectu nihil casu evenit. In omnibus hanc ergo DEI providentiam adora & amplectere.

3. Eadem providentia mihi est omnia. Dat esse ut mater, gestat ut nutrix, docet ut Pædagogus, ut Magister, ut Consiliarius, ut rector, ut amicus, Medicus, Judex, Pastor: & quæcunque officia à charitate & benevolentia proveniunt, eadem mihi præstat. Quidquid corpori & animæ boni obvenit, ab ea profiscitur, mala autem avertit, aut inde eripit. Quis illi non fidat?

XXXI. *Ab eadem gubernari mundum.*

1. **D**EVs providè mundum condidit ante hominem, ut illum veluti in domum ædificatam induceret. Creati verò gubernationem sibi reservavit juxta illud: *Tua Pater providentia gubernat omnia*, & quamvis aliquando ejus partem communicat cum Creaturis, ut meritò dicatur: *qui potestati resistit, Dei ordinationi resistere*, ipse tamen ut supremus Gubernator, illos ipsos ministros regit, unde dum ab aliis regeris, in illum potissimum intende.

2. Gubernat verò DEVS, 1. Suaviter, dans rebus propensionem ad fines suos, sicut homini dedit inclinationem ad virtutem; & quia videbat illum ab appetitu retardari posse, cum originali justitia, & cum ejus dominio illum creavit. 2. Fortiter, stimulando & compellendo, ut velimus quod ipse vult,

salvâ tamen arbitrij nostri libertate. 3. Justè, cum alioqui foret absolutus omnium Dominus, & statuere quidvis posset, nihilominus supplicia & præmia proposuit, redditque pro meritò. 4. Utiliter conservando & promovendo commoda nostra. *Dominus regit me, & nihil mihi deerit.* Has conditiones imitentur ij qui aliis præsumt.

3. Extenditur hæc gubernatio ad omnes omninò Creaturas, à supremo Angelo ad infimum vermiculum, nullus capillus perit, nullum folium cadit sine DEI voluntate, quantò ergò magis animæ meæ curam geret?

XXXII. *Ab eadem curari corpora necessaria.*

1. **D**E victu & vestitu non debere nos esse sollicitos probat Christus Matth. 6. tum quia qui animæ curam gerit, non destituet corpus rebus necessariis : nónne anima plus est, quàm es-

ca?

capitulum exemplo animalium, quæ DEVS
 etsi non serant, neque metant, pascit. Nón-
 ne vos plures estis illis? tum quia qui re-
 bus inanimatis v. g. liliis providet, non
 negliget hominem, scit enim Pater vester
 cœlestis, quia his omnibus indigetis. Deni-
 que ostendit curam quoque inutilem
 esse, cùm enim nemo possit ad staturam
 suam adjicere cubitum unum, neque po-
 terit sine DEO ista sibi providere.

2. Conf. Qualis sollicitudo reprehen-
 datur. 1. Superfluum ad vitam &
 statum. 2. Si non suo tempore & debi-
 to modo, id est, cum jactura bonorum
 spiritualium, aut præ illis, aut per me-
 dia illicita, aut ad malos fines. 3. Si an-
 xiè & cum turbatione, ut Martha, quia
 est signum, inordinati ergà rem affe-
 ctus, & parvæ in DEVM fiducia. Si quæ
 diligentia adhibetur, his vitiis carens,
 non est reprehendenda. Examina te.

3. Querite primum regnum Dei & hæc
 omnia adjicientur vobis, hic ostenditur
 modus, quo possimus promereri, ut si-

mus DEO curæ. Solliciti ergò simus de Regno cœlesti & æterna beatitudine, velut sine nostro; de quæ justitia & virtutibus veluti mediis ad illud acquirendum necessariis, & cætera temporalia nobis adjicientur, non præmij, sed ætarij loco. Hæc igitur præcipua mea cura sit, &c.

XXXIII. De Providentia in adversis.

1. **A**Dversitates in rebus externis sunt: jactura famæ, honoris, bonorum, consanguineorum, amicorum, &c. undecunq; hæc accidunt, sive injuriâ nostrâ, sive aliorum vi & malevolentia, sive casu ut incendio, vel inundatione, &c. semper ad DEI providentiam referenda sunt, cujus respectu nihil sit casu, sed si velimus, semper ad nostrum bonum ordinatur, diligentibus enim DEVM omnia cooperantur in bonum. Et ideo sæpè nos DEVS istis externis bonis onerat, ut tantò ad illum simus expeditiores, ut cor ab illis abstractum,

tractum, illi totum consecremus. O fiat!

2. Adversitates corporis sunt, deformitas, imbecillitas virium, mutilatio membrorum, morbi, &c. in quibus magna Dei providentia emicat, tum quia corporis dotes plurimis exitio fuerunt, uti de formosis, fortibus & sanis constat. Tum quia ista incommoda sæpè cedunt in bonum animæ, dum sic culpæ expiantur, dum domantur Passiones; dum virtutes, præsertim patientiæ & resignationis exercentur; dum subtrahuntur peccandi occasiones, & illicita, &c. tu DEO curam istam committe, & si quid corpori tuo desit, crede occultum esse Dei beneficium.

3. Mala animæ sunt aut involuntaria, ut pugna carnis & spiritus, vagæ cogitationes, motus inordinati, desolationes & ariditates, &c. sive ea à naturæ corruptione, sive à Dæmone oriuntur, quæ omnia sunt ad exercitium virtutum, & meritum. Aut voluntaria sunt

sunt, ut vitia & peccata, quæ DEVS permittit, sive ut quis surgat humilior, cautior & ferventior, sive vt boni à malis exerceantur, sive ad ostensionem divinæ bonitatis, aut iustitiæ, &c.

XXXIV. *De eadem in orationibus exaudiendis*

I. **O** Ratio est medium à Deo institutum, ad obtinenda bona omnia, & avertenda omnia mala infallibili promissione sancitum ab eodem. *Petite & accipietis*, & vehementer commendatum; *petite, querite, pulsate*. Est autem medium efficacissimum, quia ntitur divinâ promissione; suavissimum, quia nihil facilius quàm petere, & quidem à nostri amantissimo; promptissimum, quia ubique & semper licet; & universalissimum, quia valet ad omnia. Vide quàm admiranda, & à consuetō naturæ cursu aliena Sanctis suis orationibus obtinuerunt.

2. Providentia verò DEI hic in eo consistit, quod concedat petenti utilia, alioquin pari charitate negat; & si res petita non expedit, dat aliquid melius, sicuti Paulo postulanti, ut stimulus carnis à se discederet, dedit gratiam ad vincendum stimulum. Hinc discite etiam tunc cum bona petitis, non indignari adversus DEVM, aut orationem negligere, sed spera te meliora à tam benigno Patre obtenturum, si alia non impetras.

3. Dat etiam opportunè, aliquando statim, si expedit; aliquando differt in tempus aliud, vel quia nondum sumus ad accipiendum dispositi; vel ut magis ad orandum nos stimulet, instar Parentis oblectantis se filij sui votis & postulatione; vel ob alias causas illi cognitae & semper nobis utiles, quare nunquam despondeas animo, sed perseveranter orationi insiste, &c.

XXXV. *De eadem in custodia Angelorum.*

1. **C**VM DEVS posset per se custodire homines, voluit tamen ex suo erga illos amore constituere Angelos omnium Creaturarum suarum nobilissimos, qui quasi Pædagogorum officio fungerentur, & quamvis unus integræ civitati aut Regno suffecisset, voluit tamen singulis proprium assignare, non prædestinatis tantum, sed etiam reprobis, quia omnes salvos volebat; idque ab ipso statim conceptu, neque tantum singulis proprium, sed etiam congregationibus, civitatibus, regno cuique suum, qui curam gereret omnium. Angelorum ergo gratiâ cunctos & singulos reverearis, ama & cave offendere.

2. Officia tutelarium Angelorum sunt mala avertere, &c. uti plerumque patet in casibus parvulorum sine noxa, & ad

& ad bona stimulare, & quamvis bonorum temporalium quoque curam gerant, præcipuè tamen de spiritualibus solliciti sunt, ut nos purgent ab erroribus & peccatis. Vt nos illuminent suis inspirationibus, ut nos perficiant uniendo nos cum DEO; quam in rem vota nostra & preces illi offerunt, &c. curæ utriusque luculentum exemplum habemus in Tobia, cum quo propterea meritiò dicere possumus. *Bonis omnibus per Angelos nostros repleti sumus.*

3. Conf. Quantâ voluptate præsent hoc ministerium. 1. Quia ex DEI voluntate est. 2. Ex charitate ergà homines, quos vident tanti à DEO fieri. 3. Quia cupiunt repleti sedes malorum Angelorum. Ex quibus omnibus collige quid tuo Angelo debeas, nempe reverentiam pro præsentia, devotio- nem pro benevolentia, fiduciam pro custodia, &c.

XXXVI. *De eadem in reparatione
hominis per Christum.*

I. **P**ROVIDERAT DEVS Adamo de iustitia originali unde trium malorum erat expers, rebellionis, carnis & spiritus, ærumnarum mortalitatis, & impugnationis ab extrinseco inimico, dæmon enim aliter tentare non poterat, quàm exterius proponendo & suadendo: quamvis autem hanc providentiam homo à se averterit per peccatum, non tamen illum DEVS deseruit, imò ne labi quidem illum permisisset, nisi modum reparandi scivisset, & habuisset occasionem demonstrandi, effundendique thesauros bonitatis suæ, volendo ipsemet esse Redemptor in assumpta nostra carne; admirare, lauda, & amare istam bonitatem.

2. Sicut Christus Adamo præstantior est, ita excedit status reparationis, statum innocentia. In hoc nati fuissimus

mus in gratia, in illo renascimur per Christum in majori, eâque non gratuita, sed debitâ infinitis Christi meritis. In hoc caruissemus carnis rebellionem, in isto vincere illam possumus mercede & gloriâ ampliore; & in hoc miseriæ defuissent, in isto sunt materiæ exercendarum virtutum, & etiam felicitatis loco habentur, postquam Christus eas experiri voluit. Plus ergo Christus contulit quàm potuerit Adam auferre. O felix culpa, quæ talem meruit habere Salvatorem!

3. Christus ipse velut caput nostrum, nos jam gubernat sapientissimè, quia omnium gnarus necessitatum nostrarum; justissimè, quia peccare non potest, & ad hoc ut justii simus: potentissimè, asserendo nos ab inimicis, peccato, diabolo, mundo, &c. Ama, & gubernari te sinas.

XXXVII. De eadem in fundatione
Ecclesiæ.

1. **F**inis illius fundandæ fuit, tum ut à maximis malis peccato & inferno liberaremur, tum ut maxima bona gratiam & gloriam consequeremur; tum ut esset veluti quædam domus, in qua DEVS nobiscum conversaretur, *cujus deliciae sunt esse cum filiis hominum.*

2. Hanc domum quasi columnæ septem sustinent. 1. Fides sine qua impossibile est placere DEO. 2. Lex pura & sancta præceptis & consiliis constans. 3. Cultus externus, qui olim variis constabat sacrificiis in unico templo, nunc continet unicum in multis templis. 4. Septem Sacramenta ad solidum animæ robur, & nutrimentum. 5. Exercitatio virtutum, tum Theologicarum, tum moralium. 6. Promissiones amplissimæ & certissimæ, deinde etiam minæ & supplicia. 7. Sacra Scriptura, traditiones,

ANNONÆ SPIRIT. 501

tiones, pro quibus omnibus mihi agendæ gratiæ, & usus eorum procurandus, si in Christi Ecclesia rectè vivere volo.

3. Hæc domus est unica, extra quam salvari nemo potest, sicut una arca fuit Noë, & sicut unicus est DEVS, & unus finis ultimus omnibus hominibus propositus. Habet unicum ostium quod est Christus. Ego sum ostium, per me si quis introierit salvabitur. Aperitur illud ostium in baptismo, qui crediderit & baptizatus fuerit salvus erit. Æstimabo fælicitatem meam, quod in ea sim, & à puero fuerim, & compatiar tot aliis, qui exclusi, erroribus & cæcitate tanquam diluvio aliquo obruuntur.

XXXVIII. De eadem in vocatione
ad fidem.

I. **V**Ocatio est interna illuminatio, seu motio, quâ homo prævenitur & disponitur ad donum fidei aliasque gratias recipiendas, ex mera & gratuita

tuita DE I benignitate, *nemo enim potest venire ad me, inquit Christus, nisi Pater meus traxerit eum, nullis nostris præviis meritis, qui nos vocavit, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum & gratiam, quæ data est nobis. Omnibus tamen offertur ab eo qui vult omnes salvos fieri, ut de nullo sit desperandum.*

2. Miranda est providentia DEI totum orbem vocantis ad fidem & Ecclesiam per pauculos piscatores (nam externis etiam mediis utitur) viles, inermes, & illiteratos, quod officium deinde ad ipsorum successores propagavit, ex quorum numero cum sis, vide quo pacto munere tuo defungaris. Accedunt miracula, doctrinæ, consensus, & aliæ notæ, quæ in testimonium veræ fidei & Ecclesiæ, usque ad nostra tempora constanter perseverant, ut vehementer cæcum & pertinacem oporteat esse eum, qui non assentitur. Compatere miseris, & tuis orationibus, alioque studio iuva.

3. Vocanti porrò obsequendum est,
 1. Quia vocat nullo suo, sed solius vocati commodo, ut Creator, ut Dominus, ut Pater. 2. Quia ex maxima miseria erroris & peccati eripere vult. 3. Quia invitat ad summa bona gratiæ & gloriæ, quia sine DEI injuria contemni tantum beneficium nequit, & deseridi-
 gnus est, qui non obsequitur: tu cum istud fidei donum sis affecutus, vide ut morem geras vocanti ad ejusdem fidei exercitia, &c.

XXXIX. De eadem in Sacramentorum institutione.

1. **V**Idens DEVS homines etiam ad fidem & Ecclesiam vocatos, esse obnoxios multis miseriis & periculis, providit, & instituit Sacramenta, veluti quædam vasa misericordiæ, ex quibus omne subsidium necessarium haurirent. Tollendo peccato originali servit baptismus; expiandis actuali-
 bus

bus Sacramentum Pœnitentiæ; roborando homini adversus tentationes, & hostem invisibilem est confirmatio, Extrema Unctio idem præstat, & præterea sæpè etiam corporis incolumitatem; Eucharistia cibi instar animam confirmat; Ordo est, ne desint, qui administrant Sacramenta; Matrimonium ut fideles benè propagentur, &c. admirare, gratias age, magni fac Sacramenta, &c.

2. Conf. Horum excellentiam. 1. non sunt egena elementa, ut antiqua, sed gratiam continent & conferunt, quam significant, seu sunt signa practica & efficientia gratiæ.

3. Ex attrito quædam faciunt contritum, supplendo defectum contritionis. 3. Dant gratiam ex opere operato, ita ut præter gratiam respondentem actibus & dispositioni suscipientis detur propriâ ratione Sacramenti. Vide ne obicem huic ponas, sed potius sic animum præpara, ut quamplurimum gratiæ consequi merearis.

4. Eadem
ilia & secura
tiquæ legis f
mcisio, aut
hostiæ pro p

XL. De Sac

A Mabilis
providet
as arbores, q
sus, dediteria
ere mortem p
r & magis a
s proposuit
am, cum illa
nducer, viva
ristus sumit
4, unde potit
de quo Joan
decim per sing
patit in no
ritus, caritate
c. Unde erg
ones sterilis

4. Eadem Sacramenta sunt obvia, facilia & secuta ad salutem media, cum antiquæ legis fuerint molesta, ut circumcisio, aut sumptuosa ut oblationes & hostiæ pro peccato, &c.

XL. De Sacramento Eucharistiæ.

I. **A** Mabilis fuit DEI erga Adamum providentia, quando præter tot alias arbores, quibus refertus erat Paradisus, dedit etiam lignum vitæ, quo cavere mortem poterat, sed longè amabilior & magis admiranda est illa qua nobis proposuit venerabilem Eucharistiam, cum illa promissione, ut qui eam manducet, vivat in æternum; in ea enim Christus sumitur, qui est via, veritas & vita, unde potiùs similis est ligno cœlesti, de quo Joannes, quod reddit fructus duodecim per singulos menses, nam sumpta parit in nobis duodecim fructus spiritus, caritatem, pacem, patientiam, &c. Unde ergo tu post tot Communiones sterilis, tam infirmus, tam

Y

fortè

fortè mortuus? nimirum à mala dispositione.

2. Confer cum providentia, quâ DEVS dedit manna filiis Israël in deserto peregrinantibus. Manna de cœlo descendebat Angelorum virtute formatum, hic panis à Spiritu S. paratus est in utero Virginis. Manna molâ frangebatur, & coquebatur. Christus laboribus attritus & tormentis excoctus est; manna à morbis præservabat, hic panis etiam à morte, nisi indignè sumatur. Manna omnium saporum delicias habebat, hic omne delectamentum suavitatis, faciendo ut omnes virtutes nobis sapiât. Mensura collecti manna erat omnibus eadem. In Eucharistia tantum est sub fragmento, quantum toto tegitur, &c. Manna colligi debebat ante solis ortum, Eucharistiæ primæ diei cogitationes offerendæ, maximè quando communicandum. Ex manna DEVS aliquid in arca servari voluit ad memoriam. Idem fac post Communionio-

unionem recolendo beneficium, &c.

*XLI. Cur sub speciebus panis &
vini.*

I. **C**ONS. Divinam providentiam ele-
gisse has species, tum ut osten-
deret maximè uniri se velle iis qui
communicarent, simili nimirum unio-
ne, qualis est inter alimentum & ali-
tum, quæ est maxima; tum ut discere-
mus eosdem produci effectus in ani-
ma per SS. Eucharistiam, quos cibus
& potus operatur in corpore; illud con-
servando, augendo, roborando, dele-
ctando, damnum caloris nativi restau-
rando, transeundo denique in ejus sub-
stantiam; tum ad docendam perfe-
ctam unionem charitatis inter fideles,
sicut panis ex pluribus granis, & vinum
ex pluribus uvis coalescit. An hoc ex-
periris?

2. Suffecisset unica species, cum sub
una totum corpus & sanguis Christi
contineatur, voluit tamen utramque

panis & vini, tum ut perfectum foret convivium, uti cibus & potus; tum ut nobis repræsentaretur realis separatio sanguinis in passione facta per diversitatem specierum. Adora tantam DEI profusionem & in eum esto liberalis.

Cur autem voluerit transubstantiationem panis & vini in corpus & sanguinem suum fieri imperceptibiliter, ita ut nullo sensu ea adverri possit. Causæ sunt 1. Ut relinqueret nobis continuum humilitatis exemplum, dum non jam ad naturam humanam, aut formam hominis, sed ad speciem buccellæ panis se demittit. 2. Ad exemplum patientiæ, dum ista vili specie reclus non agnoscitur, sed contemnitur, & vilipenditur à multis.

3. Ad exercitium fidei nostræ, quem hic profiteberis sensibus ne quidquam reclamantibus.

XLII. De ea, ut est memoriale
mirabilem.

1. **M**irabile in Eucharistia est, quod
accidentia separentur à substan-
tia panis & vini, & sine illa, conserven-
tur. Disce sensualitatem separare à spiri-
tu, & cor tuum abstrahere à creaturis,
& soli DEO inniti.

2. Quod sub speciebus panis & vini
veluti velo quodam lateat totus Chri-
stus, DEVS, homo, cum divinitate cum
SS. Trinitate, per concomitantiam, cum
omnibus thesauris sapientiæ, bonitatis,
liberalitatis & potentiæ DEI, &c. in
symbolum humiliationis.

3. Quod tota substantia panis & vini
sic mutetur in substantiam corporis &
sanguinis Christi, ut tamen nulla mu-
tatio appareat, si mutatus es ex carnali
in spiritualem, &c. fuge tamen spe-
ciem & affectationem externam, nisi
proximi ædificatio exigit.

4. Quod accidentia separata idem

operentur quod pani & vino conjuncta, confortant, recreant, nutriunt. Ita sapè animæ à Creaturis abstractæ & soli Deo innixæ sua ordinaria officia non negligunt, sed aliis etiam melius exequuntur.

5. Quod totum corpus & sanguis, quem Christus habet, sedens ad dextram Patris, sit hic sub accidentibus modo quodam spiritali, totus in totis speciebus, & totus in qualibet illarum parte. Ita ut humanitas non videatur carne & corpore constare. Ita tu non secundum carnem, sed spiritum vive.

6. Quod Christus tot locis positus in terra, non desinat esse in Cœlo, quin quovis loco etiam vili collocari se sinat per consecrationem. Disce ita versari in terris, ut cor in Cœlo habeas, & ad quævis loca & munia Deo te offer, &c.

XLIII. De eadem ut est memoriale
Passionis.

I. **V**oluit Christus convivium esse memoriale amaræ Passionis.

1. Ut bonitatem & charitatem suam nobis demonstraret, dum sibi amara, nobis propinat dulcia, uti Parentes solent infantibus, & subditis, qui bene præsent. 2. Ut disceremus fuisse illi instar convivij, pati pro nobis, unde dies ille vocatur *dies desponsationis & lætitiæ* Cant. 3. 30. ut commendaret nobis suavitatem legis suæ. 4. Ut suâ bonitate nos accendat ad amplectenda amara, ut illi conformemur. Erubescere verò quod suavibus tantum inhies.

2. Voluit ipse esse memoriale, etsi suffecisset panis & vinum, sicut aqua baptismi repræsentat sepulturam 1. Ut æstimaremus magnitudinem ejus beneficij, quo pro nobis mortuus est, cum ipse velit illius memoriam nobis refri-

care. 2. Ut ostenderet se paratum sæpius pro nobis mori, si res feiret, uti vult quotidie incruentè immolari. 3. Quia non sufficebamus agendis gratiis, ipsemet supplere voluit, unde dicitur Eucharistia. Disce quotidie & semper mortificationem JESV in corpore tuo circumferre.

3. Voluit sub speciebus panis & vini. 1. Quia utrumque conficitur ex pluribus granis, & acinis contritis & pressis, sicut ipse in Passione attritus & pressus fuit. 2. Ut quemadmodum in baptismo per immersionem significatur ejus sepultura ita per comestionem, & demissionem in stomachum repræsentarentur ejus tormenta, mors, & sepultura. 3. Ut disceremus contere cor nostrum dolore peccatorum. 4. Ut tam familiariter recordaremur Passionis ejus, quam meminimus panis & vini.

XLIV. De eadem, ut est signum & causa gratia.

1. **C**hristus in aliis Sacramentis per Creaturam meram, uti est aqua vel oleum, &c. gratiam & sanctificationem confert, hic per sese. Sic nimirum medicus est, ut ipsemet applicat medicinam, sic mater ut per se lactet infantem, sic Redemptor, ut suâ manu pretium redimendo captivo & mancipio porrigat, sic Rex invitans ad convivium, ut ipsemet sit cibus & conviviva, quis non colliquescat ad hoc amoris incendium? quis non redamet sic amantem?

2. Expende particulariùs gratias, quæ hic conferuntur. 1. Est incrementum fidei ob nova lumina intellectus, uti illum cognoverunt discipuli in fractione panis; & qui propius ad solem accedit, melius illuminatur. 2. Augmentum spei, qui enim donat quod majus est,

minora non negabit, & qui dat seipsum, dabit quoque dona sua; qui arborem largitur, fructus non abnuet. 3. Incrementum gratiæ & caritatis, fervoris & bonorum operum, donorum Spiritus Sancti & virtutum infusarum longè munificentius, quàm in Sacramentis aliis, uti cum Rex suâ manu eleëmofynam impertit. 4. Fortitudo & robur adversus hostes nostros, adversus passionem, & carnem & dæmonem, debellavit olim ista omnia: quid ni præsens nunc idem præstet? 5. Nutrimentum, & satietas spiritualis, quem DEVS non satiet, nescio quid illum explere possit! 6. Intima unio Christi cum anima, quâta haberi in hac vita mortali potest, non moralis tantum & Metaphorica, sed realis, dum alimentum transit in substantiam aliti. Gratias age de donis omnibus, maximè de tali unione. Istos effectus pete, &c.

*XLV. De eadem ut est pignus futura
gloriæ.*

1. **E**Vcharistia vocatur pignus gloriæ, quia continet in se aliquid valoris infiniti, & ipsi gloriæ æquivalens, nempe filium DEI, DEVM & hominem, hinc ex pignore collige gloriæ, quam expectas, excellentiam, cum enim nihil præstantius sit Christo, quid concipere potes majus æternâ gloriâ, cujus ipse tibi pignus datur? & certissimè spera te promissam gloriam obtenturum, cum habeas ipsius gloriæ hæredem. Ama etiam talis pignoris largitorem.

2. Ita est pignus, ut simul ducat ad gloriam per media securissima quæ hic reperiuntur. 1. Est remissio peccatorum admissorum, cujus nota est, quod mensæ suæ te adhibeat. 2. Præservatio futurorum, nam Eucharistia minuit concupiscentiam, & frænat Passiones, quæ

fomites sunt peccatorum, robur addit adversus tentationes, illuminat intellectum ut agnoscat foeditatem peccati, inflammat affectum ad DEI amorem, &c. 3. Est conservatio gratiæ uti valetudinem corporis cibus conservat, sic animæ sacramentum. 4. Est perseverantia usque ad mortem, gratiam enim tam efficacem hic consequimur, ut cum continuò sui incremento deducere nos possit ad gloriam. 5. Est unio cum Christo, quæ jam est quædam gloriæ inchoatio.

3. Pignus dicitur, quia idem hic exhibetur, quod in gloria, etsi alio modo pro conditione viatorum; nempe sub imagine & velo specierum panis & vini DEVS, qui est objectum beatitudinis, proponitur. Admirare divinam bonitatem, & magnâ esto in DEVM fiduciâ, non enim frustra tibi pignus hoc concessum est, modo bene illo utaris, &c.

XLVI. Eucharistiam esse scholam virtutum.

CHristus in Eucharistia velut cathedra Magister est.

1. Humilitatis dum occultat omnes suas perfectiones, tum divinas, tum humanas, nihil præ se ferens, nisi vilia accidentia panis & vini rerum inanimatarum, unde à pluribus contemnitur, injuriis afficitur, &c.

2. Obedientiæ, dum ad vocem hominis, sæpè peccatoris, se sistit; permittit se illius manibus tractari, moveri, transferri, quovis loco collocari, &c.

3. Fidei, quia etsi ille nullum fidei actum exercere potuerit, utpote cui DEVS & omnia mysteria semper fuerint clarè & manifestè cognita, voluit nihilominus esse in venerabili Sacramento ut nos hanc virtutem exerceremus corporeis oculis nostris, tam quoad divinitatem, quàm ad humanitatem
inyi-

invisibilis, unde etiam hoc mysterium fidei appellatur.

4. Spei & fiducia in DEVM, dum hic offerri se sinit pro nobis, qui noster mediator est, & cujus intuitu DEVS Pater nihil potest negare. Dum hic merita passionis, quæ præcipuum est spei nostræ fulcimentum, applicantur; quia denique qui nobis dat filium suum, quomodo non omnia nobis donabit cum illo?

5. Amoris proximi, dum illi semper adest, illum poscit, ejus causâ quodammodo consumitur.

6. Mortificationis dum sensuum corporeorum officio non utitur, utpote modo spiritali existens, dum non suo sed sacerdotis arbitrio quasi regitur.

7. Amoris DEI dum sic esse vult ad eum placandum hominibus, ad gloriam illius ampliandam, ad jugè, & ceteris omnibus gratius sacrificium, &c.

*XLVII. Eucharistiam esse speculum di-
vinarum perfectionum.*

1. **E** Lucet in illa bonitas, cujus proprium est, sese aliis communicare, & quæ communicatio potest major esse, quàm ubi tota Trinitas, divinitas, humanitas Christi, anima, corpus, sanguis & omnia illius merita nobis donâtur? idque ex nullo debito aut necessitate, aut spe commodi, sed merâ nostri boni gratiâ.

2. Hinc apparet etiam amor DEI in homines, tantum enim donum sine amore donari non potest. Accedit unionem affectari hic quasi substantialem, qualis est alimenti cum alito, omnibus utique & semper usque ad finem mundi prompta & parata.

3. Elucet DEI omnipotentia in transubstantiatione in separatione & conservatione accidentium sine subiecto, in modo quo corpus existit spirituali-

ter,

ter, quod simul in locis diversis, quod sumptum non consumitur, &c.

4. Apparet sapientia Dei reparantis hominem per esum, qui per esum perierat, & quidem cum lucro insigni gratiæ majoris, quàm fuisset in statu innocentiae, & ampliorum meritorum, & consequenter gloriæ.

5. Misericordia Dei hic patet. Dum gnarus miseriarum nostrarum, tamen ad nos descendit, quasi melius illas inspecturus, & ut coram remedium adhibeat, neque ab una tantum, sed ab omnibus nos liberat, aut illas avertendo, aut ab aliis nos eximendo, &c.

6. Justitia, secundum illud, qui manducat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit. Et considera quàm meritò Deus malè communicantibus indignetur.

7. Elucet fidelitas Dei in promissis. Promiserat olim & multis figuris præsignarat hoc Sacramentum, dedit, & quidem in pignus vitæ æternæ, &c.

*XLVIII. De Providentiâ DEI in
assignatione status.*

1. **P**Aternè etiam DEVS cuivis providet de statu accommodato, modo regi se quis finat: nam non quidvis cuilibet convenit, & sicut sunt in corpore diversa membra, ita in Ecclesia & Republica civili varij status existunt. Alij sunt ut caput ad regendum, alij ut oculi qui doctrinâ eminent; alij pectus in vita contemplativa; alij manus in activa; alij pedes, qui vilioribus artibus ministerijsque deputantur. Ergo qui certum statum non habet, ad DEVM confugiat, qui verò habet, se in eo salvari posse confidat.

2. Providentiæ divinæ suavitas attendatur in eo quod varias hominibus indit propensiones, ad diversa, ut unquam desint, qui sponte amplectantur condiciones quantumvis molestas & difficiles ne aliquid in publicum bonum

num desideretur ; quo in genere est servitus aulica , à qua etiam tædio affecti recedere non possunt , &c. quod si proponat aliquando aliquid à naturæ inclinatione alienum , mitigat illud internis suavitatibus , uti evenit in statu Religioso , aut ratione sic persuadet , ut inspirata lux vincat naturæ repugnantiam. Unde meritò tota dispositio divinæ providentiæ committenda.

3 Media quoque DEVS providet statui opportuna. Sic cùm Moyses elegisset adjutores regiminis , dictum est , *auferam de spiritu tuo , tradamq. senioribus septuaginta , &c.* quare cum onere simul virtus duplicatur , & sicut periculosum , sine DEO statum amplecti , sic ubi ejus voluntate aliquem inieris , ne de ejus subsidio despera , & cogita in statu tuo plurimos salutem consecutos , quid ni & tu ?

XLIX. De eadem circà statum Religiosum.

1. **O**B varios fines DEVS hunc statum instituit. 1. Ut esset schola perfectionis, quæ in charitate DEI, & proximi consistit. 2. Ut esset schola imitationis DEI & Christi in perfecta præceptorum & consiliorum observatione. 3. Ut esset civitas refugij à mundi periculis. 4. Ut esset locus deliciarum quo divertat DEVS, cujus deliciae sunt esse cum filiis hominum. 5. Ut esset veluti lucerna super candelabrum, & civitas supra montem posita ad exemplum virtutis. 6. Ut foret officina meritorum, & ubi ampla seges gratiæ & gloriæ colligeretur.

2. Voluit autem varia esse Religiosorum instituta, quia cum plurima sint officia charitatis non potuit una in omnibus excellere: deinde cum Christus sit perfectissimum omnium virtutum exemplar, non potuit per omnia exprimi ab una religione, & dum hæc in

uno

uno virtutis genere, alia in alio excellit, redditur Ecclesia Regina amicta varietate. Denique sunt hominum vires & propensiones diversæ, ut oportuerit modos quoque proponi diversos assequendi perfectionem. Tu de tua tibi gratulare, & da operam, ut in ea excellas.

3. Vocatio ad hunc statum non est volentis neque currentis, sed misereantis DEI, non vocantur omnes, quia non est status ad salutem necessarius; non ex merito, sed ex gratia, unde relictis optimis sæpè vocantur imperfectiores, & DEVS vocando non solum spectat utilitatem vocati, sed etiam religionis commodum, quare periculosum est reniti, aut non dignè vivere vocatione suâ.

L. De bono status Religiosi.

1. **A**stimari istud potest consideratione malorum, & periculorum, quæ sunt in statu sæculari mundano-

danoque, ubi plerique serviunt concupiscentiæ carnis, & superbiæ vitæ; ubi obviæ peccando occasiones; ubi prava consortia, ubi pessima exempla; non tantum impunitas, sed etiam gloriatio; ubi virtutum irrisio & contemptus, &c. ut salutem consequi sit difficillimum. Atqui his malis omnibus liberi sunt Religiosi, & quasi de statione securissima, misérias, casus, naufragia spectant mundanorum.

2. Conf. Tria bonorum genera excellenter in statu religioso reperiri. Honestum, ob continuam virtutum exercitationem. Delectabile, ob gaudium in Spiritu Sancto & pacem animi, *quæ exsuperat omnem sensum*. Utile, ob media ad salutem consequendam promptissima. Deinde Christus iis qui reliquerunt omnia, &c. ut sunt Religiosi triplicem mercedem promittit. 1. *Centuplum* in hac vita, non solum quod spirituales consolationes, quamplurimum terrenis præstent, sed quod reipsâ
pro

pro una domo relicta , pro uno Patre, &c. adipiscatur quasi jus aliquod ad omnia ordinis sui domicilia cui omnes superiores sint Patres, &c. 2. *Vitam eternam* , unde hic status inter signa prædestinationis numeratur. 3. Jus cæteros judicandi. *Sedebitis & vos, &c.*

3. Expende hæc Divi Bernardi: in statu Religioso homo vivit purius, cadit rarius, surgit velocius, incedit cautius, irroratur frequentius, quiescit securius, moritur confidentius, purgatur citius, præmiatur copiosius. Gratulare ergò tibi quod tantorum bonorum sis particeps, modo vita tuo statui respondeat.

LL. De electione SS. ad gloriam.

1. **D**EVS ab æterno cupidus communicandi cum hominibus summum & inæstimabile gloriæ bonum, permotus siue merâ suâ bonitate, siue intuitu cooperationis illorum, & meritorum (quæ tamen ipsa etiam ab
illius

illius bonitate promanent) elegit quosdam ad hanc gloriam, & quasi sacra vasa esse voluit, in quæ suarum abundantiam gratiarum effunderet, ad ostensionem infinitæ suæ misericordiæ. Admirare, conferendo hominis vilitatem, cum hujus boni excellentia; electis gratulare, quin & tibi, cui hæc quoque parata gloria est.

2. DEVS ut hoc decretum mandaret executioni. 1. Creavit illos in tempore, quos ab æterno elegerat, aliis in nihilo suo relictis. 2. efficaciter vocavit ad fidem, Baptismum & Ecclesiam, relictis aliis in sua infidelitate. 3. Si lapsi sunt in grave aliquod & mortiferum peccatum, eos amanter revocavit, & impulit efficaciter ad pœnitentiam, alios relinquens in peccatis suis. Nimirum utitur DEVS supremi dominij potestate, & dum illis benefacit, non facit aliis injuriam. Sperate te esse ex numero Electorum, quandoquidem te creaverit, vocaverit, non tantum ad fidem, sed

sed etiam religionem, & tot media pœnitendi illi largiatur,

3. DEVS ex vi illius decreti magna auxilia Electis contulit. 1. Præservavit à multis peccatis, & tentationibus. 2. Prævenit benedictionibus, gustu affectuque rerum divinarum. 3. Obtulit occasiones exercendarum virtutum. 4. Providit illis de statu vitæ ad salutem commodo. 5. Finale denique gratiam dedit in morte. Pete eadem, &c.

LII. Quomodo SS. huic electioni responderint.

Sancti ex parte sua responderunt divinæ vocationi, acceptis gratis optimè utendo, & contendendo ad sanctitatem per actus virtutum qui ad tria referuntur, his Christi verbis comprehensa. Si quis vult venire post me abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me.

1. Abneget semetipsum. Sancti 1. Seipsum ingenti & glorioso odio persecuti sunt. 2. Peccata sua, si quæ admiserunt

runr, vehementi dolore, & acerbis pœnitentiis expiarunt. 3. Qui à majoribus culpis fuère liberi, minores defleuerunt, vitarunt peccandi occasiones, domuerunt appetitus suos, *carnem suam crucifigentes cum concupiscentiis*, & ut magis Christum referrent quinque confixam vulneribus crucifixerunt, 1. Sensus inordinatos. 2. Rebelles affectus. 3. Propriam voluntatem. 4. Imaginationis & iudicii libertatem. 5. Amorem etiam proprium in rebus licitis, ne ad illicia prolaberentur.

2. *Tollat crucem suam* quod fecerunt.

1. Generosè resistendo inimicis tum visibilibus tum invisibilibus. 2. Labores & dolores æquo lætoque animo sustinendo. 3. In Cruce usque ad mortem perseverando.

3. Secuti sunt Christum per imitationem vitæ & virtutum illius. 2. Nunquam erubescences facere & pati, quæ ille fecit & passus est, imò erubescences si ea non facerent, aut paterentur, cùm

530 VIA VNITIVA. PARS II.
summum in ea similitudine decus col-
locarint. Hæc certa ad cælum via est.

LIII. De magnitudine gloria
cælestis.

1. **G**LORIA illa est status bonorum
omnium aggregatione perfe-
ctus, in quo nulla mala culpæ aut pœ-
næ, & omnia bona quæ desiderari pos-
sunt, & majora quàm possint à nobis
conciipi, non enim in cor hominis ascendit,
quæ præparavit DEVS diligentibus se, &
status ille æternus est, securus & abs-
que metu immutabilis sine diminutio-
ne, satians sine fastidio, contra quam
est status hujus vitæ, quantumvis felix
videatur. Noli ergo thesaurizare in ter-
ra, &c.

2. Æstimeretur à loco, qui 1. Est am-
plissimus, & cujus respectu tota terra
vix puncti vicem occupat. 2. Est luci-
dissimus, quem nulla nox, nullæ nubes
obfuscabunt. 3. Est temperatissimus sine
vicis-

vicissitudinibus frigoris & caloris.

4. Firmissimus & tutissimus sine metu
ruinæ. 5. Est amoenissimus, si enim ter-
restris Paradisus & nonnullæ regiones
hic tot deliciis abundarunt, quid con-
tinebit cœlestis illa regio? Verè *dilecta*
tabernacula tua Domine virtutum.

3. Conf. Qualis istic sit societas &
confortium Angelorum & hominum.
1. Numerus est innumerus. 2. Omnes
tamen inter se noscunt & conversan-
tur familiarissimè. 3. Omnes sunt no-
bilissimi, formosissimi, prudentissimi,
optimi. Illic granum sine palea est, se-
men sine zizaniis, rosa sine spinis, bona
sine malis. 4. Illic maximus ordo sine
confusione, prærogativa gloriæ sine
emulatione, dum quisque suâ conten-
tus est. 5. Mirus amor mutuus, & con-
cordia, &c. Hos stude jam nunc tibi
obligare, &c.

LIV. De Gloria Animæ beatæ.

VT ferrum candens ab igne, sic à DEO anima occupatur: unde

1. Memoria ab ejus summi boni recordatione avocari non potest, ut DEVM non continuò recolat: deinde semper obversantur accepta beneficia, eaque in numerato singula cum omnibus circumstantiis clarissimè occurrunt. Nihil verò meminit eorum, quæ possent affligere; ipsa malorum præteritorum toleratorumque recordatio, quin & peccatorum aliquando admissorum ingentem adfert lætitiā, dum videt hæc pœnitentiis esse expiata, & illis hanc quietem successisse.

2. Intellectus secluso omni dubio, errore & ignorantia, clarè intuetur DEVM, ejus essentiam, Personas, attributa, mysterium Incarnationis, &c. Videt arcana divinatorum consiliorum circa mundi administrationem, peculiare providentias, quibus ad hanc beati-

beatitudinem deductus est, cum ineffabili admiratione, & amoris argumento; denique DEVS illi manifestat quidquid rationabiliter scire apperit.

3. Voluntas intimè DEO adhærescit, per amorem continuum, indefectibilem, qui omnes amoris gradus complectatur, ut sit filij, sponsæ, amici, &c. unde ineffabile gaudium, quo anima inebriatur. Unde peccandi impossibilitas, & virtutum, quarum ista gloria capax est, summa rectitudo & intensio. Dole quod hisce nunc potentiis tam malè utaris. Quin potius hic ad illa prælude, &c.

LV. De gloria corporis beati.

1. **C**ORPUS quod servit animæ, & juvat ad virtutum actiones, non caret suâ mercede, sed cum illa etiam gloriam & beatitudinem adipiscitur; cum enim corpus quod animæ servit ad peccandum, æternis suppliciis addicatur, quis non videt illud quod

cooperatum est ad virtutem, una cum anima esse glorificandum.

2. *Conf.* Quatuor dotes corporis gloriosi. 1. Est claritas, *fulgebit enim sicut sol*; membrorum proportio, figura, color, & nitor erit admirabilis, maximè earum partium, quæ DEI causâ plus tolerarunt. Erit etiam diaphanum, inter-
nis omnibus membris veluti per crystallum transparentibus. 2. Impassibilitas, & immortalitas, qua fiet incapax famis, sitis, aliorumque incommodorum, neque ab ullo extrinseco lædi poterit. 3. Agilitas, ut quocumque libuerit, celerrimè transferri queat. 4. Subtilitas, quâ penetret quid vis instar spiritus, ita ut plura eodem loco esse possint.

3. *Conf.* Gloriam sensuum: visus ex aspectu tot glorificatorum corporum, maximè Christi, & B. V. Auditus ex Angelico concentu, ex laudibus DEI, ex mutua conversatione. Odoratus ex fragrantia corporum, & præsertim Christi. Gustus ut absque cibis omne

delecta-

delecta-
quidem
corpore
fructur.
lare hic
continu
gloriam

Renova

1. B En

pra
admirati
procum
tiarum a
ingratitu
parum in
sponderi

2. Per
negligen

delectamentum suavitatis percipiat, si-
quidem id manna potuit. Tactus toto
corpore perfusus purissimo sensu per-
fruetur. Spe igitur tantæ mercedis, so-
lare hic corpus tuum, & sensus, imò per
continuam mortificationem ad eam
gloriam deliciasque dispone, &c.

Renovatio sub initium cujusque
Mensis instituenda.

Universim considerentur.

1. **B**eneficia peculiariter tibi à DEO
præterito mense collata, tum in
admirationem bonitatis illius, & reci-
procum amorem excitandum, & gra-
tiarum actionem, tum in confusionem
ingratitude tuæ, ut qui hætenus tam
parum immensæ illi misericordiæ re-
sponderis.

2. Percurre vitia, imperfectiones &
negligentias adversus DEUM, superio-

536 VIA VNITIVA. PARS II.

res; fratres, proximum & teipsum admissas, ut detesteris, & corrigas.

3. Vide an ab ultima renovatione profeceris, an verò defeceris, & unde hic vel defectus, vel profectus proveniat, ut vel eadem ratione profectui insistas, vel opportunis mediis occurras defectui.

4. Vide etiam utrum aliqua tentatio vel passio animi tibi peculiariter fuerit molesta, & quibus ex causis aut occasionibus, & propone seriam illi superandæ curam adhibere, imploratâ ope DEI, B. Virginis, & singulare Patroni ad hoc electi.

Atque hisce considerationibus, non tantum horam Meditationis matutinam, sed etiam aliquid reliquæ diei huic renovationi destinatæ impendes. Ne verò eadem sæpius iterata fastidium pariant, subijcio pro numero mensium, duodecim sententias ex sacra Scriptura desumptas, quæ huic proposito potuerunt deservire.

I. Dispo-

1. *Dispone domui tuæ, quia morieris tu, & non vires. Isa. 38.*

1. **D**Enuntiantur hæc Regi Ezechiaë, qui dicere potuit. *Memento Domine quomodo ambulaverim coram te in veritate, & in corde perfecto, & quod bonum est in oculis tuis fecerim. Quid dicere tu posses si idem tibi denuncietur?*

2. *Flevit ille fletu magno, & convertit faciem ad parietem, & recogitabo inquit, tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ, quanto tu jure æquiori feres, & averteres te à rebus vanis & delectabilibus.*

3. *Forſan hic annus, hic mensis ultimus est, tibi qui à Deo conceditur. Vide quomodo velis in eo disponere domui tuæ, hoc est, ita rationes tuas ſupputare ut mors non adoriatur imparatum, quod feciſſe tunc velles, fac hoc menſe, & quod feciſſe nolles, omitte.*

*II. In terra Sanctorum iniqua gessit,
non videbit gloriam DEI. Isa. 26.*

1. **I**N terra Sanctorum, in sancta Socie-
tate JESV, ubi ratione vocationis,
ratione instituti sanctissimi, ratione tot
sociorum, qui omnium virtutum & san-
ctimoniarum exempla præbuere, & præ-
bent; ubi tot, & tam facilia, & certa ad
perfectionem media, nihil boni; quin
imò.

2. *Iniqua gessit, ô quæ & quanta !* Si
probrum est inter bonos bonum non
esse, quid erit esse malum ? unicum in
Cælo peccatum patravit Lucifer, &
detrusus est; unicum Paradiso Ada-
mum eiecit; cadaver mare non sustinet,
& terra illa Sanctorum hactenus te su-
stinuit, sed fortè non amplius sustinen-
dum, nisi mutes vivendi rationem, &c.

3. *Non videbit gloriam DEI* carens
pace conscientia, veluti extra centrum
suum, id est DEVM, rationem & virtu-

tem

tem constitutus ; carens solatiis internis & gustu rerum spiritualium, carens spe præmij & gloriæ, tum ob propria demerita, tum ob scandalum, quo alios pervertit, &c.

III. Dixi nunc cæpi, hæc mutatio dexterae excelsi. Psal. 76.

1. **O**pus est tandem forti & serio animi decreto, ne aliquod prævum exemplum, ne modica irrisio, ne respectus humanus ; ne aliqua carnis molestia, aliquis dæmonis insultus, &c. me rursus à bono avertat. Dixi ratum est, nolo demum esse, ut fui, pigro similis, qui vult & non vult.

2. *Nunc cæpi.* Proposita executioni mandanda sunt ; ideoque prævideri occasiones & quidem particulares debent eorum exercendorum, & obfirmandus animus, & an non tempus est, post tot annos, tandem nunc incipiendi.

3. *Hæc mutatio dexterae excelsi.* Singula-

ris

ris in DEVM collocanda fiducia est, si-
ne quo nihil possum, possum autem
omnia in eo qui me confortat, & con-
fortare paratus est. Hujus fiduciæ signū
erit, fervens ad eum in omnibus recur-
sus.

IV. Iam securis ad radicem posita est.
Matt. 3.

I. **S**IC Christi Præcursor monuerat
Judæos agendam esse pœniten-
tiam, idque sps præmij. Pœnitentiam
agite appropinquavit enim Regnum Cælo-
rum, sed alij carnalibus. terrenisque vo-
luptatibus dediti, cœlestium affectu
non tangebantur. Vide an non sis ex
eodem numero cū Cœli gratiā tam
parum hætenus feceris.

Quare metu pœnæ eosdem percel-
lere conatur. *Securis ad radicem posita est,*
non tantū ad putandum, sed prorsus
exscindendum parata, quā meritiō ti-
mere potes, ne idem tibi eveniat, qui
patien-

patientiâ & longanimitate DEI tamdiu
abusus es?

3. Si succidi nolis, pone ipse secu-
rim ad radicem tuarum imperfectio-
num, non ad ramos, qui excisi facilli-
mè repullulant, quamdiu radix est in-
tegra, Quære ergò radicem illam, &
securi mortificationis exscinde.

*V. Succide arborem, ut quid etiam
terram occupat? Luc. 13.*

1. **P**lantavit te DEVS in pomario
Religionis, ut dignos fructus fer-
res, quos à te meritò exigit; nempe
studium salutis propriæ, & alienæ; pu-
ram intentionem ad DEVM, obedi-
entiam ad superiores, Charitatem ad fra-
tres, humilitatem ad reipsum, &c.

2. Perpende quales & quàm bo-
nos fructus alij in eodem tecum po-
mario proferant, & si fortè eos foliis
tegant humilitatis, inspicere fructus
eorum, qui jam folia deposuerunt,

SS. Igna-

SS. Ignatij, Xaverij, Aloyfij, Berchmani, &c.

3. Cogita quam turpe fit in eodem fundo, eadem cultura, iisdem oblatiis mediis non producere fructus eodum, imò sterilem non tantum esse, sed etiam vicinis arboribus mali exempli umbrâ nocere. Ut mirum non esset, si aliquando hæc à supremo hortulano ferretur in te sententia, succidereris, & locum alteri cederes, fructum meliorem facturo.

VI. Terra venientem super se bibens imbreem, produciens autem tribulos & spinas reproba est, & maledicto proxima. Ad Heb. 6.

I. Imber est, divina gratia, quæ tibi hætenus copiose affluxit; vocando te ad Religionem, in eadem misericorditer conservando, insinuando bonos affectus, offerendo virtutum exercendarum occasiones; quibus accesse-

runt

runt tot monita superiorum, tot socio-
rum exempla, &c.

2. Quem hinc fructum protulisti?
tribulos & spinas, tribulos tibi, spinas
aliis: tibi acerbum animi & conscien-
tiæ remorsum, aliis dolorem, & affli-
ctionem. Quousque ista, quæ te & alios
excruciant?

3. Sicut Prædestinationis signum est,
inter malos bene vivere, ita vide, ne si-
gnum reprobationis, quod inter bonos
vivas non bene, & maturè, dum adhuc
tempus est, provide.

*XII. Non invenio opera tua plena
coram DEO. Apoc. 2.*

NON invenit, qui arcanorum tuo-
rum testis est & arbiter, Angelus
custos, neque DEVS, qui corda scruta-
tur & renes; unde frustra te palpas,
quod externâ quâdam virtutis specie
aliquam opinionem viri religiosi apud
alios obtines.

2. Ope-

544 VIA VNITIVA. PARS II.

2. *Opera tua plena.* Ad plenitudinem requiritur, ut opera non tantum sint bona, sed etiam ut fiant bene; DEVS enim potissimum rationem habet adverbiorum; vide ergò an tua hætenus feceris purè, promptè, ferventer, alacriter, constanter?

3. *Coram DEO.* Quid coram Domino servus, coram Pedagogo puer, coram Duce miles, coram Parente filius? tunc minus coram DEO tuo, qui idem est arbitrator, & iudex, remunerator & vindex?

VIII. Amice quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem.

i. **E**st admirantis impudentiam illius animæ, quæ audet inter convivas ornatos virtute & charitate comparere fœda, & fordida, cum nulla excusatio prætexi possit, non ignorantia, cum quotidie nobis in societate inculcetur, & media commodissima uliro offe-

offerantur, ut nec virium neque sumptuum defectus causari possit, neque dicat etiam deesse aliorum exempla, vivit enim in medio eorum, qui quotidie præbent rarissima in omni genere virtutis, ut vel hinc meritò majorem damnationem timere debeat, ut vidua apud Eliam protestatur: *ingressus es ad me, ut rememorarentur iniquitates meæ, & interficeres filium meum, & teste Giliberto, Christus ficui maledixit, propter fertiles in vicino vineas.*

2. Est exprobrantis tantam ingratitude. *Si inimicus meus maledixisset mihi, &c.* porro hujus ingritudinis sunt tres species. 1. Retribuere mala pro bonis, peccata pro gratiis. 2. Vituperare beneficium, vocationem parvisfaciendo. 3. Beneficium reputare maleficium, existimando carceres esse & catenas, voluntariam illam servitutem, cui se subjecit.

3. Quid igitur miramur tantâ impuden-

pudētia & ingratitude exacerbatum
DEVM, præcipere ut ligatis manibus &
pedibus, &c. cum olim Jechoniæ ingra-
to regi dixerit : *Si fueris ut annulus in
manu mea, evellam te à digitis meis.* Hæc
tibi applica, & nuptiali virtutum vesti-
tandem stude.

*XI. O si cognovisses & tu, & quidem
in hac die tua, quæ ad pacem tibi!*

LUC. 19.

1. **O** *Si cognovisses!* quam deploran-
da est cæcitas hominum op-
portuna ad salutem remedia non agno-
scentium, quando quidem eam DEI Fi-
lius suis lachrymis defleverit? cogno-
scunt socij tui beneficium vocationis
suæ, eoquæ rectè utuntur ad conse-
quendum finem propter quem vocati
sunt. *O si cognosceres & tu!*

2. *Et quidem in hac die tua, quæ forsi-
tan ultima, aut ex ultimis vitæ tuæ futu-
ra est, aut in qua DEVS tibi offert gra-
tiam*

tiam resipiscendi, & cujus neglectum
forè æternis lacrymis deplorabis. E-
lige.

3. *Quæ ad pacem tibi*; ut benè & ju-
sta institutum vivendo obtineas pacem
internam tecum per passionum mode-
rationem; pacem externam cum aliis
per obedientiam & humilitatem; pa-
cem supernam cum Deo, per confor-
mationem voluntatis tuæ cum illius be-
neplacito.

X. *Ne velitis dicere intra vos, Patrem
habemus Abraham.* Matth. 3.

I. **Q**Uam inanis illa Judæorum glo-
riatio, ex qua cæteras nationes
contemnebant, & arbitrabantur sibi
hoc nomen ad salutem sufficere: cum
non alienis titulis, sed propriis meritis
cælum expugnetur! sed an minor tua
est, quando tibi applaudis, quod sis Je-
su socius, quod filius Ignatij?

2. Non honori sed probro est si igna-
vus

vus miles de Ducis virtute se jactiter,
& degenerem filium confundit gloria
Parentis. Si Jesu socius es, illum per
paupertatem, contemptum & humili-
tatem imitare; si Ignatij filius; imitare
illius virtutes. *Si filij Abraha estis, opera
Abraha facite.* Joan. 8.

3. Quia potens est DEVS de lapidibus
istis suscitare filios Abraha, tu te illi of-
fer velut lapidem durissimum, & ha-
ctenus impolitum, ut illum emolliat
& formet ad similitudinem filij sui,
& fundatoris Ignatij. Deinde humilia-
te, cum nihil facias, quod non faceret
quicumque alter iisdem gratis adju-
tus. Denique neminem parvi facias,
cum DEVS ex illo saeculari, ex illo
Religioso, quem vilipendis fortè su-
scitaturus sit filium carissimum te re-
pudiato.

*XI. Quanti mercenarij in domo Patris
mei abundant panibus, ego autem
hic fame pereo. Luc. 15.*

1. **V**Ti in ampla familia plerumque
triplex genus subditorum repe-
ritur, mancipia, mercenarij & filij, ita
in Ecclesia & Religionibus, alij metu
pœnæ, alij spe mercedis, alij ex amore
sua munia obeunt. Ex quo genere tu
hactenus fuisti? an cum filio prodigo
extorre, deseruisti partes filij, mercena-
rij & mancipij?

2. Mercenarij etsi deliciis & lauti-
tiis careant, abundant tamen panibus,
non solum ad necessariam sustentatio-
nem, sed etiam ad vires augendas; mul-
tos enim & ad vitanda vitia, & exer-
cendas virtutes stimulat spes tanti præ-
mij juxta illud: *Inclinavi cor meum ad
faciendas justificationes in æternum propter
retributionem.*

3. *Ego autem hic fame pereo. Ego*

fi. a

filius; quis non miretur qui novit Patris benignitatem, etiam in mercenarios profusam? sed quis miretur qui sciverit me in regione longinqua procul à Patre aberrantem? in domo Patris domestica & quotidiana exercitia benè obeuntibus hæc abundantia promittitur, non tantum panum, sed etiam aliarum deliciarum. Quare eò redibo, ea exercitia reformare satagam.

XII. Putruerunt cicatrices meæ à facie insipientiæ meæ. Ps. 36.

Putruerunt. Putredo præterquam quod sit patienti molesta & periculosa, etiam vicinis horrorem & nauseam creat à fœtore. Ita vita imperfecti Religiosi, præter incommoda interna & damna propria, domesticos quoque atque externos offendit, etsi contingat illam (quod fieri aliquando ad contagionem vitandam necesse est) veluti membrum putridum resecari, ejicique nullo

nullo apud externos loco est, sed instar evanidi & ejecti salis ab omnibus conculcatur. Vide ne id tibi accidat, quod pluribus scis accidisse.

2. *Cicatrices.* Cogita te vulneribus multis saucium ad religionem accessisse, ut in ea curareris. Saucia verat te superbia, avaritia, luxuria, &c. optimæ tibi medicinæ oblatae sunt quidem, sed quia eas non rectè applicuisti, suprema tantum cutis coaluit, id est, externa quædam virtutis species inducta, tantò periculiosior quantò magis vitium celabat, quod jam passim datis occasionibus se prodit.

3. *A facie insipientiæ meæ.* Hæc insipientia patuit in modo curandi hætenus adhibito, multoque patebit amplius, nisi nunc tandem vulnera ipsosque cicatricum fontes aggrediaris de externa specie minus quàm de interna solidaque sanitate sollicitus, cum ab hac, illa pendeat, non è contra.

MEDITATIONES

De xv. Mysteriis Rosarij,

quærendæ foliis citatis.

1. DE Annunciatione.	65
2. DE Visitatione.	66
3. DE Nativitate Christi.	73
4. DE Purificatione.	94
5. DE Inventione Christi	106
6. DE Oratione in horto.	304
7. DE Flagellatione.	328
8. DE Coronatione.	330
9. DE Crucis bajulatione.	335
10. DE Crucifixione.	339
11. DE Resurrectione.	379
12. DE Ascensione.	405
13. DE Missione Spiritus Sancti.	411
14. DE Assumptione B. V.	432
15. DE Coronatione ejusdem.	433

Nota in prioribus V. Mysteriis peculiariter reflectendum ad B. V. gaudiū.

In

In aliis V. ad dolorem & compassionem.

In ultimis ad gloriam ejusdem.

CONSIDERANDA.

In DEI beneficiis.

1. **Q** Vis beneficium conferat, nempe Deus Majestatis & bonitatis infinitæ.

2. Cui conferatur. Tibi miseræ, indignæ, & ingratae Creaturæ.

3. Quid, nimirum rem maximam, & quam nisi Deus conferre non potest.

4. Quo affectu? amore scilicet infinito, & ex mera sua bonitate, nullo tuo meritò illectus.

5. Quomodo? gratis nullo suo modo aut spe remunerationis.

Hinc sequatur ipsius beneficij æstimatio, gratitudo, amor in benefactori, & bonus usus ipsius beneficij in gloriam ejus qui contulit.

In Regulis & ordinationibus tui in-
stituti.

CONSIDERARE POTES, 1. Quid præci-
piatur.

2. Quam rationabiliter, quales ob
fines, quàm honestos, utiles & delecta-
biles.

3. Quæ sunt media ad faciliorem hu-
jus regulæ observationem; qualiter iis
usî sint majores nostri & quotidie u-
tantur, qui vivunt dignè vocatione suâ,
& ad sanctitatem aspirant.

4. Quæ difficultates in usu medio-
rum, & quæ impedimenta? &c.

In quocunque munere & officio sumi-
liter attendendum.

1. **Q**UIS finis? quàm præstans, uti-
lis, delectabilis?

2. Quæ media? an multa, an facilia;
an proportionata?

3. Quæ

3. Quæ difficultates mediorum, & impedimenta finis?

Ex quibus sequetur conclusio heroïca hæc amovendi, & mediis utendi, exemplo Sanctorum & perfectorum.

In Historia.

Perpendantur Personæ, verba seu dicta, gestus & actiones, cum quibus occasionibus & circumstantiis hæc dixerint, fecerintve. Denique quid hic ad instructionem tuam? porro circumstantiæ hoc versiculo continentur.

Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando?

In sententia.

Q Vis eam protulerit. 2. Quâ occasione. 3. quis & quotuplex sit illius sensus. 4. An aliquid suadeat an dissuadeat, præcipiat an veteret. 5. Quem fructum hæctenus in aliis tuleris, ut ejusdem te reddas capacem.

In virtute.

1. **Q**uam honesta, quam utilis, quam delectabilis sit? 2. Qui in ea excelluerint, & quo fructu in hac vita, quam gloriâ in altera? 3. Quibus usi mediis eum consecuti? 4. An & quas difficultates in ejus exercitio experti? 5. Quomodo tu illam exercere velis imposterum?

In vitio.

1. **Q**uam turpe, est à ratione; & hominis dignitate alienum, quam damnosum? 2. Quibus poenis tum temporalibus; tum æternis DEVS id in aliis castigavit; & an non aliquando aliquam poenam expertus sis obnoxius? 3. Quibus occasionibus in id vitium homines prolabantur? 4. Quæ sint adversus illud, ipsasque labendi occasiones remedia? 5. Quomodo deinceps illud velis expiare, vincere, declinare?

*Media Generalia actiones bene-
faciendi.*

1. **V**T fiant in DEO, id est, ut o-
perans sit in gratia & charitate
DEI constitutus, aliter enim operavi-
tæ æternæ meritoria esse non possunt,
quare consultum iis omnibus præmit-
tere serium actum contritionis.

2. Vt fiant propter DEVM, seu expu-
ra intentione illi placendi, ejusque glo-
riam amplificandi, quæ intentio non
tantum operi præmittatur, verum etiã
inter operandum subinde renovetur, ne
paulatim incipiamus nos nostraque
commoda, aut propriam gloriam spe-
ctare.

3. Vt fiant coram DEO, seu tan-
quam eo visibiliter præsentē, quemad-
modum reverapæfens, & arbiter est
omnium nostrarum actionum. Et ad
hanc Dei præsentiam sibi imprimen-
dam, sufficit actus fidei, quâ credi-

558 VIA VNITIVA. PARS II.

mus DEVM immensum & ubique esse.

4. Ut fiant cum Deo, seu ad imitationem exemplaris nostri Christi Domini, quem similia agentem vel patientem nobis proponemus, & in quorum unionem nostram offeremus Deo patri. Si vero contingat nos aliquid agere, quod Christus non egit, aut agere non potuit, eò quod præsupponat aliquam imperfectionem, uti est discere, peccata sua desistere, &c. cogitemus quam perfecte id fecisset, si per impossibile illi fuisset obnoxius, &c.

5. Ut unaquæque fiat quasi ea sola nobis esset peragenda, juxta vetus dictum: Age quod agis, quare donec hanc peregerimus, excludamus omnem aliarum curam & sollicitudinem, in tempus illis assignatum, ad quod juvabit etiam omnes actiones suas habere bene prudenterque distributas.

6. Ut quamcumque actionem faciamus, velut post illam statim morituri, & rationem Deo reddituri: siemul-

mus-

A
musqu
hac ul
lam fec
cùm sin
memen
7. P
reflexio
gentia,
prij con
sele infi
cavere
sit Deo
dem qu
uaris.

Media

1. M
lestissim
aut quo
2 Ne
cum qui

musque nos hâc consideratione quid si hæc ultima foret vitæ meæ, qualiter illam fecisse vellem? & quidni ultima sit cum sim mortalis, & incertus, quo sim memento moriturus?

7. Post opus proderit brevis aliqua reflexio, & examen, ut si quid negligentia, vel respectus humani, vel proprii commodi, & amoris, vel vanitatis sese insinuaverit, detesteris & deinceps cavere decernas; si verò bene peractum sit Deo gloriam & grates deferas, eademque agendi ratione impofterum utaris.

Media generalia ad extirpationem vitiorum.

1. **M**aturè vitium illud oppugnandum deligatur, quod tibi molestissimum est, & quasi radix aliorum, aut quo maximè proximus offenditur.

2 Ne plura simul vitia, imò ne unicum quidem totum aggrediaris, sed il-

lud in suos actus, partesque divide, & singulatim oppugna.

3. Concipe ingens desiderium illud extirpandi considerando tum commoda, quæ ex illius extirpatione tibi proveniunt, tum gloriam quæ DEO; gaudium quod Angelo Custodi; bonum exemplum quod proximo; confusio-nem, quæ dæmoni ex ista tua victoria accedet.

4. Ut desiderium fiat efficax mane prævide occasiones, quæ tibi eo die occurrere possunt, istud vitium oppugnandi; propone viriliter decertare, implora DEI, B. V. Angeli & Patroni ad hoc delecti auxilium.

5. Ut consulas humanæ fragilitati, quæ victoriam desperat longâ & difficili pugnâ obtinendam, vota tua & proposita non ultra diem aut etiam dimi-tiatum extendas. Si enim eo die aut sal-tem horis aliquod abstinere eo vitio potueris, quid ni horis alteris, & die altero? modo propositum tuum post-
tem-

tempus pugnae exactum semper iteres.

6. Oblatâ pugnandi occasione, siue ea prævisa sit, siue non, te recollige, & revocatis in memoriam argumentis, quæ vincendi desiderium in te excitant, & præcipuè quod unica fortassis hæc pugna; ad perfectam expugnationem & victoriam suffectura sit, generosè te exerce.

7. Si in pugna succubueris, ne despondeas animo, sed post actum humilitatis, & diffidentiae tui ipsius & veniæ postulationem, resume vires à confidentia in DEVM, & novo fervore hostem adoriaris.

8. Si reipsâ occasiones non offerantur, finge tibi hostem, & imaginario bello virtutem tuam explora. Valet enim hæc exercitatio plurimum ad firmandas animi vires.

9. Ne desistas à pugna, vel alium tibi hostem, aliudve vitium tibi proponas, priusquam hoc benè debellaveris, aut saltem ita domueris, ut tibi sin-

gularē molestiam non facessat.

10. Vt pleniorē tui profectus notitiam habeas, nota quotidie numerum, non solum victoriarum tuarum, verum etiam casum, & sequentes cum antecedentibus, & cum casibus victorias compara. Si enim hæ multum illos excesserint, certissimum profectus indicium est, maximè si pares semper, multoque magis si posterioribus temporibus occasiones pugnandi fuerint, frequentiores.

Ad implantationem virtutum.

Similis est procedendi modus, si quando illic sit pugne victoriaeque mentio, hic intelligatur propositus daretur virtutis actus exerceri debere.

Ad a

1. S

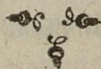
2. El
habere.

3. Q
& omn

4. C
Dei in

*Ad acquirendam conservandamque
internam pacem.*

1. **S**tude alterius potius facere voluntatem, quàm tuam.
2. Elige semper minus, quàm plus habere.
3. Quære semper inferiorem locum, & omnibus subesse.
4. Opta semper & ora, ut voluntas Dei integrè in te fiat.

Annuaire 1711

La République de Venise a été déclarée libre et indépendante.

Le 21. d'août. Le pape a été élu.

Le 22. d'août. Le roi de France a été couronné.

Le 23. d'août. Le pape a été élu.

Le 24. d'août. Le roi de France a été couronné.

Le 25. d'août. Le pape a été élu.

Le 26. d'août. Le roi de France a été couronné.

Le 27. d'août. Le pape a été élu.

Le 28. d'août. Le roi de France a été couronné.

Le 29. d'août. Le pape a été élu.

Le 30. d'août. Le roi de France a été couronné.

Le 31. d'août. Le pape a été élu.

EXER. A. 6

ANNONA
SPIRITVALIS
SIVE
MEDITATIONES

QVIBVS
PER ANNUM ANIMA
QVOTIDIE PERFICITVR.

Collecta, & distributa per
R. P. MICHAELEM CUVELIER

Societatis JESV.
EDITIO NOVA, ET AVCTIOR.

Permissu Superiorum.

PARS SECVNDA.

ANTVERPIÆ,
Apud MICHAELEM CNOBBAERT,
M. DC. LXVI.

SP

QV

ANN

CV

Not

ercitiis

Scriptur

nibus, ve

bus pran

facturis

pramitte

niones Sp

EXERCITIA SPIRITVALIA

QVORVM MEDITATIONES
PETENTVR EX
ANNONA SPIRITVALI,
CVIVS NOTATÆ PAGINÆ. |

Notati & libri spirituales quotidie in exercitiis legendi. His addita sententia sacra Scriptura, quarum vel in ipsis Meditationibus, vel extra eas per diem usus sit. Omnibus premissa distributio temporis, exercitiis facturis accommodata: simul & precatio premittenda. Accesserunt denique renovationes Spiritus semestres, & una mensstrua.

EXERCITIA
SPIRITUALIA

QUORVM MEDITATIONES

PETITVR EX

ANNONA SPIRITUALI

CVIVS NOTATE FACIANT

Notandum est, hanc spirituales meditationes in ex-
ercitiis legentibus. His adhibere debentur facili-
ter, quia, quatenus vel in his meditationibus
nihil, vel extra eas per diem nunc. Omni-
bus praemissa distibutione temporis, et
frequentia accommodata: hanc & praecur-
santibus, accedunt hanc temporis
venerunt spiritus sanctus & hanc meditationes.

DIS

SE

fructu

Comit

etio

tes no

Offici

Pos

ra Sac

notata

pis Cap

D. Virg

ad Sac

nem,

Majest

omnes

gratiar

DISTRIBVTIO TEMPORIS

SERVANDA IN EXERCITIIS.

Medio quintæ matutinæ instituitur prima Meditatio, post quam sequitur Recollectio, notantur lumina, & fructus Collecti scripto mandantur. Componitur cubiculum. Succedit Lectio 1. & 3. breuiarij, & qui Sacerdotes non sunt, legunt primam & tertiam Officij B. Virginis.

Post has leguntur, Caput ex Scriptura Sacra, Exercitia S. P. Nostri eo die notata, notatum item Thomæ à Kempis Caput unum, ac denique Rosarium D. Virginis. Quod excipit præparatio ad Sacrum per quadruplicem intentionem, ut sit Latreuticum in honorem Majestatis infinitæ, & Domini super omnes creaturas; Eucharisticum in gratiarum actionem pro innumeris beneficiis;

568 EXERCITIA SPIRIT.

neficiis ; Propitiatorium pro remissione peccatorum ; Pacificum pro gratia impetranda.

Easdem possunt excitare intentiones Sacrum audituri.

Post Sacrum instituitur gratiarum actio.

Sequitur præparatio ad secundam Meditationem , quæ instituitur horâ 9. usque ad decimam, si prandium sumitur ad med. 12. aut, si sumitur horâ 11. Secunda Meditatio instituitur à medio 9. usque ad medium 10. sequitur iterum Recollectio, & notantur fructus.

His notatis, leguntur sexta, & nona è Breviario, aut Officio B. Virg.

His subjungitur Lectio Scripturæ, exercitiorum spiritualium quantum finit tempus, & Thomæ à Kemp. Fit examen conscientie, accumbitur mensæ.

Post mensam salutatur Venerabile Sacramentum, aut inambulatur, aut cum viro spirituali habetur colloquium,

nisi

EXERCITIA SPIRIT.

569

nisi officium aliquod humilitatis a-
vocet.

Post recreationem instituitur exa-
men particulare, cujus materia sunt ipsa
exercitia, an rectè obita, &c. Leguntur
Vesperæ, & Complerorium.

Post hæc resumitur Lectio si quæ
restet librorum spiritualium. Legitur
Rosarium secundum.

Paratur Meditatio, quæ fit ab hora
2. usque ad tertiam, sequiturque iterum
eam Recollectio, & fructuum anno-
tatio.

Post medium quartæ recitantur Ma-
tutinum, & Laudes sequentis diei. Suc-
cedit exercitium aliquod corporale.

Præparatur quarta Meditatio, & ha-
berur ab hora quinta usque ad sextam:
excipitur à brevi Recollectio, & hæc
à litanis; post quæ cæna sequitur, &
ea, quæ norata à prandio.

Horâ 3. paratur Meditatio sequentis
diei, legitur tertium Rosarium, & exa-
mine dies clauditur.

ORA-

ORATIO

R. P. BALTHASARIS ALVARES

Ordientis Meditationem.

Domine mi, uterque nostram
suum habet officium ab æterno
Patre injunctum cum dixit : *Hic est Fi-
lius meus dilectus, ipsum audite.* Officium
tuum est Magistri; meum est discipu-
li. Si itaque cedit ad tuam gloriam, ex-
erceamus nunc illa. Quoniam verò
Magistri est loqui, discipuli autem ta-
cere : ego silentium servabo : loquere
tu Domine quia audit servus tuus : &
ut magis sim attentus, claudam oculos
meos : & quoniam non solum tu es
Magister, sed etiam Dominus, audiam
te genibus flexis. Et quia non tantum
es homo, sed etiam Deus, conjunctas
manus in altum levabo, tum ut au-
diam te, tum ut simul te adorem : hinc
doctrinam tuam accipiendo, inde ve-
neratio-

nerationem ostendendo , qua illam
 suscipio in Religioso hoc situ immo-
 bilis manens, etiamsi plurima eveniant,
 quæ me interturbare conentur : ne vel
 unicum doctrinæ aded salutaris ver-
 bum mihi pereat. Ideoque inquietu-
 dinem quamcumque hic mihi occur-
 rentem, Martyrium reputabo, & ut
 talem forriter sustinebo : præbens in
 hoc modico experimentum multo-
 rum quæ in aliis orationibus obtuli su-
 stinendi & tolerandi amore tui.

DIE-

DIERVMOCTO
MEDITATIONES*Die primo.*

Meditatio prima instituetur de fine hominis, vocatur fundamentum. Vide pag. 13. Audi Paulum Apostolum suadentem Timotheo epist. 1. ad eum cap. 6. Thesauriza tibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendas veram vitam.

Meditatio secunda. De mediis ad finem eum consequendum. Vide pag. 15. & audi Davidem psal. 104. vers. 44. de Israëlitis memorantem, & tibi applica: Dedit illis Regiones gentium, labores populorum possederunt, ut custodiant justificationes ejus, & legem ejus requirant.

Meditatio tertia. Duarum mane habituarum repetitione constabit: quod
idem

idem hâc horâ sequentibus diebus servabitur.

Meditatio quarta. Finem expendet vocationis nostræ, vide pag. 17. & illam Dei apud Isaiam cap. 3. querimoniam ruminabimus : quid est quod ultra facere debui vineæ meæ, & non feci ? expectavi ut faceret uvas, & fecit labruscas.

Legendum hoc die cap. 1. Ecclesiastici in fine. Thomæ à Campis lib. 1. cap. 1. & cap. 3. de Doctrina veritatis. Libelli exercitiorum annotationes 20. examen particulare, & additiones 10. in prima hebdomade.

Die secundo.

Meditatio 1. instituetur de peccatis quibus discessum à fine, à Luciferò, à primis parentibus ; & quibus à plurimis disceditur quotidie. Vide pag. 19. & illud expende Salomonis c. 30. Proverb, vers, 15. sanguisugæ duæ sunt
filix,

filia, dicentes affer, affer: duæ hæ sunt ambitio, & voluptas.

Medit. 2. Descendes ad peccata propria. Vide pag. 22. rectè hortatur Jeremias Thren. cap. 3. vers. 40. Scrutemur vias, & quæramus, & revertamur ad Dominum.

Meditatio tertia. Repetentur duæ matutinæ.

Medit. 4. De gravitate peccati; quæ cognoscitur ex vilitate propria, & ex offensi Dei excellentia, ac denique ex poenis: vide pag. 23. 24, 26. & audi Apostolum ad Philippen. cap. 1. v. 9. Hoc oro ut charitas vestra magis ac magis abundet in scientia, & in omni sensu; ut probetis potiora, ut sitis sinceri, & sine offensa in diem Christi.

Leguntur hoc die Isaia cap. 1. & epistolæ ad Roman. cap. 7. ex Thoma à Campis lib. 1. cap. 4. de Providentia in agendis, & cap. 21. de compunctione cordis, denique lib. 3. cap. 5. de diversis motibus naturæ, & gratiæ. Ex lib.

lib. ex
nerali
de pec

M
tellige
niam d
infero
testam
te me
infero
ad int
longâ
tum h
huic m
morte
Me
quod
illud r
Cor. 4
judice

lib. exercit. de examine conscientia generali, & 4. exercitia seu meditationes de peccatis.

Die Tertio.

M Edit. 1. de morte, peccati poenâ. Vide pag. 29. & audi atque intellige Eccl. cap. 14. Memor esto quoniam mors non tardat, & testamentum inferorum quia demonstratum est tibi: testamentum enim hujus mundi, morte morietur. Intellige: testamentum inferorum, hoc est decretum transitus ad inferos. Demonstratum est tibi; longâ videlicet experienciâ. Testamentum hujus mundi, hoc est decretum huic mundo, sine hominibus relictum: morte morietur Genes. cap. 3.

Meditatio 2. De Judicio particulari quod sequitur mortem, vide pag. 30. illud ruminare meruentis sibi Apostoli 1. Cor. 4. Mihi pro minimo est ut à vobis judicet, aut ab humano die; qui autem judi-

judicat me Dominus est. Et illud Job cap. 30. quid faciam cū surrexerit ad judicandum DEVS? & cū quæsierit, quid respondebo illi?

Meditatio 3. Duarum erit repetitio.

Meditatio 4. De inferno: vide pag. 35. & illud expende Davidis Psal. 10. Ignis, sulphur, & spiritus procellarum pars calicis eorum. Adverte quòd dicit pars, quia ignis & sulphur verè pars tantum erunt.

Legerur hoc die Sap. c. 5. & Luc. cap. 16, Ex Thoma à Campis lib. 1. cap. 28. de meditatione mortis, & 24. de judicio, & pœnis damnatorum: ex libel. exerc. meditatio de tribus hominum classibus, seu differentiis.

Die quarto.

Medit. 1. De filio prodigo ingrati-
tiam recepto. Vide pag. 244. &
tu redi seriò, urgentemque audi Isa. c.

21. Si quæritis, quærite : convertimini, & venite. Audi & Eccles. increpantem cap. 2. v. 14. Væ duplici corde, & peccatori terram ingredienti duabus viis: DAVS totum te vult, & tu mundo te non negas : duplex es.

Meditatio 2. De sequela Christi. Reversus cum Prodigio quem sequi in posterum velis statue : quid par sit statuere, discce ex pag. 54. ubi contempto diabolo, quæ ad Christum sequendum innitent leges. Audi hortantem Isaiam cap. 3. v. 20. Erunt oculi tui videntes præceptorem tuum, & aures tuæ audient verbum post tergum moventis : hæc est via, ambulate in ea, & non declinetis neque ad dexteram, neque ad sinistram. Per dexteram intellige prospera, per sinistram adversa.

Medit. 3. Constat ut hæcenus, repetitione duarum præcedentium.

Medit. 4. De Nativitate Domini, Vide pag. 73. & hæc adde : Quid potuit hæc Nativitate pauperius ? quid castius ?

castius? quid obedientius? natus in stabulo: ex Virgine castissima, virginitate illæsâ: de obedientia, illum audi alloquentem Patrem æternum: corpus aprasti mihi, tunc dixi, ecce venio ad Hebræos 10. In mundo omnia contraria sunt, teste S. Joanne Epist. 1. cap. 2. v. 16. Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, concupiscentia oculorum, & superbia vitæ. Hæc reliquisti, ne resumas vide, & dic tibi illud Apostoli ad Galat. 2. Si quæ destruxi, iterum hæc reædifico, prævaricatorem me constituo.

Lege ex Script. cap. 2. Jerem. 15. Lucæ, & cap. 16. epist. 2. ad Corint. ex Thoma à Campis lib. 2. cap. 1. de interna vocatione, & cap. 7. de amore Jesu super omnia, & cap. 8. de familiari amicitia Jesu. Ex lib. exercit. meditatio de regno Christi, & de duobus vexillis.

M Ed
hoc M
Christus
paruit leg
barur: &
4. v. 13. T
eam, cust
tua.
Medi
In hoc
scriptæ, se
præbuit C
di DEVM
inceps fac
præfunt le
Medita
ium insti
Medit.
religionis a
tis. Medit

Die quinto.

Meditatio 1. De Circumcisione Christi, vide pag. 81. Disces ex hoc Mysterio regulas servare, sicut Christus in admittenda Circumcisione paruit legi. quā tamen minimè tenebatur: & audi Salomonem Proverb. c. 4. v. 13. Tene disciplinam, ne dimittas eam, custodi illam, quia ipsa est vita tua.

Meditatio 2. De fuga in Ægyptum. In hoc Mysterio obedientiæ, non scriptæ, sed verbo imperatæ exemplum præbuit Christus. Vide pag. 97. & audi DEVM Deuteron. cap. 17. v. 10. Deinceps facies quæcumque dixerint qui præsumt loco, quem elegerit DEVS.

Meditatio 3. Duarum præcedentium instituetur repetitio.

Medit. 4. De reditu ex Ægypto, & religionis adolescentiæ Christi mysteriis. Meditatio hæc instituetur ad com-

parandam indifferentiam obedientie comitem, in societate necessariam. Tres in ea erunt partes. 1. Exemplum Christi, qui profectus in Ægyptum: inde rediit: annis octodecim privatam egit vitam Nazarethi, non alia de causa, quàm quia voluit Pater. 2. Tu quid spectes in habitatione, in officio, in rebus omnibus examina: an Patris tantum voluntatem? unde toties inquietus es? 3. Satue hoc unum velle, & agere quod vult Pater, ex superioribus intellectum, & habebis quietem, gaudium, & cœlum quoddam in terris. Ingemina illud psal. 56. v. 3. Paratum cor meum Deys, paratum cor meum: & adversus pusillanimitatem audi Jerem. cap. 1. v. 7. Noli dicere puer sum, quoniam ad omnia ad quæ mittam te, ibis, & universa quæ mandavero tibi, loqueris.

Leges ex Scriptura sacra Isaia cap. 55. & cap. 2. Epist. 1. S. Joannis: ex Thoma à Campis lib. 3. cap. 27. Quod pri-

A
privatus
retardat
sui; & a
Ex lib. e
humilita
stant.

ME
ip
jam ad
ditation
recepti
ximo eg
117. &
cap. 2. v.
babilem
confusib
veritatis
devita.
Medi
lorum:
audi: M

privatus amor à summo bono maximè retardat, & cap. 32. de abnegatione sui, & abdicatione omnis cupiditatis. Ex lib. exerc. cap. de tribus gradibus humilitatis, & ea quæ electionem spectant.

Die sexto.

M Edit. 1. Haftenus exercitans se ipsum pro vita privata formavit, jam ad publicam comparabit per meditationem de secessu in desertum, quo recepit se Christus antequam cum proximo egit, ut compararet se. Vide pag. 117. & audi Apostolum 2. ad Timot. cap. 2. v. 15. Sollicitè cura teipsum probabilem exhibere Deo operarium, inconfusibilem, rectè tractantem verbum veritatis: profana autem & maniloquia devita.

Meditatio 2. De missione Apostolorum: vide pag. 194. & hoc Christi audi: Messis quidem multa, operarii

autem pauci. Teque offer, & præparare statue, ut paucorum numerum augeas, & interim hoc expende; quid proderit homini si universum mundum lucretur, animæ verò suæ jacturam patiatur? Matt. cap. 16.

Meditatio 3. repetet ut hæcenus duas antecedentes.

Meditatio 4. De postrema vocatione Apostolorum, Luc. 5. v. 1. Nihil sine Christo, ipso teste cum ait: nihil sine me potestis facere Joan. 15. v. 5. Hæc meditare. 1. Nihil sine Christi peculiaris gratia, & auxilio, ut tibi diffidens ipsi adhæreas. 2. Hæc gratia & auxilium Christi potissimum dantur, & adsunt in obedientia, quando scilicet in verbo Christi laxamus rete. 3. Denique datur in ipsa materia quam tractamus cum proximo, si sit ipse Christus, aut ex spiritu ejus. Vel hæc sume pro materia, vel ea quæ habentur in Annona spirituali, pag. 195. Audi & expende illud Apostoli 2. Cor. 5. v. 20. Pro Christo legat

A
legation
hortan
Leg
8. & 9.
37. 38.
gulas a

C
in
profem
sine per
pliciis;
plum d
à Judæi
scelus p
tuerur i
Medi
unde di
quid, cu
stus, &
terius a
tis osten

legatione fungimur, tanquam DEO exhortante per nos.

Lege hoc die ex Script. Sapient. cap. 8. & 9. ex Thoma à Camp. lib. 3. cap. 37. 38. 39. Ex sancti Ignatij exerc. Regulas ad discernendos spiritus priores.

Die septimo.

CUM sciret Christus mittendos à se in mundum ad extirpanda vitia, & profeminandas virtutes, ad nō facturos sine persecutione, periculis, ac sæpè suppliciis; ut ad hæc animaret, & exemplum dare voluit, & ipse pati: à seipso, à Judæis, à Patre æterno qui propter scelus populi sui percussit eum. Instituetur igitur

Meditatio 1. De agonia Christi: unde disces sustinendum à te. 1. Vide quid, cur, quando hic sustineat Christus, & discce sic sustinendum cū interius affligeris. In tempore infirmitatis ostende conversationem tuam: mo-

net Eccles. cap. 18. v. 21. 2. Non tu sic haecenus, aut parum constanter: pudeat. 3. Deinceps ut rectè Christum imiteris cogitabis eum, qui talem sustinuit à peccatoribus contradictionem, ut ne fatigemini, animis deficientes. Apost. ad Heb. cap. 12. v. 3.

Meditatio 2. De Flagellationibus, & Illusionibus Christi: Unde disces sustinendum etiam ab aliis. Expende 1. quæ, & quanta passus sit Christus, sine ullo verbo, aut signo impatientiæ. 2. Oppone huic patientiæ tuam impatientiam in tam modicis. Quantum murmuras! quæreris, quas vindictas spiras! 3. Deinceps libenter senties, & dices: persecutionem patimur, & sustinemus. 1. Cor. 4. v. 12. Propter te sustinui opprobrium, confusio operuit faciem meam, Psal. 68. Audi & Eccles. cap. 2, v. 2. Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine.

Meditatio 3. Duarum ut haecenus erit repetitio.

Meditatio 4. De condemnatione, crucifixione, & morte Christi Domini. Disce hinc sustinendum à Deo usque ad mortem. 1. Hic condemnatus, crucifixus: occisus ab hominibus, ut tamen ipse mortem suam ad Patrem retulerit. Audi ipsum: calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Joan. 18. v. 11. Deus, Deus meus ut quid dereliquisti me? Matth. 27. v. 46. & ipse Pater: Propter scelus populi mei percussit eum, Isaïæ 53. v. 8. Sic à Deo nobis, & pro Deo sustinendum esset, meretur pro sua dignitate, & pro imperio per Eccles. cap. 2. v. 3. Sustine sustentationes Dei, conjungere Deo, & Sustine. Et nonne tu ipse mereris graviora quam quæ Deus immittit? 2. Et tamen quam parum hæc attendis. Væ his qui perdiderunt sustententiam, & qui dereliquerunt vias rectas, & diveterunt in vias pravas. Et quid facient cum inspicere cœperit Dominus? Eccles. 2. v. 16. 3. Vis esse Christi? Qui

586 EXERCITIA SPIRIT.

sunt Christi carnem suam crucifixerunt cum vitiis, & concupiscentiis, ad Galat. 5. v. 14. Expende, & pete intellectum, ut intelligas quam verum sit illud, Petri 2. v. 21. Hæc est gratia, si propter Dei conscientiam sustinet quis tristitias, patiens injustè. In hoc enim vocati estis, quia Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. Qui maluerit de Passione Christi Meditationes ex Annona Spirituali, inveniet pag. 363. & sequentibus.

Lege ex Scriptura Sacra cap. 53. Isaia, & ex variis locis Euangelistarum ubi de Passione agitur. Ex cap. 2. & 3. Epist. ad Philipp. Ex Thoma à Kempis lib. 2. c. 11 & lib. 3. c. 56. Ex S. Patris nostri exercitiis regulas posteriores ad spiritus discernendos.

Die octavo.

Resurrexit denique Christus, & ascendit in cœlum; quarum rerum consideratione, emergere è dolore suos voluit, & se imitari resurrectione, & ascensione Spirituali, ac denique se amore Spirituali complecti.

Meditatio 1. De Resurrectione Domini, quam vide pag. 379. & audi Apostol. ad Rom. 6. c. 4. Quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus.

Meditatio 2. De Ascensione Domini, quam vide pag. 401. & audi iterum illud Psalmistæ Psal. 83. v. 7. De homine justo, qualem te cupis: ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit. Etenim benedictionem dabit Legislator: ibunt de virtute in virtutem.

Meditatio 3. Duarum antecedenti

Bb 6

cum

tium repetitionem complectetur.

Meditatio 4. Pro hac sumetur contemplatio S. P. Nostri ad amorem Spiritualem in nobis excitandum, quæ habetur in fine libelli exercitiorum, & illa Psal. 72. v. 25. solita à S. Patre nostro usurpari, usurpabuntur: quid mihi est in cælo, & à te quid volui super terram? Defecit caro mea, & cor meum Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Lege ex Scriptura Sacra Deuteronom. c. 10. in fine Epist. ad Ephes. c. 4. & ad Coloss. cap. 3. Thomæ à Camp. lib. 3. cap. 5. & cap. 6. ex lib. exercit. Meditationem de amore Spirituali, & documenta circa scrupulos, & Regulas ut cum Ecclesia sentiamus.

PRO
RENOVATIONE
SPIRITVS.

Servient in primis Meditationes duodecim, quas in principio totidem mensium instituendas suppeditat ANNONA SPIRITVALIS; sex sumi pro una Renovatione possunt, aliæ sex pro altera, vide pag. 537. & sequentes. Ad varietatem tamen subjectæ & aliæ hic sunt, sex pro singulis Renovationibus ex variis Auctoribus sumptæ.

RE.

RENOVATIO III.

Triduum quo I. Damasci latuit
& recollegit se S. Paulus re-
cens conversus exemplum
præbuit triduanæ recollectio-
nis nostræ.

MEDITATIO I.

*S. Paulus triduo nihil vidit, nihil man-
ducavit, constanter oravit.*

PVñct. I. Nihil vidit S. Paulus, Deo
oculos corporis ejus excæcante, ut
tanto expeditius mentis oculos aperi-
ret ad ea quæ salutis erant. Plurimum
conferet ad rerum cœlestium, & divi-
narum intelligentiam custodia sen-
sum, & imprimis oculorum. Cui hoc
triduo singulariter intendendum. Non
ignoramus (atque utinam experti non
simus) admissas per oculos species (ea-
dem

MEDITATIO I.

591

dem aurium est & ratio) animos sæpè graviter lædere. Oculus meus deprædatus est animam meam queritur Jeremias Threnorum cap.3. alio quidem ille sensu sed & verum est in nostro. Ne deprædetur in hac saltem recollectione , neve tantillum officiat , providendum.

Punct.2. Nihil S. Paulus manducavit triduo suo. Voluntariam hanc sibi inediam indixit, ut aptiorem se redderet divinis illustrationibus, & consiliis. Jubet S. Bernardus Serm.1. de Conversione S. Pauli exemplum hoc intueri omnes qui necdum in cœlesti consolatione respirant, ita loquitur. Imitandum non dico: temperantia tamen adhibenda, ut divina capiantur: animalis homo non percipit ea quæ spiritus sunt ait ipse qui expertus Paulus 1. ad Corint. Et Cant.4. Sponsus monstrat Sponsæ meditati perfectionem montem myrræ, hoc est pœnitentiæ, & mortificationis,

Punct.

Punct. 3. Monstrat idem Sponsus Sponsæ perfectionis cupidæ collem rhuris ; per quem oratio designatur. Hunc & Paulus collem tenuit : orationi enim toto triduo se dedit, teste Christo ; qui Ananiam mittens ad eum instructuendum , ecce enim inquit orat ; significans dispositum ad instructionem capiendam. Hoc triduo , si unquam alias vacandum orationi. Meminerimus illius Oseæ 6. Ducam eam in solitudinem , & loquar ei ad cor : Dei verba sunt ad te ô Religiose ; jam in solitudinem te duxit, paratus loqui tibi ad cor ; Tu cor para, ut possis verè dicere, paratum cor meum Domine , loquere quia audit servus tuus.

MEDITATIO II.

Quæ prima orationis S. Pauli fuerit materia.

Sunt qui putent S. Paulum triduo quo latuit Damasci, in alta defixum contemplatione, raptum in tertium cœlum.

cœlum. Alij melius meditarum dumtaxat modo nostro, & expendisse imprimis cursum vitæ à se malè institutæ: eum præsertim quem tenuerat paulò antè, cum cædes spiraret in Christianos. Expendisse deinde quo pacto in suo furore à Christo stratus, citra tamen læsionem. Quanto lumine circumfusus: Quam amicâ voce compellatus fuisset. Huic similem sumemus & nos materiam meditationis.

Punct. 1. Revocabimus in memoriam statum in quo fuimus ante vocationem. Quid in eo aliud quam vana spectabamus. Habebamus ante oculos divitias, voluptates, honores; quibus innumeri pereunt. Et cum proximi periculis essemus, aut cursum ingressuri altiorum studiorum, aut eum jam ingressi, inter plurimas peccandi occasiones, fortasse etiam peccantes, retracti sumus, & cum Paulo quasi strati; sed molli Dei manu; ubi multi eâdem severè perculsi fuerunt.

Punct 2.

Punct. 2. Meminerimus lucis quâ non semel collustrati meliora cogitare cœpimus. Meminerimus inspirationum divinarum, quæ voces quædam fuerunt suaviter insonantes auribus animorum nostrorum, & vocantes identidem ad tutum religionis portum; & quidem ad Societatem, in qua pericula procul haberemus aberravit, & proximè præsidia ad salutem plurima, & maxima.

Punct. 3. Neque defuerunt qui ad manus nos trahentes, sicut comites Paulum Damascum, ita nos in Societatem introduxerunt. Confessarios enim, Præceptores, aliosque suscitavit ad hoc Deus, quibus spem dedimus, & promissimus secuturos nos tanto ferventius in posterum JESUM, quanto ante improbius mundum secuti fuimus. Hæc apud nos reputabimus: Pro his gratias iterum, atque iterum agere conabimur: non sine sensu aliquo pœnitudinis, quod hæc tenus tam raro habuerimus in memoria. Si enim habuissimus,

con-

MEDITATIO III. 595

constantius in officio, quod à nobis illa
postulatur, mansissemus.

MEDITATIO III.

*Ad illam à Iesu Paulo dicta: Ego
sum quem tu persequeris.*

AUdierat illa semel in via Paulus
tremens ac stupens ut loquitur
Agiographus. Eadem cum otio Da-
masci triduo quod sumpsimus in ex-
emplum expendit. Expendemus & nos:
nobis dici credemus: quid me perse-
queris; quæ ut melius capiamus, sup-
ponemus persequi, non tantum signi-
care oppugnare, sed etiam non sequi.
Ita Christus Matt. 12. dixit: Scribis
qui non est mecum, contra me est;
cùm enim haberent notitiam scriptura-
rum de Christo, debebant esse pro
Christo: nec minus peccabunt, quàm
qui obstrictus Regi, eum deserit cùm
debeat adesse. Nos obstricti Christo
pecu-

peculiari titulo vocationis, ut communes titulos omittam. Sequi eum propius debemus, & peculiarius, alioqui persequi meritò dicemur.

Punct. 1. Videamus igitur an sequamur propius & peculiarius. Christus pro salute nostra laboribus se exhaustit, inter quos non dies tantum, sed & noctes exhaustit in somnis: triduo nonnuncquam jejunos, ut cum triduo inter quatuor millia virorum, iterumque cum inter quinque fuit occupatus. Et libenter quidem Christus: dixit enim cibus meus est ut faciam voluntatem Patris. Nos ad labores quam tardi & invitum sumus: quam veloces & lubentes ad quietem & commoda. Christus in oratione solitus pernoctare: nos vel partem diei quam ægrè & somnolente orationi impendimus. In his certe non sequimur, persequimur non obscure.

Punct. 2. Persequimur manifestius cum existimationi tantopere nostræ studemus, ubi Christus tantâ humilita-

te prævit ut potuerit dicere: Ego ver-
mis sum & non homo, opprobrium
hominum & abjectio plebis. Ubi Chri-
stus nō habuit ubi caput reclinaret: nos
carnis desideriis morem gerimus. Quid
hoc est aliud quàm relicto Christo,
quia imo contra Christum hostium
ejus, carnis & mundi, castra sequi?

Punct. 3. Aperiamus aures cordium
nostrorum, ut audiamus expostulan-
tem: ego sum JESVS quem tu perse-
queris. Non dicit, ut benè notat Petrus
Blesensis: ego sum DEVS iulionum:
ego sum Dominus qui respicio terram
& facio eam tremere, tango montes &
fumigant; sed ego sum JESVS, hoc est
Salvator, qui ad salvandum te descen-
di de Cœlo, & Homo factus sum: &
tu me persequeris? Ego sum qui pro te
flagellis cæsus, spinis coronatus, in cru-
ce mortuus sum; & tu me persequeris?
Ego sum JESVS qui viam ad Cœlum
tibi aperui, & in ea Ducem me tibi
præbui; & me non sequeris? Qui nihil

â te

598 CONVERS. S. PAULI.

à te postulo quod non prior ipse feci ;
& me non sequeris : Quis tam fervens
quem hæc expensa ad laborem & fer-
vorem non exstimulant.

MEDITATIO IV.

*Ad illa à Christo Paulo dicta : du-
rum est tibi contra stimulum calci-
trare.*

ALtè illa descenderunt in animum
S. Pauli, quem credibile divini-
tus illuminatum probè intellexisse quid
significarent. Admittamus & nos in ani-
mos : & intellectum illorum à DEO
postulemus. Tria illis continentur, quæ
sigillatim intelligenda : Quid stimulus
significet : quid calcitrare contra stimu-
lum : & quàm hoc durum.

Punct. 1. Per stimulum Christus in-
tellexit admonitiones, quibus non se-
mel Paulus compunctus, & à persecu-
tione revocatus fuit. Audierat admoni-
tiones

MEDITATIO IV. 599

tiones Barnabæ, ut est in ejus vita: audierat disputantem Stephanum: viderat Stephani inter jactos lapides prodigiosam fortitudinem: hi stimuli fuerant Paulo. Quibus pares, & acriores quoties nos pupugerunt, & pungunt assiduè. Quot audimus exhortationes! quot volvimus paginas spiritualium librorum! quot alloquiis, & colloquiis provocamur ad religiosam, ferventemque vitam! Tot nobis in meditationibus suggeruntur salutaria consilia, ut fateri debeamus non esse quibus stimuli ad perfectionem plures, & acriores subdantur: & interim

Punct. 2. Recalcitramus: surdâ passim aure præterimus monita, & consilia, passim repudiamus sensualitate obstrepente, quæ alia ingerit, & aliò animos avocat, ut rectè notavit Deus cùm dixit Deuter. 32. Incrassatus est dilectus, & recalcitravit: incrassatus, impinguatus, dilatatus, reliquit DEVM factorem suum, & recessit à DEO Salutari

lutari suo. In quo Paulo tanto deteriores sumus, quod hic non sensualitate, sed ignorantia, & zelo non secundum scientiam recalcitravit. Hæreamus hic paulisper, & simus apud nos: deprehendemus defectionis à sequela Christi, & persecutionis ejusdem causam à sensualitate præcipuam præberi. Quod si nos tantopere hæc delectat

Punct. 3. Opponamus ei quod dixerit Paulo JESVS: Durum est tibi contra stimulum calcitrare: contra stimulum admonitionum, & inspirationum divinarum. Ita re verâ esse experimur, quoties relicto perfectionis studio damus nos desidiæ, & oblectationibus corporum: comitatur enim oblectationes istas mœror & inquietudo animi, nascens ex remorsu conscientiæ. Quis resistit DEO, & pacem habuit? Atqui venimus ad societatem, ut in ea pacem animi haberemus, & gaudium spirituale. Quæ stultitia est cum possimus

MEDITATIO V.

601

mus his abundare, non ea adhibere quibus comparantur, & quibus neglectis pro gaudio, perpetua quædam tristitia incurritur: quæ in morte crescet, & post mortem gravior metuenda est.

MEDITATIO V.

Ad illa Pauli compuncti: Domine quid me vis facere?

IN via stratus S. Paulus semel hoc dixerat: idem in triduana sua solitudine identidem ingeminavit. Nos si idem à DEO hoc tempore recollectionis petamus, audiemus respondentem DEVM, volo te reddere quod debes. Hoc igitur agamus: debemus DEO paupertatem, castitatem, obedientiam ex voto. Hæc nos reddere jubemur hoc tempore: reddere inquam, hoc est iterum dare, quasi censum non annuum, sed semestrem: ita enim facturos nos promissimus.

Cc

misimus, cùm ad societatem accessimus: iterum semestri quolibet vora offerre. Curemus igitur, ut eadem integritate, & fide quâ primum obtulimus, offeramus. Sicut curandum censuariis ut pecuniâ ejusdem bonitatis, ponderis, & valoris censum solvant.

Punct. 1. Expendemus qualem Deo promiserimus paupertatem, quam puram ab omni superfluitate, curiositate, proprietate. Circumspiciemus nos, & nostra quibus utimur, an deceant pauperes, quales nos profiteamur. Conemur antequam votum iterum nuncupemus, omnibus abdicatis, affectuque resumpto, quem initio habuimus, comparere coram Jesu, qui cùm dives esset, propter nos egenus factus est.

Punct. 2. Castitatem similiter expendamus, an teneamus puram ab omni re, quæ vel mente concepta, vel ore prolata, vel opere perfecta, aliquid habeat inquinamenti, vel periculi. An

portis

portis sensuum, oculis præsertim, & auribus custodiam sensu sufficientem adhibeamus. An vitemus familiaritates omnes insidiosas & noxias. An aspiremus ad Angelicam puritatem, qualis nobis ab instituto commendatur, & à principio proposuimus.

Punct. 3. In obedientia nihilne diminutum, aut vitiatum sit multò magis expendemus. Jubemur omnem superiorem Dei loco habere: interiore reverentiâ, & honore prosequi, conformare nos ejus judicio, & voluntati obsequi solo nutu accepto, in spiritu amoris, cum gaudio. De ejusmodi obedientia præstanda inter Deum, & nos convenit cum eam primum vovimus. Væ si nos eam contaminasse contrariis vitiis inveniemus, non ante hæc purgaverimus, quam denuo voveamus. Non erit hoc reddere quod debemus, sed fraudulento sacrilegio conari Deum fallere, qui falli non potest.

MEDITATIO VI.

*Iterum ad illa Pauli: Domine quid
me vis facere?*

*Et ad illa Lucae de Paulo: Continuo
in synagogis prædicabat*

JESVM.

PRæter vota debemus Deo obser-
vationem Regularum, quas iterum
exigentem audiemus. Si iterum quod
facere par est petemus cum Paulo: Do-
mine quid me vis facere? Regulæ plu-
res sunt, omnes exigit Deus, sed ante
ceteras quasdam præcipuas reddi po-
stulat.

Punct. I. Præ ceteris primam, quæ
inter communes postulat. Jubet ea
præfinitum Meditationi, Examini, Le-
ctioni tempus impendere cum omni di-
ligentia in Domino. Itane hæcenus
impendimus? an potius imparatè, im-
perfectè, frigidè omnia alia quam quæ
debui-

MEDITATIO VI. 605

debuimus animo versavimus. Agnoscamus hic culpam, & urgenti Deo, redde quod debes, respondeamus patientiam habe in me, & omnia reddam tibi simul statuamus seriam emendationem.

Punct. 2. In compensationem defectuum quos commisimus in iis quæ obligationis sunt ex voto, vel ex Regula, addamus aliquid gratuitum, & liberale: ne si tantum illa reddamus, fieri cogamur, servi inutiles sumus, quæ debuimus facere fecimus. Gratuita & liberalis erit oblatio personæ nostræ, ad omnia quæ placuerint Deo à nobis geri aut sustineri. Cum hac oblatione dicemus iterum ex toto corde: Domine quid me vis facere? & iterum: Domine quid me vis sustinere. Quo loco habitare? Quo fungi munere? Quo progressu vel successu versari in studio vel officio? Valere, an ægrotare? Vivere, an mori? Tu statue Domine, non eligam ego: Obsecro cum fidei servo

tuo Augustino: Jube quod vis, & da quod jubes.

Punct. 3. S. Paulus per triduum acceptis divinitus instructionibus, simul ac potuit loco se movere, per visum, & vires, continuo prædicavit in Synagogis, nihil distulit. Et hoc postremum imitemur: mandemus executioni quæ concepimus hoc triduo: irascamur nobis ipsis qui toties emendationem, & perfectionis studium promissimus, totiesque cessavimus, & defecimus ab acceptis. Habeamus in memoria illud Christi: Væ prægnantibus illis diebus. Mulieres quæ foetum ultra tempus gerunt, & non pariunt, gravi in periculo sunt; sic qui propositis pleni sunt, quæ non exsequuntur, in die mortis gravi sæpè in periculo sunt. Quod & Salomon monuit Proverb. cap. 27. cum ait, desideria occidunt pigrum.

MEDITATIO I.

Trium Asiæ minoris Episcoporum defectio à fervore spiritus per S. Joannem a Christo reprehenditur, & imperatur renovatio.

ARGVMENTVM.

S. Timotheus, Ephesinus Episcopus, adhuc juvenis, ad vitam vocatus Apostolicam, fervens in principio fuerat in servanda forma vitæ sibi præscripta duplici epistolâ à S. Paulo; post annos 40. in Episcopatu actus, refrixit venialiter; Eum ad renovandum se excitari jubet Christus. Apoc. cap. 2.

Vnâ. i. Juber eum meminisse vocationis; positum se ut velut stella exemplo vitæ & verbo fulgeret, & ad utrumque data sibi recordaretur admi-

nicula gratiarum, & instructionum. Juber etiam meminisse in dextera se DEI sui esse, ut instrumentum, quo utatur: In dextera item; quia cura singulari sustinetur, & protegitur. Ambulare se addit in medio ejus: hoc est, in oculis habere, & observare. Symbolice hæc Christus præfatur cum sic incipit: Hæc dicit qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum. Ad hoc exemplum par etiam hoc tempore nos recognoscere vocationis nostræ beneficium. Et pro eo gratias agere: Par expendere Christum habere nos in dextera, eo sensu, quo dixit habere se Timotheum: Ambulare eundem in medio domus nostræ, ut videat nos. Meminimusne satis horum?

Punct. 2. Laudat à variis operibus Timotheum Christus, sed in omnibus requirit fervorem pristinum. Habeo, inquit, adversum te quod caritatem primam reliqueris. Relinquendi causæ

Timo-

Timo
te. Et
tur cu
ret co
sa pro
minor
princi
bandis
Pun
nem T
bis: M
moria
ut me
ria. A
conab
dolenc
tempo
inquit
conab
mus la
cogita

Timotheo fuerant infirmitas à senectute. Et à metu, ne si nimium persequeretur cultores Dianæ Ephesinæ, excitaret contra fideles. Neutra Christo causa probata fuit. Tu te examina an non minori caritate jam ferveas quam in principio: Et non ex causis minus probandis, quam illæ Timothei fuerunt.

Punct. 3. Hortatur ad emendationem Timotheum Christus hisce verbis: Memor esto unde excideris. Memoria pristini status perfectioris, facit ut melius judicetur de præsentī miseria. Addit: Age poenitentiam: quod conabimur & nos facere toto corde dolendo, & assumendo aliquam hoc tempore afflictionem. Denique prima inquit opera fac. Ad hoc conferet, si conabimur notare in quibus facti sumus languidiores, & remedia aliqua excogitare.

MEDITATIO II.

*Pæna, & præmia quibus ad pristinum
fervorem Timotheum Christus re-
vocavit, nosq; revocat.*

PVñct. 1. Sin minus; venio tibi & mo-
vebo candelabrum tuum de loco
suo. Per candelabrum intelligitur
dignitas Episcopalis, quam se ablatu-
rum à Timotheo minatur Christus.
A nobis vocatio religiosa ne auferatur
metus est, si languere pergimus: ex-
pendendum hic quam à multis ea sit
ablata, qui minus, minorive tempore
languerant fortasse quàm nos. Agendæ
de patientia gratiæ DEO.

Punct. 2. Per candelabrum alij in-
telligunt Ecclesiam Timothei, quam
cùm moturum se loco minatur Chri-
stus, minatur se permissurum ut per-
turberetur persecutionibus, & adversa
multa experiatur. Ita tu metue, ne
collegium

collegium, aut societas propter unius tui teporem, & peccata patiat, & quæ patitur ab hostibus, quæ à paupertate, aliisque incommodis, tibi imputa. Credidit *S. Catharina Senensis* calamitates omnes Ecclesiæ propter sua peccata obvenire.

Punct. 3. Promittit Christus Timotheo præmium, si se renovet illis verbis: *vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei.* Per lignum vitæ intelliguntur valetudo, vires, vita ipsa; quæ ligno vitæ in statu innocentiae instauranda fuisset. Promittit hæc Timotheo Christus, quia timebat ipse ne per fervorem ea minuerentur. Sæpius in præmium valetudo, & vires, atque ipsa vita adduntur ferventer Deo servantibus. Alij per lignum vitæ quod promittit Christus ferventibus, intelligunt sanitatem & vitam in Cælo sempiternam: quæ vincenti se, teporemque suum obtingent. Hujus præmij magnitudo, si benè ex-

pendatur, faciliorem faciet, jucundior-
remque omnem pugnam quæ suscipi-
tur cum pravis inclinationibus à ser-
re avocantibus. Alij denique per lignum
vitæ intelligunt Jesum Christum, cujus
Sanctissimæ vitæ profundior, & jucun-
dior consideratio seriò se renovantibus
promittitur, & conceditur in terris.

MEDITATIO III.

*Sardensis Episcopus ad se renovan-
dum à Christo per S. Ioannem ex-
citatur.*

QUIS fuerat Sardensis hic Episcopus
incertum: quisquis fuit, non appa-
rebat ille gravi commissionis peccato
contaminatus, sed omissionis dumtax-
at. Unde nec aliis apparebat mortuus,
nec suum ipse malum sentiebat. Non
erant ergò ejus opera plena coram Deo
sed intus vacua; quia deerat vera ple-
nitude, sive vita, quæ in fervore, pura-
que

que intentione consistit. Meritò igitur Christus ita eum admonendum duxit: *Scio opera tua, quia nomen habes quod vi-
vas, & mortuus es; non enim invenio ope-
ra tua plena coram Deo meo. Certè &
opera mea si considerem, inveniam va-
cua fortasse. Videor servare discipli-
nam, obedire, officium facere, ora-
re, &c. At quo spiritu? quâ intentione?*
penetrat cor meum oculus divinus, &
insonat auribus meis: *Scio opera tua, &c.*

Punct. 2. Excitat ad renovationem Sardanensem Episcopum, & simul me, Christus, dicens: In mente ergò habe qualiter acceperis, & audieris, & ser-
va: hoc est, quæ tibi vitæ forma tradi-
ta sit. Redi cogitatione ad Tyrocinium, & monita tibi istic data animo volve.

Punct. 3. Pergit monere Sardanensem Episcopum, & te Christus: *Pœniten-
tiam age & esto vigilans: hoc est, dete-
stare oblivionem rerum tanti momenti;*
quæ tibi surrepsit, cùm interim me-
moriam tenuisti rerum fatalium; quin
& ino-

& ineptarum. Et vigila per continuam
& accuratam discussionem tui, quæ
per vtrumque examen, generale & par-
ticulare apte fiet. Addit: & confirma
cetera quæ moritura erant. Quomodo
alios poteris confirmare, nisi ipse ple-
nus sis, jamque hac renovatione te-
metipsum implens?

MEDITATIO IV.

*Penâ, & præmio proposito Sarden-
sis Episcopus ad renovationem ex-
citatur.*

PVanct. 1. Si non vigilaveris, inquit
Christus, veniam ad te sicut fur: &
nescies quando veniam ad te. Sæpè qui
saluti, & perfectioni suæ indormiunt,
obruuntur repentino adventu Christi.
Illis qui se quotidie renovant, perinde
est, quando Christus veniat. Miserum
est in multos annos designare quid a-
cturus sis, in hos scientias, aliæque
com-

comparare, cætera scire, hanc uiam horam ignorare.

Punct. 2. Præmium promittit Christus vincenti se per renovationem; *Qui vicerit, inquit, vestietur & ambulabit mecum vestimentis albis*: hoc est, singularem vitæ innocentiam, & puritatem obtinebit, & similitudinem mei consequetur. Addit: *& non delebo nomen ejus de libro vite*. De libro in quem refero eos, qui per professionem nomen dederunt spirituali militiæ in Religione. vel Ecclesia. Promittit his perseverantiam in vocatione quæ per frequentem sui renovationem obtinetur.

Punct. 3. Pergit Christus promittere: *Confitebor nomen ejus coram Patre meo, & coram Angelis ejus*. Quod hoc solatium erit in die judicii, à Christo cognosci in publico illo theatro pro commilitone, & socio, & apud Patrem laudari! Petam hic gratiam, ut possim penitus renovari, & abjectis sordidis vestibus, indui albis vestibus Christi, atque

616 TRIUM EPISCOP. ASIÆ
atque in his in æternum spectari, &
gloriari.

MEDITATIO V.

*Laodicensis Episcopus ad fervorem
revocatus.*

INcertum iterum est, quis fuerit hic
Episcopus, aliis aliud opinantibus.
Punct. 1. Conf. quis hujus Episco-
pi status fuerit, aut potius quis sit tuus,
& omnium tepidorum. Non volunt te-
pidi mortale committere: & experiunt-
tur in se aliquam voluntatem conser-
vandæ divinæ amicitiae; atque in hoc
videtur calidi. Idem alieni à perfectio-
nis studio, & permittunt se ab inclinatio-
nibus pravis trahi ad quævis venialia;
in quo sunt frigidi: quia nisi caveant,
trahentur ad mortalia; & hoc ipsum
mortale est nulla velle venialia vitare,
propter periculum. Reputant se justos:
& ut Laodicensis ille utcumque officio
fun-

fungens, sed ob affectum vanitatis, otiositatis, possessionum negligens perfectionis, re ipsâ dicunt: *Dives sum, & locupletatus, & nullius egeo.* Examina hic te an in simili statu non sis.

Punct. 2. Confid. hujus status miseria: quarum prima est cæcias; non agnoscunt tepidi statum tepiditatis, quem ided significat Christus deteriorem esse statu frigiditatis: non absolute, sed respectivè, propter periculum; quia cum tepidi blandiantur sibi, & putent se justos, vix possunt curari: superbiâ reddente DEI gratiam inefficacem. Facilius est, inquit hic Haymo, paganum convertere ad fidem, quàm Religiosum ad fervorem. Altera miseria est periculum ne evomantur ex ore DEI. Habent enim tepidi instar aquæ tepidæ, quæ à stomacho nauseabundo tandem simul cum cibis bonis omnibus exjicitur; ita tepidos, non tantùm secundum actiones tepidas, & malas, sed absolute DEVS evomit.

Quod

Quod fit cū vel à gratia, per grave peccatum permittente id DEO, vel à Religione, vel etiam ab Ecclesia excidunt. Age hic gratias, quòd necdum id tibi acciderit.

Punct. 3. Remedia suggerit Laodicensi Episcopo Christus, quæ eadem tibi crede suggeri. Adversus cæcitatem jubet eum cogitare *se testem ejus miseria esse verum, & fidelem: se scire opera ejus*; quare ne sibi blandiatur, sed sapiat, & resipiscat. Hortatur deinde ut seipsum arguat: *Ego, inquit, quos amo arguo, & castigo; amulare ergò, & pœnitentiam age: quasi dicat: Ego ex zelo boni tui te arguo; tu ergò ex eodem zelo argue, & reprehende temetipsum, superbiamque tuam, & vanam complacentiam, atque æstimationem tui depone. Hoc & tibi dictum puta.*

MEDITATIO VI.

*Pergit Christus hortari & remedia
adversus tepiditatem suggerere
Laodicensi Episcopo omniq^{ue} tepido.*

PVERA. I. Hæc dicit, ait Christus, qui
est principium omnis creaturæ
DEI. Si hortantis ad aliquid agendum
dignitas vim aliquam habere solet.
Quantam debet habere vim Christus,
cujus est dignitas infinita hortans ad
resipiscendum. Causa est Christus re-
rum omnium creatarum, & maximè
reparatorum, per mortem suam homi-
num : Quo nomine iterum quantam
debeat habere ejus exhortatio in-
telligitur. Vide sis ne aures ad eam sur-
das habeas. Suadeo, inquit, emere à
me aurum ignitum, probatum, ut locu-
ples fias. Attende ad singula : Suadet,
non cogit emere, hoc est conferre dili-
gentem

620 PRO RENOVAT. SPIRIT.

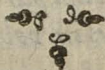
gentem operam ad comparandum aurum ignitum probatum, hoc est caritatem, non vulgarem, sed eximiam, quæ instar habeat auri per ignem probati: Ita caritas sit, non cedens adversitatibus. Non qualiscumque caritas sufficit ad teporem curandum; si enim remisse convertuntur tepidi, facile relabuntur. Facit locupletes hoc aurum ignitum. Hoc est fervor hominis, quia infinita merita per eum acquiruntur.

Punct. 2. Pergit Christus: *Collyrio unge oculos tuos, ut videas*: hoc est novissima meditare. Novissimorum enim attenta Meditatio animæ oculos aperit, ut cernatur vera, & recta via virtutis, & salutis; reprimitque passiones, quæ visum animæ offuscant, & obscurant.

Punct. 3. Ego sto ad ostium & pulso, si quis audierit vocem meam, & apperverit mihi januam, intrabo ad illum, & cænabo cum illo, & ipse mecum. O quoties pulsavit! quoties vocem ejus ego audiivi! aperiam tandem ei cor meum. Cæna-
bit

MEDITATIO VI. 621

bit ipse mecum, hoc est, singularem ex
meis actionibus ipse voluptatem ca-
pict. Et ego cum eo: quia vicissim incre-
dibilem animi lætitiā ex abundantio-
ri rerum spiritualium notitiā, & ex-
perientia percipiam. Ad hoc connitar,
ut ex hoc continuam Domino meo
cœnam parem.

ME-

MEDITATIONES

ALIAE SEX

P R O

RENOVATIONE SPIRITVS.

MEDITATIO I.

Ad illa S. Pauli verba :

Filioli quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis. ad Gal. 6.

Rælud. 1. Credemus hæc verba esse Societatis, Matris nostræ, quibus hoc tempore ad renovationem nos vocat.

Pærlud. 2. Petemus gratiam, ut his verbis admoniti, possimus de renovatione seriò cogitare.

Pun&. 1. Confid. Quomodo ad Societatem deformes, hoc est, vitiosi; vel

vel conformes, hoc est rudes accesserimus: Et quomodo in tyrocinio, quasi utero exceptos, per Superiores Societas nos formaverit, & cum vota emisimus, quasi in lucem primum ediderit, longe alios, quam acceperat, in interioribus & exterioribus. De tanto beneficio gratias iterum ex animo agemus.

Punct. 2. Cum formam nobis datam debuerimus perficere, aut ut minimum conservare, passi sumus sensim eam perire, aut imperfectam manere; ut jam deformitate laboremus aliquam ex tribus: vel habitu & specie tantum externam sumus Religiosi; vel si partes habemus quasdam bene formatas alias & plures, & magis præcipuas, deformatas habemus; vel si omnes utcumque formatas, non tamen satis pro exigentia instituti. De quorum numero sumus, expendendum, cum serio desiderio emendandi.

Punct. 3. Desiderium accendet vox expensa Matris Societatis, quæ vim à

DEO

624 PRO RENOVAT. SPIRIT.

DEO accepit, ut quos semel peperit, iterum pariat, si adhuc rudes sunt: Quod cum alias semper, tum maximè conatur singulis renovationibus per media quæ adhibet plurimum Meditationum, Confessionis generalis, &c. Ad quæ ut & ipsi singuli peculiariter adhibeamus, tam sollicitè hortatur. Et quidem ut majori studio quam in primo ortu; quia magis distorto, & duriores fortè jam nos inveniemus, si introcesserimus in animos nostros. Quod si erit

Ad Christum crucifixum in colloquio nos convertemus, ut suo Sanguine nos emolliat, itaque formabiles reddat.

Filioli
nec

Prælu

Punct
in no
ut Chri
per grat
ejus sum
affectus
rius per
convers
bis sicut
nus sibi
pore. A
Christi
Punct
Societat

MEDITATIO II.

Ad eadem verba :

*Filioli mei quos iterum parturio do-
nec formetur Christus in vobis.
ad Galat. 6.*

Præludium utrumque ut in pri-
ma Meditatione.

Punct. I. Forma quam Societas vult
in nobis efficere. Forma est Christi,
ut Christum referamus, non tantum
per gratiam justificantem, quâ fratres
ejus sumus; sed intus per cogitationes,
affectus, desideria, intentiones; exte-
rius per verba, gestus, compositionem,
conversationem, functiones; ut in no-
bis sicut in dilecto Filio suo Pater æter-
nus sibi complaceat, omni loco & tem-
pore. An ita repræsentemus personam
Christi seriò nobis cogitandum.

Punct. 2. Confid. Matrem nostram
Societatem, cui datum est nos parturire,
D d habere

habere in se formam, quam vult nobis imprimere, eamque contineri toto instituto: quod nihil est aliud, quam signaculum expressum solerti manu ex vita & actionibus Christi. Unde colligendum quanti faciendæ sint Regulæ, quam diligenter expendendæ hoc tempore.

Punct. 3. Præter Regulas Mater nostra Societas habet vivas multas formas & imagines Christi, viros sanctos, qui repræsentant Christum: per quorum verba, & exempla Christum etiam in nobis Societas repræsentat, sive format. Fuerunt semper, & sunt etiamnum in Societate, qui dicere possunt: Vivo ego, non jam ego, vivit vero in me Christus. Et illud: imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Illorum nos exempla vult Societas imitari, non tepidorum & dissolutorum. Vult ad eadem nos conniti, ut formâ illâ acceptâ, & ipsi cooperemur ad formandum alios de Societate mundumque universum.

ME-

MEDITATIO III.

Ad illa verba Pauli.

O *Insensati Galatæ, quis vos fascina-
vit non obedire veritati? ante
quorum oculos Iesus Christus pro-
scriptus est & in vobis crucifixus.*
Ad Gal. 3.

Defectus luminis spiritualis
practici.

PRælud. 1. Erit audire Matrem socie-
tatem his me verbis increpantem, &
inquirentem causas tepiditatis, & duri-
tiæ meæ.

Prælud. 2. Erit orare ut his verbis
increpitus, liberari tandem queam ab
hoc statu periculoso.

Punct. 1. Ut Christus in nobis for-
metur, opus est, ut non veram tan-
tū, sed quā possumus clarissimam

D d 2

Chri-

Christi imaginem per cognitionem menti imprimamus; sine hac enim imagine Christi in intellectu perfecta non poterit voluntas amoris ejus sigillo consignari, nec mores ad ejus imitationem formari. Quare Galatas, in quibus formare volebat Christum, insensatos, & stultos vocat, quia hanc notitiâ carebant. Insensati & stulti Religiosi, qui tam parum Christum norunt, saltem practicè; & interim in aliis tam sapientes, & docti sibi videntur. Quid mirum si deformes perpetuò maneant? Conabor apprehendere illud Apostoli I. Cor. 14. *Ignorans ignorabitur*; hoc est, qui minus quàm par est Christum pro statu suo noverit, non noscetur etiam suo tempore tanquam ad eum pertinens.

Punct. 2. Causa insipientiæ Galatarum ab Apostolo tribuitur cuidam quasi fascinationi, quia sicut fascinum præcipue infantibus, ægre adhuc pedem figentibus, nocet, ita recens egressis no-

vicia-

vitiatu, studia, externæ occupationes, exempla quorundam vanorum, ingerunt imaginationes, & affectus bonorum sensibilium, honorum, favorum, commoditatum; quibus ita occæcantur, ut spiritualia, ipsumque Christum vix ultra videant. Introspecte an in te nihil ejusmodi deprehendas, & deplora, ac lumen postula. Dic cum Davide: *Illumina oculos meos Domine, ne unquam obdormiam in morte.*

Punct. 3. Remedium adversus hoc falcinum est, seriò quotidie spiritualibus vacare. Expende igitur defectus quos in Meditatione admittis, & statue oculum in vitam, Passionemque Christi figere intentius. Illam denique Sancti Pauli expende objurgationem, quæ mox subjicitur: *sic stulti estis, ut cum spiritu cœperitis, nunc carne consummemini?* Tanta passi estis sine causa? quo spiritu cœpisti in novitiatu, ad eum revertere.

MEDITATIO IV.

Ad illa S. Pauli verba.

Mihi absit gloriari nisi in Cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Ad Gal. 6.

DEFECTUS AMORIS
JESU CHRISTI.

Præludia ut in tertia Meditatione.

Punct. I. **A**D formandum in nobis Christum, opus ardente ejus amore, qui est instar fornacis, in qua molescit durities cordis nostri. Unde omnes qui excelluerunt in Christi amore, excelluerunt in ejusdem imitatione. Ideoque Paulus initio Epistolæ commendat Christi in nos amorem,

MEDITATIO IV. 631

ut eo nostrum in ipsum excitemus: dedit, inquit, semetipsum pro nobis, ut nos eriperet.

Punct. 2. Amor noster erga Christum debet esse magnus appretiative, ut nihil Christo, gloriæque ejus præponamus. Secundum æstimationem crescet amor. Certè in vita spirituali nihil ita retardat, quàm quod non satis æstimemus, practicè saltem, Christum, & ejus perfectam similitudinem: quasi scandalizamus in ejus Cruce, humilitate, paupertate, &c. magnificimus, & laudamus externa, speciem habentia. Tu te examina, an æstimationem hanc perversam in te sentias: detestare eam, & mutare statue; aspira ad exemplum Pauli, & dic cum eo: *Mihi absit gloriarì nisi in Cruce: in aliis glorientur alij, non ego.*

Punct. 3. Connitendum ad eam magnitudinem amoris quæ ejusdem Pauli magnitudinem æquet, illis expressam verbis: de cætero nemo mihi

632 PRO RENOVAT. SPIRIT.

molestus sit, ego enim Stigmata Domini Jesu in corpore meo porto. Significat se ablegato omni humano respectu, ablegato omni hominum favore, honore, gloriâ; despectis omnibus odiis, obloquiis, persecutionibus, fore Christi servum; non occultum, bonisq; dumtaxat desideriis, sed palam, & re ipsâ in omni vita, & conversatione, ferendo intus, ferendo inusta ad similitudinem Crucis Christi notas, ignominiam, calumnias, verbera, &c. Expendenda hac, & proponenda; conformia sunt §. II. quem lege.

MEDI-

MEDITATIO V.

Ad illa verba S. Pauli

*Miror quod sic tam cito transferimini
ab eo qui vos vocavit in gratiam
Ad Gal. I.*

LEVITAS ET INCONSTANTIA.

Præludia ut in tertia Meditatione.

Punct. I. **C**ONsid. valdè necessarium
esse ad inarandam sibi
formam Christi, urgere semper inchoa-
tum opus, & nunquam intermittere:
teste Apostolo qui taxans Galatarum
statum, initio Epistolæ insinuat in-
constantiam esse causam, quare deberet
iterum formari in iis Christus. Exami-
na an in te non sit ea inconstantia: in-
venies proposita tibi tam misericordi-

ter à DEO inspirata, & à te tam seriò
concepra, sine causa sæpissimè deserta.

Punct. 2. Duplici ex causa hæc in-
constantia procedit: quarum 1. quod
tam facilè oculos mentis avertamus à
nostro exemplari Christo, & conver-
tamur ad imperfectorum exempla: his
enim facilè permovetur, qui non sa-
tis constantes sunt, ut benè inchoata
deserant, conspirante depravatâ natu-
râ: sitque ut judicemus proposita vitæ
perfectioris, vel superflua esse, vel in-
discreta, quia alios videmus, quos pru-
dentes videmus, aliâ viâ pergere. 2.
Causa est quia nimium acquiescimus
carni, & sanguini, neque ita Christo
adhærescimus, sed quasi penduli su-
mus: unde nil mirum, si quovis vento
moveamur. Provenit id ex immor-
tificatione affectuum inordinatorum,
quibus quasi rotis volvitur per bona
creata, prout dant se occasiones.

Punct. 3. Efficacissimum remedium
contra hanc inconstantiam est, frequēs
examen

exame
consta
confid
actione
gantur
turæ a
remed
ita de
vo ego,
stus. Su
imiten
bore m
relinqu
spiritu
hærean
sto crue
hant hu
tiæ, al
efficiat
in omni
præsent
piscenti
tui, simi
que ade
rantes

MEDITATIO V. 635

examen conscientiae : cum enim in-
 constantia oriatur ex inconsideratione,
 consideratione vincitur, si praeteritae
 actiones bene discutiantur, & corri-
 gantur ad normam vitae Christi; & fu-
 turae ad eandem componantur. Alterum
 remedium ab exemplo Apostoli, qui
 ita de se: *Christo confixus sum Cruci: vi-
 vo ego, non jam ego, vivit verò in me Chri-
 stus*. Suader simul Galatis, ut in his se
 imitentur: praecidant se à damnata ar-
 bore mundanae vitae, ut nullam sibi spem
 relinquant trahendi succum ex ejus
 spiritu, legibus, moribus; inferant se,
 haereantque firmiter, Cruci, sive Chri-
 sto crucifixo: succum ex hoc solo tra-
 hant humilitatis, paupertatis, patien-
 tia, aliarumque virtutum: in quibus
 efficiatur in ipsis forma Christi, quam
 in omni conversatione, & actione re-
 praesentent, sui jam dissimiles, concu-
 piscentiae, malisq; inclinationibus mor-
 tui, similes Christi hujus virtutes, ipsum-
 que adeo Christum in se viventem spi-
 rautes

MEDITATIO VI.

Ad illa verba Pauli :

Currebatis bene ; quis vos impedivit ?

TEPIDITAS.

PRælud. 1. Proponam mihi viatorem, qui ad maximum aliquod bonum, quod concupiscit, obtinendum, ardentissimè contendens in via, vel detinetur, vel subsistit, vel per devia abducitur.

Pælud. 2. Petam gratiam, ut reflexis in vias meas oculis, agnoscam meos errores, cursumque resumam.

Punct. 1. Considerabo cursum meum in eo consistere, ut ad formam Christi, salutem, perfectionemque meam, & proximorum, per media meæ vocationis contendam, currendo in odorem unguentorum, seu exemplorum Christi.

MEDITATIO VI. 637

sti. Inchoavi hunc cursum initio, sed exinde non derentus sum? non substiti? non abductus sum?

Punct.2. Quæ causæ? certe DEVS nunquam cessavit me trahere, neque cessat inspirationibus, exhortationibus, exemplis; sed ego mihi injeci impedimenta, quæ S.Bernardus 4. enumerat: conscientia neglectum, vanorum desideriorum multipliciter, effusionem in occupationes externas, non necessarias, animi remissionem, ob apprehensionem incommoditatum corporis, & difficultatum in via spirituali.

Punct.3. Confid. Quot jam annis hæc impedimenta te retineant? Quam parum viæ confeceris? Et quo pervenisses jam, si constanter cucurrisses? salutem tuam vix in tuto collocasti: habes enim unde dubites de conscientia tua, & judicium DEI meruas; ubi ferventes habent unde confidant de misericordia. Ad perfectionem quod attinet, vix unam virtutem solidam comparasti

638 PRO RENOVAT. SPIRIT.

parasti : Et quam crudas adhuc habes
passiones? Quod attinet ad proximum;
quam paucos à peccatis retraxisti?
Quam paucos ad virtutem excitasti, &
in ea promovisti?

Punct. 4. Considera ex una parte
quantum effluerit tibi vitæ; & quan-
tum restet vitæ : Ex altera parte pone
tibi ob oculos Christum invitantem, &
adhuc paratum pedes tuos ponere tan-
quam cervorum, per gratiam suam, ut
compenses pristinam tarditatem. Age
pro hac misericordia gratias, & decerne
totâ contentione currere, donec
pervenias ad desideratam toto corde
formam Christi. Remissionem, & in-
constantiam detestare, quæ tanta tibi
peperit incommoda.

PRO
 RENOVATIONE
 SPIRITVS
 SEX ITERUM
 MEDITATIONES
 DE TRIBVS VOTIS.

QUod Moyſes & Aaron Pharaoni
 dixerunt Exod. cap. 8. viam trium
 dierum pergemus in ſolitudinem, & ſa-
 crificabimus Domino DEO noſtro,
 hoc facere ſpiritualiter ſtatuamus, &
 per tria vota expenſa, tanquam per
 viam trium dierum, tendere propona-
 mus ad Sacrificium, in quo iterum ea-
 dem, ſed emendata, offeramus Domino
 DEO noſtro.

MEDITATIO I.

De Voto paupertatis.

ANtequam hoc offeras, quid emendandum sit cogita diligenter, 1. An non subierit animam fastidium aliquod paupertatis? 2. An non querelæ de ea secutæ? 3. An non transgressio & usurpationis superfluum? Hæc, aut horum aliquod si deprehendes, deflexisti à recta via.

MEDITATIO II.

REdi in viam, 1. Per amorem paupertatis, ut eam diligas sicut Matrem, quod mandat Summarij Paragraphus 24. 2. Ut depositam omni querelam, statuas etiam experiri aliquos ejus effectus, ut ibidem commendat Summarium. 3. Statue nominatim experiri in victu, vestitu, cubiculi apparatu, quod commendat Summarij par. 25.

ME-

MEDITATIO I.

De Voto Castitatis.

QUæ adversentur, aut hæcenus adversata memineris castitati expende. Tria fere sunt: otium, defectus Orationis, occasiones non vitatæ, aut præbitæ. In quibus peccaveris examina, & cum dolore excita propositum emendationis.

MEDITATIO II.

EMendabis otium diligentiam quare quid debeas, quid possis agere ut otium vites recognosce. 2. Meditationes, examina, aliaque exercitia spiritualia resume, ferventius instituenda 3. Adversus occasiones, quæ tibi periculosæ sunt, cautelas excogita, & usurpare statue.

ME-

MEDITATIO I.

De Voto Obedientiæ.

Hoc Votum obscuratur, 1. cum opus impositum non impletur aut cum tardius impletur, vel imperfectè. 2. Cum rationibus illegitimis superioris voluntas ad propriam detorquetur. 3. Cum obluantur intellectus, & voluntas tanquam si iniquum imperetur. Tu te cognosce, & accusa, si ex his aliquo vitio laboras, & statue coram Deo emendare.

MEDITATIO II.

1. **P**erfectæ obedientiæ condiciones habet qui opus imperatum implet promptè, integrè, & fortiter: non in commodis tantum, & speciosis; sed in difficilibus, etiam, & abjectis. 2. Qui simpliciter, cum subiectione iudicij procedit. Benè S. Gregorius: nescit iudica-

RELIGIONIS TRIA VOTA. 643

dicare quisquis perfectè didicit obedire. 3. Qui libenter cum subjectione voluntatis mandatum exequitur, ut similis sit Christo, qui de se dixit: meus cibus est ut faciam voluntatem ejus qui misit me *Ioan. cap. 4.* Tria vota, emendata, ut huc usque demonstratum debere, & posse emendari offeremus DEO in Sacrificium, per clausulam cæteris etiam Meditationibus servituram.

Clausula Meditationum

Domine meus, DEVS meus gratias tibi ago ex toto corde meo, quia hâc horâ sustinuisti me, dignatus es dulcissimo eloquio tuo. Quid retribuam tibi? Utinam dignum aliquid habeam! Sed accipe Domine totum me, per vota sæpius nuncupata, quæ ex intimo animi sensu iterum nuncupo.

Votorum nuncupatio.

Pro renovatione spiritus menstrua,
vide pag. 535. &c.

O R A T I O

Contra evagationes animi.

CReasti me Domine ad honorem tuum, & laudem tuam. Et ecce vagus mente ac oculis inhonorote & cum odorem ac thymiana suavissimum Domino meo oblaturus sum ex fonte impuri cordis mei, nefariae etiam cogitationes ascendant. Quid faciam miser, cui unctio meditationis, & medicina contemplationis vertitur in culpam, & in vulnera, cui oratio solatium bonorum tristitiam parit, cui refugium miserorum iram provocat, cui Angelorum summa felicitas, & cibus laus tua, & Oratio paulo longior nausea est, sed tu parce qui solus bonus es, Tu qui solus es misericors. Agnosco me vitâ turpissimâ delictis plurimis, negligentijs innumeris meruisse, & mereri etiam nū repulsam, sed quo ibo à facie tua, sustine, ah sustine me Domine & ne obliviscaris in finem.

ORA-

VIR

O

ris; sed

faciem

Quo e

fictor

salus es

terico

quod i

fectum

nume

rum o

Purissi

sem,

quàm

his tan

quid a

O R A T I O

A D

VIRGINEM DEIPARAM

O MARIA ecce miserum me indignum conspectu tuo, quia oblitus sum tui diebus innumeris; sed pœnitet, pœnitet; Ne averte faciem tuam à me *ô Mater misericordiae*. Quo enim ibo à facie tua? Tu sola afflictorum spes, Tu unica pereuntium salus es. Eia igitur *Mater* illos tuos misericordes oculos ad me converte; & quod in manu tua est, impetra mihi perfectum dolorem de peccatis meis innumeris & gravissimis. Ah pudet horum omnium vel meminisse coram te Purissima *Mater*: Utinam non admissem, utinam ante mortuus fuisssem, quàm Filium tuum Dominum meum his tam enormibus offendi. Jam reus quid agam? nihil habeo nisi ut te interpel-

terpellem ô Refugium peccatorum, ut
 tu porrò Filium tuum pro dolore pri-
 mum, tum pro gratia quâ emendem
 vitam meam. Ecce ô *Mater* emarcuit
 virtus mea, quia oblitus sum comedere
 panem meum : & interim multipli-
 catae sunt, & invaluerunt passionēs,
 quæ tribulant animam meam. x. x.
 cum his circuit tamquam Leo rugiens,
 ut me devoret hostis meus, hostis tuus,
 serpens antiquus. Succurre ô *Mater*,
 succurre ne peream. Ecce paratum
 me resarcire meliori vitâ honorem Fi-
 lij tui quem impiissimè læsi : hâc ipsâ
 horâ, hoc ipso momento decerno &
 statuo firmiter omnia potius experiri
 incommoda, & nominis & vitæ non se-
 mel, sed iterum, & iterum, & iterum, &
 millies si fieri possit jacturâ facere, quàm
 ad turpissimas illas offensas reverti. Et
 ne occasionem habeam revertendi am-
 plius, paratus sum ab hac hora, ab hoc
 momento deferere quidquid honorifi-
 cum, quidquid commodum, quidquid
 jucun-

jucundum aut nunc mihi est, aut potest contingere; & si Filio tuo id cordi est reliquam meam vitam degere in minimo angulo, in humillimo officiolo, in gloriè, incommodè, injucundè. Sufficiet, sufficiet ô *Mater* mihi Filius tuus, Dominus meus, quem diligam, quem amabo, & nunc diligo & amo super omnia. Tui tamen non obliviscar, ô *Mater*, & te diligam post Filium super omnia, tibi serviam quoad vivam, atque utinam in æternum.

*Ad majorem Dei
gloriam*

IN-

I N D E X,

Prolusiones ad meliorem usum.
Annonæ.

Meditatio I. De Beatitudine SS. I
II. De mediis ad eum finem perve-
niendi. 3

III. De necessitate meditationis. 4

IV. De utilitate & fructu ejusdem 6

V. De jucunditate meditationis 7

VI De praxi ejusdem. 9

Meditationes pro via purgativa.

Meditatio I. de fine hominis. 13

II. De mediis ad illum finem consequendum. 15

III. De fine vocationis tuæ. 17

IV. De peccato Luciferi, Adami, & alio-
rum. 19

V. De peccatis propriis. 21

VI. De gravitate peccati, & vilitate pec-
cantis. 23

VII. De gravitate ex Dei offensi excellen-
tia. 24

VIII.

INDEX.

649

	VIII. De gravitate ex pœnis.	26
	IX. De peccato veniali.	27
sum.	X. De Morte.	29
	XI. De iudicio particulari.	30
I	XII. De cadavere ut est imago hominis mortificati.	31
perve-	XIII. Memento homo quia pulvis.	33
3	XIV. De signis iudicij universalis.	33
4	XV. De resurrectione corporum.	34
6	XVI. De sententia iudicis.	35
7	XVII. De inferno.	35
9	XVIII. De pœna sensus & damni.	36
viva.	XIX. De purgatorio.	37
13	XX. De superbia.	39
cedum.	XXI. De gula.	40
	XXII. De luxuria.	41
17	XXIII. De avaritia.	42
alio-	XXIV. De ira.	43
19	XXV. De invidia.	44
21	XXVI. De acedia.	45
te pec-	XXVII. De sensibus.	46
23	XXVIII. De potentiis internis.	47
cellen-	XXIX. De examine conscientie.	48
24	XXX. De examine particulari.	49
VIII.	Ee	XXXI.

XXXI. De Confessione.	51
XXXII. De Missa & Communione.	52

VIÆ ILLV MINATIVÆ, Pars prima.

I. Meditatio de duobus vexillis.	54
II. De decreto incarnationis.	56
III. De Charitate Dei & sine incarnationis.	57
IV. De electione Matris.	58
V. De Immaculata Conceptione	59
VI. De Nativitate.	61
VII. De Præsentatione.	62
VIII. De desponsatione.	63
IX. De Annuntiatione.	65
X. De Visitatione.	66
XI. Super Magnificat.	67
XII. De Nativitate Præcursoris.	68
XIII. De solitudine Iosephi.	69
XIV. De expectatione partus.	70
XV. De processione in Bethleem.	72
XVI. De Nativitate Christi.	73
XVII. Annuntiatur Pastoribus.	74
XVIII. De eodem.	76
XIX. De	

INDEX.

651

51	XIX. De adoratione Pastorum.	77
52	XX. Applicatio sensuum.	78
Æ,	XXI. De vario affectu hominum in hoc my- sterio.	80
	XXII. De Circumcisione.	81
54	XXIII. De triplici effusione sanguinis	82
56	XXIV. De impositione nominis IESV.	83
ionis.	XXV. Cur id SS. Nomen Soc. nostræ impo- situm.	85
58	XXVI. De apparitione stelle.	86
59	XXVII. De Magorum inquisitione.	87
61	XXIII. De turbatione Herodis.	89
62	XXIX. De inventione & adoratione.	90
63	XXX. De tribus votis.	92
65	XXXI. De reditu Magorum.	93
66	XXXII. De Purificatione.	94
67	XXXIII. De Simeone & Anna.	96
68	XXXIV. De fuga in Ægyptum	97
69	XXXV. De bono obedientie.	98
70	XXXVI. De Cade Innocentium.	100
72	XXXVII. De reditu ex Ægypto.	101
73	XXXVIII. De Christo duodenni in tem- plo.	103
74		
76	XXXIX. Christus queritur.	104
X. De	E e 2	XL. De

- XL. De inventione Christi. 106
 XLI. De vita Christi usque ad annum 30. 107

VIÆ ILLUMINATIVÆ

Pars II.

- Med. I. De vita mixta excellentia. 110
 II. De vita Præcursoris. 112
 III. Continuatio. 113
 IV. De legatione ad Ioannem. 114
 V. De Baptismo Christi. 116
 VI. De secessu Christi. 117
 VII. De tentatione Christi. 119
 VIII. Testimonium Ioannis de Christo. 120
 IX. De vocatione Apostolorum. 122
 X. De modis sequendi vocationem. 123
 XI. De nuptiis Cana Gallilee. 125
 XII. Continuatio. 126
 XIII. De ejectione à templo. 128
 XIV. De Necodemo. 129
 XV. De altero Ioannis testimonio. 131
 XVI. De Samaritana. 132
 XVII. De Piscatione Petri. 134
 XVIII. De Leproso mundato. 135
 XIX.

INDEX

653

106	XIX. De Sedata maris tempestate.	136
30.	XX. De paralytico sanato.	138
107	XXI. Christus se & Discipulos tuerur.	139
E	XXII. De secessu in montem.	141
	XXIII. De sermone ibidem habito.	143
	XXIV. De prima Beatitudine.	144
110	XXV. De Secunda.	146
112	XXVI. De Tertia.	147
113	XXVII. De Quarta.	149
114	XXVIII. De Quinta.	150
116	XXIX. De Sexta.	152
117	XXX. De Septima.	153
119	XXXI. De Octava.	154
120	XXXII. De triplici qualitate virorum Apo-	
122	stolicorum.	156
123	XXXIII. De perfectione Euangelica.	154
125	XXXIV. Continuatio.	159
126	XXXV. De fuga vana gloria.	161
128	XXXVI. Continuatio.	163
129	XXXVII. De minuenda cura rerum tempo-	
131	ralium.	164
132	XXXVIII. De vitando temerario iudicio.	
134	162	
135	XXXIX. De Oratione.	168
XIX.	E e 3	XL.

XL. Pater noster qui es in Cœlis.	169
XLI. Sanctificetur nomen tuum.	171
XLII. Adveniat regnum tuum.	173
XLIII. Fiat voluntas tua sicut in Cœlo &c.	

174

XLIV. Panem nostrum quotidianum	
---------------------------------	--

176

XLV. Dimitte nobis debita nostra.	178
-----------------------------------	-----

XLVI. Ne nos inducas in tentationem.	
--------------------------------------	--

179

XLVII. Sed libera nos à malo.	181
-------------------------------	-----

XLVIII. De servo Centurionis.	182
-------------------------------	-----

XLIX. De filio vidua.	184
-----------------------	-----

L. Reprehensio trium hominum.	186
-------------------------------	-----

LI. De ejecta legione demonum.	188
--------------------------------	-----

LII. De filia Iairi.	190
----------------------	-----

LIII. De Hemorrhœissa.	192
------------------------	-----

LIV. De missione Apostolorum.	194
-------------------------------	-----

LV. Prosecutio.	195
-----------------	-----

LVI. De Legatione S. Ioannis.	197
-------------------------------	-----

LVII. De Laude S. Ioannis.	199
----------------------------	-----

LVIII. De Conversione Magdalena.	201
----------------------------------	-----

LIX. De suavi jugo Christi.	203
-----------------------------	-----

LX. De Saucio & Samaritano.	204
-----------------------------	-----

LXI.

INDEX

655

169	LXI. De sanata manu arida.	206
171	LXII. De Dæmoniaco caco & muto.	208
173	LXIII. De prandio Pharisei.	210
&c.	LXIV. De parabola seminantis.	211
	LXV. De Zizaniis.	213
	LXVI. De grano sinapis.	215
	LXVII. De thesauro & margarita.	217
178	LXVIII. De filio Reguli.	219
nem.	LXIX. De sanato ad piscinam prob.	220
	LXX. De decollatione S. Ioannis.	222
181	LXXI. De multiplicatione panum.	224
182	LXXII. De ambulante super mare.	226
184	LXXIII. De Cannanea.	228
186	LXXIV. De Confessione Petri.	230
188	LXXV. De Cruce ferenda.	232
190	LXXVI. De Transfiguratione.	234
192	LXXVII. Continuatio.	236
194	LXXVIII. De Lunatico.	238
195	LXXIX. Commendatur humilitas, & scandala prohibentur.	240
197	LXXX. De ove perdita.	242
199	LXXXI. De filio prodigo.	244
201	LXXXII. De debitore 10000.	246
203	LXXXIII. De villico iniquitatis.	247

E c 4

LXXXIV.

XI.

LXXXIV. De Leprosis.	249
LXXXV. De Epulone & Lazaro.	250
LXXXVI. De bono Pastore.	252
LXXXVII. De operariis in vinea.	254
LXXXVIII. De predicatione Passionis.	255
LXXXIX. De filiis Zebedei.	257
XC. De caco apud Iericho.	259
XCI. De Zachaeo.	261
XCII. De Phariseo & Publicano	262
XCIII. Lazarus resuscitatur.	264
XCIV. De coena in Bethania.	266
XCV. De ingressu Christi in Ierusalem.	267
XCVI. De fletu Christi.	269
XCVII. De vinea.	271
XCVIII. De nuptiis & coena magna.	273
XCIX. De numismate census.	275
C. Reprehenduntur Pharisei.	276
CI. Predictio desolationis.	278
CII. De signis extremi iudicii.	280
CIII. Expectandum iudicium.	ibid.
CIV. De Decem Virginibus.	282
CV. De talentis.	283
CVI. De extremo iudicio.	285
CVII. Christus venditur.	287
	VIAE

VIÆ ILLV MINATIVÆ,

Pars tertia.

249		
250		
252	Medit. I. De Agno Paschali.	289
254	II. De lotionē pedum.	291
255	III. De institutione Venerab. Sacram.	292
257	IV. Insinuatur proditor.	294
259	V. Contentio Apostolorum & prædictio scan-	
261	dali.	296
262	VI. Ex sermone Christi.	298
264	VII. Prosecutio.	300
266	VIII. Iter ad hortum & tristitia.	302
267	IX. Oratio in horto.	304
269	X. Osculum Iudæ.	306
271	XI. Comprehensio.	308
273	XII. De gestis apud Annam.	310
275	XIII. De negatione Petri.	312
276	XIV. De gestis apud Caiphā.	314
278	XV. Continuatio.	316
280	XVI. Iudæ desperatio.	317
ibid.	XVII. De gestis apud Pilatū.	320
282	XVIII. Continuatio.	322
283	XIX. Mittitur ad Herodem.	324
285	XX. Postponitur Barabbæ.	326
287		

XXI. Flagellatur.	328
XXII. Spinis Coronatur.	330
XXIII. Ecce Homo.	331
XXIV. Damnatur ad Crucem.	333
XXV. Bajulat Crucem.	335
XXVI. De gestis in monte Calvaria.	337
XXVII. De Crucifixione.	339
XXVIII. Prosecutio.	341
XXIX. Divisio vestium & blasphemia.	343
XXX. De 1. verbo Christi.	345
XXXI. De 2.	347
XXXII. De 3.	349
XXXIII. De 4.	350
XXXIV. De 5.	352
XXXV. De 6.	353
XXXVI. De 7. verbo Christi.	354
XXXVII. De prodigiis post mortem Christi.	356.
XXXVIII. De lateris apertione.	357
XXXIX. Deposito de Cruce.	358
XL. De Sepultura.	360
XLI. De Solitudine B.V.	361
XLII. Quis patiat.	363
XLIII. Pro quibus.	364
XLIV.	

INDEX

659

LXIV. *A quibus.*

365

LXV. *Quid*

367

LXVI. *Cur.*

368

LXVII. *Quomodo.*

370

LXVIII. *Statio in horto.*

371

LXIX. *Statio apud Annam.*

373

L. *Statio apud Caipham.*

374

LI. *Statio apud Herodem.*

ibid

LII. *Statio apud Pilatum.*

376

LIII. *Statio in monte Calvaria.*

ibid

Meditationes pro via Unitiva.

Pars I.

Meditatio I. *De descensu Christi ad limbum.*

377

II. *De Resurrectione.*

379

III. *Apparet SS. Matri.*

380

IV. *Annuntiatur Angelis.*

382

V. *Apparet Magdalena.*

384

VI. *Apparet Mulieribus.*

385

VII. *Apparet Petro.*

386

VIII. *Apparet euntibus in Emaus.*

388

IX. *Apparet Congregatis Discipulis*

389

E e 6

X. Pro-

X. Prosecutio.	391
XI. Apparet Thoma.	393
XII. De cicatricibus vulnerum.	395
XIII Apparet piscantibus.	396
XIV. Petro committuntur oves.	387
XV. Apparet Discipulis in Galilea.	399
XVI. Continuatio.	400
XVII. De variis apparitionibus.	402
XVIII. Apparet in die Ascensionis.	403
XIX Ascendit in Cælum.	405
XX. Continuatio.	406
XXI. De expectatione Spiritus S.	408
XXII. De electione S. Matthie Apostoli.	409
XXIII. De beneficio dati Spirit. S.	411
XXIV. De modo quo datus est Spiritus Sanctus.	412
XXV. De effectu dati Spiritus S.	414
XXVI. Continuatio.	416
XXVII. De vita priorum Christiano- rum.	417
XXVIII. De Spiritus Sancti inspirationi- bus.	419
XXIX De septem donis Spiritus S.	420
XXX. Lapidatur Stephanus.	422
	XXXI.

INDEX

661

391	XXXI. Convertitur Paulus.	424
393	XXXII. Continuatio.	425
395	XXXIII. De vita B.V. post adventum Spi-	
396	ritus S.	427
387	XXXIV. De Morte B.V.	428
399	XXXV. De gloria animæ B.V.	430
400	XXXVI. De Assumptione B.V.	432
402	XXXVII. De Humilitate B.V. quâ sic me-	
403	ruit exaltari.	433
405	XXXVIII. De devotione erga B.V.	435

VIAE VNITIVÆ. PARS II.

De perfectionibus DEI & beneficiis

412	Meditatio I. Deum esse.	439
414	II. Deum esse qui est.	441
416	III. Deum esse æternum.	443
417	IV. Deum esse infinitum.	444
419	V. Deum esse incomprehensibilem	446
420	VI. Deum unum esse, sed trinum in personis.	447
422	VII. Deum esse summum bonum & san-	
XXI.	ctum.	449
	VIII.	

VIII. Deum esse summe sui communicati- vum.	451
IX. Deum esse summe amabilem.	452
X. Quomodo Deus amet.	454
XI. De excellentiis divini amoris.	456
XII. Deum amari velle à nobis.	457
XIII. Deum esse misericordissimum.	459
XIV Deum esse summe liberalem.	461
XV Deum ubique esse.	462
XVI. Deum esse Sapientissimum.	464
XVII. Deum esse Omnipotentem.	466
XVIII. De Creatione mundi.	467
XIX. De opere 1. diei.	469
XX. De opere 2. diei.	471
XXI. De opere 3. diei.	472
XXII. De opere 4. diei.	474
XXIII. De opere 5. diei.	476
XXIV. De opere 6. diei.	477
XXV. De Creatione hominis.	479
XXVI. Continuatio.	480
XXVII. De conservatione rerum.	481.
XXVIII. De omnipotentia Dei in justifica- tione peccatoris.	484
XXIX.	

XXIX.
 bus.
 XXX I.
 XXXI.
 489
 XXXI
 ria.
 XXXII
 49
 XXXIV
 dien
 XXXV
 49
 XXXV
 per C
 XXXVI
 500
 XXXV
 501
 XXXIX
 stiru
 XL. De
 XLI. C
 507

- XLII. De ea ut est memoriale mirabilem.
509
- XLIII. De eadem ut est memoriale Passionis.
511
- XLIV. De eadem ut signum & causa gratiae.
513
- XLV. De eadem ut est pignus futurae gloriae.
515
- XLVI. Eucharistiam esse scholam virtutum.
517
- XLVII. Eucharistiam esse speculum divinarum perfectionum.
519
- XLVIII. De providentia Dei in assignatione status.
521
- XLIX. De eadem circa statum Religiosum.
523
- L. De bono status Religiosi.
524
- LI. De electione ad gloriam.
526
- LII. Quomodo SS. huic electioni responderint.
528
- LIII. De magnitudine gloriae caelestis.
530
- LIV. De gloria animae beatae.
532
- LV. De gloria corporis beati.
533
- Consideranda in renovatione menstrua.
535
- & seqq.
Medi-

Medita
Confid
In Reg
ti,
In quo
In His
In Sen
In Vir
In Vir
Media
Media
rum
Ad im
Ad acc
pac

INDEX

665

Meditationes de XV. mysteriis Rosarij. 552

Consideranda in Dei beneficiis. 553

In Regulis & Constitutionibus tui instituti, 554

In quocunque munere. Ibid.

In Historia. 555

In Sententia. Ibid.

In Virtute. 556

In Vitio. Ibid.

Media Generalia Actiones bene faciendi. 557

Media Generalia ad extirpationem vitiorum. 559

Ad implantationem virtutis. 562

Ad acquirendam conservandamq; internam pacem. 563

ME-

INDEX MEDITATIONUM

In Dominicas totius anni.

<i>Dominica I. Adventus.</i>	267
<i>Dom. II.</i>	280
<i>Dom. III.</i>	197
<i>Dom. IV.</i>	114
<i>In Festo Nativitatis & seqq.</i>	73
<i>In Festo Circumcisionis & seqq.</i>	81
<i>In Festo Epiphaniae & seqq.</i>	86
<i>Dom. II. post Epiphaniam.</i>	125
<i>Dom. III. post Epiph.</i>	135
<i>Dom. IV. post Epiph.</i>	136
<i>Dom. V. post Epiph.</i>	213
<i>Dom. VI. post Epiph.</i>	215
<i>Dom. Septuagesima.</i>	261
<i>Dom. Sexagesima.</i>	211
<i>Dom. Quinquagesima.</i>	345
<i>Dom. I. Quadragesima.</i>	117
<i>Dom. II. Quadrag.</i>	228
<i>Dom. III. Quadrag.</i>	208
<i>Dom. IV. Quadrag.</i>	224
<i>Dom.</i>	

INDEX

	Dom. Passonis.	667
	Dom. Palmarum.	21
	Dom. Resurrectionis.	267
M	Dom. I. post Pascha.	379
ni.	Dom. II.	393
267	Dom. III.	252
280	Dom. IV.	273
197	Dom. V.	411
114	In Festo Ascensionis.	164
73	Dom. Pentecostes. & seqq.	405
81	Dom. Trinitatis. & seqq.	408
86	In Festo Corporis Christi & seqq.	447
125	Dom. II. post Pentecosten.	505
135	Dom. III.	250
136	Dom. IV.	273
213	Dom. V.	242
215	Dom. VI.	162
261	Dom. VII.	134
211	Dom. VIII.	154
345	Dom. IX.	224
117	Dom. X.	174
228	Dom. XI.	247
208	Dom. XII.	269
224	Dom. XIII.	262
Dom.	Dom.	208
		Dom.

668. INDEX

Dom. XIV,	204
Dom. XV.	249
Dom. XVI.	490
Dom. XVII.	184
Dom. XVIII.	555 vel 556
Dom. XIX.	204
Dom. XX.	138
Dom. XXI	545
Dom. XXII.	219
Dom. XXIII.	246
Dom. XXIV	275
Dom. XXV.	192
Dom. XXVI.	278
Dom. XXVII.	285

Au-

M

In Fe
Imma
Sanct
Sanct
Sanct
SS. I
Conv
Purif
S. Ma
Sanct
Annun
SS. P
Inven
Nativ
SS. P
Vifita
S. Ma
S. Iac

INDEX

MEDITATIONUM

In Festa totius anni.

In Festo S. Andrea Apost.	122
Immaculata Conceptionis.	59
Sancti Thomæ Apostoli.	393
Sancti Stephani.	422
Sancti Ioannis Evangelistæ.	298
SS. Innocentium.	100
Conversionis S. Pauli.	424
Purificationis B.V.	94
S. Matthiæ Apostoli.	409
Sancti Iosephi.	63
Annunciationis B.V.	65
SS. Philippi & Iacobi Apost.	300
Inventionis S. Crucis.	232
Nativitatis S. Ioannis Baptiste.	68
SS. Petri & Pauli Apostolorum.	387
Visitationis B.V.	66
S. Mariæ Magdalene.	201
S. Iacobi Apostoli.	257
Trans-	

204

249

490

184

el 556

204

138

545

219

246

275

192

278

285

Au-

<i>Transfigurationis Domini.</i>	234
<i>Sancti Laurentij Martyris.</i>	154
<i>Assumptionis B.V.</i>	432
<i>Decollationis S. Ioannis Baptista,</i>	222
<i>Nativitatis B. V.</i>	61
<i>S. Matthei Apostoli.</i>	122
<i>S. Michaëlis Archangeli.</i>	496
<i>SS. Simonis & Iudæ.</i>	297
<i>In Festo omnium Sanctorum.</i>	1
<i>In commemoratione Animarum.</i>	37
<i>Præsentationis B.V.</i>	62

De Communi.

<i>In Communi Apostolorum.</i>	122. vel 156
<i>Euangelistarum.</i>	194
<i>Martyrum.</i>	232
<i>Pontificum.</i>	283
<i>Confessorum.</i>	ibid.
<i>Doctorum.</i>	156
<i>Virginum.</i>	282

Aucta.

23 **Auctarium Annonæ spiritualis.**

15

43 Accesserunt ad ea quæ indice communi
22 Annonæ spiritualis continentur.

6 I. Distributio temporis servanda in exerci-
12 tiis spiritualibus. 567

49 II. Ingressus in exercitia per orationem præ-
29 paratoriam. sub initium libri.

III. Exercitia spiritualia dierum octo, qui-
37 bus additi libri spirituales suis singuli die-
6 bus legendi. 572

Renovationes item spiritus semestres sex
22. vel 19 quarum singula sex complectuntur Medita-
tiones. 639

194 His subiecta oratio adversus distractio-
23 nes, inter meditandum, si videbitur, usur-
283 panda: & clausula Meditationum. 644

ibid Denique Oratio, ia ad Virginem Deipa-
156 ram, adiutricem, & patronam ad omne
282 exercitium spirituale. 645

FINIS.

Aucta.

63

THE HISTORY OF THE

REIGN OF

CHARLES THE FIRST

BY

JOHN BURNET

OF LINCOLN'S INN

ESQ.

LONDON

Printed by J. Streater

at the Sign of the

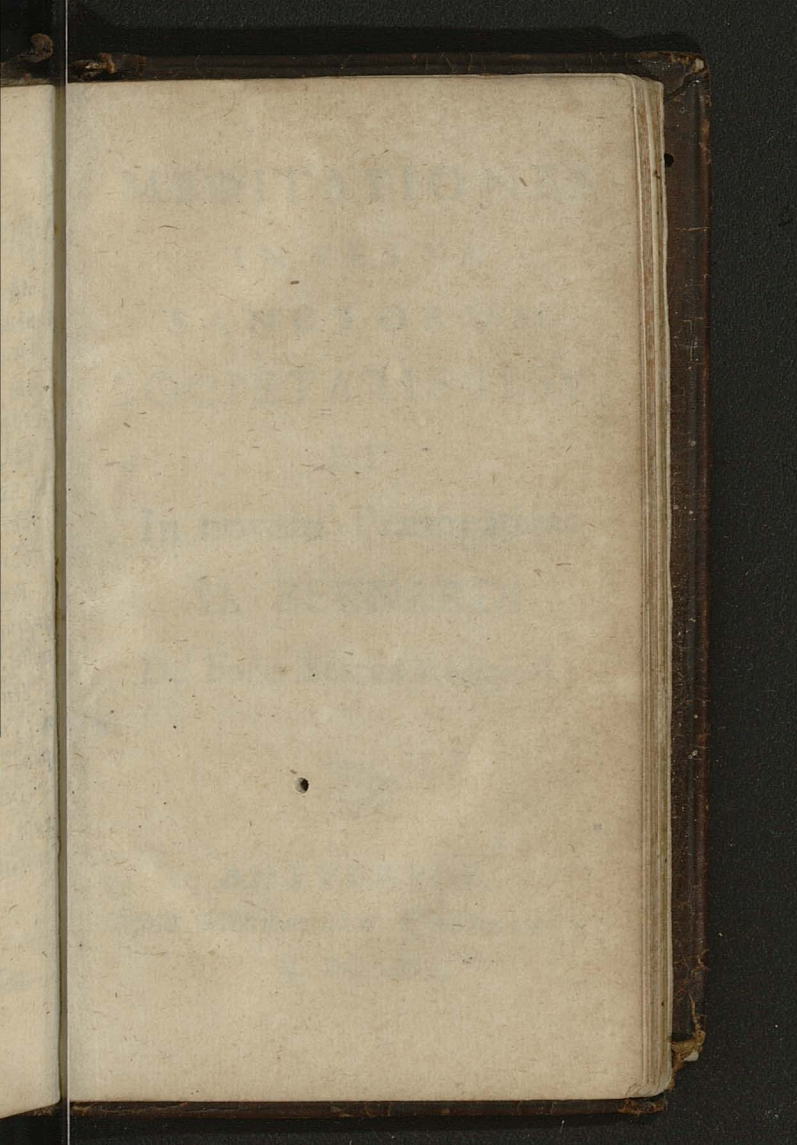
Three Kings in

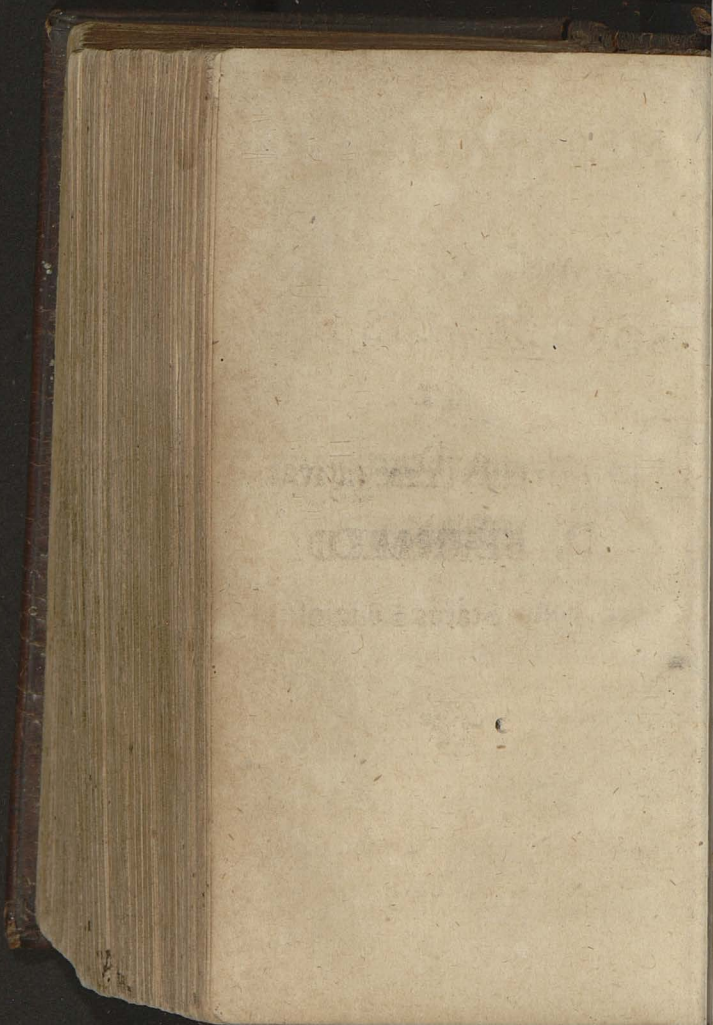
St. Dunstons Church

Street

1679

1679

M

SO

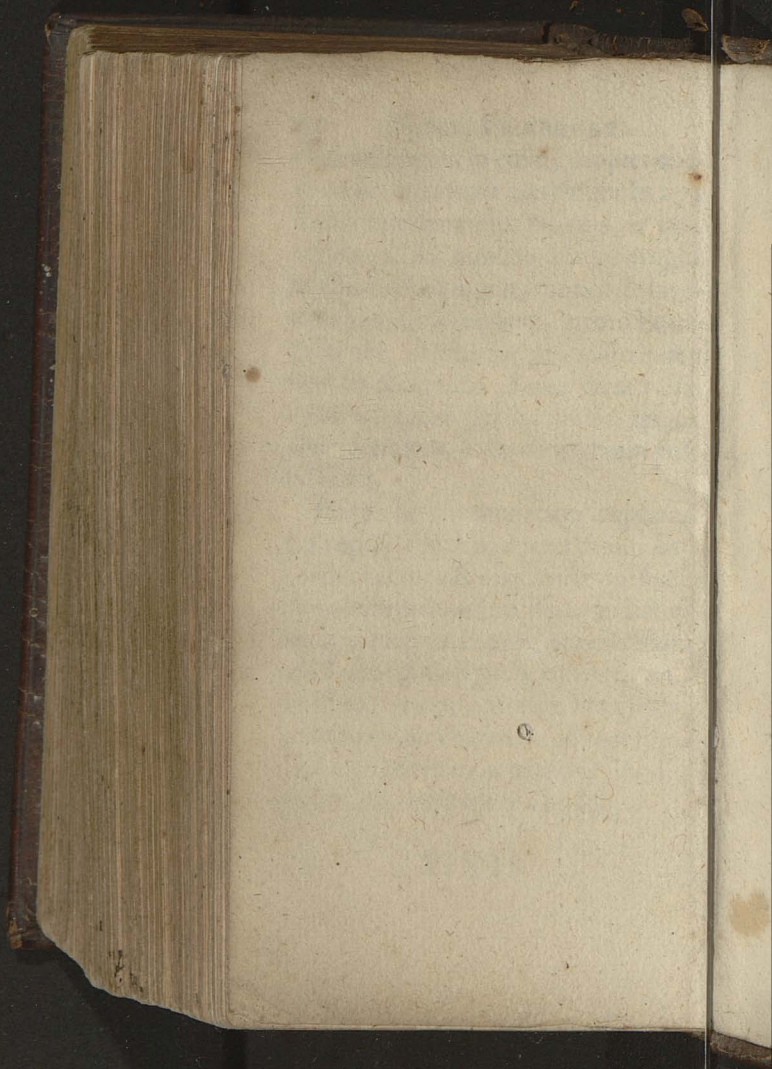
I

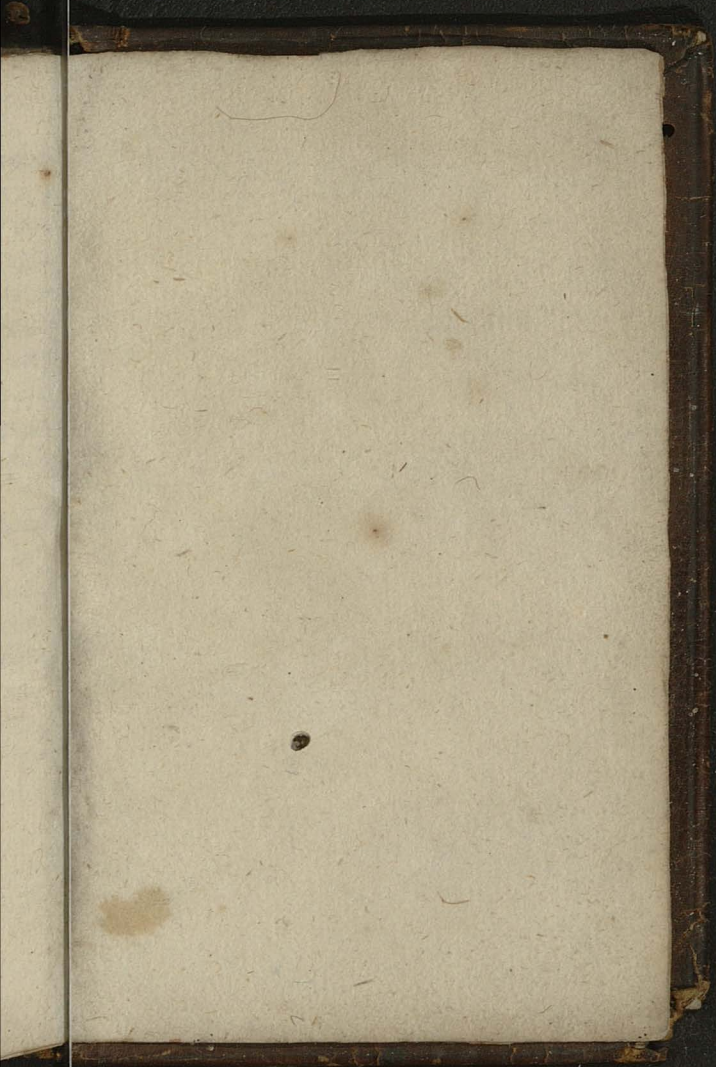
D

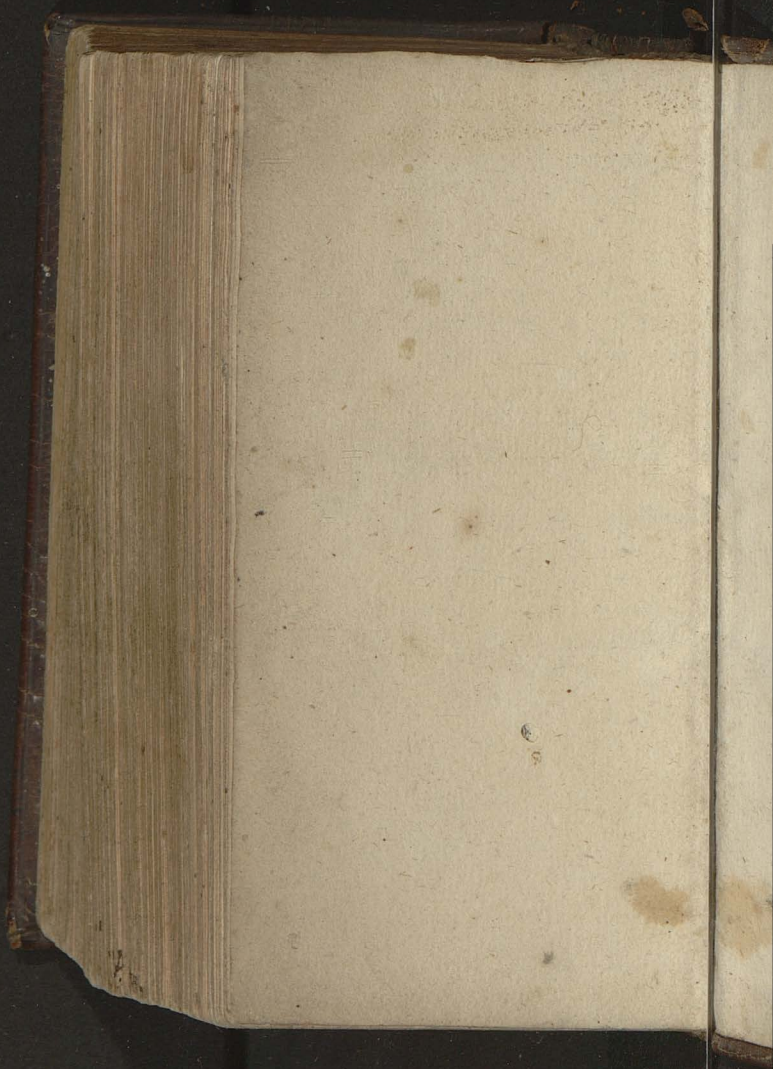
Apoc

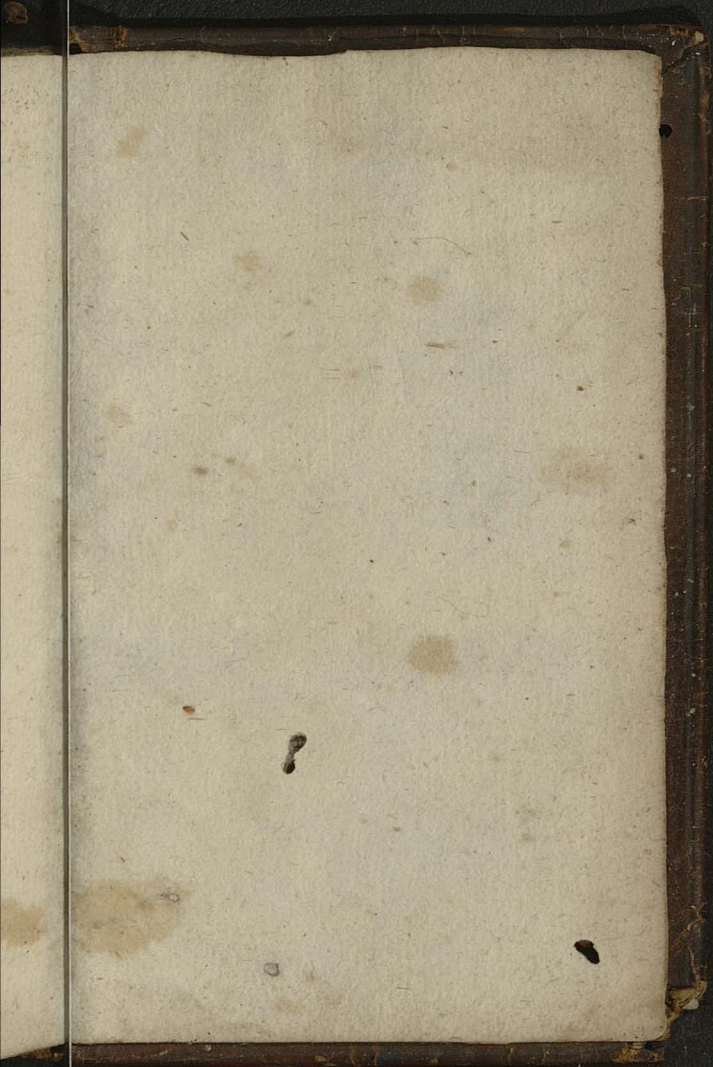
obe-
in agro
in celo
magna
inve-
Euan-
quàm
vobis
entu-
pos-

osius
bo-
semi-
ctio-
ciam
om-
rum,
ei ju-
risto

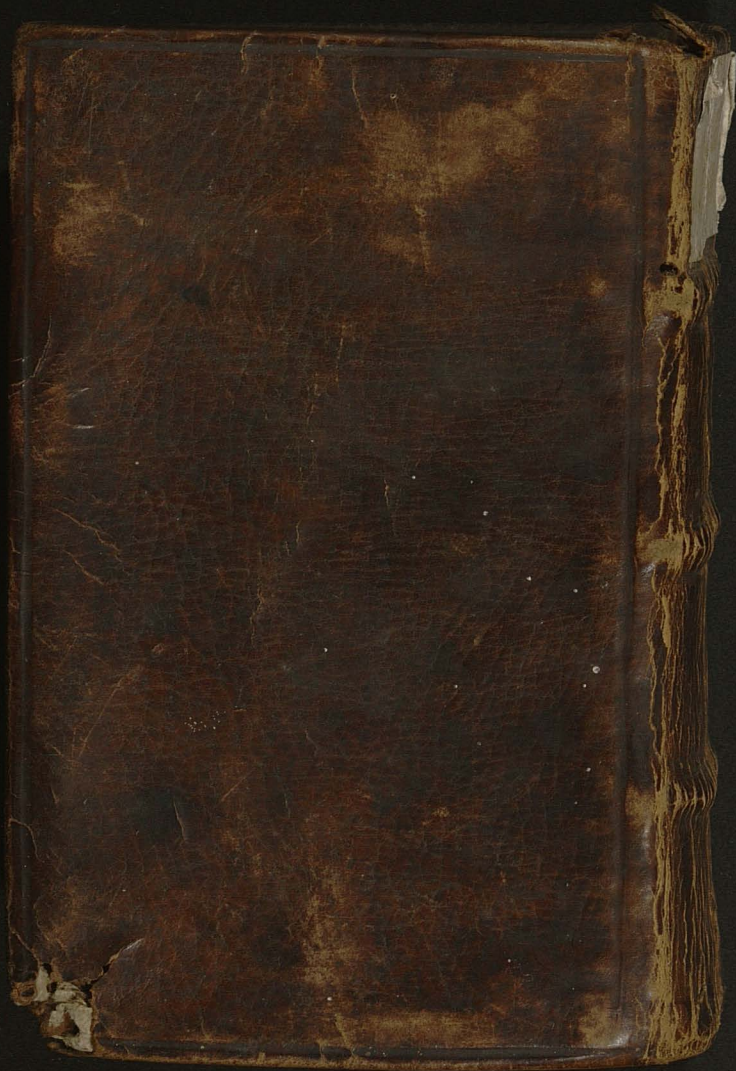

Biblioteka Jagiellońska

stdr0029269

100
1000
1000